။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ခုဒ္ဒကနိကာယေ

ပဋိသမ္ဘိဒာမဂ္ဂပါဠိ

၁. မဟာဝဂ္ဂေါ

မာတိကာ

၁. သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

၂. သုတွာန သံဝရေ ပညာ သီလမယေ ဉာဏံ။

၃. သံဝရိတွာ သမာဒဟနေ ပညာ သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏံ။

၄. ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

၅. အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။

၆. ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏံ။

၇. အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏံ။

၈. ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။

၉. မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

၁၀. ဗဟိဒ္ဓာ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ဂောတြဘုဉာဏံ။

၁၁. ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ။

၁၂. ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပညာ ဖလေ ဉာဏံ ။

၁၃. ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ [ဆိန္နမနုပဿနေ (သျာ.), ဆိန္နဝဋုမနုပဿနေ (သီ. အဋ္ဌ.)] ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ။

၁၄. တဒါ သမုဒါဂတေ [သမုပါဂတေ (သျာ.)] ဓမ္မေ ပဿနေ ပညာ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏံ။

၁၅. အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဝတ္ထုနာနတ္တေ ဉာဏံ။

၁၆. ဗဟိဒ္ဓာဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဂောစရနာနတ္တေ ဉာဏံ။

၁၇. စရိယာဝဝတ္ထာနေ ပညာ စရိယာနာနတ္တေ ဉာဏံ။

၁၈. စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဘူမိနာနတ္တေ ဉာဏံ။

၁၉. နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏံ။

၂၀. အဘိညာပညာ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၂၁. ပရိညာပညာ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၂၂. ပဟာနေ ပညာ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၂၃. ဘာဝနာပညာ ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၂၄. သစ္ဆိကိရိယာပညာ ဖဿနဋ္ဌေ [ဖုသနဋ္ဌေ (က.)] ဉာဏံ။

၂၅. အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၂၆. ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၂၇. နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၂၈. ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ [ပဋိဘာဏနာနတ္တေ (သျာ.)] ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၂၉. ဝိဟာရနာနတ္တေ ပညာ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၃၀. သမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၃၁. ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၃၂. အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမ္ဟိ ဉာဏံ။

၃၃. ဒဿနာဓိပတေယျံ သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော ပဏီတာဓိမုတ္တတာ ပညာ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ။

၃၄. ဒွီဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ တယော စ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ ဝသိဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ။

၃၅. သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒါနေ ပညာ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ။

၃၆. သဗ္ဗဓမ္မာနံ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ ပညာ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၃၇. ပုထုနာနတ္တတေဇပရိယာဒါနေ ပညာ သလ္လေခဋ္ဌေ ဉာဏံ။

၃၈. အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။

၃၉. နာနာဓမ္မပ္ပကာသနတာ ပညာ အတ္ထသန္ဒဿနေ ဉာဏံ။

၄၀. သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဧကသင်္ဂဟတာနာနတ္တေကတ္တပဋိဝေဓေ ပညာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ။

၄၁. ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏံ။

၄၂. ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ [ပရိယောဂါဟနေ (သျာ.)] ဉာဏံ။

၄၃. သမောဒဟနေ ပညာ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ။

၄၄. အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၄၅. နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၄၆. အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၄၇. သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၄၈. တေသဂ္ဂေ [တေသ္သဂ္ဂေ (ဗဟူသု)] ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၄၉. တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

၅၀. ကာယမ္ပိ စိတ္တမ္ပိ ဧကဝဝတ္ထာနတာ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဉာဏံ။

၅၁. ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရဝသေန နာနတ္တေကတ္တသဒ္ဒနိမိတ္တာနံ ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ။

၅၂. တိဏ္ဏန္နံ စိတ္တာနံ ဝိပ္ဖာရတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ ပသာဒဝသေန နာနတ္တေကတ္တဝိညာဏစရိယာ ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ စေတောပရိယဉာဏံ။

၅၃. ပစ္စယပ္ပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ နာနတ္တေကတ္တကမ္မဝိပ္ဖာရဝသေန ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ။

၅၄. ဩဘာသဝသေန နာနတ္တေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ ဒဿနဋ္ဌေ ပညာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ။

၅၅. စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသီဘာဝတာ ပညာ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ။

၅၆. ပရိညဋ္ဌေ ပညာ ဒုက္ခေ ဉာဏံ။

၅၇. ပဟာနဋ္ဌေ ပညာ သမုဒယေ ဉာဏံ။

၅၈. သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပညာ နိရောဓေ ဉာဏံ။

၅၉. ဘာဝနဋ္ဌေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ။

၆၀. ဒုက္ခေ ဉာဏံ။

၆၁. ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ။

၆၂. ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ။

၆၃. ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဉာဏံ။

၆၄. အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၆၅. ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၆၆. နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၆၇. ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

၆၈. ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ။

၆၉. သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။

၇၀. ယမကပာဋိဟီရေ ဉာဏံ။

၇၁. မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ။

၇၂. သဗ္ဗညုတဉာဏံ။

၇၃. အနာဝရဏဉာဏံ ။

ဣမာနိ တေသတ္တတိ ဉာဏာနိ။ ဣမေသံ တေသတ္တတိယာ ဉာဏာနံ သတ္တသဋ္ဌိ ဉာဏာနိ သာဝကသာဓာရဏာနိ; ဆ ဉာဏာနိ အသာဓာရဏာနိ သာဝကေဟိ။

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ဉာဏကထာ

၁. သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁. ကထံ သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ဌိတိဘာဂိယာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘ဣမေ ဓမ္မာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

‘‘သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

“သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

“ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ”န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

“ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ [ဒုက္ခသမုဒယော (သျာ.)] အရိယသစ္စ”န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ [ဒုက္ခနိရောဓော (သျာ.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] အရိယသစ္စ”န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒာ အရိယသစ္စ”န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

၂. ကထံ “ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ”တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ဧကော ဓမ္မော အဘိညေယျော – သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဒွေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – ဒွေ ဓာတုယော။ တယော ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – တိဿော ဓာတုယော။ စတ္တာရော ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ပဉ္စ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနာနိ။ ဆ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – ဆ အနုတ္တရိယာနိ။ သတ္တ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထူနိ။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ။ နဝ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ။ ဒသ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ – ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထူနိ။

၃. “သဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, အဘိညေယျံ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ အဘိညေယျံ? စက္ခု [စက္ခုံ (သျာ. က.)] , ဘိက္ခဝေ, အဘိညေယျံ; ရူပါ အဘိညေယျာ; စက္ခုဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; စက္ခုသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; ယမ္ပိဒံ [ယမိဒံ (က.) သံ. နိ. ၄.၅၂ ပဿိတဗ္ဗော] စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ အဘိညေယျံ။ သောတံ အဘိညေယျံ; သဒ္ဒါ အဘိညေယျာ။ပေ.။ ဃာနံ အဘိညေယျံ; ဂန္ဓာ အဘိညေယျာ။ ဇိဝှာ အဘိညေယျာ; ရသာ အဘိညေယျာ။ ကာယော အဘိညေယျော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အဘိညေယျာ။ မနော အဘိညေယျော; ဓမ္မာ အဘိညေယျာ; မနောဝိညာဏံ အဘိညေယျံ, မနောသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; ယမ္ပိဒံ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ အဘိညေယျံ။”

ရူပံ အဘိညေယျံ; ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; သညာ အဘိညေယျာ; သင်္ခါရာ အဘိညေယျာ; ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ။

စက္ခု အဘိညေယျံ; သောတံ အဘိညေယျံ; ဃာနံ အဘိညေယျံ; ဇိဝှာ အဘိညေယျာ; ကာယော အဘိညေယျော; မနော အဘိညေယျော။ ရူပါ အဘိညေယျာ; သဒ္ဒါ အဘိညေယျာ; ဂန္ဓာ အဘိညေယျာ; ရသာ အဘိညေယျာ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အဘိညေယျာ; ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။ စက္ခုဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; သောတဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; ဃာနဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; ဇိဝှာဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; ကာယဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; မနောဝိညာဏံ အဘိညေယျံ။ စက္ခုသမ္ဖဿော အဘိညေယျော ; သောတသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; ဃာနသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; ဇိဝှာသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; ကာယသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; မနောသမ္ဖဿော အဘိညေယျော; စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ ; ဇိဝှာသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ။ ရူပသညာ အဘိညေယျာ; သဒ္ဒသညာ အဘိညေယျာ; ဂန္ဓသညာ အဘိညေယျာ ; ရသသညာ အဘိညေယျာ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ အဘိညေယျာ; ဓမ္မသညာ အဘိညေယျာ။ ရူပသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ; သဒ္ဒသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ; ဂန္ဓသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ; ရသသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ; ဓမ္မသဉ္စေတနာ အဘိညေယျာ။ ရူပတဏှာ အဘိညေယျာ; သဒ္ဒတဏှာ အဘိညေယျာ; ဂန္ဓတဏှာ အဘိညေယျာ; ရသတဏှာ အဘိညေယျာ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ အဘိညေယျာ; ဓမ္မတဏှာ အဘိညေယျာ။ ရူပဝိတက္ကော အဘိညေယျော; သဒ္ဒဝိတက္ကော အဘိညေယျော;

ဂန္ဓဝိတက္ကော အဘိညေယျော; ရသဝိတက္ကော အဘိညေယျော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော အဘိညေယျော; ဓမ္မဝိတက္ကော အဘိညေယျော။ ရူပဝိစာရော အဘိညေယျော; သဒ္ဒဝိစာရော အဘိညေယျော ; ဂန္ဓဝိစာရော အဘိညေယျော; ရသဝိစာရော အဘိညေယျော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော အဘိညေယျော; ဓမ္မဝိစာရော အဘိညေယျော။

၄. ပထဝီဓာတု အဘိညေယျာ; အာပောဓာတု အဘိညေယျာ; တေဇောဓာတု အဘိညေယျာ; ဝါယောဓာတု အဘိညေယျာ; အာကာသဓာတု အဘိညေယျာ; ဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။

ပထဝီကသိဏံ အဘိညေယျံ; အာပောကသိဏံ အဘိညေယျံ; တေဇောကသိဏံ အဘိညေယျံ; ဝါယောကသိဏံ အဘိညေယျံ; နီလကသိဏံ အဘိညေယျံ; ပီတကသိဏံ အဘိညေယျံ; လောဟိတကသိဏံ အဘိညေယျံ; ဩဒါတကသိဏံ အဘိညေယျံ; အာကာသကသိဏံ အဘိညေယျံ; ဝိညာဏကသိဏံ အဘိညေယျံ။

ကေသာ အဘိညေယျာ; လောမာ အဘိညေယျာ; နခါ အဘိညေယျာ; ဒန္တာ အဘိညေယျာ; တစော အဘိညေယျော, မံသံ အဘိညေယျံ; နှာရု [နဟာရူ (သျာ.)] အဘိညေယျာ; အဋ္ဌီ အဘိညေယျာ; အဋ္ဌိမိဉ္ဇာ အဘိညေယျာ [အဋ္ဌိမဉ္ဇံ အဘိညေယျံ (သျာ. က.)] ; ဝက္ကံ အဘိညေယျံ; ဟဒယံ အဘိညေယျံ; ယကနံ အဘိညေယျံ; ကိလောမကံ အဘိညေယျံ; ပိဟကံ အဘိညေယျံ; ပပ္ဖာသံ အဘိညေယျံ; အန္တံ အဘိညေယျံ အန္တဂုဏံ အဘိညေယျံ; ဥဒရိယံ အဘိညေယျံ; ကရီသံ အဘိညေယျံ; ပိတ္တံ အဘိညေယျံ; သေမှံ အဘိညေယျံ; ပုဗ္ဗော အဘိညေယျော; လောဟိတံ အဘိညေယျံ; သေဒေါ အဘိညေယျော; မေဒေါ အဘိညေယျော; အဿု အဘိညေယျံ; ဝသာ အဘိညေယျာ; ခေဠော အဘိညေယျော; သိင်္ဃာဏိကာ အဘိညေယျာ; လသိကာ အဘိညေယျာ; မုတ္တံ အဘိညေယျံ; မတ္ထလုင်္ဂံ အဘိညေယျံ။

စက္ခာယတနံ အဘိညေယျံ; ရူပါယတနံ အဘိညေယျံ။ သောတာယတနံ အဘိညေယျံ; သဒ္ဒါယတနံ အဘိညေယျံ ။ ဃာနာယတနံ အဘိညေယျံ; ဂန္ဓာယတနံ အဘိညေယျံ။ ဇိဝှာယတနံ အဘိညေယျံ; ရသာယတနံ အဘိညေယျံ။ ကာယာယတနံ အဘိညေယျံ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ အဘိညေယျံ။ မနာယတနံ အဘိညေယျံ; ဓမ္မာယတနံ အဘိညေယျံ။

စက္ခုဓာတု အဘိညေယျာ; ရူပဓာတု အဘိညေယျာ; စက္ခုဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။ သောတဓာတု အဘိညေယျာ; သဒ္ဒဓာတု အဘိညေယျာ; သောတဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။ ဃာနဓာတု အဘိညေယျာ; ဂန္ဓဓာတု အဘိညေယျာ; ဃာနဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။ ဇိဝှာဓာတု အဘိညေယျာ ; ရသဓာတု အဘိညေယျာ; ဇိဝှာဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။ ကာယဓာတု အဘိညေယျာ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု အဘိညေယျာ; ကာယဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။ မနောဓာတု အဘိညေယျာ; ဓမ္မဓာတု အဘိညေယျာ; မနောဝိညာဏဓာတု အဘိညေယျာ။

စက္ခုန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; သောတိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဃာနိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဇိဝှိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ကာယိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; မနိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဣတ္ထိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ပုရိသိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; သုခိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; သောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဒောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဝီရိယိန္ဒြိယံ [ဝိရိယိန္ဒြိယံ (သျာ.)] အဘိညေယျံ; သတိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; သမာဓိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ပညိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; အညိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; အညာတာဝိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ။

၅. ကာမဓာတု အဘိညေယျာ; ရူပဓာတု အဘိညေယျာ; အရူပဓာတု အဘိညေယျာ။ ကာမဘဝေါ အဘိညေယျော; ရူပဘဝေါ အဘိညေယျော ; အရူပဘဝေါ အဘိညေယျော။ သညာဘဝေါ အဘိညေယျော; အသညာဘဝေါ အဘိညေယျော; နေဝသညာနာသညာဘဝေါ အဘိညေယျော။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ အဘိညေယျော; စတုဝေါကာရဘဝေါ အဘိညေယျော; ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ အဘိညေယျော။

၆. ပဌမံ ဈာနံ [ပဌမဇ္ဈာနံ (သျာ.) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု] အဘိညေယျံ; ဒုတိယံ ဈာနံ အဘိညေယျံ; တတိယံ ဈာနံ အဘိညေယျံ; စတုတ္ထံ ဈာနံ အဘိညေယျံ။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အဘိညေယျာ; ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ အဘိညေယျာ; မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ အဘိညေယျာ; ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ အဘိညေယျာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ။

အဝိဇ္ဇာ အဘိညေယျာ; သင်္ခါရာ အဘိညေယျာ; ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ; နာမရူပံ အဘိညေယျံ; သဠာယတနံ အဘိညေယျံ; ဖဿော အဘိညေယျော; ဝေဒနာ အဘိညေယျာ; တဏှာ အဘိညေယျာ; ဥပါဒါနံ အဘိညေယျံ; ဘဝေါ အဘိညေယျော; ဇာတိ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏံ အဘိညေယျံ။

၇. ဒုက္ခံ အဘိညေယျံ; ဒုက္ခသမုဒယော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ။ ရူပံ အဘိညေယျံ; ရူပသမုဒယော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ။ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ။ပေ.။ သညာ အဘိညေယျာ။ပေ.။ သင်္ခါရာ အဘိညေယျာ။ပေ.။ ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ။ စက္ခု အဘိညေယျံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အဘိညေယျံ; ဇရာမရဏသမုဒယော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ။

ဒုက္ခဿ ပရိညဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခသမုဒယဿ ပဟာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနဋ္ဌော အဘိညေယျော။ ရူပဿ ပရိညဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပသမုဒယဿ ပဟာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနဋ္ဌော အဘိညေယျော။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ။ စက္ခုဿ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပရိညဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏသမုဒယဿ ပဟာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

ဒုက္ခဿ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခသမုဒယဿ ပဟာနပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော။ ရူပဿ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပသမုဒယဿ ပဟာနပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ။ စက္ခုဿ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏသမုဒယဿ ပဟာနပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၈. ဒုက္ခံ အဘိညေယျံ; ဒုက္ခသမုဒယော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ သမုဒယနိရောဓော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။ ရူပံ အဘိညေယျံ; ရူပသမုဒယော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓော အဘိညေယျော; ရူပဿ သမုဒယနိရောဓော အဘိညေယျော; ရူပဿ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော အဘိညေယျော; ရူပဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ရူပဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ရူပဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ။ပေ.။ သညာ အဘိညေယျာ။ သင်္ခါရာ အဘိညေယျာ။ ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ။ စက္ခု အဘိညေယျံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အဘိညေယျံ; ဇရာမရဏသမုဒယော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ သမုဒယနိရောဓော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။

ဒုက္ခံ အဘိညေယျံ; ဒုက္ခသမုဒယော အဘိညေယျော ; ဒုက္ခနိရောဓော အဘိညေယျော; ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ; ဒုက္ခဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။ ရူပံ အဘိညေယျံ; ရူပသမုဒယော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓော အဘိညေယျော; ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ; ရူပဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ရူပဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ရူပဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။ ဝေဒနာ အဘိညေယျာ။ပေ.။ သညာ အဘိညေယျာ။ သင်္ခါရာ အဘိညေယျာ။ ဝိညာဏံ အဘိညေယျံ။ စက္ခု အဘိညေယျံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အဘိညေယျံ; ဇရာမရဏသမုဒယော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏဿ အဿာဒော အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ အာဒီနဝေါ အဘိညေယျော; ဇရာမရဏဿ နိဿရဏံ အဘိညေယျံ။

၉. အနိစ္စာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဒုက္ခာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; အနတ္တာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဝိရာဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; နိရောဓာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ။ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ နိရောဓာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏေ ဒုက္ခာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏေ အနတ္တာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏေ ဝိရာဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ ; ဇရာမရဏေ နိရောဓာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ။

၁၀. ဥပ္ပာဒော အဘိညေယျော; ပဝတ္တံ အဘိညေယျံ; နိမိတ္တံ အဘိညေယျံ; အာယူဟနာ [အာယုဟနာ (သျာ.) ဧဝမုပရိပိ] အဘိညေယျာ; ပဋိသန္ဓိ အဘိညေယျာ; ဂတိ အဘိညေယျာ; နိဗ္ဗတ္တိ အဘိညေယျာ; ဥပပတ္တိ အဘိညေယျာ; ဇာတိ အဘိညေယျာ; ဇရာ အဘိညေယျာ; ဗျာဓိ အဘိညေယျော , မရဏံ အဘိညေယျံ; သောကော အဘိညေယျော; ပရိဒေဝေါ အဘိညေယျော; ဥပါယာသော အဘိညေယျော။

အနုပ္ပာဒော အဘိညေယျော; အပ္ပဝတ္တံ အဘိညေယျံ; အနိမိတ္တံ အဘိညေယျံ; အနာယူဟနာ [အနာယုဟနာ (သျာ.) ဧဝမုပရိပိ] အဘိညေယျာ; အပ္ပဋိသန္ဓိ အဘိညေယျာ; အဂတိ အဘိညေယျာ; အနိဗ္ဗတ္တိ အဘိညေယျာ; အနုပပတ္တိ အဘိညေယျာ; အဇာတိ အဘိညေယျာ; အဇရာ အဘိညေယျာ; အဗျာဓိ အဘိညေယျော; အမတံ အဘိညေယျံ; အသောကော အဘိညေယျော; အပရိဒေဝေါ အဘိညေယျော; အနုပါယာသော အဘိညေယျော။

ဥပ္ပာဒော အဘိညေယျော; အနုပ္ပာဒော အဘိညေယျော; ပဝတ္တံ အဘိညေယျံ; အပ္ပဝတ္တံ အဘိညေယျံ။ နိမိတ္တံ အဘိညေယျံ; အနိမိတ္တံ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ အဘိညေယျာ; အနာယူဟနာ အဘိညေယျာ။ ပဋိသန္ဓိ အဘိညေယျာ; အပ္ပဋိသန္ဓိ အဘိညေယျာ။ ဂတိ အဘိညေယျာ; အဂတိ အဘိညေယျာ။ နိဗ္ဗတ္တိ အဘိညေယျာ; အနိဗ္ဗတ္တိ အဘိညေယျာ။ ဥပပတ္တိ အဘိညေယျာ; အနုပပတ္တိ အဘိညေယျာ ။ ဇာတိ အဘိညေယျာ; အဇာတိ အဘိညေယျာ။ ဇရာ အဘိညေယျာ; အဇရာ အဘိညေယျာ။ ဗျာဓိ အဘိညေယျော; အဗျာဓိ အဘိညေယျော။ မရဏံ အဘိညေယျံ; အမတံ အဘိညေယျံ။ သောကော အဘိညေယျော; အသောကော အဘိညေယျော။ ပရိဒေဝေါ အဘိညေယျော; အပရိဒေဝေါ အဘိညေယျော။ ဥပါယာသော အဘိညေယျော; အနုပါယာသော အဘိညေယျော။

ဥပ္ပာဒော ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဝတ္တံ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဋိသန္ဓိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဂတိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပပတ္တိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇာတိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇရာ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဗျာဓိ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ မရဏံ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ သောကော ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပရိဒေဝေါ ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပါယာသော ဒုက္ခန္တိ အဘိညေယျံ။

အနုပ္ပာဒေ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဝတ္တံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိမိတ္တံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အနာယူဟနာ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဋိသန္ဓိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အဂတိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိဗ္ဗတ္တိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အနုပပတ္တိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အဇာတိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အဇရာ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အဗျာဓိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အမတံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အသောကော သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အပရိဒေဝေ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အနုပာယာသော သုခန္တိ အဘိညေယျံ။

ဥပ္ပာဒေ ဒုက္ခံ, အနုပ္ပာဒေ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဝတ္တံ ဒုက္ခံ, အပ္ပဝတ္တံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ နိမိတ္တံ ဒုက္ခံ, အနိမိတ္တံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ ဒုက္ခံ, အနာယူဟနာ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဋိသန္ဓိ ဒုက္ခံ, အပ္ပဋိသန္ဓိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဂတိ ဒုက္ခံ, အဂတိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဒုက္ခံ, အနိဗ္ဗတ္တိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပပတ္တိ ဒုက္ခံ, အနုပပတ္တိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇာတိ ဒုက္ခံ, အဇာတိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇရာ ဒုက္ခံ, အဇရာ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဗျာဓိ ဒုက္ခံ, အဗျာဓိ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ မရဏံ ဒုက္ခံ, အမတံ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ သောကော ဒုက္ခံ, အသောကော သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ပရိဒေဝေ ဒုက္ခံ, အပရိဒေဝေ သုခန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပာယာသော ဒုက္ခံ, အနုပာယာသော သုခန္တိ အဘိညေယျံ။

ဥပ္ပာဒေ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ နိမိတ္တံ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဋိသန္ဓိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဂတိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပပတ္တိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇာတိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇရာ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဗျာဓိ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ မရဏံ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ သောကော ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ပရိဒေဝေ ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပာယာသော ဘယန္တိ အဘိညေယျံ။

အနုပ္ပာဒေ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဝတ္တံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိမိတ္တံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အနာယူဟနာ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဋိသန္ဓိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အဂတိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိဗ္ဗတ္တိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အနုပပတ္တိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အဇာတိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ ။ အဇရာ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အဗျာဓိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အမတံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အသောကော ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အပရိဒေဝေ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အနုပာယာသော ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။

ဥပ္ပာဒေ ဘယံ, အနုပ္ပာဒေ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဝတ္တံ ဘယံ, အပ္ပဝတ္တံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ နိမိတ္တံ ဘယံ, အနိမိတ္တံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ ဘယံ, အနာယူဟနာ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဋိသန္ဓိ ဘယံ, အပ္ပဋိသန္ဓိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဂတိ ဘယံ, အဂတိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဘယံ, အနိဗ္ဗတ္တိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပပတ္တိ ဘယံ, အနုပပတ္တိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇာတိ ဘယံ, အဇာတိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇရာ ဘယံ, အဇရာ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဗျာဓိ ဘယံ, အဗျာဓိ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ မရဏံ ဘယံ, အမတံ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ သောကော ဘယံ, အသောကော ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ပရိဒေဝေ ဘယံ, အပရိဒေဝေ ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပာယာသော ဘယံ, အနုပာယာသော ခေမန္တိ အဘိညေယျံ။

ဥပ္ပာဒေ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဝတ္တံ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ ။ နိမိတ္တံ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အာယူဟနာ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ပဋိသန္ဓိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဂတိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ နိဗ္ဗတ္တိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပပတ္တိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇာတိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဇရာ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဗျာဓိ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ မရဏံ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ သောကော သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ပရိဒေဝေ သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ ဥပာယာသော သာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။

အနုပ္ပာဒေ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဝတ္တံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိမိတ္တံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အနာယူဟနာ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အပ္ပဋိသန္ဓိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အဂတိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အနိဗ္ဗတ္တိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အနုပပတ္တိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အဇာတိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အဇရာ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အဗျာဓိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယျံ။ အမတံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေ

ယ္ယံ။ အသောကော နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အပရိဒေဝေ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနုပာယာသော နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။

ဥပ္ပာဒေ သာမိသံ, အနုပ္ပာဒေ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဝတ္တံ သာမိသံ, အပ္ပဝတ္တံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ နိမိတ္တံ သာမိသံ, အနိမိတ္တံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အာယူဟနာ သာမိသံ, အနာယူဟနာ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဋိသန္ဓိ သာမိသံ, အပ္ပဋိသန္ဓိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ ။ ဂတိ သာမိသံ, အဂတိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ နိဗ္ဗတ္တိ သာမိသံ, အနိဗ္ဗတ္တိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပပတ္တိ သာမိသံ, အနုပပတ္တိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇာတိ သာမိသံ, အဇာတိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇရာ သာမိသံ, အဇရာ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဗျာဓိ သာမိသံ, အဗျာဓိ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ မရဏံ သာမိသံ, အမတံ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ သောကော သာမိသံ, အသောကော နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပရိဒေဝေ သာမိသံ, အပရိဒေဝေ နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပာယာသော သာမိသံ, အနုပာယာသော နိရာမိသန္တိ အဘိညေယ္ယံ။

ဥပ္ပာဒေ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ နိမိတ္တံ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဋိသန္ဓိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဂတိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ နိဗ္ဗတ္တိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပပတ္တိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇာတိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇရာ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဗျာဓိ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ မရဏံ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ သောကော သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ပရိဒေဝေ သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပာယာသော သင်္ခါရာတိ အဘိညေယ္ယံ။

အနုပ္ပာဒေ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အပ္ပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနိမိတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနာယူဟနာ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အပ္ပဋိသန္ဓိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အဂတိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနိဗ္ဗတ္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနုပပတ္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အဇာတိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အဇရံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အဗျာဓိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ ။ အသောကော နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အပရိဒေဝေ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အနုပာယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။

ဥပ္ပာဒေ သင်္ခါရာ, အနုပ္ပာဒေ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာ, အပ္ပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ နိမိတ္တံ သင်္ခါရာ, အနိမိတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ, အနာယူဟနာ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပဋိသန္ဓိ သင်္ခါရာ, အပ္ပဋိသန္ဓိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဂတိ သင်္ခါရာ, အဂတိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ နိဗ္ဗတ္တိ သင်္ခါရာ, အနိဗ္ဗတ္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပပတ္တိ သင်္ခါရာ, အနုပပတ္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇာတိ သင်္ခါရာ, အဇာတိ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဇရာ သင်္ခါရာ, အဇရာ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဗျာဓိ သင်္ခါရာ, အဗျာဓိ နိဗ္ဗာန”န္တိ အဘိညေယ္ယံ။ မရဏံ သင်္ခါရာ, အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ သောကော သင်္ခါရာ, အသောကော နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ပရိဒေဝေ သင်္ခါရာ, အပရိဒေဝေ နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။ ဥပာယာသော သင်္ခါရာ, အနုပာယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ အဘိညေယ္ယံ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

၁၁. ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပရိဝါရဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပရိပူရဋ္ဌော [ပရိပူရဏဋ္ဌော (က.), ပရိပူရိဋ္ဌော (သီ. အဋ္ဌ.)] အဘိညေယ္ယော; ဧကဂ္ဂဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အဝိသာရဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အနာဝိလဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အနိဉ္ဇနဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဧကတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန စိတ္တဿ ဌိတဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အာရမ္မဏဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဂောစရဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပဟာနဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပရိစ္စာဂဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌော [နိဝတ္တနဋ္ဌော (က.)] အဘိညေယ္ယော; သန္တဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ပဏီတဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဝိမုတ္တဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အနာသဝဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; တရဏဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အနိမိတ္တဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; သုညတဋ္ဌော အဘိညေယ္ယော; ဧကရသဋ္ဌော အဘိ

ညေယျော ; အနတိ၀တ္တနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌော [ယုဂနန္ဓနဋ္ဌော (က.)] အဘိညေယျော; နိယျာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဟေတုဋ္ဌော [ဟေတဋ္ဌော (သျာ.)] အဘိညေယျော; ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; အာဓိပတေယျဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၂. သမထဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; **ဝိပဿနာယ အနုပဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော;** သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသဋ္ဌော အဘိညေယျော; ယုဂနဒ္ဓဿ အနတိ၀တ္တနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သိက္ခာယ သမာဒာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; အာရမ္မဏဿ ဂေါစရဋ္ဌော အဘိညေယျော; လီနဿ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဥဒ္ဓတဿ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဥဘောဝိသုဒ္ဓါနံ အဇ္ဈုပေက္ခနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; သစ္စာဘိသမယဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌော အဘိညေယျော ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပညိန္ဒြိယဿ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; သတိဗလဿ ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော။

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာအာဇီဝဿ ဝေါဒာနဋ္ဌော အဘိညေယျော ; သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၃. ဣန္ဒြိယာနံ အာဓိပတေယျဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဗလာနံ အကမ္ပိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; မဂ္ဂဿ ဟေတုဋ္ဌော အဘိညေယျော; သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမ္မပ္ပဓာနာနံ ပဒဟနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သစ္စာနံ တထဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပယောဂါနံ [မဂ္ဂါနံ (သဗ္ဗတ္ထ) အဋ္ဌကထာ ပဿိတဗ္ဗာ] ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဖလာနံ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော။

ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိစာရဿ ဥပဝိစာရဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပီတိယာ ဖရဏဋ္ဌော အဘိညေယျော; သုခဿ အဘိသန္ဒနဋ္ဌော အဘိညေယျော။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂဋ္ဌော အဘိညေယျော။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သဉ္ဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကောဒဋ္ဌော အဘိညေယျော ။ အဘိညာယ ဉာတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပရိညာယ တီရဏဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပဟာနဿ ပရိစ္စာဂဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဘာဝနာယ ဧကရသဋ္ဌော အဘိညေယျော; သစ္ဆိကိရိယာယ ဖဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဓာတူနံ ဓာတုဋ္ဌော [ဓာတဋ္ဌော (သျာ.)] အဘိညေယျော; အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သင်္ခတာနံ သင်္ခတဋ္ဌော အဘိညေယျော; အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၄. စိတ္တဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တာနန္တရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဟေတုဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ပစ္စယဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဝတ္ထုဋ္ဌော [ဝတ္တဋ္ဌော (သျာ.)] အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဘူမဋ္ဌော [ဘုမ္မဋ္ဌော (သျာ. သီ. အဋ္ဌ.) (ကေဝတ္တေ ဥပနိဗန္ဓနဋ္ဌော အဘိညေယျော) (က.) အဋ္ဌကထာ ပဿိတဗ္ဗာ] အဘိညေယျော; စိတ္တဿ အာရမ္မဏဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဂောစရဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ စရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဂတဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ အဘိနီဟာရဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ နိယျာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ နိဿရဏဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၅. ဧကတ္တေ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဝိဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သဉ္ဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဧကောဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဥပနိဗန္ဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပက္ခန္ဒနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပသီဒနဋ္ဌော အဘိညေယျော ; ဧကတ္တေ သန္တိဋ္ဌနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဝိမုစ္စနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ "ဧတံ သန္တ"န္တိ ပဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ယာနီကတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဝတ္ထုကတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အနုဋ္ဌိတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပရိစိတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သုသမာရဒ္ဓဋ္ဌော အဘိညေယျော ; ဧကတ္တေ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပရိဝါရဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပရိပူရဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သမောဓာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အာသေဝနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဘာဝနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဗဟုလီကမ္မဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သုသမုဂ္ဂတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သုဝိမုတ္တဋ္ဌော အဘိညေယျော ; ဧကတ္တေ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပဋိဗုဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သမ္ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဗောဓနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အနုဗောဓနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပဋိဗောဓနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သမ္ဗောဓနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အနုဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပဋိဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သမ္ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဇောတနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ဥဇ္ဇောတနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ အနုဇောတနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ ပဋိဇောတနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဧကတ္တေ သဉ္ဇောတနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၆. ပတာပနဋ္ဌော [ပကာသနဋ္ဌော (က.)] အဘိညေယျော; ဝိရောစနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ကိလေသာနံ သန္တာပနဋ္ဌော အဘိညေယျော; အမလဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိမလဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိမ္မလဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိဝေကဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိဝေကစရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိရာဂဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိရာဂစရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓစရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌော [ဝေါဿဂ္ဂဋ္ဌော (သျာ. က.)] အဘိညေယျော; ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိမုတ္တဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော။

ဆန္ဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ မူလဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ပါဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ပဓာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ဣဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဆန္ဒဿ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

ဝီရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ မူလဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ပါဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ပဓာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ဣဇ္ဈနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီရိယဿ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

စိတ္တဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ မူလဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဟာဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ပဘာဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ကြ္ဒုရ္နဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; စိတ္တဿ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

ဝီမံသဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ မူလဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ဟာဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ပဘာဒဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ကြ္ဒုရ္နဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဝီမံသာယ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၇. ဒုက္ခဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ သင်္ခတဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ သန္တာပဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဒုက္ခဿ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အဘိညေယျော။ သမုဒယဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော [အာယုဟနဋ္ဌော (သျာ.)] အဘိညေယျော; သမုဒယဿ နိဒာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမုဒယဿ သညောဂဋ္ဌော အဘိညေယျော; သမုဒယဿ ပလိဗောဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓဋ္ဌော အဘိညေယျော ; နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓဿ ဝိဝေကဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓဿ အသင်္ခတဋ္ဌော အဘိညေယျော; နိရောဓဿ အမတဋ္ဌော အဘိညေယျော။ မဂ္ဂဋ္ဌော အဘိညေယျော; မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော အဘိညေယျော; မဂ္ဂဿ ဟေတုဋ္ဌော အဘိညေယျော; မဂ္ဂဿ ဒဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; မဂ္ဂဿ အာဓိပတေယျဋ္ဌော အဘိညေယျော။

တထဋ္ဌော အဘိညေယျော; အနတ္တဋ္ဌော အဘိညေယျော; သစ္စဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပဋိဝေဓဋ္ဌော အဘိညေယျော; အဘိဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ပရိဇာနနဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဓမ္မဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဓာတုဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဉာတဋ္ဌော အဘိညေယျော; သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အဘိညေယျော; ဖဿနဋ္ဌော အဘိညေယျော; အဘိသမယဋ္ဌော အဘိညေယျော။

၁၈. နေက္ခမ္မံ အဘိညေယျံ; အဗျာပါဒော အဘိညေယျော; အာလောကသညာ အဘိညေယျာ; အဝိက္ခေပေါ အဘိညေယျော; ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ အဘိညေယျံ; ဉာဏံ အဘိညေယျံ; ပါမောဇ္ဇံ [ပါမုဇ္ဇံ (သျာ.)] အဘိညေယျံ။

ပဌမံ ဈာနံ အဘိညေယျံ; ဒုတိယံ ဈာနံ အဘိညေယျံ; တတိယံ ဈာနံ အဘိညေယျံ; စတုတ္ထံ ဈာနံ အဘိညေယျံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ။

အနိစ္စာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဒုက္ခာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; အနတ္တာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဝိရာဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; နိရောဓာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ခယာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဝယာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; အနိမိတ္တာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; သုညတာနုပဿနာ အဘိညေယျာ; အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ အဘိညေယျာ; ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ အဘိညေယျံ; အာဒီနဝါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ အဘိညေယျာ; ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ အဘိညေယျာ။

၁၉. သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဘိညေယျော; သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; သကဒာဂါမိမဂ္ဂေါ အဘိညေယျော; သကဒာဂါမိဖလသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; အနာဂါမိမဂ္ဂေါ အဘိညေယျော ; အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ; အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အဘိညေယျော; အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ အဘိညေယျာ။

အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ အဘိညေယျံ; အဿ

သဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓါဗလံ အဘိညေယျံ; ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ အဘိညေယျံ; ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သတိဗလံ အဘိညေယျံ; ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ အဘိညေယျံ; အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ အဘိညေယျံ; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော; ပဝိစယဋ္ဌေန ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော; ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော; ဖရဏဋ္ဌေန ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော ; ဥပသမဋ္ဌေန ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော; ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌေန ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂော အဘိညေယျော။

ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဘိညေယျာ; အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော အဘိညေယျော; ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ အဘိညေယျာ; သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော အဘိညေယျော; ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝော အဘိညေယျော; ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော အဘိညေယျော; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ အဘိညေယျာ; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အဘိညေယျော။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာ အဘိညေယျာ; အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာ အဘိညေယျာ; နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အဘိညေယျာ; ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ အဘိညေယျော; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ အဘိညေယျာ; ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ အဘိညေယျာ; ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါ အဘိညေယျာ; တထဋ္ဌေန သစ္စာ အဘိညေယျာ; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော အဘိညေယျော; အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ အဘိညေယျာ; ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ အဘိညေယျာ; အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ အဘိညေယျံ။

သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ အဘိညေယျာ; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ အဘိညေယျာ; ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အဘိညေယျာ; မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော အဘိညေယျော; ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ အဘိညေယျာ ; ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ အဘိညေယျာ; သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ အဘိညေယျံ; ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ အဘိညေယျံ။

၂၀. ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန အဘိညေယျော; မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန အဘိညေယျော; ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန အဘိညေယျော; ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန အဘိညေယျာ; သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန အဘိညေယျော; သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန အဘိညေယျာ; ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန အဘိညေယျာ; ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန အဘိညေယျာ; အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိညေယျံ။

ယေ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာတာ ဟောန္တိ တေ တေ ဓမ္မာ ဉာတာ ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ’’န္တိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

၂၁. ကထံ ‘‘ဣမေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ’’တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ဧကော ဓမ္မော ပရိညေယျော – ဖဿော သာသဝော ဥပါဒါနိယော။ ဒွေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ တယော ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – တိဿော ဝေဒနာ။ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – စတ္တာရော အာဟာရာ။ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ။ သတ္တ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ။ နဝ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – နဝ သတ္တာဝါသာ။ ဒသ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ – ဒသာယတနာနိ။

‘‘သဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျံ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ပရိညေယျံ? စက္ခု, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျံ; ရူပါ ပရိညေယျာ; စက္ခုဝိညာဏံ ပရိညေယျံ; စက္ခုသမ္ဖဿော ပရိညေယျော; ယမ္ပိဒံ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ ပရိညေယျံ။ သောတံ ပရိညေယျံ; သဒ္ဒါ ပရိညေယျာ။ပေ.။ ဃာနံ ပရိညေယျံ, ဂန္ဓာ ပရိညေယျာ။ ဇိဝှာ ပရိညေယျာ; ရသာ ပရိညေယျာ။ ကာယော ပရိညေယျော; ဖောဋ္ဌ

ဇွာ ပရိညေယျာ။ပေ။ မနော ပရိညေယျော; ဓမ္မာ ပရိညေယျာ။ မနောဝိညာဏံ ပရိညေယျံ; မနောသမ္ဖဿော ပရိညေယျော; ယမ္ပိဒံ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ ပရိညေယျံ။’’ ရူပံ ပရိညေယျံ။ပေ။ ဝေဒနာ ပရိညေယျာ။ သညာ ပရိညေယျာ။ သင်္ခါရာ ပရိညေယျာ။ ဝိညာဏံ ပရိညေယျံ။ စက္ခု ပရိညေယျံ။ပေ။ ဇရာမရဏံ ပရိညေယျံ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ပရိညေယျံ။ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ တေ တေ ဓမ္မာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောန္တိ, ဧဝံ တေ ဓမ္မာ ပရိညာတာ စေဝ ဟောန္တိ တီရိတာ စ။

၂၂. နေက္ခမ္မံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ နေက္ခမ္မံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အဗျာပါဒံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အဗျာပါဒေါ ပဋိလဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အာလောကသညံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အာလောကသညာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အဝိက္ခေပံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အဝိက္ခေပော ပဋိလဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဉာဏံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဉာဏံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ပါမောဇ္ဇံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ပါမောဇ္ဇံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။

ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပေ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ စတုတ္ထံ ဈာနံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။

အနိစ္စာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အနိစ္စာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဒုက္ခာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဒုက္ခာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အနတ္တာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အနတ္တာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဝိရာဂါနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဝိရာဂါနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ နိရောဓာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ခယာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ခယာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဝယာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဝယာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အနိမိတ္တာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အနိမိတ္တာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ သုညတာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝါယမန္တဿ သုညတာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။

အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ပဋိလဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အာဒီနဝါနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ အာဒီနဝါနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ ပဋိလဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂော ပဋိလဒ္ဓော ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ သကဒါဂါမိမဂ္ဂော ပဋိလဒ္ဓော ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ အနာဂါမိမဂ္ဂော ပဋိလဒ္ဓော ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ အရဟတ္တမဂ္ဂော ပဋိလဒ္ဓော ဟောတိ။ ဧဝံ သော ဓမ္မော ပရိညာတော စေဝ ဟောတိ တီရိတော စ။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ တယမန္တဿ တေ တေ ဓမ္မာ ပဋိလဒ္ဓာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တေ ဓမ္မာ ပရိညာတာ စေဝ ဟောန္တိ တီရိတာ စ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – “ဣမေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာတိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ”န္တိ။

၂၃. ကထံ “ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ”တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ဧကော ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော – အသ္မိမာနော။ ဒွေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏှာ စ။ တယော ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – တိဿော တဏှာ။ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – စတ္တာရော ဩဃာ။ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – ပဉ္စ နီဝရဏာနိ။ ဆ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – ဆ တဏှာကာယာ။ သတ္တ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – သတ္တာနုသယာ။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ။ နဝ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – နဝ တဏှာမူလကာ။ ဒသ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ – ဒသ မိစ္ဆတ္တာ။

၂၄. ဒွေ ပဟာနာနိ – သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဉ္စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော; ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဉ္စ ဖလက္ခဏေ။ တီဏိ ပဟာနာနိ – ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မံ; ရူပါနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ အာရုပ္ပံ; ယံ ခော ပန ကိဉ္စိ ဘူတံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ, နိရောဓော တဿ နိဿရဏံ။ နေက္ခမ္မံ ပဋိလဒ္ဓဿ ကာမာ ပဟီနာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိစ္စတ္တာ စ။ အာရုပ္ပံ ပဋိလဒ္ဓဿ ရူပါ ပဟီနာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိစ္စတ္တာ စ။ နိရောဓံ ပဋိလဒ္ဓဿ သင်္ခါရာ ပဟီနာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိစ္စတ္တာ စ။ စတ္တာရိ ပဟာနာနိ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပဇဟတိ; သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပဇဟတိ; နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပဇဟတိ; မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပဇဟတိ။ ပဉ္စ ပဟာနာနိ – ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ, တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ, သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ, နိဿရဏပ္ပဟာနံ။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဉ္စ နီဝရဏာနံ ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝယတော; တဒင်္ဂပ္ပဟာနဉ္စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော; သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဉ္စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော; ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဉ္စ ဖလက္ခဏေ; နိဿရဏပ္ပဟာနဉ္စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။

“သဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, ပဟာတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ ပဟာတဗ္ဗံ? စက္ခု, ဘိက္ခဝေ, ပဟာတဗ္ဗံ; ရူပါ ပဟာတဗ္ဗာ; စက္ခုဝိညာဏံ ပဟာတဗ္ဗံ; စက္ခုသမ္ဖဿော ပဟာတဗ္ဗော; ယမ္ပိဒံ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ ပဟာတဗ္ဗံ။ သောတံ ပဟာတဗ္ဗံ; သဒ္ဒါ ပဟာတဗ္ဗာ။ပေ.။ ဃာနံ ပဟာတဗ္ဗံ; ဂန္ဓာ ပဟာတဗ္ဗာ။ ဇိဝှာ ပဟာတဗ္ဗာ; ရသာ ပဟာတဗ္ဗာ။ ကာယော ပဟာတဗ္ဗော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ပဟာတဗ္ဗာ။ မနော ပဟာတဗ္ဗော; ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။ မနောဝိညာဏံ ပဟာတဗ္ဗံ;။ မနောသမ္ဖဿော ပဟာတဗ္ဗော; ယမ္ပိဒံ မနောသမ္ဖ

သ္သပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ တ ဒုက္ခံ တ အဒုက္ခမသုခံ တ, တမ္ပိ ပဟာတဗ္ဗံ။'' ရူပံ ပဿန္တော ပဇဟတိ, ဝေဒနံ ပဿန္တော ပဇဟတိ, သညံ ပဿန္တော ပဇဟတိ, သင်္ခါရေ ပဿန္တော ပဇဟတိ, ဝိညာဏံ ပဿန္တော ပဇဟတိ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ပဿန္တော ပဇဟတိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ပဟီနာ ဟောန္တိ တေ တေ ဓမ္မာ ပရိစ္စတ္တာ ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ, တံ ပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏ''န္တိ။

တတိယဘာဏဝါရော။

၂၅. ကထံ ''ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ဧကော ဓမ္မော ဘာဝေတဗ္ဗော – ကာယဂတာသတိ သာတသဟဂတာ။ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – တယော သမာဓီ။ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – ပဉ္စင်္ဂိကော သမာဓိ [သမ္မာသမာဓိ (သျာ.)] ။ ဆ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ သတ္တ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂော။ နဝ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ။ ဒသ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ – ဒသ ကသိဏာယတနာနိ။

၂၆. ဒွေ ဘာဝနာ – လောကိယာ စ ဘာဝနာ, လောကုတ္တရာ စ ဘာဝနာ။ တိဿော ဘာဝနာ – ရူပာဝစရကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ, အရူပာဝစရကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ, အပရိယာပန္နကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ။ ရူပာဝစရကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ အတ္ထိ ဟီနာ, အတ္ထိ မဇ္ဈိမာ, အတ္ထိ ပဏီတာ။ အရူပာဝစရကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ အတ္ထိ ဟီနာ, အတ္ထိ မဇ္ဈိမာ, အတ္ထိ ပဏီတာ။ အပရိယာပန္နကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာ ပဏီတာ။

၂၇. စတဿော ဘာဝနာ – ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဘာဝေတိ, သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပ္ပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဘာဝေတိ, နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဘာဝေတိ, မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဘာဝေတိ။ ဣမာ စတဿော ဘာဝနာ။

အပရာပိ စတဿော ဘာဝနာ – ဧသနာဘာဝနာ, ပဋိလာဘဘာဝနာ, ဧကရသာဘာဝနာ, အာသေဝနာဘာဝနာ။ ကတမာ ဧသနာဘာဝနာ? သဗ္ဗေသံ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန္တာနံ တတ္ထ ဇာတာ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – အယံ ဧသနာဘာဝနာ။ ကတမာ ပဋိလာဘဘာဝနာ? သဗ္ဗေသံ သမာဓိံ သမာပန္နာနံ တတ္ထ ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – အယံ ပဋိလာဘဘာဝနာ။ ကတမာ ဧကရသာဘာဝနာ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝယတော သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝယတော ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဘာဝယတော သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝယတော သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝယတော ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝယတော သဒ္ဓါဗလဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဗလာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗလာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ ဘာဝယတော ဝီရိယဗလဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဗလာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗလာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သတိဗလံ ဘာဝယတော သတိဗလဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဗလာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗလာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ ဘာဝယတော သမာဓိဗလဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဗလာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗလာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ ဘာဝယတော ပညာဗလဿ ဝသေန စတ္တာရိ ဗလာနိ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗလာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဝိစယဋ္ဌေန ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဖရဏဋ္ဌေန ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဥပသမဋ္ဌေန ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌေန ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝယတော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝသေန ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝယတော သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝယတော သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစံ ဘာဝယတော သမ္မာဝါစာယ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝယတော သမ္မာကမ္မန္တဿ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝယတော သမ္မာအာဇီဝဿ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝယတော သမ္မာဝါယာမဿ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိံ ဘာဝယတော သမ္မာသတိယာ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝယတော သမ္မာသမာဓိဿ ဝသေန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အယံ ဧကရသာဘာဝနာ။

ကတမာ အာသေဝနာဘာဝနာ? ဣဓ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗဏှသမယံ အာသေဝတိ, မဇ္ဈန္ဟိကသမယမ္ပိ [မဇ္ဈန္တိကသမယမ္ပိ (သျာ. က.)] အာသေဝတိ, သာယန္ဟသမယမ္ပိ အာသေဝတိ, ပုရေဘတ္တမ္ပိ အာသေဝတိ, ပစ္ဆာဘတ္တမ္ပိ အာသေဝတိ, ပုရိမေပိ ယာမေ အာသေဝတိ, မဇ္ဈိမေပိ ယာမေ အာသေဝတိ, ပစ္ဆိမေပိ ယာမေ အာသေဝတိ, ရတ္တိမ္ပိ အာသေဝတိ, ဒိဝါပိ အာသေဝတိ, ရတ္တိန္ဒိဝါပိ [ရတ္တိဒိဝါပိ (က.)] အာသေဝတိ, ကာဠေပိ အာသေဝတိ, ဇုဏှေပိ အာသေဝတိ, ဝဿေပိ အာသေဝတိ, ဟေမန္တေပိ အာသေဝတိ, ဂိမှေပိ အာသေဝတိ, ပုရိမေပိ ဝယောခန္ဓေ အာသေဝတိ, မဇ္ဈိမေပိ ဝယောခန္ဓေ အာသေဝတိ, ပစ္ဆိမေပိ ဝယောခန္ဓေ အာသေဝတိ – အယံ အာသေဝနာဘာဝနာ။ ဣမာ စတဿော ဘာဝနာ။

၂၈. အပရာပိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ကထံ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟတော အဗျာပါဒဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ထိနမိဒ္ဓံ [ထိနမိဒ္ဓ (သျာ. သီ. အဋ္ဌ.)] ပဇဟတော အာလောကသညာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော အဝိက္ခေပဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟတော ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော ဉာဏဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ ။ အရတိံ ပဇဟတော ပါမောဇ္ဇဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ နီဝရဏေ ပဇဟတော ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝိတက္ကဝိစာရေ ပဇဟတော ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ

ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပီတိ ပဇဟတော တတိယဇ္ဈာနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သုခဒုက္ခေ ပဇဟတော စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ ပဇဟတော အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ ပဇဟတော ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ ပဇဟတော အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ ပဇဟတော နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

နိစ္စသညံ ပဇဟတော အနိစ္စာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သုခသညံ ပဇဟတော ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အတ္တသညံ ပဇဟတော အနတ္တာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ နန္ဒိံ ပဇဟတော နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ရာဂံ ပဇဟတော ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သမုဒယံ ပဇဟတော နိရောဓာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ ။ အာဒါနံ ပဇဟတော ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဃနသညံ ပဇဟတော ခယာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အာယူဟနံ ပဇဟတော ဝယာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဓုဝသညံ ပဇဟတော ဝိပရိဏာမာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ နိမိတ္တံ ပဇဟတော အနိမိတ္တာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဏိဓိံ ပဇဟတော အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဘိနိဝေသံ ပဇဟတော သုညတာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ ပဇဟတော အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ ပဇဟတော ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အာလယာဘိနိဝေသံ ပဇဟတော အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အပ္ပဋိသင်္ခံ ပဇဟတော ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သညောဂါဘိနိဝေသံ ပဇဟတော ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ ပဇဟတော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဩဠာရိကေ ကိလေသေ ပဇဟတော သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အနုသဟဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတော အနာဂါမိမဂ္ဂဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန ဇာတာ ဓမ္မာ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ကထံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟတော အဗျာပာဒဝသေန ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ကထံ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ဝီရိယံ ဝါဟေတီတိ – တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟတော အဗျာပာဒဝသေန ဝီရိယံ ဝါဟေတီတိ – တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန ဝီရိယံ ဝါဟေတီတိ – တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ကထံ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မံ အာသေဝတီတိ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒံ အာသေဝတီတိ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂံ အာသေဝတီတိ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဣမာ စတဿော ဘာဝနာ ရူပံ ပဿန္တော ဘာဝေတိ, ဝေဒနံ ပဿန္တော ဘာဝေတိ, သညံ ပဿန္တော ဘာဝေတိ, သင်္ခါရေ ပဿန္တော ဘာဝေတိ, ဝိညာဏံ ပဿန္တော ဘာဝေတိ, စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ပဿန္တော ဘာဝေတိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ တေ တေ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ''န္တိ။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော။

၂၉. ကထံ ''ဣမေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ဧကော ဓမ္မော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော – အကုပ္ပာ စေတောဝိမုတ္တိ။ ဒွေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ တယော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – တိဿော ဝိဇ္ဇာ။ စတ္တာရော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ။ ပဉ္စ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာ။ ဆ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – ဆ အဘိညာ။ သတ္တ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – သတ္တ ခီဏာသဝဗလာနိ။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။ နဝ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – နဝ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ။ ဒသ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ – ဒသ အသေက္ခာ ဓမ္မာ။

''သဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ? စက္ခု, ဘိက္ခဝေ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ; ရူပါ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ; စက္ခုဝိညာဏံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ; စက္ခုသမ္ဖဿော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော ; ယမ္ပိဒံ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ။ သောတံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ; သဒ္ဒါ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ပေ.။ ဃာနံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ; ဂန္ဓာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ ဇိဝှာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ; ရသာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ ကာယော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ မနော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော; ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ; မနောဝိညာဏံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ; မနောသမ္ဖဿော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော ; ယမ္ပိဒံ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ''။ ရူပံ ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ, ဝေဒနံ ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ, သညံ ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ, သင်္ခါရေ ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ, ဝိညာဏံ ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ပဿန္တော သစ္ဆိကရောတိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကတာ ဟောန္တိ တေ တေ ဓမ္မာ ဖဿိတာ [ဖုသိတာ (သျာ.)] ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဣမေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ''န္တိ။

၃၀. ကထံ ''ဣမေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဌိတိဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

ဒုတိယဿ ဈာနဿ လာဘိံ ဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ ဥပေက္ခာသုခသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

တတိယဿ ဈာနဿ လာဘိံ ပီတိသုခသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ အဒုက္ခမသုခသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

စတုတ္ထဿ ဈာနဿ လာဘိံ ဥပေက္ခာသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ အာကာသာနဉ္စာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

အာကာသာနဉ္စာယတနဿ လာဘိံ ရူပသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

ဝိညာဏဉ္စာယတနဿ လာဘိံ အာကာသာနဉ္စာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ အာကိဉ္စညာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။

အာကိဉ္စညာယတနဿ လာဘိံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ – ဌိတိဘာဂိယော ဓမ္မော။ နေဝသညာနာသညာယတနသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ – ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒာစရန္တိ ဝိရာဂူပသံဟိတာ – နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဓမ္မော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဣမေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဌိတိဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာတိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ''။

၃၀. ကထံ ''သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ? ''ရူပံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။ ''ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ''တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

၃၁. ကထံ ''ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ''န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ?

၃၃. တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ? ဇာတိပိ ဒုက္ခာ, ဇရာပိ ဒုက္ခာ, မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ, သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒော မနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ, အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော, ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော, ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ; သင်္ခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ [ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က.) သတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ သစ္စဝိဘင်္ဂေ စ ပဿိတဗ္ဗံ] ဒုက္ခာ။

တတ္ထ ကတမာ ဇာတိ? ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ဟိ တမ္ဟိ သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော – အယံ ဝုစ္စတိ ဇာတိ။

တတ္ထ ကတမာ ဇရာ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ဟိ တမ္ဟိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော – အယံ ဝုစ္စတိ ဇရာ။

တတ္ထ ကတမံ မရဏံ? ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒော အန္တရဓာနံ မစ္စု မရဏံ ကာလကိရိယာ [ကာလံကိရိယာ (က.)] ခန္ဓာနံ ဘေဒော ကဠေဝရဿ နိက္ခေပော ဇီဝိတိန္ဒြိယဿုပစ္ဆေဒော – ဣဒံ ဝုစ္စတိ မရဏံ။

တတ္ထ ကတမော သောကော? ဉာတိဗျသနေန [ယော ဉာတိဗျသနေန (သျာ.) ပဿ သစ္စဝိဘင်္ဂေ] တ ဖုဋ္ဌဿ, ဘောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ရောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, သီလဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ဒိဋ္ဌိဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ, အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိတတ္တံ အန္တောသောကော အန္တောပရိသောကော စေတသော ပရိဇ္ဈာယနာ ဒောမနဿံ သောကသလ္လံ – အယံ ဝုစ္စတိ သောကော။

တတ္ထ ကတမော ပရိဒေဝေါ? ဉာတိဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ဘောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ရောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, သီလဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ဒိဋ္ဌိဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ, အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ, ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္တံ ပရိဒေဝိတတ္တံ ဝါစာ ပလာပေါ ဝိပ္ပလာပေါ လာလပ္ပေါ လာလပ္ပနာ လာလပ္ပိတတ္တံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပရိဒေဝေါ။

တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခံ? ယံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယသမ္ဖဿဇံ အသာတံ ဒုက္ခံ ဝေဒယိတံ, ကာယသမ္ဖဿဇာ အသာတာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခံ။

တတ္ထ ကတမံ ဒောမနဿံ? ယံ စေတသိကံ အသာတံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ, စေတောသမ္ဖဿဇံ အသာတံ ဝေဒယိတံ, စေတောသမ္ဖဿဇာ အသာတာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒောမနဿံ။

တတ္ထ ကတမော ဥပါယာသော? ဉာတိဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ဘောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ရောဂဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, သီလဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, ဒိဋ္ဌိဗျသနေန တ ဖုဋ္ဌဿ, အညတရညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ, အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာသော ဥပါယာသော အာယာသနာ ဥပါယာသနာ အာယာသိတတ္တံ ဥပါယာသိတတ္တံ – အယံ ဝုစ္စတိ ဥပါယာသော။

တတ္ထ ကတမော အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော? ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ အမနာပါ ရူပါ သဒ္ဒါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ, ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနတ္ထကာမာ အဟိတကာမာ အဖာသုကာမာ အယောဂက္ခေမကာမာ, ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ မိဿီဘာဝေါ – အယံ ဝုစ္စတိ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

တတ္ထ ကတမော ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော? ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ရူပါ သဒ္ဒါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ, ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အတ္ထကာမာ ဟိတကာမာ ဖာသုကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ

မာ မာတာ တ ပိတာ တ ဘာတာ တ ဘဂိနီ တ မိတ္တာ တ အမစ္စာ တ ဉာတီ တ သာလောဟိတာ တ, ယာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အသင်္ဂတိ အသမာဂမော အသမောဓာနံ အမိဿီဘာဝေါ – အယံ ဝုစ္စတိ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

တတ္ထ ကတမံ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ? ဇာတိဓမ္မာနံ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ''အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ, န စ ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ''တိ။ န ခော ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ – ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇရာဓမ္မာနံ သတ္တာနံ။ပေ.။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ သတ္တာနံ။ မရဏဓမ္မာနံ သတ္တာနံ။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ''အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသဓမ္မာ အဿာမ, န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ အာဂစ္ဆေယျု''န္တိ။ န ခော ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ – ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

တတ္ထ ကတမေ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ? သေယျထိဒံ [သေယျထီဒံ (သျာ. သီ. အဋ္ဌ.)] – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, [ရူပူပါဒါနက္ခန္ဓော (သျာ.) ဧဝမုပရိပိ] , ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော – ဣမေ ဝုစ္စန္တိ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

၁၄. တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ? ယာယံ တဏှာ ပောနောဘဝိကာ [ပောနောဗ္ဘဝိကာ (သျာ.)] နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ, သေယျထိဒံ – ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ , သာ ခော ပနေသာ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ? ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ? စက္ခုံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ။ပေ.။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှာ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ရူပါ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သဒ္ဒာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ပေ.။ ဓမ္မာ လောကေ။ စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ပေ.။ မနောဝိညာဏံ လောကေ။ စက္ခုသမ္ဖဿော လောကေ။ပေ.။ မနောသမ္ဖဿော လောကေ။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ပေ.။ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ရူပသညာ လောကေ။ပေ.။ ဓမ္မသညာ လောကေ။ ရူပသဉ္စေတနာ လောကေ။ပေ.။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ။ ရူပတဏှာ လောကေ။ပေ.။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ။ ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ပေ.။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ။ ရူပဝိစာရော လောကေ။ပေ.။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

၁၅. တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော, သာ ခော ပနေသာ တဏှာ ကတ္ထ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ? ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ? စက္ခုံလောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ပေ.။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

၁၆. တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပော သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ? ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဉာဏံ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာသင်္ကပ္ပော? နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပော, အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပော, အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပော – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပော။

တတ္ထ ကတမာ သမ္မာတစာ? မုသာတဒာ ဝေရမဏီ [ဝေရမဏိ (က.)], ပိသုဏာယ တစာယ ဝေရမဏီ, ဖရုသာယ တစာယ ဝေရမဏီ, သမ္ဖပ္ပလာပာ ဝေရမဏီ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာတစာ။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာကမ္မန္တော? ပာဏာတိပာတာ ဝေရမဏီ, အဒိန္နာဒာနာ ဝေရမဏီ, ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာကမ္မန္တော။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာအာဇီတော? ဣဓ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ [ဇီဝိတံ (က.)] ကပ္ပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာအာဇီတော။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာတယာမော? ဣဓ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပာဒာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ တယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ, ဥပ္ပန္နာနံ ပာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ။ပေ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒာယ ။ပေ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာတာယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပာရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ တယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာတယာမော။

တတ္ထ ကတမာ သမ္မာသတိ? ဣဓ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပေ။ စိတ္တေ။ပေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿံ – အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာသတိ။

တတ္ထ ကတမော သမ္မာသမာဓိ? ဣဓ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ **သတော စ သမ္ပဇာနော** သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ, ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ – "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒောမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ, ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ"န္တိ သောတာဝဓာနံ, တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။ ဧဝံ သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ။

သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသော ပဌမော။

၂. သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၃၇. ကထံ သုတွာန သံဝရေ ပညာ သီလမယေ ဉာဏံ? ပဉ္စ သီလာနိ – ပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ, အပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ, ပရိပုဏ္ဏပာရိသုဒ္ဓိသီလံ, အပရာမဋ္ဌပာရိသုဒ္ဓိသီလံ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပာရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ။

တတ္ထ ကတမံ ပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ? အနုပသမ္ပန္နာနံ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ – ဣဒံ ပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ အပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ? ဥပသမ္ပန္နာနံ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ – ဣဒံ အပရိယန္တပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ ပရိပုဏ္ဏပာရိသုဒ္ဓိသီလံ? ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ ကုသလဓမ္မေ ယုတ္တာနံ သေက္ခပရိယန္တေ [သေခပရိယန္တေ (က.)] ပရိပူရကာရီနံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခာနံ ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနံ – ဣဒံ ပရိပုဏ္ဏပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ အပရာမဋ္ဌပာရိသုဒ္ဓိသီလံ? သတ္တန္နံ သေက္ခာနံ – ဣဒံ အပရာမဋ္ဌပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပာရိသုဒ္ဓိသီလံ? တထာဂတသာဝကာနံ ခီဏာသဝါနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ – ဣဒံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပာရိသုဒ္ဓိသီလံ။

၃၈. အတ္ထိ သီလံ ပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ အပရိယန္တံ။ တတ္ထ ကတမံ တံ သီလံ ပရိယန္တံ? အတ္ထိ သီလံ လာဘပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ ယသပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ ဉာတိပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ အင်္ဂပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ ဇီဝိတပရိယန္တံ။

ကတမံ တံ သီလံ လာဘပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ [ယထာသမာဒိဏ္ဏံ (က.)] သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမတိ – ဣဒံ တံ သီလံ လာဘပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ ယသပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ယသဟေတု ယသပစ္စယာ ယသကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမတိ – ဣဒံ တံ သီလံ ယသပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ ဉာတိပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ဉာတိဟေတု ဉာတိပစ္စယာ ဉာတိကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမတိ – ဣဒံ တံ သီလံ ဉာတိပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ အင်္ဂပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော အင်္ဂဟေတု အင်္ဂပစ္စယာ အင်္ဂကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမတိ – ဣဒံ တံ သီလံ အင်္ဂပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ ဇီဝိတပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ဇီဝိတဟေတု ဇီဝိတပစ္စယာ ဇီဝိတကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမတိ – ဣဒံ တံ သီလံ ဇီဝိတပရိယန္တံ။ ဧဝရူပါနိ သီလာနိ ခဏ္ဍာနိ ဆိဒ္ဒါနိ သဗလာနိ ကမ္မာသာနိ န ဘုဇိဿာနိ န ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ [န ဝိညူပသတ္ထာနိ (က.)] ပရာမဋ္ဌာနိ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ [န သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ (က.)] န အဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုကာနိ န ပါမောဇ္ဇဝတ္ထုကာနိ န ပီတိဝတ္ထုကာနိ န ပဿဒ္ဓိဝတ္ထုကာနိ န သုခဝတ္ထုကာနိ န သမာဓိဝတ္ထုကာနိ န ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝတ္ထုကာနိ န ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္ဗောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ – ဣဒံ တံ သီလံ ပရိယန္တံ။

ကတမံ တံ သီလံ အပရိယန္တံ? အတ္ထိ သီလံ န လာဘပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ န ယသပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ န ဉာတိပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ န အင်္ဂပရိယန္တံ, အတ္ထိ သီလံ န ဇီဝိတပရိယန္တံ။

ကတမံ တံ သီလံ န လာဘပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေတိ, ကိံ သော ဝီတိက္ကမိဿတိ! ဣဒံ တံ သီလံ န လာဘပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ န ယသပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ယသဟေတု ယသပစ္စယာ ယသကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေတိ , ကိံ သော ဝီတိက္ကမိဿတိ! ဣဒံ တံ သီလံ န ယသပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ န ဉာတိပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ဉာတိဟေတု ဉာတိပစ္စယာ ဉာတိကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေတိ, ကိံ သော ဝီတိက္ကမိဿတိ! ဣဒံ တံ သီလံ န ဉာတိပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ န အင်္ဂပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော အင်္ဂဟေတု အင်္ဂပစ္စယာ အင်္ဂကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေတိ, ကိံ သော ဝီတိက္ကမိဿတိ! ဣဒံ တံ သီလံ န အင်္ဂပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ န ဇီဝိတပရိယန္တံ? ဣဓေကစ္စော ဇီဝိတဟေတု ဇီဝိတပစ္စယာ ဇီဝိတကာရဏာ ယထာသမာဒိန္နံ သိက္ခာပဒံ ဝီတိက္ကမာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေတိ, ကိံ သော ဝီတိက္ကမိဿတိ! ဣဒံ တံ သီလံ န ဇီဝိတပရိယန္တံ။ ဧဝရူပါနိ သီလာနိ အခဏ္ဍာနိ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ အဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုကာနိ ပါမောဇ္ဇဝတ္ထုကာနိ ပီတိဝတ္ထုကာနိ ပဿဒ္ဓိဝတ္ထုကာနိ သုခဝတ္ထုကာနိ သမာဓိဝတ္ထုကာနိ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝတ္ထုကာနိ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ – ဣဒံ တံ သီလံ အပရိယန္တံ။

၃၉. ကိံ သီလံ? ကတိ သီလာနိ? ကိံ သမုဋ္ဌာနံ သီလံ? ကတိ ဓမ္မသမောဓာနံ သီလံ?

ကိံ သီလန္တိ စေတနာ သီလံ, စေတသိကံ သီလံ, သံဝရော သီလံ, အဝီတိက္ကမော သီလံ။ **ကတိ သီလာနီ**တိ တီဏိ သီလာနိ – ကုသလသီလံ, အကုသလသီလံ, အဗျာကတသီလံ။ **ကိံ သမုဋ္ဌာနံ သီလ**န္တိ ကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ကုသလသီလံ , အကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ အကုသလသီလံ, အဗျာကတစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ အဗျာကတသီလံ။ **ကတိ ဓမ္မသမောဓာနံ သီလ**န္တိ သံဝရသမောဓာနံ သီလံ, အဝီတိက္ကမသမောဓာနံ သီလံ, တထာဘာဝေ ဇာတစေတနာသမောဓာနံ သီလံ။

၄၀. ပါဏာတိပာတံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ အဒိန္နာဒါနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ မုသာဝါဒံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမ

ဌေန သီလံ။ ပိသုဏံ တစံ [ပိသုဏာတစံ (သျာ. က.) ဒီ. နိ. ၁.၉ ပဿိတဗ္ဗာ] သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ ဖရုသံ တစံ [ဖရုသတစံ (သျာ. က.)] သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ သမ္ဖပ္ပလာပံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ ။ အဘိဇ္ဈံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ ဗျာပါဒံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။

၄၁. နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ။။

ပဌမေန ဈာနေန [ပဌမဇ္ဈာနေန (သျာ.) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု] နီဝရဏေ။ပေ.။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိံ။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညံ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ။ပေ.။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညံ။ အနတ္တာ အနုပဿနာယ အတ္တသညံ။ နိဗ္ဗိဒာနုပဿနာယ နန္ဒိံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂံ။ နိရောဓာ အနုပဿနာယ သမုဒယံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒာနံ။ ခယာနုပဿနာယ ဃနသညံ။ ဝယာနုပဿနာယ အာယူဟနံ.. ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ဓုဝသညံ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တံ။. အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ ပဏိဓိံ။ သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ သာရာဒာနာဘိနိဝေသံ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ။ အာဒီနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသံ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိသင်္ခံ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ သညောဂါဘိနိဝေသံ။။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ။ပေ.။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကေ ကိလေသေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အဏုသဟဂတေ ကိလေသေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ, အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန သီလံ။

ပဉ္စ သီလာနိ – ပါဏာတိပာတဿ ပဟာနံ သီလံ, ဝေရမဏီ သီလံ, စေတနာ သီလံ, သံဝရော သီလံ, အဝီတိက္ကမော သီလံ။ ဧဝရူပါနိ သီလာနိ စိတ္တဿ အဝိပ္ပဋိသာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပါမောဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ, ပီတိယာ သံဝတ္တန္တိ, ပဿဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ, သောမနဿာယ သံဝတ္တန္တိ, အာသေဝနာယ သံဝတ္တန္တိ, ဘာဝနာယ သံဝတ္တန္တိ, ဗဟုလီကမ္မာယ သံဝတ္တန္တိ, အလင်္ကာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပရိက္ခာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပရိဝါရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ, ဧကန္တနိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဧဝရူပါနံ သီလာနံ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ အဓိသီလံ, သံဝရပါရိသုဒ္ဓိယာ ဌိတံ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ, အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ အဓိစိတ္တံ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ ပဿတိ, အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ ပဿတိ။ ဒဿနပါရိသုဒ္ဓိ အဓိပညာ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ ။ ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။

ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိ, ဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပဿန္တော သိက္ခတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော သိက္ခတိ, သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော သိက္ခတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော သိက္ခတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌပေန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော သိက္ခတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော သိက္ခတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော သိက္ခတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော သိက္ခတိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ။

ပဉ္စ သီလာနိ – အဒိန္နာဒာနဿ။ပေ.။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဿ။ မုသာဝါဒဿ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ။ ဖရုသာယ ဝါစာယ။ သမ္ဖပ္ပလာပဿ။ အဘိဇ္ဈာယ။ ဗျာပါဒဿ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခန္တိ။

နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒဿ။ပေ.။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒဿ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓဿ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စဿ။ ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာယ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာယ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိယာ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ။

ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာနံ။ပေ.။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရာနံ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိယာ။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခာနံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ။ပေ.။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂဿ။ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယဿ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနဿ။ ခယာနုပဿနာယ ဃနသညာယ။ ဝယာနုပဿနာယ အာယူဟနဿ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ဓုဝသညာယ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တဿ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ ပဏိဓိယာ။ သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသဿ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ။ အာဒီနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသဿ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိသင်္ခါယ။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ သညောဂါဘိနိဝေသဿ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ။ပေ.။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကာနံ ကိလေသာနံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနုသဟဂတာနံ ကိလေသာနံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနံ သီလံ, ဝေရမဏီ သီလံ, စေတနာ သီလံ, သံဝရော သီလံ, အဝီတိက္ကမော သီလံ။ ဧဝရူပါနိ သီလာနိ စိတ္တဿ အဝိပ္ပဋိသာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပါမောဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ, ပီတိယာ သံဝတ္တန္တိ, ပဿဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ, သောမနဿာယ သံဝတ္တန္တိ, အာသေဝနာယ သံဝတ္တန္တိ, ဘာဝနာယ သံဝတ္တန္တိ, ဗဟုလီကမ္မာယ သံဝတ္တန္တိ, အလင်္ကာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပရိက္ခာရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပရိဝါရာယ သံဝတ္တန္တိ, ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ, ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

၄၂. ဧဝရူပါနံ သီလာနံ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ အဓိသီလံ။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိယာ ဌိတံ စိတ္တံ အဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ, အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ အဓိစိတ္တံ။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ ပဿတိ, အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိံ သမ္မာ ပဿတိ။ ဒဿနပါရိသုဒ္ဓိ အဓိပညာ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိ, ဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပဿန္တော သိက္ခတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော သိက္ခတိ, သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော သိက္ခတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော သိက္ခတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌပေန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော သိက္ခတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော သိက္ခတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော သိက္ခတိ ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော သိက္ခတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော သိက္ခတိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – “သုတွာန သံဝရေ ပညာ သီလမယေ ဉာဏံ”။

သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒုတိယော။

၃. သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၄၃. ကထံ သံဝရိတွာ သမာဒဟနေ ပညာ သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏံ? ဧကော သမာဓိ – စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ။ ဒွေ သမာဓီ – လောကိယော သမာဓိ, လောကုတ္တရော သမာဓိ။ တယော သမာဓီ – သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိ, အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော သမာဓိ, အဝိတက္ကအဝိစာရော သမာဓိ။ စတ္တာရော သမာဓီ – ဟာနဘာဂိယော သမာဓိ, ဌိတိဘာဂိယော သမာဓိ, ဝိသေသဘာဂိယော သမာဓိ, နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော သမာဓိ။ ပဉ္စ သမာဓီ – ပီတိဖရဏတာ, သုခဖရဏတာ, စေတောဖရဏတာ, အာလောကဖရဏတာ, ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ [ပစ္စဝေက္ခနာနိမိတ္တံ (က.)] ။

ဆ သမာဓီ – ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, ဓမ္မာနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, သင်္ဃာနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, သီလာနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, စာဂါနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, ဒေဝတာနုဿတိဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ သတ္တ သမာဓီ – သမာဓိကုသလတာ, သမာဓိဿ သမာပတ္တိကုသလတာ, သမာဓိဿ ဌိတိကုသလတာ, သမာဓိဿ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ , သမာဓိဿ ကလ္လတာကုသလတာ [ကလ္လိတကုသလတာ (သျာ. က.)] , သမာဓိဿ ဂေါစရကုသလတာ, သမာဓိဿ အဘိနီဟာရကုသလတာ။ အဋ္ဌ သမာဓီ – ပထဝီကသိဏဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, အာပေါကသိဏဝသေန…ပေ… တေဇောကသိဏဝသေန။ ဝါယောကသိဏဝသေန။ နီလကသိဏဝသေန။ ပီတကသိဏဝသေန။ လောဟိတကသိဏဝသေန။ ဩဒါတကသိဏဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ နဝ သမာဓီ – ရူပါဝစရော သမာဓိ အတ္ထိ ဟီနော, အတ္ထိ မဇ္ဈိမော, အတ္ထိ ပဏီတော; အရူပါဝစရော သမာဓိ အတ္ထိ ဟီနော, အတ္ထိ မဇ္ဈိမော, အတ္ထိ ပဏီတော; သုညတော သမာဓိ, အနိမိတ္တော သမာဓိ, အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ။ ဒသ သမာဓီ – ဥဒ္ဓုမာတကသညာဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ, ဝိနီလကသညာဝသေန…ပေ… ဝိပုဗ္ဗကသညာဝသေန။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာဝသေန။ ဝိက္ခါယိတကသညာဝသေန။ ဝိက္ခိတ္တကသညာဝသေန။ ဟတဝိက္ခိတ္တကသညာဝသေန။ လောဟိတကသညာဝသေန။ ပုဠုဝကသညာဝသေန [ပုဠဝက သညာဝသေန (က.)] ။ အဋ္ဌိကသညာဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ ဣမေ ပဉ္စပညာသ သမာဓိ။

၄၄. အပိ စ, ပဉ္စဝီသတိ သမာဓိဿ သမာဓဋ္ဌာ – ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမာဓိ, ပရိဝါရဋ္ဌေန သမာဓိ, ပရိပူရဋ္ဌေန သမာဓိ, ဧကဂ္ဂဋ္ဌေန သမာဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိ, အဝိသာရဋ္ဌေန သမာဓိ, အနာဝိလဋ္ဌေန သမာဓိ, အနိဉ္ဇနဋ္ဌေန သမာဓိ, ဝိမုတ္တဋ္ဌေန သမာဓိ, ဧကတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန စိတ္တဿ ဌိတတ္တာ သမာဓိ, သမံ ဧသတီတိ သမာဓိ, ဝိသမံ နေသတီတိ သမာဓိ, သမံ ဧသိတတ္တာ သမာဓိ, ဝိသမံ နေသိတတ္တာ သမာဓိ, သမံ အာဒိယတီတိ သမာဓိ, ဝိသမံ နာဒိယတီတိ သမာဓိ, သမံ အာဒိန္နတ္တာ သမာဓိ, ဝိသမံ အနာဒိန္နတ္တာ သမာဓိ, သမံ ပဋိပဇ္ဇတီတိ သမာဓိ, ဝိသမံ နပ္ပဋိပဇ္ဇတီတိ သမာဓိ, သမံ ပဋိပန္နတ္တာ သမာဓိ, ဝိသမံ နပ္ပဋိပန္နတ္တာ သမာဓိ, သမံ ဈာယတီတိ သမာဓိ, ဝိသမံ ဈာပေတီတိ သမာဓိ, သမံ ဈာတတ္တာ သမာဓိ, ဝိသမံ ဈာပိတတ္တာ သမာဓိ, သမော စ ဟိတော စ သုခော စာတိ သမာဓိ။ ဣမေ ပဉ္စဝီသတိ သမာဓိဿ သမာဓဋ္ဌာ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – "သံဝရိတွာ သမာဒဟနေ ပညာ သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏံ"။

သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသော တတိယော။

၄. ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၄၅. ကထံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ? အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သညောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော, သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သညောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော, သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ဝိညာဏဿ…ပေ… ဝိညာဏံ နာမရူပဿ။ နာမရူပံ သဠာယတနဿ။ သဠာယတနံ ဖဿဿ။ ဖဿော ဝေဒနာယ။ ဝေဒနာ တဏှာယ။ တဏှာ ဥပါဒါနဿ။ ဥပါဒါနံ ဘဝဿ။ ဘဝေါ ဇာတိယာ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သညောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ဇာတိ ပစ္စယော, ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သညောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓ

ဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ပဘဝဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ။ ဣမေပိ နဝဟာကာရေဟိ ဇာတိ ပစ္စယော, ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

၄၆. အဝိဇ္ဇာ ဟေတု, သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု, သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ဟေတု, ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ဝိညာဏံ ဟေတု, နာမရူပံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ နာမရူပံ ဟေတု, သဠာယတနံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ သဠာယတနံ ဟေတု, ဖဿော ဟေတုသမုပ္ပန္နော။ ဖဿော ဟေတု, ဝေဒနာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ ဝေဒနာ ဟေတု, တဏှာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ တဏှာ ဟေတု, ဥပါဒါနံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ ဥပါဒါနံ ဟေတု, ဘဝေါ ဟေတုသမုပ္ပန္နော။ ဘဝေါ ဟေတု, ဇာတိ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ။ ဇာတိ ဟေတု, ဇရာမရဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဇာတိ ဟေတု, ဇရာမရဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စ, သင်္ခါရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စ, သင်္ခါရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ပဋိစ္စ, ဝိညာဏံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ, နာမရူပံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ နာမရူပံ ပဋိစ္စ, သဠာယတနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ သဠာယတနံ ပဋိစ္စ, ဖဿော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ ဖဿော ပဋိစ္စ, ဝေဒနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဝေဒနာ ပဋိစ္စ, တဏှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ တဏှာ ပဋိစ္စ, ဥပါဒါနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဥပါဒါနံ ပဋိစ္စ, ဘဝေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ ဘဝေါ ပဋိစ္စ, ဇာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဇာတိ ပဋိစ္စ, ဇရာမရဏံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဇာတိ ပဋိစ္စ, ဇရာမရဏံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော, သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော, သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

သင်္ခါရာ ပစ္စယာ, ဝိညာဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ဝိညာဏံ ပစ္စယော, နာမရူပံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ နာမရူပံ ပစ္စယော, သဠာယတနံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ သဠာယတနံ ပစ္စယော, ဖဿော ပစ္စယသမုပ္ပန္နော။ ဖဿော ပစ္စယော, ဝေဒနာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဝေဒနာ ပစ္စယော, တဏှာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ တဏှာ ပစ္စယော, ဥပါဒါနံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ ဥပါဒါနံ ပစ္စယော, ဘဝေါ ပစ္စယသမုပ္ပန္နော။ ဘဝေါ ပစ္စယော, ဇာတိ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ။ ဇာတိ ပစ္စယော, ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဇာတိ ပစ္စယော, ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ။ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ – ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။

၄၇. ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ, အာယူဟနာ သင်္ခါရာ, နိကန္တိ တဏှာ, ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ, စေတနာ ဘဝေါ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ဣဓ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ။ ဣဓ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ, ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ, ပသာဒော အာယတနံ, ဖုဋ္ဌော ဖဿော, ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဓုပပတ္တိဘဝသ္မိံ ပုရေကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ။ ဣဓ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ, အာယူဟနာ သင်္ခါရာ, နိကန္တိ တဏှာ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ, စေတနာ ဘဝေါ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဓ ကမ္မဘဝသ္မိံ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ။ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ, ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ, ပသာဒော အာယတနံ, ဖုဋ္ဌော ဖဿော, ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အာယတိံ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ

ဣဓ ကတသ္သ ကမ္မဿ ပစ္စယာ။ ဣတိမေ စတုသင်္ခေပေ တယော အဒ္ဓေ တိသန္ဓိံ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒံ ဇာနာတိ ပဿတိ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ''။

ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

၅. သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသော

၄၈. ကထံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ?

ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။

ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ.။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။

စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ပေ.။ သင်္ခါရာ။ပေ.။ ဝိညာဏံ။ပေ.။ စက္ခု။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ, အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ, အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ, အသတိ။ပေ.။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ, အသတိ။ပေ.။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ, အသတိ။ပေ.။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ, အသတိ။ပေ.။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ, အသတိ။ပေ.။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော, အသတိ။ပေ.။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ, အသတိ။ပေ.။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ, အသတိ။ပေ.။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ, အသတိ။ပေ.။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ, အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သင်္ခါရာတိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ, အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သင်္ခါရာတိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ''။

သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသော ပဉ္စမော။

၆. ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၄၉. ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏံ? ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော, ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော, အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဇာတာ ဝေဒနာ။ပေ.။ ဇာတာ သညာ။ ဇာတာ သင်္ခါရာ။ ဇာတံ ဝိညာဏံ။ ဇာတံ စက္ခု။ပေ.။ ဇာတော ဘဝေါ ပစ္စုပ္ပန္နော, တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော, ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော, အနုပဿနာ ဉာဏံ။

၅၀. ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ ; ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ပညာသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ။ပေ.။ သညာက္ခန္ဓဿ။ပေ.။ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ။ပေ.။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ; ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ဒသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ။ပေ.။ သညာက္ခန္ဓဿ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ; ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ဒသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ တဏှာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ကမ္မသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

ဝယံ ပဿန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ တဏှာနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ကမ္မနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ဒသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ တဏှာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ကမ္မသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

ဝယံ ပဿန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ တဏှာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ကမ္မနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ဒသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

သညာက္ခန္ဓသ္မိံ။ပေ.။ သင်္ခါရက္ခန္ဓသ္မိံ။ပေ.။ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သတိ။ တဏှာသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယောတိပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သတိ။ ကမ္မသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သတိ။ နာမရူပသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပသ္သန္တောပိ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သတိ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဥဒယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ။

ဝယံ ပသ္သန္တော ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သတိ။ တဏှာနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သတိ။ ကမ္မနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သတိ။ နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပသ္သန္တောပိ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သတိ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္မိံ ဝယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ဒသ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ။

ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ, ဝယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ, ဥဒယဗ္ဗယံ ပသ္သန္တော ဣမာနိ ပညာသ လက္ခဏာနိ ပသ္သတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပသ္သနေ ပညာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပသ္သနေ ဉာဏံ''။ ရူပက္ခန္ဓော [ရူပက္ခန္ဓာ (သျာ.)] အာဟာရသမုဒယော ။ ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရာ – တယော [သင်္ခါရာတိ သေသာ (သျာ.)] ခန္ဓာ ဖသ္သသမုဒယာ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမရူပသမုဒယော။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသော ဆဋ္ဌော။

၇. ဘင်္ဂါနုပသ္သနာဉာဏနိဒ္ဒေသော

၅၁. ကထံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ ဘင်္ဂါနုပသ္သနေ ပညာ ဝိပသ္သနေ ဉာဏံ? ရူပာရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ တသ္သ စိတ္တသ္သ ဘင်္ဂံ အနုပသ္သတိ။ အနုပသ္သတီတိ, ကထံ အနုပသ္သတိ? အနိစ္စတော အနုပသ္သတိ, နော နိစ္စတော။ ဒုက္ခတော အနုပသ္သတိ, နော သုခတော။ အနတ္တတော အနုပသ္သတိ, နော အတ္တတော။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ, ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ။ နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ။ ပဋိနိသ္သဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။

၅၂. အနိစ္စတော အနုပသ္သန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ ဒုက္ခတော အနုပသ္သန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ။ အနတ္တတော အနုပသ္သန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ။ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ။ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ပဋိနိသ္သဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။

ဝေဒနာရမ္မဏတာ။ပေ.။ သညာရမ္မဏတာ။ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ။ ဝိညာဏာရမ္မဏတာ။ စက္ခု။ပေ.။ ဇရာမရဏာရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ တသ္သ စိတ္တသ္သ ဘင်္ဂံ အနုပသ္သတိ။ အနုပသ္သတီတိ, ကထံ အနုပသ္သတိ? အနိစ္စတော အနုပသ္သတိ, နော နိစ္စတော။ ဒုက္ခတော အနုပသ္သတိ, နော သုခတော။ အနတ္တတော အနုပသ္သတိ, နော အတ္တတော။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ။ ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ။ နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ။ ပဋိနိသ္သဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။

အနိစ္စတော အနုပသ္သန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ ဒုက္ခတော အနုပသ္သန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ။ အနတ္တတော အနုပသ္သန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ။ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ။ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ပဋိနိသ္သဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။

ဝတ္ထုသင်္ကမနာ စေဝ၊ ပညာယ စ ဝိဝဋ္ဋနာ။
အာဝဇ္ဇနာ ဗလဉ္စေဝ၊ ပဋိသင်္ခါ ဝိပသ္သနာ။

အာရမ္မဏအနုဝယေန ၊ ဥဘော ကေဝဝတ္ထုနာ [ဧကေဝဝတ္ထုနာ (က.)] ။
နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ။

အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါ၊ ဘင်္ဂဉ္စ အနုပဿတိ။
သုညတော စ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အဓိပညာ ဝိပဿနာ။

ကုသလော တီသု အနုပဿနာသု၊ စတဿော စ [စတူသု စ (သျာ.)] ဝိပဿနာသု။
တယော ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတီတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခာ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏံ’’။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏနိဒ္ဒေသော သတ္တမော။

၈. အာဒီနဝဉာဏနိဒ္ဒေသော

၅၃. ကထံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ? ဥပ္ပာဒေါ ဘယန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ နိမိတ္တံ ဘယန္တိ။ပေ.။ အာယူဟနာ ဘယန္တိ။ပေ.။ ပဋိသန္ဓိ ဘယန္တိ။ ဂတိ ဘယန္တိ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဘယန္တိ။ ဥပပတ္တိ ဘယန္တိ။ ဇာတိ ဘယန္တိ။ ဇရာ ဘယန္တိ။ ဗျာဓိ ဘယန္တိ ။ မရဏံ ဘယန္တိ။ သောကော ဘယန္တိ။ ပရိဒေဝေါ ဘယန္တိ။ ဥပါယာသော ဘယန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။

အနုပ္ပာဒေါ ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ အနုပါယာသော ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေါ ဘယံ, အနုပ္ပာဒေါ ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဘယံ, အပ္ပဝတ္တံ ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော ဘယံ, အနုပါယာသော ခေမန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေါ ဒုက္ခန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဒုက္ခန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော ဒုက္ခန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။

အနုပ္ပာဒေါ သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ အနုပါယာသော သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေါ ဒုက္ခံ, အနုပ္ပာဒေါ သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဒုက္ခံ, အပ္ပဝတ္တံ သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော ဒုက္ခံ, အနုပါယာသော သုခန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေါ သာမိသန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သာမိသန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော သာမိသန္တိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။

အနုပ္ပာဒေါ နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ အနုပါယာသော နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေါ သာမိသံ, အနုပ္ပာဒေါ နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သာမိသံ, အပ္ပဝတ္တံ နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော သာမိသံ, အနုပါယာသော နိရာမိသန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ သင်္ခါရာတိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာတိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။ပေ။ ဥပာယာသော သင်္ခါရာတိ – ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ။

အနုပ္ပာဒေ နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ။ အနုပာယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ သင်္ခါရာ, အနုပ္ပာဒေ နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာ, အပ္ပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ပေ။ ဥပာယာသော သင်္ခါရာ, အနုပာယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ – သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ ပဿတိ။
အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ၊ ဉာဏံ အာဒီနဝေ ဣဒံ။

အနုပ္ပာဒံ အပ္ပဝတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ သုခန္တိ စ။
အနာယူဟနံ အပ္ပဋိသန္ဓိံ၊ ဉာဏံ သန္တိပဒေ ဣဒံ။

ဣဒံ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဋ္ဌာနေသု ဇာယတိ။
ပဉ္စဋ္ဌာနေ သန္တိပဒေ၊ ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတိ။
ဒွိန္နံ ဉာဏာနံ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတီတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏံ’’။

အာဒီနဝဉာဏနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌမော။

၉. သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသော

၅၄. ကထံ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ [မုစ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ (က.)] ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ? ဥပ္ပာဒံ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ [ဥပ္ပာဒမုဉ္စိတုကမျတာ။ (သျာ.)] ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ, ပဝတ္တံ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ, နိမိတ္တံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ပေ။ အာယူဟနံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ပဋိသန္ဓိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ဂတိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ နိဗ္ဗတ္တိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ဥပပတ္တိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ဇာတိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ဇရံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ဗျာဓိံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ မရဏံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ သောကံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ ပရိဒေဝံ မုဉ္စိတုကမျတာ။ပေ။ ဥပာယာသံ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ ဒုက္ခန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဒုက္ခန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ပေ။ ဥပာယာသော ဒုက္ခန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ ဘယန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ပေ။ ဥပာယာသော ဘယန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ သာမိသန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သာမိသန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ပေ။ ဥပာယာသော သာမိသန္တိ – မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

ဥပဟာအေ သင်္ခါရာတိ – မုဋ္ဌိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာတိ – မုဋ္ဌိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ပေ.။ ဥပါယာသော သင်္ခါရာတိ – မုဋ္ဌိတုကမျတာပဋိသင်္ခာသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။

ဥပ္ပာဒေ သင်္ခါရာ, တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတီတိ – သင်္ခါရုပေက္ခာ။ ယေ စ သင်္ခါရာ ယာ စ ဥပေက္ခာ ဥဘောပေတေ သင်္ခါရာ, တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတီတိ – သင်္ခါရုပေက္ခာ။ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာ။ပေ.။ နိမိတ္တံ သင်္ခါရာ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ။ ပဋိသန္ဓိ သင်္ခါရာ။ ဂတိ သင်္ခါရာ။ နိဗ္ဗတ္တိ သင်္ခါရာ။ ဥပပတ္တိ သင်္ခါရာ။ ဇာတိ သင်္ခါရာ။ ဇရာ သင်္ခါရာ။ ဗျာဓိ သင်္ခါရာ။ မရဏံ သင်္ခါရာ။ သောကော သင်္ခါရာ။ ပရိဒေဝေါ သင်္ခါရာ။ပေ.။ ဥပါယာသော သင်္ခါရာ, တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတီတိ – သင်္ခါရုပေက္ခာ။ ယေ စ သင်္ခါရာ ယာ စ ဥပေက္ခာ ဥဘောပေတေ သင်္ခါရာ, တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတီတိ – သင်္ခါရုပေက္ခာ။

၅၅. ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? သေက္ခဿ ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? ဝီတရာဂဿ ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနဿ ဒွီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။ သေက္ခဿ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။ ဝီတရာဂဿ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။

ပုထုဇ္ဇနဿ ကတမေဟိ ဒွီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနော သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတိ ဝါ ဝိပဿတိ ဝါ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဣမေဟိ ဒွီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။ သေက္ခဿ ကတမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? သေက္ခော သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတိ ဝါ ဝိပဿတိ ဝါ ပဋိသင်္ခာယ ဝါ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ သေက္ခဿ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။ ဝီတရာဂဿ ကတမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ? ဝီတရာဂေါ သင်္ခါရုပေက္ခံ ဝိပဿတိ ဝါ ပဋိသင်္ခာယ ဝါ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ, တဒဇ္ဈုပေက္ခိတွာ သုညတဝိဟာရေန ဝါ အနိမိတ္တဝိဟာရေန ဝါ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရေန ဝါ ဝိဟရတိ။ ဝီတရာဂဿ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဟောတိ။

၅၆. ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနဿ သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော စိတ္တံ ကိလိဿတိ, ဘာဝနာယ ပရိပန္ထော ဟောတိ, ပဋိဝေဓဿ အန္တရာယော ဟောတိ, အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သေက္ခဿပိ သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော စိတ္တံ ကိလိဿတိ, ဘာဝနာယ ပရိပန္ထော ဟောတိ, ဥတ္တရိပဋိဝေဓဿ အန္တရာယော ဟောတိ, အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတိ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေန။

ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနော သင်္ခါရုပေက္ခံ အနိစ္စတောပိ ဒုက္ခတောပိ အနတ္တတောပိ ဝိပဿတိ။ သေက္ခောပိ သင်္ခါရုပေက္ခံ အနိစ္စတောပိ ဒုက္ခတောပိ အနတ္တတောပိ ဝိပဿတိ။ ဝီတရာဂေါပိ သင်္ခါရုပေက္ခံ အနိစ္စတောပိ ဒုက္ခတောပိ အနတ္တတောပိ ဝိပဿတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော ဧကတ္တံ ဟောတိ အနုပဿနဋ္ဌေန။

ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနဿ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကုသလာ ဟောတိ။ သေက္ခဿပိ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကုသလာ ဟောတိ။ ဝီတ

ရာဂဿ သင်္ခါရုပေက္ခာ အဗျာကတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ ကုသလာဗျာကတဋ္ဌေန။

ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနဿ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကိဉ္စိကာလေ သုဝိဒိတာ ဟောတိ, ကိဉ္စိကာလေ န သုဝိဒိတာ ဟောတိ။ သေက္ခဿပိ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကိဉ္စိကာလေ သုဝိဒိတာ ဟောတိ, ကိဉ္စိကာလေ န သုဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဝီတရာဂဿ သင်္ခါရုပေက္ခာ အစ္စန္တံ သုဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ ဝိဒိတဋ္ဌေန စ အဝိဒိတဋ္ဌေန စ။

ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနော သင်္ခါရုပေက္ခံ အတိတ္တတ္တာ ဝိပဿတိ။ သေက္ခောပိ သင်္ခါရုပေက္ခံ အတိတ္တတ္တာ ဝိပဿတိ။ ဝီတရာဂေါ သင်္ခါရုပေက္ခံ တိတ္တတ္တာ ဝိပဿတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ တိတ္တဋ္ဌေန စ အတိတ္တဋ္ဌေန စ။

ကထံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနော သင်္ခါရုပေက္ခံ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိပဿတိ။ သေက္ခော သင်္ခါရုပေက္ခံ တိဏ္ဏံ သညောဇနာနံ ပဟီနတ္တာ ဥတ္တရိပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိပဿတိ။ ဝီတရာဂေါ သင်္ခါရုပေက္ခံ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထာယ ဝိပဿတိ။ ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနဿ စ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ ပဟီနဋ္ဌေန စ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန စ။

ကထံ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ? သေက္ခော သင်္ခါရုပေက္ခံ အဘိနန္ဒတိ တ ဝိပဿတိ တ ပဋိသင်္ခါယ တ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ ဝီတရာဂေါ သင်္ခါရုပေက္ခံ ဝိပဿတိ တ ပဋိသင်္ခါယ တ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ, တဒဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ သုညတဝိဟာရေန တ အနိမိတ္တဝိဟာရေန တ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရေန တ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ သေက္ခဿ စ ဝီတရာဂဿ စ သင်္ခါရုပေက္ခာယ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရော နာနတ္တံ ဟောတိ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေန။

၅၇. ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒသ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကတမာ အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ နီဝရဏေ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကဝိစာရေ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ တတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ပီတိံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ သုခဒုက္ခေ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ အာကိဉ္စညာယတနသညံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ဣမာ အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကတမာ ဒသ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပာယာသံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ။ပေ.။ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာ

ယ။ပေ.။ သကအာကမိဖလသမာပတ္တတ္တာယ။ပေ.။ အနာကမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္တာယ။ပေ.။ အနာကမိဖလသမာပတ္တတ္တာယ ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္တာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပါယာသံ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္တာယ။ပေ.။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္တာယ။ပေ.။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္တာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ။ပေ.။ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ဣမာ ဒသ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၅၈. ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကုသလာ, ကတိ အကုသလာ, ကတိ အဗျာကတာ? ပန္နရသ သင်္ခါရုပေက္ခာ ကုသလာ, တိဿော သင်္ခါရုပေက္ခာ အဗျာကတာ။ နတ္ထိ သင်္ခါရုပေက္ခာ အကုသလာ။

ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ၊ အဋ္ဌ စိတ္တဿ ဂေါစရာ။
ပုထုဇ္ဇနဿ ဒွေ ဟောန္တိ၊ တယော သေက္ခဿ ဂေါစရာ။
တယော စ ဝီတရာဂဿ၊ ယေဟိ စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတိ။

အဋ္ဌ သမာဓိဿ ပစ္စယာ၊ ဒသ ဉာဏဿ ဂေါစရာ။
အဋ္ဌာရသ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခာန ပစ္စယာ။

ဣမေ အဋ္ဌာရသာကာရာ၊ ပညာ ယဿ ပရိစ္စိတာ။
ကုသလော သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတီတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ''။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသော နဝမော။

၁၀. ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသော

၅၉. ကထံ ဗဟိဒ္ဓာ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ဂေါတြဘုဉာဏံ? ဥပ္ပာဒံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပဝတ္တံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ နိမိတ္တံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ အာယူဟနံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပဋိသန္ဓိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဂတိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ နိဗ္ဗတ္တိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဥပပတ္တိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဇာတိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဇရံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဗျာဓိံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ မရဏံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ သောကံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပရိဒေဝံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဥပါယာသံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတီတိ – ဂေါတြဘု။ အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။ပေ.။ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။

ဥပ္ပာဒံ အဘိဘုယျိတွာ အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပဝတ္တံ အဘိဘုယျိတွာ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။ နိမိတ္တံ အဘိဘုယျိတွာ အနိမိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု ။ပေ.။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျိတွာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ဂေါတြဘု။

ဥပ္ပာဒာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပဝတ္တာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ နိမိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ အာယူဟနာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပဋိသန္ဓိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဂတိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဥပပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဇာတိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဇရာယ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဗျာဓိမှာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ မရဏာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ သောကာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ပရိဒေဝါ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဥပါယာသာ ဝုဋ္ဌာတီတိ – ဂေါတြဘု။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တာ ဝုဋ္ဌာ

ဌာတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ပေ။ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။

ဥပ္ပာဒာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ [ဝုဋ္ဌိတ္တတ (သျာ. က.)] အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ပဝတ္တာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ နိမိတ္တာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အနိမိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အာယူဟနာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အနာယူဟနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ပဋိသန္ဓိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အပ္ပဋိသန္ဓိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဂတိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အဂတိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အနိဗ္ဗတ္တိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဥပပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အနုပပတ္တိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဇာတိယာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အဇာတိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဇရာယ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အဇရံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဗျာဓိမှာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အဗျာဓိံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ မရဏာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အမတံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ သောကာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အသောကံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ပရိဒေဝါ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အပရိဒေဝံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဥပာယာသာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ အနုပာယာသံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တာ ဝုဋ္ဌဟိတ္တတ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။

ဥပ္ပာဒာ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ပဝတ္တာ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ပေ။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တာ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ပေ။ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။

ဥပ္ပာဒာ ဝိဝဋ္ဋိတ္တတ အနုပ္ပာဒံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ပဝတ္တာ ဝိဝဋ္ဋိတ္တတ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ပေ။ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တာ ဝိဝဋ္ဋိတ္တတ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။

၆၀. ကတိ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? ကတိ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? အဋ္ဌ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒသ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကတမေ အဋ္ဌ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ နီဝရဏေ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကဝိစာရေ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ တတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ပီတိံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ သုခဒုက္ခေ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ အာကိဉ္စညာယတနသညံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဣမေ အဋ္ဌ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကတမေ ဒသ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပာယာသံ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ။ပေ။ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ပေ။ သကဒာဂါမိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ ဂတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပပတ္တိံ ဇာတိံ ဇရံ ဗျာဓိံ မရဏံ သောကံ ပရိဒေဝံ ဥပာယာသံ ဗဟိဒ္ဓာ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္ထာယ။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပာဒံ ပဝတ္တံ နိမိတ္တံ အာယူဟနံ ပဋိသန္ဓိံ။ပေ။ အဘိဘုယျတီတိ – ကေတ္တရာ ဘုံ။ ဣမေ ဒသ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ကတိ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ကုသလာ, ကတိ အကုသလာ, ကတိ အဗျာကတာ? ပန္နရသ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ ကုသလာ, တယော ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ အဗျာကတာ။ နတ္ထိ ကေတ္တရာ ဘူ ဓမ္မာ အကုသလာတိ။

သာမိသဥ္စ နိရာမိသံ၊ ပဏိဟိတဥ္စ အပ္ပဏိဟိတံ။
သညုတ္တဥ္စ ဝိသညုတ္တံ၊ ဝုဋ္ဌိတဥ္စ အဝုဋ္ဌိတံ။

အဋ္ဌ သမာဓိဿ ပစ္စယာ၊ ဒသ ဉာဏဿ ဂောစရာ။
အဋ္ဌာရသ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခာန ပစ္စယာ။

ဣမေ အဋ္ဌာရသာကာရာ၊ ပညာ ယဿ ပရိစ္စိတာ။
ကုသလော ဝိဝဋ္ဋေ ဝုဋ္ဌာနေ၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတီတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဗဟိဒ္ဓာ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ဂေါတြဘုဉာဏံ’’။

ဂေါတြဘုဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒသမော။

၁၁. မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၁. ကထံ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝာစာ မိစ္ဆာဝာစာယ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မိစ္ဆာကမ္မန္တာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

ဝောဒာနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝော မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မိစ္ဆာသတိယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိတော ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ

ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ''။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂ အရူပရာဂ မာနာ ဥဒ္ဓစ္စာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ''။

၆၂. အဇာတံ ဈာပေတိ ဇာတေန၊ ဈာနံ တေန ပဝုစ္စတိ။
ဈာနဝိမောက္ခေ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတိ။

သမာဒဟိတွာ ယထာ စေ ဝိပဿတိ၊ ဝိပဿမာနော တထာ စေ သမာဒဟေ။
ဝိပဿနာ စ သမထော တဒာ အဟု၊ သမာနဘာဂါ ယုဂနဒ္ဓါ ဝတ္တရေ။

ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ သုခေါ၊ နိရောဓော ဣတိ ဒဿနံ [နိရောဓောတိ ဒဿနံ (သျာ. က.)] ။
ဒုဘတော ဝုဋ္ဌိတာ ပညာ၊ ဖဿေတိ အမတံ ပဒံ။

ဝိမောက္ခစရိယံ ဇာနာတိ၊ နာနတ္တေကတ္တကောဝိဒေါ။
ဒွိန္နံ ဉာဏာနံ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌီသု န ကမ္ပတီတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ''။

မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသော ဧကာဒသမော။

၁၂. ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၃. ကထံ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏံ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပာ ဝုဋ္ဌာတိ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပော။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မိစ္ဆာဝါစာယ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာဝါစာ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မိစ္ဆာကမ္မန္တာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာကမ္မန္တော။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာအာဇီဝေါ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာဝါယာမော။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မိစ္ဆာသတိယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသတိ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိတော ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗ ဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသမာဓိ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

သကဒာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂသ ညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ , တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခ န္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသမာဓိ။ မ ဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသ ညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသမာဓိ။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလံ။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂ အရူပရာဂ မာနာ ဥဒ္ဓစ္စာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တံပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာသမာဓိ။ မဂ္ဂဿေ တံ ဖလံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏံ''။

ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒ္ဒတဒသမော။

၁၃. ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၄. ကထံ ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပ ရာမာသော, ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အတ္တနော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဣ မေဟိ ပဉ္စဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ သုဝိမုတ္တံ။ တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပ ဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ''။

သကဒာဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ, ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိ ဃာနုသယော – အတ္တနော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ စတူဟိ ဥပက္ကိလေသေ ဟိ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ သုဝိမုတ္တံ။ တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္ စတိ – ''ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ''။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနုသဟဂတံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ, အနုသဟဂတော ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိ ဃာနုသယော – အတ္တနော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ စတူဟိ ဥပက္ကိလေသေ ဟိ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ သုဝိမုတ္တံ။ တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္ စတိ – ''ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ''။

အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရူပရာဂေါ, အရူပရာဂေါ, မာနော, ဥဒ္ဓစ္စံ, အဝိဇ္ဇာ, မာနာနုသယော, ဘဝရာဂါနုသယော, အဝိဇ္ဇာ နုသယော – အတ္တနော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ သုဝိမုတ္တံ။ တံဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဆိန္နဝဋုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ''။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဆိန္နဝဋုမာ နုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ''။

၁၄. ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၅. ကထံ တအာ သမုအာဂတေ ဓမ္မေ ပဿနေ ပညာ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏံ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ တအာ သမုအာဂတာ။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော တအာ သမုအာဂတော။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ တအာ သမုအာဂတာ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော တအာ သမုအာဂတော။ ဝေါဒာနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ တအာ သမုအာဂတော။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော တအာ သမုအာဂတော။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ တအာ သမုအာဂတာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ တအာ သမုအာဂတော။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ပဝိစယဋ္ဌေန ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ဖရဏဋ္ဌေန ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ဥပသမဋ္ဌေန ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ပဋိသင်္ခာနဋ္ဌေန ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓါဗလံ တအာ သမုအာဂတံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ တအာ သမုအာဂတံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သတိဗလံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ တအာ သမုအာဂတံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ တအာ သမုအာဂတံ။

အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ တအာ သမုအာဂတံ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ တအာ သမုအာဂတံ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ တအာ သမုအာဂတံ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာ တအာ သမုအာဂတာ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာ တအာ သမုအာဂတာ။ နိယျာနဋ္ဌေန သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ တအာ သမုအာဂတာ။ ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ တအာ သမုအာဂတော။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ တအာ သမုအာဂတာ။ ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ တအာ သမုအာဂတာ။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒာ တအာ သမုအာဂတာ။ တထဋ္ဌေန သစ္စာ တအာ သမုအာဂတာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော တအာ သမုအာဂတော။ အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ တအာ သမုအာဂတာ။ ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ တအာ သမုအာဂတာ။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ တအာ သမုအာဂတံ။ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ တအာ သမုအာဂတာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ တအာ သမုအာဂတာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ တအာ သမုအာဂတာ။ ဝိမုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော တအာ သမုအာဂတော။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ တအာ သမုအာဂတာ။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ တအာ သမုအာဂတာ။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ တအာ သမုအာဂတံ။

ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ ပညာ တဒုတ္တရဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ ။ ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတံ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ဣမေ ဓမ္မာ တအာ သမုအာဂတာ။

သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ တအာ သမုအာဂတာ။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော တအာ သမုအာဂတော။ပေ.။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ ပညာ တဒုတ္တရဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတာ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတံ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ဣမေ ဓမ္မာ တအာ သမုအာဂတာ။

သကအာကမိမဂ္ဂက္ခဏော။ပေ.။ သကအာကမိဖလက္ခဏော။ပေ.။ အနာကမိမဂ္ဂက္ခဏော။ပေ.။ အနာကမိဖလက္ခဏော။ ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ တအာ သမုအာဂတာ။ပေ.။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတံ။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ဣမေ ဓမ္မာ တအာ သမုအာဂတာ။

အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ တအာ သမုအာဂတာ ။ပေ.။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ တအာ သမုအာဂတံ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတော ။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန တအာ သမုအာဂတံ။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ဣမေ ဓမ္မာ တအာ သမုအာဂတာ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''တအာ သမုအာဂတေ ဓမ္မေ ပဿနေ ပညာ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏံ''။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသော စုဒ္ဒသမော။

၁၅. ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၆. ကထံ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဝတ္ထုနာနတ္တေ ဉာဏံ? ကထံ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေ ဝဝတ္ထေတိ? စက္ခုံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ, သောတံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ, ဃာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ, မနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ စက္ခုံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? စက္ခု အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု တဏ္ဟာသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု ကမ္မသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု အာဟာရသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပာအယာတိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု ဥပ္ပန္နန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု သမုအာဂတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ။ စက္ခု အဟုတ္ဝာ သမ္ဘူတံ, ဟုတ္ဝာ န ဘဝိဿတီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ စက္ခုံ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု အဒ္ဓုဝံ အသဿတံ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ ဝဝတ္ထေတိ, စက္ခု အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ဝဝတ္ထေတိ ။ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာအနံ ပဇဟတိ။ ဧဝံ စက္ခုံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ သောတံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? သောတံ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ။ပေ.။ ဧဝံ သောတံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။ ကထံ ဃာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? ဃာနံ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတန္တိ ဝဝတ္ထေတိ။ပေ.။ ဧဝံ ဃာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။ ကထံ ဇိဝ္ဟံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? ဇိဝ္ဟာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ တဏ္ဟာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ ကမ္မသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ အာဟာရသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပာအယာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ ဥပ္ပန္နာတိ ဝဝတ္ထေတိ ဇိဝ္ဟာ သမုအာဂတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ဇိဝ္ဟာ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘူတာ, ဟုတ္ဝာ န ဘဝိဿတီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ဇိဝ္ဟံ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ အဒ္ဓုဝာ အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဇိဝ္ဟာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ဇိဝ္ဟံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော။ပေ.။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ.။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာအနံ ပဇဟတိ။ ဧဝံ ဇိဝ္ဟံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ ကာယံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? ကာယော အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော တဏ္ဟာသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော ကမ္မသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော အာဟာရသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပာအယာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော ဥပ္ပန္နောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော သမုအာဂတောတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ကာယော အဟုတ္ဝာ သမ္ဘူတော, ဟုတ္ဝာ န ဘဝိဿတီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ကာယံ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော အဒ္ဓုဝော အသဿတော ဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ ဝဝတ္ထေတိ, ကာယော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္

စသမုပ္ပန္နော ခယဓမ္မော ဝယဓမ္မော ဝိရာဂဓမ္မော နိရောဓဓမ္မောတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ကာယံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ, နော သုခတော။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ။ပေ.။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဇာံ ကာယံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ မနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ? မနော အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, မနော တဏှာသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, မနော ကမ္မသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, မနော အာဟာရသမ္ဘူတောတိ ဝဝတ္ထေတိ, မနော ဥပ္ပန္နောတိ ဝဝတ္ထေတိ , မနော သမုဒာဂတောတိ ဝဝတ္ထေတိ။ မနော အဟုတွာ သမ္ဘူတော, ဟုတွာ န ဘဝိဿတီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ မနံ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, မနော အဒ္ဓုဝေ အသဿတော ဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ ဝဝတ္ထေတိ, မနော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော ခယဓမ္မော ဝယဓမ္မော ဝိရာဂဓမ္မော နိရောဓဓမ္မောတိ ဝဝတ္ထေတိ။ မနံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဇာံ မနံ အဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ။ ဇာံ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေ ဝဝတ္ထေတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဝတ္ထုနာနတ္တေ ဉာဏံ''။

ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော ပန္နရသမော။

၁၆. ဂောစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၇. ကထံ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဂောစရနာနတ္တေ ဉာဏံ? ကထံ ဗဟိဒ္ဓာ ဓမ္မေ ဝဝတ္ထေတိ? ရူပေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ, သဒ္ဒေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ, ဂန္ဓေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ, ရသေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ, ဓမ္မေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ ။

ကထံ ရူပေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ? ရူပာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ ရူပာ တဏှာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ ကမ္မသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ အာဟာရသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပာဒာယာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ ဥပ္ပန္နာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ သမုဒာဂတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ရူပာ အဟုတွာ သမ္ဘူတာ, ဟုတွာ န ဘဝိဿန္တီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ရူပေ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, ရူပာ အဒ္ဓုဝာ အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ ။ ရူပာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ ရူပေ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော ဝဝတ္ထေတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော ဝဝတ္ထေန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဇာံ ရူပေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ သဒ္ဒေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ? သဒ္ဒါ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ပေ.။ သဒ္ဒါ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပာဒာယာတိ ဝဝတ္ထေတိ, သဒ္ဒါ ဥပ္ပန္နာတိ ဝဝတ္ထေတိ, သဒ္ဒါ သမုဒာဂတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ သဒ္ဒါ အဟုတွာ သမ္ဘူတာ, ဟုတွာ န ဘဝိဿန္တီတိ ဝဝတ္ထေတိ။ သဒ္ဒေ အန္တဝန္တတော ဝဝတ္ထေတိ, သဒ္ဒါ အဒ္ဓုဝာ အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ, သဒ္ဒါ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ သဒ္ဒေ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော။ပေ.။ ဇာံ သဒ္ဒေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ ဂန္ဓေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ? ဂန္ဓာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ဂန္ဓာ တဏှာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ပေ.။ ဇာံ ဂန္ဓေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ။ ကထံ ရသေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ? ရသာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ, ရသာ တဏှာသမ္ဘူတာတိ ဝဝတ္ထေတိ။ပေ.။ ဇာံ ရသေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္ထေတိ။ ကထံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဗဟိဒ္ဓာ ဝဝတ္

ထေတိ? ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ တဏှာသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ကမ္မသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အာဟာရသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဥပ္ပန္နာတိ ၀ဝတ္ထေတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ သမုဒာဂတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ။ပေ.။ ဧဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဗဟိဒ္ဓာ ၀ဝတ္ထေတိ။

ကထံ ဓမ္မေ ဗဟိဒ္ဓာ ၀ဝတ္ထေတိ? ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ တဏှာသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ ကမ္မသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ အာဟာရသမ္ဘူတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ ဥပ္ပန္နာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ သမုဒာဂတာတိ ၀ဝတ္ထေတိ။ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘူတာ , ဟုတွာ န ဘဝိဿန္တီတိ ၀ဝတ္ထေတိ။ ဓမ္မေ အန္တဝန္တတော ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ အဒ္ဓုဝါ အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ ၀ဝတ္ထေတိ, ဓမ္မာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာတိ ၀ဝတ္ထေတိ။ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ၀ဝတ္ထေတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော ၀ဝတ္ထေတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော ၀ဝတ္ထေတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ပေ.။ အနိစ္စတော ၀ဝတ္ထေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော ၀ဝတ္ထေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော ၀ဝတ္ထေန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။ ဧဝံ ဓမ္မေ ဗဟိဒ္ဓာ ၀ဝတ္ထေတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဗဟိဒ္ဓာ ၀ဝတ္ထာနေ ပညာ ဂောစရနာနတ္တေ ဉာဏံ''။

ဂောစရနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော သောဠသမော။

၁၇. စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၆၈. ကထံ စရိယာ၀ဝတ္ထာနေ ပညာ စရိယာနာနတ္တေ ဉာဏံ? **စရိယာ**တိ တိဿော စရိယာယော – ဝိညာဏစရိယာ, အညာဏစရိယာ, ဉာဏစရိယာ။

ကတမာ ဝိညာဏစရိယာ? ဒဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ရူပေသု, ဒဿနဋ္ဌော စက္ခုဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ ရူပေသု, ဒိဋ္ဌတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု [အဘိနိရောပနဝိပါကမနောဓာတု (သျာ.)] ဝိညာဏစရိယာ ရူပေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ရူပေသု။ သဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ သဒ္ဒေသု, သဝနဋ္ဌော သောတဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ သဒ္ဒေသု, သုတတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု ဝိညာဏစရိယာ သဒ္ဒေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ သဒ္ဒေသု။ ဃာယနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ဂန္ဓေသု, ဃာယနဋ္ဌော [ဃာယနတ္ထော (သျာ. က.)] ဃာနဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ ဂန္ဓေသု, ဃာယိတတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဂန္ဓေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဂန္ဓေသု။ သာယနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ရသေသု, သာယနဋ္ဌော ဇိဝှာဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ ရသေသု, သာယိတတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ရသေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ရသေသု။ ဖုသနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု, ဖုသနဋ္ဌော ကာယဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု, ဖုဋ္ဌတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ ဝိဇာနနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ဓမ္မေသု, ဝိဇာနနဋ္ဌော မနောဝိညာဏံ ဝိညာဏစရိယာ ဓမ္မေသု, ဝိညာတတ္တာ အဘိနိရောပနာ ဝိပါကမနောဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဓမ္မေသု, အဘိနိရောပိတတ္တာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဝိညာဏစရိယာ ဓမ္မေသု။

၆၉. **ဝိညာဏစရိယာ**တိ ကေနဋ္ဌေန ဝိညာဏစရိယာ? နီရာဂာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နိဒ္ဒောသာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နိမ္မောဟာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နိမ္မာနာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌိ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ နိဥဒ္ဓစ္စာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ နာနုသယာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ရာဂဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဒောသဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ မောဟဝိပ္ပယု

တ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ မာနဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဥဒ္ဓစ္စဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ အနုသယဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ အကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ သာဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ အနဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ကဏှေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ သုက္ကေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ သုခုဒ္ရယေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဒုက္ခုဒ္ရယေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ သုခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဒုက္ခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဝိညာတေ စရတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ဝိညာဏဿ ဧဝရူပာ စရိယာ ဟောတီတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ ပကတိပရိသုဒ္ဓမိဒံ စိတ္တံ နိက္ကိလေသဋ္ဌေနာတိ – ဝိညာဏစရိယာ။ အယံ ဝိညာဏစရိယာ။

ကတမာ အညာဏစရိယာ? မနာပိယေသု ရူပေသု ရာဂဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ရာဂဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ အမနာပိယေသု ရူပေသု ဒောသဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဒောသဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ တဒုဘယေန အသမပေက္ခနသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မောဟဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; မောဟဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ဝိနိဗန္ဓဿ မာနဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; မာနဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ပရာမဋ္ဌာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဒိဋ္ဌိယာ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ဝိက္ခေပဂတဿ ဥဒ္ဓစ္စဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဥဒ္ဓစ္စဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ အနိဋ္ဌင်္ဂတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဝိစိကိစ္ဆာယ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ထာမဂတဿ အနုသယဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ ; အနုသယဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။

မနာပိယေသု သဒ္ဒေသု။ပေ.။ မနာပိယေသု ဂန္ဓေသု။ပေ.။ မနာပိယေသု ရသေသု။ပေ.။ မနာပိယေသု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ပေ.။ မနာပိယေသု ဓမ္မေသု ရာဂဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ရာဂဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ အမနာပိယေသု ဓမ္မေသု ဒောသဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဒောသဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ တဒုဘယေန အသမပေက္ခနသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မောဟဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; မောဟဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ဝိနိဗန္ဓဿ မာနဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; မာနဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ပရာမဋ္ဌာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဒိဋ္ဌိယာ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ဝိက္ခေပဂတဿ ဥဒ္ဓစ္စဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဥဒ္ဓစ္စဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ; အနိဋ္ဌင်္ဂတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဝိစိကိစ္ဆာယ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။ ထာမဂတဿ အနုသယဿ ဇဝနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; အနုသယဿ ဇဝနာ အညာဏစရိယာ။

၇၀. **အညာဏစရိယာ**တိ ကေနဋ္ဌေန အညာဏစရိယာ? သရာဂါ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သဒောသာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သမောဟာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သမာနာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သဒိဋ္ဌိ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သဥဒ္ဓစ္စာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သဝိစိကိစ္ဆာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သာနုသယာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ ။ ရာဂသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ဒောသသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ မောဟသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ မာနသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အနုသယသမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သာဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အနဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ ။ ကဏှေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သုက္ကေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သုခုဒ္ရယေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ဒုက္ခုဒ္ရယေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စ

ရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ သုခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ ဒုက္ခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အညာတေ စရတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အညာဏဿ ဧဝရူပာ စရိယာ ဟောတီတိ – အညာဏစရိယာ။ အယံ အညာဏစရိယာ။

၇၁. ကတမာ ဉာဏစရိယာ? အနိစ္စာနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ ဒုက္ခာနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ဒုက္ခာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ အနတ္တာနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; အနတ္တာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတ္ထာယ။ပေ.။ ဝိရာဂါနုပဿနတ္ထာယ။ နိရောဓာနုပဿနတ္ထာယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနတ္ထာယ။ ခယာနုပဿနတ္ထာယ။ ဝယာနုပဿနတ္ထာယ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနတ္ထာယ။ အနိမိတ္တာနုပဿနတ္ထာယ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနတ္ထာယ။ သုညတာနုပဿနတ္ထာယ။ အဓိပညာဓမ္မာနုပဿနတ္ထာယ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနတ္ထာယ။ အာဒီနဝါနုပဿနတ္ထာယ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ ဝိညာဏစရိယာ; ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဉာဏစရိယာ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ ဉာဏစရိယာ။ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဉာဏစရိယာ။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဉာဏစရိယာ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။

ဉာဏစရိယာတိ ကေနဋ္ဌေန ဉာဏစရိယာ? နိရာဂါ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ နိဒ္ဒေါသာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ပေ.။ နာနုသယာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ ရာဂဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ ဒောသဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ မောဟဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ မာနဝိပ္ပယုတ္တာ။ပေ.။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဥဒ္ဓစ္စဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဝိစိကိစ္ဆာဝိပ္ပယုတ္တာ။ အနုသယဝိပ္ပယုတ္တာ။ ကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ အကုသလေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ သာဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ အနဝဇ္ဇေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ကဏှေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ သုက္ကေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ သုခုဒြယေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။ ဒုက္ခုဒြယေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ သုခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ ဒုက္ခဝိပာကေဟိ ကမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ ဉာတေ စရတီတိ – ဉာဏစရိယာ ။ ဉာဏဿ ဧဝရူပာ စရိယာ ဟောတီတိ – ဉာဏစရိယာ။ အယံ ဉာဏစရိယာ။ အညာ ဝိညာဏစရိယာ, အညာ အညာဏစရိယာ, အညာ ဉာဏစရိယာတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''စရိယာဝဝတ္ထာနေ ပညာ စရိယာနာနတ္တေ ဉာဏံ''။

စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော သတ္တရသမော။

၁၈. ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၇၂. ကထံ စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဘူမိနာနတ္တေ ဉာဏံ? စတဿော ဘူမိယော – ကာမာဝစရာ ဘူမိ, ရူပါဝစရာ ဘူမိ, အရူပါဝစရာ ဘူမိ, အပရိယာပန္နာ ဘူမိ။ ကတမာ ကာမာဝစရာ ဘူမိ? ဟေဋ္ဌတော အဝီစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝေ [ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ (က.)] အန္တောကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္ထာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ ခန္ဓဓာတုအာယတနာ ရူပံ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ – အယံ ကာမာဝစရာ ဘူမိ။

ကတမာ ရူပါဝစရာ ဘူမိ? ဟေဋ္ဌတော ဗြဟ္မလောကံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော အကနိဋ္ဌေ ဒေဝေ အန္တောကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္ထာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ – အယံ ရူပါဝစရာ ဘူမိ။

ကတမာ အရူပါဝစရာ ဘူမိ? ဟေဋ္ဌတော အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေ ဒေဝေ ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂေ ဒေဝေ အန္တောကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္ထာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ – အယံ အရူပါဝစရာ ဘူမိ။

ကတမာ အပရိယာပန္နာ ဘူမိ? အပရိယာပန္နာ မဂ္ဂါ စ မဂ္ဂဖလာနိ စ အသင်္ခတာ စ ဓာတု – အယံ အပရိယာပန္နာ ဘူမိ။ ဣမာ စတဿော ဘူမိယော။

အပရာပိ စတဿော ဘူမိယော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ, စတ္တာရိ ဈာနာနိ, စတဿော အပ္ပမညာယော, စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော, စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ, စတဿော ပဋိပဒါ, စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနိ, စတ္တာရော အရိယဝံသာ, စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ , စတ္တာရိ စက္ကာနိ, စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ – ဣမာ စတဿော ဘူမိယော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဘူမိနာနတ္တေ ဉာဏံ''။

ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌာရသမော။

၁၉. ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၇၃. ကထံ နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏံ? ကထံ ဓမ္မေ ဝဝတ္ထေတိ? ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။ ရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။ အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။ အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ? ဒသ ကုသလကမ္မပထေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, ဒသ အကုသလကမ္မပထေ အကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, ရူပဉ္စ ဝိပါကဉ္စ ကိရိယဉ္စ အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ – ဧဝံ ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ ရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ? ဣဓဋ္ဌဿ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, တတ္ရူပပန္နဿ စတ္တာရိ ဈာနာနိ အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ – ဧဝံ ရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ? ဣဓဋ္ဌဿ စတဿော အရူပါဝစရသမာပတ္တိယော ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, တတ္ရူပပန္နဿ စတဿော အရူပါဝစရသမာပတ္တိယော အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ – ဧဝံ အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။

ကထံ အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ? စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ နိဗ္ဗာနဉ္စ အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ – ဧဝံ အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ ကုသလတော ဝဝတ္ထေတိ, အဗျာကတတော ဝဝတ္ထေတိ။ ဧဝံ ဓမ္မေ ဝဝတ္ထေတိ။

နဝ ပါမောဇ္ဇမူလကာ ဓမ္မာ။ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ, ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ, ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ, ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ, သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သမာဟိတေ စိတ္တေ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဿတိ။ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ, ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဝိမုစ္စတိ။

ရူပံ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ရူပံ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော။ပေ.။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနတ္တတော မနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ, ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ, ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ, ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ, သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သ

မာဟိတေ စိတ္တေ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဿတိ။ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ, ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဣမေ နဝ ပာမောဇ္ဇမူလကာ ဓမ္မာ ။

၇၄. နဝ ယောနိသော မနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ။ အနိစ္စတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ, ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ, ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ, ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ, သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သမာဟိတေန စိတ္တေန "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ, ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ, ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ, ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ, သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သမာဟိတေန စိတ္တေန "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။။

ရူပံ အနိစ္စတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ရူပံ ဒုက္ခတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ရူပံ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိကရောတော ပာမောဇ္ဇံ ဇာယတိ, ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ, ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ, ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ, သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သမာဟိတေန စိတ္တေန "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဣမေ နဝ ယောနိသော မနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ။

နဝ နာနတ္တာ – ဓာတုနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖဿနာနတ္တံ, ဖဿနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာနာနတ္တံ, ဝေဒနာနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သညာနာနတ္တံ, သညာနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သင်္ကပ္ပနာနတ္တံ, သင်္ကပ္ပနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဆန္ဒနာနတ္တံ, ဆန္ဒနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိဠာဟနာနတ္တံ, ပရိဠာဟနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိယေသနာနာနတ္တံ, ပရိယေသနာနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ လာဘနာနတ္တံ – ဣမေ နဝ နာနတ္တာ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – "နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏံ"။

ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော ဧကူနဝီသတိမော။

၂၀-၂၄. ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသော

၇၅. ကထံ အဘိညာပညာ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ, ပရိညာပညာ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ, ပဟာနေပညာ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ, ဘာဝနာ ပညာ ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏံ, သစ္ဆိကိရိယာပညာ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏံ? ယေ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာတာ ဟောန္တိ, တေ တေ ဓမ္မာ ဉာတာ ဟောန္တိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ပရိညာတာ ဟောန္တိ, တေ တေ ဓမ္မာ တီရိတာ ဟောန္တိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ပဟီနာ ဟောန္တိ, တေ တေ ဓမ္မာ ပရိစ္စတ္တာ ဟောန္တိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ, တေ တေ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကတာ ဟောန္တိ, တေ တေ ဓမ္မာ ဖဿိတာ ဟောန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – "အဘိညာ ပညာ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ, ပရိညာ ပညာ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ, ပဟာနေ ပညာ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ, ဘာဝနာ ပညာ ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏံ, သစ္ဆိကိရိယာ ပညာ ဖုသနဋ္ဌေ ဉာဏံ"။

ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသော စတုဝီသတိမော။

၂၅-၂၈. ပဋိသမ္ဘိဒာဉာဏနိဒ္ဒေသော

၇၆. ကထံ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, သတိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, သမာဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, ပညိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ အညော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, အညော ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, အညော သတိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, အညော သမာဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော, အညော ပညိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

အဓိမောက္ခဋ္ဌော အတ္ထော, ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ အညော အဓိမောက္ခဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ ''အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ။ အညာ ဓမ္မနိရုတ္တိယော, အညာ အတ္ထနိရုတ္တိယော။ ယေန ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ အညာနိ ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

၇၇. သဒ္ဓာဗလံ ဓမ္မော, ဝီရိယဗလံ ဓမ္မော, သတိဗလံ ဓမ္မော, သမာဓိဗလံ ဓမ္မော, ပညာဗလံ ဓမ္မော။ အညော သဒ္ဓာဗလံ ဓမ္မော, အညော ဝီရိယဗလံ ဓမ္မော, အညော သတိဗလံ ဓမ္မော, အညော သမာဓိဗလံ ဓမ္မော, အညော ပညာဗလံ ဓမ္မော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ အညော အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော, အညော အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌော အတ္ထော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ။ အညာ ဓမ္မနိရုတ္တိယော, အညာ အတ္ထနိရုတ္တိယော။ ယေန ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ပဉ္စသု [ပဉ္စ (?)] ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု [ပဉ္စ (?)] အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု [ဒသ (?)] နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ အညာနိ ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ အညော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော, အညော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဝိစယဋ္ဌော အတ္ထော, ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, ဖရဏဋ္ဌော အတ္ထော, ဥပသမဋ္ဌော အတ္ထော, အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော, ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌော အတ္ထော။ အညော ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပဝိစယဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဖရဏဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဥပသမဋ္ဌော အတ္ထော, အညော အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌော အတ္ထော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

သတ္တ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ, သတ္တ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ။ အညာ ဓမ္မနိရုတ္တိယော, အညာ အတ္ထနိရုတ္တိယော။ ယေန ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

သတ္တသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, သတ္တသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, စုဒ္ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ အညာနိ ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဓမ္မော, သမ္မာသင်္ကပ္ပော ဓမ္မော, သမ္မာဝါစာ ဓမ္မော, သမ္မာကမ္မန္တော ဓမ္မော, သမ္မာအာဇီဝေါ ဓမ္မော, သမ္မာဝါယာမော ဓမ္မော, သမ္မာသတိ ဓမ္မော, သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မော။ အညော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဓမ္မော, အညော သမ္မာသင်္ကပ္ပော ဓမ္မော, အညော သမ္မာဝါစာ ဓမ္မော, အညော သမ္မာကမ္မန္တော ဓမ္မော, အညော သမ္မာအာဇီဝေါ ဓမ္မော, အညော သမ္မာဝါယာမော ဓမ္မော, အညော သမ္မာသတိ ဓမ္မော, အညော သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, အဘိနိရောပနဋ္ဌော အတ္ထော, ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, ဝေါဒာနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော။ အညော ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော အဘိနိရောပနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, အညော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဝေါဒာနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အတ္ထော, အညော ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အတ္ထော, အညော အဝိက္ခေပဋ္ဌော အတ္ထော။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ဉာတာ တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ အတ္ထာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

အဋ္ဌ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ, အဋ္ဌ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ။ အညာ ဓမ္မနိရုတ္တိယော, အညာ အတ္ထနိရုတ္တိယော။ ယေန ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ဉာတာ , တေနေဝ ဉာဏေန ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

အဋ္ဌသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, အဋ္ဌသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ သောဠသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ အညာနိ ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, အညာနိ နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ယေန ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ဉာတာ, တေနေဝ ဉာဏေန ဣမေ နာနာ ဉာဏာ ပဋိဝိဒိတာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။ တံ

ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ ဓမ္မနာန တ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပ ဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

ပဋိသမ္ဘိဒာဉာဏနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌဝီသတိမော။

၂၉-၃၁. ဉာဏတ္တယနိဒ္ဒေသော

၇၈. ကထံ ဝိဟာရနာနတ္တေ ပညာ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏံ, သမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ, ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ? နိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – အနိမိတ္တော ဝိဟာရော။ ပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပ ဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော။ အဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပ ဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – သုညတော ဝိဟာရော။

နိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ။ ပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အပ္ပဏိဟိ တာ သမာပတ္တိ။ အဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိ ရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတာ သမာပတ္တိ။

နိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိ။ ပဏိဓိံ ဘယ တော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိ ရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရသမာပတ္တိ။ အဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတဝိဟာရသမာပတ္တိ။

၇၉. ရူပနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – အနိ မိတ္တော ဝိဟာရော။ ရူပပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿ တိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော။ ရူပာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖု ဿ ဝယံ ပဿတိ – သုညတော ဝိဟာရော။

ရူပနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ ။ ရူပပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပ ဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အ ပ္ပဏိဟိတာ သမာပတ္တိ။ ရူပာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေ က္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတာ သမာပတ္တိ။

ရူပနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိ။ ရူပပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိ တ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရသမာပတ္တိ။ ရူပာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိ ရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတဝိဟာရသမာပတ္တိ။

ဝေဒနာနိမိတ္တံ ॥ပေ.॥ သညာနိမိတ္တံ။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ ဝိညာဏနိမိတ္တံ။ စက္ခုနိမိတ္တံ॥ပေ.॥ ဇရာမရဏနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – အနိမိတ္တော ဝိပဿနာ။ ဇရာမရဏပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိပဿနာ။ ဇရာမရဏာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ – သုညတော ဝိပဿနာ။

ဇရာမရဏနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ။ ဇရာမရဏပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အပ္ပဏိဟိတာ သမာပတ္တိ။ ဇရာမရဏာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတာ သမာပတ္တိ။

ဇရာမရဏနိမိတ္တံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အနိမိတ္တဝိပဿနာသမာပတ္တိ။ ဇရာမရဏပဏိဓိံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော အပ္ပဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပဏိဟိတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – အပ္ပဏိဟိတဝိပဿနာသမာပတ္တိ။ ဇရာမရဏာဘိနိဝေသံ ဘယတော သမ္ပဿမာနော သုညတေ အဓိမုတ္တတ္တာ ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ, ပဝတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သုညတံ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ – သုညတဝိပဿနာသမာပတ္တိ။ အညော အနိမိတ္တော ဝိပဿနာ, အညော အပ္ပဏိဟိတော ဝိပဿနာ, အညော သုညတော ဝိပဿနာ။ အညာ အနိမိတ္တာသမာပတ္တိ, အညာ အပ္ပဏိဟိတာသမာပတ္တိ, အညာ သုညတာသမာပတ္တိ။ အညာ အနိမိတ္တာ ဝိပဿနာသမာပတ္တိ, အညာ အပ္ပဏိဟိတာ ဝိပဿနာသမာပတ္တိ, အညာ သုညတာ ဝိပဿနာသမာပတ္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိပဿနာနတ္တေ ပညာ ဝိပဿနဋ္ဌေ ဉာဏံ, သမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ, ဝိပဿနာသမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ ဝိပဿနာသမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ''။

ဉာဏတ္တယနိဒ္ဒေသော ဧကတိံသတိမော။

၃၂. အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၀. ကထံ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာဏံ? နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ တဿ သမာဓိဿ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဉာဏံ။ တေန ဉာဏေန အာသဝါ ခီယန္တိ။ ဣတိ ပဌမံ သမထော, ပစ္ဆာ ဉာဏံ။ တေန ဉာဏေန အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာဏံ''။

အာသဝါတိ ကတမေ တေ အာသဝါ? ကာမာသဝေါ, ဘဝါသဝေါ, ဒိဋ္ဌာသဝေါ, အဝိဇ္ဇာသဝေါ။ ကတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဒိဋ္ဌာသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အနဝသေသော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။

အဗျာပါဒဝသေန ॥ပေ.॥ အာလောကသညာဝသေန။ အဝိက္ခေပဝသေန။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝသေန။ ဉာဏဝသေန။ ပါမောဇ္ဇဝသေန။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန။ ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန။ တတိယဇ္ဈာနဝသေန။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိဝသေန။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိဝသေန။ ပထဝီကသိဏဝသေန။ အာပောကသိဏဝသေန ။ တေဇောကသိဏဝသေန။ တ

ယောကသိဏဝသေန။ နီလကသိဏဝသေန။ ပီတကသိဏဝသေန။ လောဟိတကသိဏဝသေန။ ဩဒာတကသိဏဝသေန။
အာကာသကသိဏဝသေန။ ဝိညာဏကသိဏဝသေန။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန။ ဓမ္မာနုဿတိဝသေန။ သင်္ဃာနုဿတိဝ
သေန။ သီလာနုဿတိဝသေန။ စာဂါနုဿတိဝသေန။ ဒေဝတာနုဿတိဝသေန။ အာနာပာနဿတိဝသေန။ မရဏဿ
သတိဝသေန။ ကာယဂတာသတိဝသေန။ ဥပသမာနုဿတိဝသေန။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဝသေန။ ဝိနီလကသညာဝသေန။ ဝိ
ပုဗ္ဗကသညာဝသေန။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာဝသေန။ ဝိက္ခါယိတကသညာဝသေန။ ဝိက္ခိတ္တကသညာဝသေန။ ဟတဝိက္ခိတ္
တကသညာဝသေန ။ လောဟိတကသညာဝသေန။ ပုဠဝကသညာဝသေန။ အဋ္ဌိကသညာဝသေန။

၈၁. ဒီဃံ အဿာသဝသေန။ပေ.။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန။ ရဿံ အဿာသဝသေန။ ရဿံ ပဿာသဝသေန။
သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿ
သာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿာသဝသေန။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ ပဿ
သာသဝသေန။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿာ
သဝသေန။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘ
ယံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပဿာသဝသေန။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန။ အဘိ
ပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသဝသေန။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ ပဿာသဝသေန။ သမာဒဟံ စိတ္တံ။ပေ.။ ဝိမောစယံ စိ
တ္တံ။ အနိစ္စာနုပဿီ ။ ဝိရာဂါနုပဿီ။ နိရောဓာနုပဿီ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနု
ပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ တဿ သမာဓိဿ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဉာဏံ,
တေန ဉာဏေန အာသဝာ ခီယန္တိ။ ဣတိ ပဌမံ သမထော, ပစ္ဆာ ဉာဏံ။ တေန ဉာဏေန အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။
တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာဏံ’’။

အာသဝါတိ ကတမေ တေ အာသဝါ? ကာမာသဝေါ, ဘဝါသဝေါ, ဒိဋ္ဌာသဝေါ, အဝိဇ္ဇာသဝေါ။ ကတ္ထေတေ အာ
သဝါ ခီယန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဒိဋ္ဌာသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော ကာမာသဝေါ ခီယတိ,
အပါယဂမနီယော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ သက
ဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီ
ယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသ
ဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အနဝသေသော
ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အနဝသေသော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝါ ခီယန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ , ပဇာ
နနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာ
ဏံ’’။

အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒွတ္တိံသတိမော။

၃၃. အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၂. ကထံ ဒဿနာဓိပတေယျံ သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော ပဏီတာဓိမုတ္တတာ ပညာ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ? **ဒဿ
နာဓိပတေယျ**န္တိ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ, အနတ္တာနု
ပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ, ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ, ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပ
တေယျံ, ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ; ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခု
သ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ, ဇရာမရဏေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ,
ဇရာမရဏေ အနတ္တာနုပဿနာ ဒဿနာဓိပတေယျံ။

သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမောတိ သုညတော ဝိဟာရော သန္တော ဝိဟာရာဓိဂမော။ အနိမိတ္တော ဝိဟာရော သန္တော
ဝိဟာရာဓိဂမော။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော သန္တော ဝိဟာရာဓိဂမော။

ပဏီတာဓိမုတ္တတာတိ သုညတေ အဓိမုတ္တတာ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ။ အနိမိတ္တေ အဓိမုတ္တတာ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ။ အပ္ပ
ဏိဟိတေ အဓိမုတ္တတာ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ။

အရဏဝိဟာရောတိ ပဌမံ ဈာနံ အရဏဝိဟာရော။ ဒုတိယံ ဈာနံ အရဏဝိဟာရော။ တတိယံ ဈာနံ အရဏဝိဟာရော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ အရဏဝိဟာရော။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အရဏဝိဟာရော။ပေ.။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ အရဏဝိဟာရော။

အရဏဝိဟာရောတိ ကေနဋ္ဌေန အရဏဝိဟာရော? ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိံ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခေ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညံ ဟရတီတိ – အရဏဝိဟာရော။ အယံ အရဏဝိဟာရော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒဿနာဓိပတေယျံ သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော ပဏီတာဓိမုတ္တတာ ပညာ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ’’။

အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော တေတ္တိံသတိမော။

၃၄. နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၃. ကထံ ဒွီဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ တယော စ သင်္ခာရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ ဝသိဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ?

ဒွီဟိ ဗလေဟီတိ ဒွေ ဗလာနိ – သမထဗလံ, ဝိပဿနာဗလံ။ ကတမံ သမထဗလံ? နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ အာလောကသညာဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ အဝိက္ခေပဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။

သမထဗလန္တိ ကေနဋ္ဌေန သမထဗလံ? ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိယာ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္ပတိ န စလတိ န ဝေဓတီတိ – သမထဗလံ။ ဣဒံ သမထဗလံ။

ကတမံ ဝိပဿနာဗလံ? အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ အနတ္တာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ ။ နိရောဓာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ ။ပေ.။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။

ဝိပဿနာဗလန္တိ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလံ? အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ

ယ အာအနေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ စ အဝိဇ္ဇာ သဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္ပတိ န စလတိ န ဝေဓတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဣဒံ ဝိပဿနာဗလံ။

တယော စ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ ကတမေသံ တိဏ္ဏန္နံ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ? ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နဿ အဿာသပဿာသာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ သညာ စ ဝေဒနာ စ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ ဣမေသံ တိဏ္ဏန္နံ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ။

၈၄. သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟီတိ ကတမာဟိ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ? အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, အနတ္တာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, ဝိရာဂါနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, နိရောဓာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ, သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဉာဏစရိယာ, သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏစရိယာ, သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ, အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏစရိယာ, အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ, အရဟတ္တမဂ္ဂေ ဉာဏစရိယာ, အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ – ဣမာဟိ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ။

၈၅. နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟီတိ ကတမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ? ပဌမံ ဈာနံ သမာဓိစရိယာ, ဒုတိယံ ဈာနံ သမာဓိစရိယာ, တတိယံ ဈာနံ သမာဓိစရိယာ, စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာဓိစရိယာ, အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ။ပေ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ သမာဓိစရိယာ။ ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ။ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ – ဣမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ။

ဝသီတိ ပဉ္စ ဝသိယော။ အာဝဇ္ဇနဝသီ, သမာပဇ္ဇနဝသီ, အဓိဋ္ဌာနဝသီ , ဝုဋ္ဌာနဝသီ, ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ အာဝဇ္ဇတိ; အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – အာဝဇ္ဇနဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိ; သမာပဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – သမာပဇ္ဇနဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ အဓိဋ္ဌာတိ ; အဓိဋ္ဌာနေ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – အဓိဋ္ဌာနဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ ဝုဋ္ဌာတိ; ဝုဋ္ဌာနေ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – ဝုဋ္ဌာနဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ ပစ္စဝေက္ခတိ; ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ။

ဒုတိယံ ဈာနံ။ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ အာဝဇ္ဇတိ; အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – အာဝဇ္ဇနဝသီ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိ။ပေ။ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဝုဋ္ဌာတိ။ ပစ္စဝေက္ခတိ; ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဒန္ဓာယိတတ္တံ နတ္ထီတိ – ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ။ ဣမာ ပဉ္စ ဝသိယော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒွီဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ တယော စ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ ဝသီဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ''။

နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော စတုတ္တိံသတိမော။

၃၅. ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၆. ကထံ သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒါနေ ပညာ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ? ဣဓ သမ္ပဇာနော နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာယ။ပေ။

ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာယ။ ဟာမောဇ္ဇေန အရတိယာ ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာနံ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။

အထ ဝါ ပန သမ္ပဇာနဿ အနုပာဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ ဣဒဉ္စေဝ စက္ခုပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အညဉ္စ စက္ခုပဝတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒဉ္စေဝ သောတပဝတ္တံ။ပေ.။ ဃာနပဝတ္တံ။ ဇိဝှာပဝတ္တံ။ ကာယပဝတ္တံ။ မနောပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အညဉ္စ မနောပဝတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒာနေ ပညာ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒာနေ ပညာ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ''။

ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသော ပဉ္စတိံသတိမော။

၃၆. သမသီသဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၇. ကထံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ ပညာ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ? **သဗ္ဗဓမ္မာန** န္တိ – ပဉ္စက္ခန္ဓာ, ဒွါဒသာယတနာနိ, အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော , ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ, အဗျာကတာ ဓမ္မာ, ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ, ရူပာဝစရာ ဓမ္မာ, အရူပာဝစရာ ဓမ္မာ, အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။ **သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ** တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။

နိရောဓေတိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ နိရောဓေတိ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ နိရောဓေတိ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ နိရောဓေတိ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ နိရောဓေတိ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ နိရောဓေတိ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ နိရောဓေတိ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ နိရောဓေတိ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ နိရောဓေတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ နိရောဓေတိ။

အနုပဋ္ဌာနတာ တိ နေက္ခမ္မံ ပဋိလဒ္ဓဿ ကာမစ္ဆန္ဒော န ဥပဋ္ဌာတိ။ အဗျာပါဒံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဗျာပါဒော န ဥပဋ္ဌာတိ။ အာလောကသညံ ပဋိလဒ္ဓဿ ထိနမိဒ္ဓံ န ဥပဋ္ဌာတိ။ အဝိက္ခေပံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဥဒ္ဓစ္စံ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဝိစိကိစ္ဆာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ဉာဏံ ပဋိလဒ္ဓဿ အဝိဇ္ဇာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ပါမောဇ္ဇံ ပဋိလဒ္ဓဿ အရတိ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလဒ္ဓဿ နီဝရဏာ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလဒ္ဓဿ သဗ္ဗကိလေသာ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

သမန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မံ သမံ။ ဗျာပါဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပါဒော သမံ။ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟီနတ္တာ အာလောကသညာ သမံ။ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ အဝိက္ခေပေါ သမံ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟီနတ္တာ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ သမံ။ အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ဉာဏံ သမံ။ အရတိယာ ပဟီနတ္တာ ပါမောဇ္ဇံ သမံ။ နီဝရဏာနံ ပဟီနတ္တာ ပဌမံ ဈာနံ သမံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သမံ။

သီသန္တိ တေရသ သီသာနိ – ပလိဗောဓသီသဉ္စ တဏှာ, ဝိနိဗန္ဓနသီသဉ္စ မာနော, ပရာမာသသီသဉ္စ ဒိဋ္ဌိ, ဝိက္ခေပသီသဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စံ, သံကိလေသသီသဉ္စ အဝိဇ္ဇာ, အဓိမောက္ခသီသဉ္စ သဒ္ဓာ, ပဂ္ဂဟသီသဉ္စ ဝီရိယံ, ဥပဋ္ဌာနသီသဉ္စ သတိ, အဝိက္ခေပသီသဉ္စ သမာဓိ, ဒဿနသီသဉ္စ ပညာ, ပဝတ္တသီသဉ္စ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, ဂေါစရသီသဉ္စ ဝိမောက္ခော, သင်္ခါရသီသဉ္စ နိရောဓော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သဗ္ဗဓမ္မာနံ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ ပညာ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ''။

သမသီသဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသော ဆတ္တိံသတိမော။

၃၇. သလ္လေခဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၈. ကထံ ပုထုနာနတ္တေကတ္တတေဇပရိယာဒါနေ ပညာ သလ္လေခဋ္ဌေ [ပုထုနာနတ္တေကတ္တတေဇပရိယာဒါနေ (က.)] ဉာဏံ? **ပုထူ**တိ – ရာဂေါ ပုထု, ဒေါသော ပုထု, မောဟော ပုထု, ကောဓော။ပေ.။ ဥပနာဟော။ မက္ခော။ ပဠာသော။ ဣဿာ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယာ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘော။ သာရမ္ဘော။ မာနော။ အတိမာနော။ မဒေါ။ ပမာဒေါ။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရာ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မာ။

နာနတ္တေကတ္တ န္တိ ကာမစ္ဆန္ဒော နာနတ္တံ, နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ။ ဗျာပါဒေါ နာနတ္တံ, အဗျာပါဒေါ ဧကတ္တံ။ ထိနမိဒ္ဓံ နာနတ္တံ, အာလောကသညာ ဧကတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ နာနတ္တံ, အဝိက္ခေပေါ ဧကတ္တံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ နာနတ္တံ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဧကတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာ နာနတ္တံ, ဉာဏံ ဧကတ္တံ။ အရတိ နာနတ္တံ, ပါမောဇ္ဇံ ဧကတ္တံ။ နီဝရဏာ နာနတ္တံ, ပဌမံ ဈာနံ ဧကတ္တံ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ နာနတ္တံ, အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဧကတ္တံ။

တေဇောတိ ပဉ္စ တေဇာ – စရဏတေဇော, ဂုဏတေဇော, ပညာတေဇော, ပုညတေဇော, ဓမ္မတေဇော။ စရဏတေဇေန တေဇိတတ္တာ ဒုဿီလျတေဇံ ပရိယာဒိယတိ။ ဂုဏတေဇေန တေဇိတတ္တာ အဂုဏတေဇံ ပရိယာဒိယတိ။ ပညာတေဇေန တေဇိတတ္တာ ဒုပ္ပညတေဇံ ပရိယာဒိယတိ။ ပုညတေဇေန တေဇိတတ္တာ အပုညတေဇံ ပရိယာဒိယတိ။ ဓမ္မတေဇေန တေဇိတတ္တာ အဓမ္မတေဇံ ပရိယာဒိယတိ။

သလ္လေခေါ တိ ကာမစ္ဆန္ဒော အသလ္လေခေါ, နေက္ခမ္မံ သလ္လေခေါ ။ ဗျာပါဒေါ အသလ္လေခေါ, အဗျာပါဒေါ သလ္လေခေါ။ ထိနမိဒ္ဓံ အသလ္လေခေါ, အာလောကသညာ သလ္လေခေါ။ ဥဒ္ဓစ္စံ အသလ္လေခေါ, အဝိက္ခေပေါ သလ္လေခေါ။ ဝိစိကိစ္ဆာ အသလ္လေခေါ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ သလ္လေခေါ။ အဝိဇ္ဇာ အသလ္လေခေါ, ဉာဏံ သလ္လေခေါ။ အရတိ အသလ္လေခေါ, ပါမောဇ္ဇံ သလ္လေခေါ။ နီဝရဏာ အသလ္လေခေါ, ပဌမံ ဈာနံ သလ္လေခေါ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ အသလ္လေခေါ, အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သလ္လေခေါ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပုထုနာနတ္တတေဇပရိယာဒါနေ ပညာ သလ္လေခဋ္ဌေ ဉာဏံ''။

သလ္လေခဋ္ဌဉာဏနိဒ္ဒေသော သတ္တတိံသတိမော။

၃၈. ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသော

၈၉. ကထံ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ? အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။

အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ အနုပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပန္နဿ နေက္ခမ္မဿ ဥပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နဿ နေက္ခမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ပေ.။။

အနုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ပေ.။ အနုပ္ပန္နဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒာယ အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပန္နဿ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ အ

သလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အသလ္လီနတ္တပဟိတတ္တပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ''။

ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌတိံသတိမော။

၃၉. အတ္ထသန္ဒဿနဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၀. ကထံ နာနာဓမ္မပ္ပကာသနတာ ပညာ အတ္ထသန္ဒဿနေ ဉာဏံ? **နာနာဓမ္မာ** တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ, ဒ္ွာဒသာယတနာနိ, အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော, ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ, အဗျာကတာ ဓမ္မာ, ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ, ရူပာဝစရာ ဓမ္မာ, အရူပာဝစရာ ဓမ္မာ, အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။

ပကာသနတာတိ ရူပံ အနိစ္စတော ပကာသေတိ, ရူပံ ဒုက္ခတော ပကာသေတိ, ရူပံ အနတ္တတော ပကာသေတိ။ ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ပကာသေတိ, ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော ပကာသေတိ, ဇရာမရဏံ အနတ္တတော ပကာသေတိ။

အတ္ထသန္ဒဿနေ တိ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟန္တော အဝိက္ခေပတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟန္တော ဓမ္မဝဝတ္ထာနတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟန္တော ဉာဏတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ အရတိံ ပဇဟန္တော ပါမောဇ္ဇတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ နီဝရဏေ ပဇဟန္တော ပဌမဇ္ဈာနတ္ထံ သန္ဒဿေတိ ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂတ္ထံ သန္ဒဿေတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နာနာဓမ္မပကာသနတာ ပညာ အတ္ထသန္ဒဿနေ ဉာဏံ''။

အတ္ထသန္ဒဿနဉာဏနိဒ္ဒေသော နဝတိံသတိမော။

၄၀. ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၁. ကထံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဧကသင်္ဂဟတာနာနတ္တေကတ္တပဋိဝေဓေ ပညာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ? **သဗ္ဗဓမ္မာန** န္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ပေ.။ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။

ဧကသင်္ဂဟတာ တိ ဒ္ွာဒသဟိ အာကာရေဟိ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဧကသင်္ဂဟိတာ။ တထဋ္ဌေန, အနတ္တဋ္ဌေန, သစ္စဋ္ဌေန, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန, အဘိဇာနနဋ္ဌေန, ပရိဇာနနဋ္ဌေန, ဓမ္မဋ္ဌေန, ဓာတုဋ္ဌေန, ဉာတဋ္ဌေန, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန, ဖုသနဋ္ဌေန, အဘိသမယဋ္ဌေန – ဣမေဟိ ဒ္ွာဒသဟိ အာကာရေဟိ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဧကသင်္ဂဟိတာ။

နာနတ္တေကတ္တ န္တိ ကာမစ္ဆန္ဒော နာနတ္တံ, နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာ နာနတ္တံ, အရဟတ္တမဂ္ဂော ဧကတ္တံ။

ပဋိဝေဓေတိ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဇ္ဈတိ; သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓံ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဇ္ဈတိ; သကဒါဂါမိဖလက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဇ္ဈတိ; အနာဂါမိဖလက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဇ္ဈတိ; အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဧကသင်္ဂဟတာနာနတ္တေကတ္တပဋိဝေဓေ ပညာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ''။

ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော စတ္တာလီသမော။

၄၁. ခန္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၂. ကထံ ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏံ? ရူပံ အနိစ္စတော ဝိဒိတံ , ရူပံ ဒုက္ခတော ဝိဒိတံ, ရူပံ အနတ္တတော ဝိဒိတံ။ ယံ ယံ ဝိဒိတံ တံ တံ ခမတီတိ – ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏံ။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ဝိဒိတံ, ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော ဝိဒိတံ, ဇရာမရဏံ အနတ္တတော ဝိဒိတံ။ ယံ ယံ ဝိဒိတံ တံ တံ ခမတီတိ – ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏံ’’။

ခန္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော ဧကစတ္တာလီသမော။

၄၂. ပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၃. ကထံ ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ? ရူပံ အနိစ္စတော ဖုသတိ, ရူပံ ဒုက္ခတော ဖုသတိ, ရူပံ အနတ္တတော ဖုသတိ။ ယံ ယံ ဖုသတိ တံ တံ ပရိယောဂါဟတီတိ – ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ။ ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ဖုသတိ, ဒုက္ခတော ဖုသတိ, အနတ္တတော ဖုသတိ။ ယံ ယံ ဖုသတိ တံ တံ ပရိယောဂါဟတီတိ – ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ’’။

ပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒွေစတ္တာလီသမော။

၄၃. ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၄. ကထံ သမောဒဟနေ ပညာ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ? မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, သမ္မာဒိဋ္ဌိဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, သမ္မာသင်္ကပ္ပဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ပေ.။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, သမ္မာဝိမုတ္တိဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ ဆန္ဒပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, ဆန္ဒဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ ဝိတက္ကပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, ဝိတက္ကဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ သညာပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ, သညာဝူပသမပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။

ဆန္ဒော စ အဝူပသန္တော ဟောတိ, ဝိတက္ကော စ အဝူပသန္တော ဟောတိ, သညာ စ အဝူပသန္တာ ဟောတိ, တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ ဆန္ဒော စ ဝူပသန္တော ဟောတိ, ဝိတက္ကော စ အဝူပသန္တော ဟောတိ, သညာ စ အဝူပသန္တာ ဟောတိ, တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ ဆန္ဒော စ ဝူပသန္တော ဟောတိ, ဝိတက္ကော စ ဝူပသန္တော ဟောတိ, သညာ စ အဝူပသန္တာ ဟောတိ, တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ ဆန္ဒော စ ဝူပသန္တော ဟောတိ, ဝိတက္ကော စ ဝူပသန္တော ဟောတိ, သညာ စ ဝူပသန္တာ ဟောတိ, တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အတ္ထိ အာသဝံ, တသ္မိမ္ပိ ဌာနေ အနုပ္ပတ္တေ တပ္ပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘သမောဒဟနေ ပညာ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ’’။

ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော တေစတ္တာလီသမော။

၄၄-၄၉. ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏနိဒ္ဒေသော

၉၅. ကထံ အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? နေက္ခမ္မာဓိပတတ္တာ ပညာ ကာမစ္ဆန္ဒတော သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ အဗျာပါဒါဓိပတတ္တာ ပညာ ဗျာပါဒတော သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ အာလောကသညာဓိပတတ္တာ ပညာ ထိနမိဒ္ဓတော သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ အဝိက္ခေပါဓိပတတ္တာ ပညာ ဥဒ္ဓစ္စတော သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနာဓိပတတ္တာ ပညာ ဝိစိကိစ္ဆာယ သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္

တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဉာဏာဓိပတတ္တာ ပညာ အဝိဇ္ဇာယ သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာ ဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဟာမောဇ္ဇာဓိပတတ္တာ ပညာ အရတိယာ သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ပဌမဇ္ဈာနာဓိပတတ္တာ ပညာ နီဝရဏေဟိ သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂာဓိပတတ္တာ ပညာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ သညာယ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

၉၆. ကထံ နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? ကာမစ္ဆန္ဒော နာနတ္တံ, နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ။ နေက္ခမ္မေကတ္တံ စေတယတော ကာမစ္ဆန္ဒတော စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဗျာပာဒော နာနတ္တံ, အဗျာပာဒော ဧကတ္တံ။ အဗျာပာဒေကတ္တံ စေတယတော ဗျာပာဒတော စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ထိနမိဒ္ဓံ နာနတ္တံ, အာလောကသညာ ဧကတ္တံ။ အာလောကသညေကတ္တံ စေတယတော ထိနမိဒ္ဓတော စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာ နာနတ္တံ, အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဧကတ္တံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေကတ္တံ စေတယတော သဗ္ဗကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

၉၇. ကထံ အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

၉၈. ကထံ သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? ''စက္ခု သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ''တိ ယထာဘူတံ ဇာနတော [ပဇာနတော (သျာ.)] ပဿတော စက္ခာဘိနိဝေသတော [ကာမာဘိနိဝေသတော (သျာ.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ဉာဏံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ''သောတံ သုညံ။ပေ.။ ဃာနံ သုညံ။ ဇိဝှာ သုညာ။ ကာယော သုညော။ မနော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ''တိ ယထာဘူတံ ဇာနတော ပဿတော မနာဘိနိဝေသတော ဉာဏံ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

၉၉. ကထံ ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ဝောသဇ္ဇတီတိ – ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝောသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

၁၀၀. ကထံ တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ? ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌံ သင်္ခတဋ္ဌံ သန္တာပဋ္ဌံ ဝိပရိဏာမဋ္ဌံ ပရိဇာနန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌံ နိဒာနဋ္ဌံ သညောဂဋ္ဌံ ပလိဗောဓဋ္ဌံ ပဇဟန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌံ ဝိဝေကဋ္ဌံ အသင်္ခတဋ္ဌံ အမတဋ္ဌံ သစ္ဆိကရောန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌံ ဟေတုဋ္ဌံ ဒဿနဋ္ဌံ အာဓိပတေယျဋ္ဌံ ဘာဝေန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။

သညာဝိဝဋ္ဋော, စေတောဝိဝဋ္ဋော, စိတ္တဝိဝဋ္ဋော, ဉာဏဝိဝဋ္ဋော, ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော , သစ္စဝိဝဋ္ဋော။ သဉ္ဇာနန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သညာဝိဝဋ္ဋော။ စေတယန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – စေတောဝိဝဋ္ဋော။ ဝိဇာနန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – စိတ္တဝိဝဋ္ဋော။ ဉာဏံ ကရောန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ဉာဏဝိဝဋ္ဋော။ ဝောသဇ္ဇန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။ တထဋ္ဌေ ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သစ္စဝိဝဋ္ဋော။

ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ စေတောဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ စေတောဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ ဉာဏဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ ဉာဏဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သစ္စဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သစ္စဝိဝဋ္ဋော, တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ , ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ''။

ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏနိဒ္ဒေသော နဝစတ္တာလီသမော။

၅၀. ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၁. ကထံ ကာယမ္ပိ စိတ္တမ္ပိ ဧကဝဝတ္ထာနတာ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဉာဏံ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ, ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ, စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ, ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိ ပရိဒမေတိ, မုဒုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတွာ ပရိဒမေတွာ မုဒုံ ကရိတွာ ကမ္မနိယံ ကာယမ္ပိ စိတ္တေ သမောဒဟတိ, စိတ္တမ္ပိ ကာယေ သမောဒဟတိ, ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ, စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတိ, ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ, စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌာတိ; ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတွာ စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတွာ ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ကာယေ ဩက္ကမိတွာ ဝိဟရတိ။ သော တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒာတေန ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ။

၁၀၂. ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ, ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ; အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ; တိရောကုဋ္ဋံ [တိရောကုဍ္ဍံ (သျာ.)] တိရောပာကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ အာကာသေ; ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ, သေယျထာပိ ဥဒကေ; ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ ပထဝိယံ ; အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ [စင်္ကမတိ (သျာ.) ဒီ. နိ. ၁.၂၃၈ ပဿိတဗ္ဗာ] သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပာဏိနာ ပရာမသတိ [ပရိမသတိ (သျာ.)] ပရိမဇ္ဇတိ; ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယမ္ပိ စိတ္တမ္ပိ ဧကဝဝတ္ထာနတာ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဉာဏံ''။

ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသော ပညာသမော။

၅၁. သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၃. ကထံ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရဝသေန နာနတ္တေကတ္တသဒ္ဒနိမိတ္တာနံ ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိ။ပေ။ ဝီရိယသမာဓိ။ စိတ္တသမာဓိ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိ ပရိဒမေတိ, မုဒုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ သော ဣမေသု

စတူသု ဣန္ဒြိယေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတ္ဝာ ပရိဒမေတ္ဝာ, မုဒုံ ကရိတ္ဝာ ကမ္မနိယံ ဒူရေပိ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, သန္တိကေပိ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဩဠာရိကာနမ္ပိ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, သုခုမာနမ္ပိ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, သဏှသဏှာနမ္ပိ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ပုရတ္ထိမာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ပစ္ဆိမာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဥတ္တရာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဒက္ခိဏာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ပုရတ္ထိမာယပိ အနုဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ပစ္ဆိမာယပိ အနုဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဥတ္တရာယပိ အနုဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဒက္ခိဏာယပိ အနုဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဟေဋ္ဌိမာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ, ဥပရိမာယပိ ဒိသာယ သဒ္ဒာနံ သဒ္ဒနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ။ သော တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒာတေန သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓာယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတိ – ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရဝသေန နာနတ္တေကတ္တသဒ္ဒနိမိတ္တာနံ ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ''။

သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော ဧကပညာသမော။

၅၂. စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၄. ကထံ တိဏ္ဏံ စိတ္တာနံ ဝိပ္ဖာရတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ ပသာဒဝသေန နာနတ္တေကတ္တဝိညာဏစရိယာပရိယောဂာဟဏေ ပညာ စေတောပရိယဉာဏံ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ, ဝီရိယသမာဓိ။ပေ။ စိတ္တသမာဓိ။ပေ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိ ပရိဒမေတိ, မုဒုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတ္ဝာ ပရိဒမေတ္ဝာ, မုဒုံ ကရိတ္ဝာ ကမ္မနိယံ ဧဝံ ပဇာနာတိ – ''ဣဒံ ရူပံ သောမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌိတံ, ဣဒံ ရူပံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌိတံ, ဣဒံ ရူပံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယသမုဋ္ဌိတ''န္တိ။ သော တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒာတေန စေတောပရိယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ – သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ''သရာဂံ စိတ္တ''န္တိ ပဇာနာတိ, ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ''ဝီတရာဂံ စိတ္တ''န္တိ ပဇာနာတိ, သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ။ပေ။ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ။ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ။ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ။ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ။ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ''အဝိမုတ္တံ စိတ္တ''န္တိ ပဇာနာတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''တိဏ္ဏံ စိတ္တာနံ ဝိပ္ဖာရတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ ပသာဒဝသေန နာနတ္တေကတ္တဝိညာဏစရိယာပရိယောဂာဟဏေ ပညာ စေတောပရိယဉာဏံ''။

စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသော ဒွေပညာသမော။

၅၃. ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၅. ကထံ ပစ္စယပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ နာနတ္တေကတ္တကမ္မဝိပ္ဖာရဝသေန ပရိယောဂာဟဏေ ပညာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိ။ပေ။ မုဒုံ ကရိတ္ဝာ ကမ္မနိယံ ဧဝံ ပဇာနာတိ – ''ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ, ဣမဿုပ္ပာဒာ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ယဒိဒံ – အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ, သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ, နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ, သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော, ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ, ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ, တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ, ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ, ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ, ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ; ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ''။

သော တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒာတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ, သေယျထိဒံ – ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိ

ယော တိသ္သောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသမ္ပိ ဇာတိယော တိံသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာလီသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော, ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ, အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ – ''အမုတြာသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော, သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ; တတြာပါသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမ အာယုပရိယန္တော, သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော''တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပစ္စယပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ နာနတ္တေကတ္တကမ္မဝိပ္ဖာရဝသေန ပရိယောဂါဟဏေ ပညာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ''။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသော တေပညာသမော။

၅၄. ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၆. ကထံ ဩဘာသဝသေန နာနတ္တေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ ဒဿနဋ္ဌေ ပညာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ, ဝီရိယသမာဓိ။ပေ.။ စိတ္တသမာဓိ။ပေ.။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတိ ပရိဒမေတိ, မုဒုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ သော ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု စိတ္တံ ပရိဘာဝေတွာ ပရိဒမေတွာ, မုဒုံ ကရိတွာ ကမ္မနိယံ အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိ, ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိ – ''ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ, ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ''။ ဣတိ ဝိဝဋေန စေတသာ အပရိယောနဒ္ဓေန သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ သော တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒာတေန သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန, သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ – ''ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ; တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ, ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ, မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ, သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ; တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ''တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ, သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဩဘာသဝသေန နာနတ္တေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ ဒဿနဋ္ဌေ ပညာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ''။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဒေသော စတုပညာသမော။

၅၅. အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၀၇. ကထံ စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသိဘာဝတာ ပညာ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ? ကတမေသံ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ အညိန္ဒြိယဿ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ, အညိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ, အညာတာဝိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ – သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။ အညိန္ဒြိယံ ဆ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ – သောတာပတ္တိဖလံ , သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ , သကဒါဂါမိဖလံ, အနာဂါမိမဂ္ဂံ, အနာဂါမိဖလံ, အရဟတ္တမဂ္ဂံ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ – အရဟတ္တဖလံ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟပရိဝါရံ ဟောတိ, သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနပရိဝါရံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပပရိဝါရံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနပရိဝါရံ ဟောတိ, မနိန္ဒြိယံ ဝိဇာနနပရိဝါရံ ဟောတိ, သောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိသန္ဒနပရိဝါရံ ဟော

တိ, ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယ္ယပရိတရံ ဟောတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ ဌပေတ္ဝာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သဗ္ဗေဝ ကုသလာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အနာသဝ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိယျာနိကာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အပစယဂါမိနော ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ, အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ, နိဿယပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။

သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ အညိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟပရိဝါရံ ဟောတိ, သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနပရိဝါရံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပပရိဝါရံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနပရိဝါရံ ဟောတိ, မနိန္ဒြိယံ ဝိဇာနနပရိဝါရံ ဟောတိ, သောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိသန္ဒနပရိဝါရံ ဟောတိ, ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယ္ယပရိဝါရံ ဟောတိ။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေဝ အဗျာကတာ ဟောန္တိ, ဌပေတ္ဝာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သဗ္ဗေဝ အနာသဝ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ အညိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ, အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ, နိဿယပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ။ပေ။ သကဒါဂါမိဖလက္ခဏေ။ပေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ။ပေ။ အနာဂါမိဖလက္ခဏေ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ အညိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ။ပေ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယ္ယပရိဝါရံ ဟောတိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ ဌပေတ္ဝာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သဗ္ဗေဝ ကုသလာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အနာသဝ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိယျာနိကာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အပစယဂါမိနော ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ အညိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ, အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ, နိဿယပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။

အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟပရိဝါရံ ဟောတိ, သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနပရိဝါရံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပပရိဝါရံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနပရိဝါရံ ဟောတိ, မနိန္ဒြိယံ ဝိဇာနနပရိဝါရံ ဟောတိ, သောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိသန္ဒနပရိဝါရံ ဟောတိ, ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယ္ယပရိဝါရံ ဟောတိ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေဝ အဗျာကတာ ဟောန္တိ, ဌပေတ္ဝာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သဗ္ဗေဝ အနာသဝ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ, အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ, နိဿယပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။ ဣတိ ဣမာနိ အဋ္ဌဋ္ဌကာနိ စတုသဋ္ဌိ ဟောန္တိ။

အာသဝတိ ကတမေ တေ အာသဝ? ကာမာသဝေါ, ဘဝါသဝေါ, ဒိဋ္ဌာသဝေါ, အဝိဇ္ဇာသဝေါ။ ကတ္ထေတေ အာသဝ ခီယန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဒိဋ္ဌာသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အပါယဂမနီယော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝ ခီယန္တိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝ ခီယန္တိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ကာမာသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝ ခီယန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဘဝါသဝေါ ခီယတိ, အနဝသေသော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသဝ ခီယန္တိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာ

နနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသိဘာဝတာ ပညာ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ’’။

အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသော ပဉ္စပညာသမော။

၅၆-၆၃. သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဝယနိဒ္ဒေသော

၁၀၈. ကထံ ပရိညဋ္ဌေ ပညာ ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ပဟာနဋ္ဌေ ပညာ သမုဒယေ ဉာဏံ, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပညာ နိရောဓေ ဉာဏံ, ဘာဝနဋ္ဌေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ? ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော ပရိညာတဋ္ဌော; သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော နိဒာနဋ္ဌော သံယောဂဋ္ဌော ပလိဗောဓဋ္ဌော ပဟာနဋ္ဌော; နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော ဝိဝေကဋ္ဌော အသင်္ခတဋ္ဌော အမတဋ္ဌော သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော; မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော ဟေတုဋ္ဌော ဒဿနဋ္ဌော အာဓိပတေယျဋ္ဌော ဘာဝနဋ္ဌော။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ပရိညဋ္ဌေ ပညာ ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ပဟာနဋ္ဌေ ပညာ သမုဒယေ ဉာဏံ, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပညာ နိရောဓေ ဉာဏံ, ဘာဝနဋ္ဌေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏံ’’။

၁၀၉. ကထံ ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ? မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေပေတံ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓေပေတံ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပေတံ ဉာဏံ။

တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဉာဏံ? ဒုက္ခံ အာရဗ္ဘ ယာ ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော ပဝိစယော ဓမ္မဝိစယော သလ္လက္ခဏာ ဥပလက္ခဏာ ပစ္စုပလက္ခဏာ ပဏ္ဍိစ္စံ ကောသလ္လံ နေပုညံ ဝေဘဗျာ စိန္တာ ဥပပရိက္ခာ ဘူရိ မေဓာ ပရိဏာယိကာ ဝိပဿနာ သမ္ပဇညံ ပတောဒေါ ပညာ ပညိန္ဒြိယံ ပညာဗလံ ပညာသတ္ထံ ပညာပါသာဒေါ ပညာအာလောကော ပညာဩဘာသော ပညာပဇ္ဇောတော ပညာရတနံ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခေ ဉာဏံ။ ဒုက္ခသမုဒယံ အာရဗ္ဘ။ပေ.။ ဒုက္ခနိရောဓံ အာရဗ္ဘ။ပေ.။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အာရဗ္ဘ ယာ ပညာ ပဇာနနာ။ပေ.။ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဒုက္ခေ ဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ , ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ’’။

သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဝယနိဒ္ဒေသော တေသဋ္ဌိမော။

၆၄-၆၇. သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၀. ကထံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ? အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ, ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ, နိရုတ္တီသု ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ, ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနနာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, အတ္ထဝဝတ္ထာနေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

အတ္ထသလ္လက္ခဏေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မသလ္လက္ခဏေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိသလ္လက္ခဏေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနသလ္လက္ခဏေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ အတ္ထူပလက္ခဏေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မူပလက္ခဏေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တူပလက္ခဏေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနူပလက္ခဏေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

အတ္ထပ္ပဘေဒေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မပ္ပဘေဒေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိပ္ပဘေဒေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနပ္ပဘေဒေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ အတ္ထပ္ပဘာဝနေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မပ္ပဘာဝနေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိပ္ပဘာဝနေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနပ္ပဘာဝနေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။

အတ္ထဇောတနေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မဇောတနေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိဇောတနေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနဇောတနေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ အတ္ထဝိရောစနေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မဝိရောစနေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိဝိရောစနေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနဝိရောစနေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ အတ္ထပ္ပကာသနေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မပ္ပကာသနေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိပ္ပကာသနေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနပ္ပကာသနေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ, ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ''။

သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒာဉာဏနိဒ္ဒေသော သတ္တသဋ္ဌိမော။

၆၈. ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၁. ကတမံ **တထာဂတဿ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ?** ဣဓ တထာဂတော သတ္တေ ပဿတိ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွာကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော အပ္ပေကစ္စေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော။

အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိ သဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, အဿဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ သမာဟိတော ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။

တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ တိ သဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, အဿဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ သမာဟိတော ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။

သွာကာရေ ဒွာကာရေတိ သဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, အဿဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ သမာဟိတော ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။

သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေတိ သဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, အဿဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။ သမာဟိတော ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော , အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။

အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော, အပ္ပေကစ္စေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော တိ သဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, အဿဒ္ဓော ပုဂ္ဂလော န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ သမာဟိတော

ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။

၁၁၂. လောကောတိ – ခန္ဓလောကော, ဓာတုလောကော, အာယတနလောကော, ဝိပတ္တိဘဝလောကော, ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော, သမ္ပတ္တိဘဝလောကော, သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော။

ဧကော လောကော – သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဒွေ လောကာ – နာမဉ္စ, ရူပဉ္စ။ တယော လောကာ – တိဿော ဝေဒနာ။ စတ္တာရော လောကာ – စတ္တာရော အာဟာရာ။ ပဉ္စ လောကာ – ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ လောကာ – ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ။ သတ္တ လောကာ – သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော ။ အဋ္ဌ လောကာ – အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ။ နဝ လောကာ – နဝ သတ္တာဝါသာ။ ဒသ လောကာ – ဒသာယတနာနိ။ ဒွါဒသလောကာ – ဒွါဒသာယတနာနိ။ အဋ္ဌာရသ လောကာ – အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။

ဝဇ္ဇန္တိ သဗ္ဗေ ကိလေသာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မာ ဝဇ္ဇာ။ ဣတိ ဣမသ္မိဉ္စ လောကေ ဣမသ္မိဉ္စ ဝဇ္ဇေ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ, သေယျထာပိ ဥက္ခိတ္တာသိကေ ဝဓကေ။ ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဇာနာတိ ပဿတိ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ – ဣဒံ တထာဂတဿ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌသဋ္ဌိမော။

၆၉. အာသယာနုသယဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၃. ကတမံ တထာဂတဿ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ? ဣဓ တထာဂတော သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနာတိ, အနုသယံ ဇာနာတိ, စရိတံ ဇာနာတိ , အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ, ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ ကတမော [ကတမော စ (သျာ. က.)] သတ္တာနံ အာသယော? "သဿတော လောကော"တိ ဝါ, "အသဿတော လောကော"တိ ဝါ, "အန္တဝါ လောကော"တိ ဝါ, "အနန္တဝါ လောကော"တိ ဝါ, "တံ ဇီဝံ တံ သရီရ"န္တိ ဝါ, "အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ"န္တိ ဝါ, "ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ, "န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ, "ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ, "နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ။ ဣတိ ဘဝဒိဋ္ဌိသန္နိဿိတာ ဝါ သတ္တာ ဟောန္တိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိသန္နိဿိတာ ဝါ။

ဧတေ ဝါ ပန ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အနုလောမိကာ ခန္တိ ပဋိလဒ္ဓါ ဟောတိ, ယထာဘူတံ ဝါ ဉာဏံ။ ကာမံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော ကာမဂရုကော ကာမာသယော ကာမာဓိမုတ္တော"တိ။ ကာမံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော နေက္ခမ္မဂရုကော နေက္ခမ္မာသယော နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော"တိ။ နေက္ခမ္မံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော (နေက္ခမ္မဂရုကော နေက္ခမ္မာသယော နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော"တိ။ နေက္ခမ္မံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော ကာမဂရုကော ကာမာသယော ကာမာဓိမုတ္တော"တိ။ ဗျာပါဒံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ) [( ) တွေ့န္တရေ ပါဌာ နတ္ထိ သျာမပေါတ္ထကေ, ဝေမုပရိပိ] – "အယံ ပုဂ္ဂလော ဗျာပါဒဂရုကော ဗျာပါဒာသယော ဗျာပါဒာဓိမုတ္တော"တိ။ ဗျာပါဒံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော (အဗျာပါဒဂရုကော အဗျာပါဒာသယော အဗျာပါဒာဓိမုတ္တော"တိ။ အဗျာပါဒံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော အဗျာပါဒဂရုကော အဗျာပါဒာသယော အဗျာပါဒာဓိမုတ္တော"တိ။ အဗျာပါဒံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော ဗျာပါဒဂရုကော ဗျာပါဒာသယော ဗျာပါဒာဓိမုတ္တော"တိ။ ထိနမိဒ္ဓံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ) – "အယံ ပုဂ္ဂလော ထိနမိဒ္ဓဂရုကော ထိနမိဒ္ဓာသယော ထိနမိဒ္ဓာဓိမုတ္တော"တိ။ ထိနမိဒ္ဓံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော အာလောကသညာဂရုကော အာလောကသညာသယော အာလောကသညာဓိမုတ္တော"တိ။ အာလောကသညံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော (အာလောကသညာဂရုကော အာလောကသညာသယော အာလောကသညာဓိမုတ္တော"တိ။ အာလောကသညံ သေဝန္တညေဝ ဇာနာတိ – "အယံ ပုဂ္ဂလော ထိနမိဒ္ဓဂရုကော ထိနမိဒ္ဓာသယော ထိနမိဒ္ဓာဓိမုတ္တော"တိ။) အယံ သတ္တာနံ အာသယော။

၁၁၄. ကတမော စ သတ္တာနံ အနုသယော? သတ္တာနုသယာ – ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိဃာနုသယော, မာနာနုသယော, ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော, ဘဝရာဂါနုသယော , အဝိဇ္ဇာနုသယော။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထ သတ္တာနံ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ ယံ လောကေ အပ္ပိယရူပံ အသာတရူပံ , ဧတ္ထ သတ္တာနံ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ ဣတိ ဣမေသု ဒွီသု ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပတိတာ, တဒေကဋ္ဌော မာနော စ ဒိဋ္ဌိ စ ဝိစိကိစ္ဆာ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အယံ သတ္တာနံ အနုသယော။

ကတမဉ္စ သတ္တာနံ စရိတံ? ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော ပရိတ္တဘူမကော ဝါ မဟာဘူမကော ဝါ။ ဣဒံ သတ္တာနံ စရိတံ။

၁၁၅. ကတမာ စ သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိ? သန္တိ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ, သန္တိ သတ္တာ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပာသန္တိ။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပာသန္တိ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝိံသု ဘဇိံသု ပယိရုပာသိံသု; ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝိံသု ဘဇိံသု ပယိရုပာသိံသု။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝိဿန္တိ ဘဇိဿန္တိ ပယိရုပာသိဿန္တိ; ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေ သတ္တေ သေဝိဿန္တိ ဘဇိဿန္တိ ပယိရုပာသိဿန္တိ။ အယံ သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိ။

ကတမေ သတ္တာ အဘဗ္ဗာ? ယေ တေ သတ္တာ ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, ဝိပါကာဝရဏေန သမန္နာဂတာ , အဿဒ္ဓါ အစ္ဆန္ဒိကာ ဒုပ္ပညာ, အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ – ဣမေ တေ သတ္တာ အဘဗ္ဗာ။

ကတမေ သတ္တာ ဘဗ္ဗာ? ယေ တေ သတ္တာ န ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, န ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, န ဝိပါကာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, သဒ္ဓါ ဆန္ဒိကာ ပညဝန္တော, ဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ – ဣမေ တေ သတ္တာ ဘဗ္ဗာ။ ဣဒံ တထာဂတဿ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။

အာသယာနုသယဉာဏနိဒ္ဒေသော နဝသဋ္ဌိမော။

၇၀. ယမကပာဋိဟီရဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၆. ကတမံ **တထာဂတဿ ယမကပာဋိဟီရေ ဉာဏံ?** ဣဓ တထာဂတော ယမကပာဋိဟီရံ ကရောတိ အသာဓာရဏံ သာဝကေဟိ။ ဥပရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဟေဋ္ဌိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဥပရိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ပုရတ္ထိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ပစ္ဆိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ပစ္ဆိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ပုရတ္ထိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏအက္ခိတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမအက္ခိတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမအက္ခိတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏအက္ခိတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမကဏ္ဏသောတတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမကဏ္ဏသောတတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏနာသိကာသောတတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမနာသိကာသောတတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမနာသိကာသောတတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏနာသိကာသောတတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏအံသကူဋတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမအံသကူဋတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမအံသကူဋတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏအံသကူဋတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏဟတ္ထတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမဟတ္ထတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမဟတ္ထတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏဟတ္ထတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏပဿတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဝါမပဿတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမပဿတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏပဿတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဒက္ခိဏပါဒတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ , ဝါမပါဒတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဝါမပါဒတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဒက္ခိဏပါဒတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; အင်္ဂုလင်္ဂုလေဟိ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တ

တတိ, အင်္ဂုလန္တရိကာပိ ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; အင်္ဂုလန္တရိကာဟိ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, အင်္ဂုလင်္ဂုလေဟိ ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; ဧကေကလောမတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, ဧကေကလောမတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ; လောမကူပတော လောမကူပတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ, လောမကူပတော လောမကူပတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ။

ဆန္နံ ဝဏ္ဏာနံ – နီလာနံ, ပီတကာနံ, လောဟိတကာနံ, ဩဒါတာနံ, မဉ္ဇိဋ္ဌာနံ [မဇ္ဈေဋ္ဌာနံ (သျာ. က.)], ပဘဿရာနံ ဘဂဝါ စင်္ကမတိ, နိမ္မိတော တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ ဘဂဝါ တိဋ္ဌတိ, နိမ္မိတော စင်္ကမတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ ဘဂဝါ နိသီဒတိ, နိမ္မိတော စင်္ကမတိ ဝါ တိဋ္ဌတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ ဘဂဝါ သေယျံ ကပ္ပေတိ, နိမ္မိတော စင်္ကမတိ ဝါ တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ။ နိမ္မိတော စင်္ကမတိ, ဘဂဝါ တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ နိမ္မိတော တိဋ္ဌတိ, ဘဂဝါ စင်္ကမတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ နိမ္မိတော နိသီဒတိ, ဘဂဝါ စင်္ကမတိ ဝါ တိဋ္ဌတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိ။ နိမ္မိတော သေယျံ ကပ္ပေတိ, ဘဂဝါ စင်္ကမတိ ဝါ တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ။ ဣဒံ တထာဂတဿ ယမကပါဋိဟီရေ ဉာဏံ။

ယမကပါဋိဟီရဉာဏနိဒ္ဒေသော သတ္တတိမော။

၇၁. မဟာကရုဏာဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၇. ကတမံ **တထာဂတဿ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ?** ဗဟုကေဟိ အာကာရေဟိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ အာဒိတ္တော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ဥယျုတ္တော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ပယာတော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော [ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော (သျာ.)] လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ဥပနီယတိ လောကော အဒ္ဓုဝေါတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ အတာဏော [အတ္တာဏော (သျာ.)] လောကော အနဘိဿရောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ အဿကော လောကော , သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနီယန္တိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ဦနော လောကော အတိတ္တော တဏှာဒါသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ အတာယနော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ အလေဏော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ ။ပေ။ အသရဏော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ အသရဏီဘူတော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။။

ဥဒ္ဓတော လောကော အဝူပသန္တောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ သသလ္လော လောကသန္နိဝါသော, ဝိဒ္ဓေါ ပုထုသလ္လေဟိ; တဿ နတ္ထညော ကောစိ သလ္လာနံ ဥဒ္ဓတာ, အညတြ မယာတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရာဝရဏော လောကသန္နိဝါသော အဏ္ဍဘူတော ကိလေသပဉ္ဇရပက္ခိတ္တော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ အာလောကံ ဒဿေတာ, အညတြ မယာတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ အဝိဇ္ဇာဂတော လောကသန္နိဝါသော အဏ္ဍဘူတော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော [တန္တာကုလဇာတော (သျာ.)] ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတော [ဂုဠာဂုဏ္ဌိကဇာတော (သျာ.), ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော (က. သီ. အဋ္ဌ.) ဒီ. နိ. ၂.၉၅ ပဿိတဗ္ဗာ] မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတီတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသသံလိတ္တော လောကသန္နိဝါသော ကိလေသကလလီဘူတောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ ရာဂဒေါသမောဟဇဋာဇဋိတော လောကသန္နိဝါသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဇဋံ ဝိဇဋေတာ, အညတြ မယာတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။။

တဏှာသင်္ဃာဋပဋိမုက္ကော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ တဏှာဇာလေန ဩတ္ထဋော [ဩတ္တထတော (က.)] လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ တဏှာသောတေန ဝုယှတိ လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ တဏှာသညောဇနေန သညုတ္တော လောကသန္နိဝါသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ။ တဏှာနုသယေန

အနုသဋ္ဌော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ တဏှာပဟာသန္တာပေန သန္တပ္ပတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ တဏှာပဟာပရိဠာဟေန ပရိဍယှတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

ဒိဋ္ဌိသင္ဃာဋပဋိမုက္ကော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိဇာလေန ဩတ္ထဋော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိသောတေန ဝုယှတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိသညောဇနေန သညုတ္တော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌာနုသယေန အနုသဋ္ဌော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိသန္တာပေန သန္တပ္ပတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒိဋ္ဌိပရိဠာဟေန ပရိဍယှတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

ဇာတိယာ အနုဂတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဇရာယ အနုသဋ္ဌော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဗျာဓိနာ အဘိဘူတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ ။ပေ။ မရဏေန အဗ္ဘာဟတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒုက္ခေ ပတိဋ္ဌိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

တဏှာယ ဥဍ္ဍိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဇရာပာကာရပရိက္ခိတ္တော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မစ္စုပာသေန ပရိက္ခိတ္တော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓော လောကသန္နိတသော – ရာဂဗန္ဓနေန ဒောသဗန္ဓနေန မောဟဗန္ဓနေန မာနဗန္ဓနေန ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနေန ကိလေသဗန္ဓနေန ဒုစ္စရိတဗန္ဓနေန; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဗန္ဓနံ မောစေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာသမ္ဗာဓပ္ပဋိပန္နော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဩကာသံ ဒဿေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ မဟာပလိဗောဓေန ပလိဗုဒ္ဓော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ပလိဗောဓံ ဆေတ္တာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာပပာတေ ပတိတော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ပပာတာ ဥဒ္ဓတ္တာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာကန္တာရပ္ပဋိပန္နော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ကန္တာရံ တာရေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာသံသာရပ္ပဋိပန္နော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ သံသာရာ မောစေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာဝိဒုဂ္ဂေ သမ္ပရိဝတ္တတိ လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဝိဒုဂ္ဂါ ဥဒ္ဓတ္တာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟာပလိပေ [မဟာပလ္လေပေ (သျာ.)] ပလိပန္နော လောကသန္နိတသော ; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ပလိပာ ဥဒ္ဓတ္တာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

အဗ္ဘာဟတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ အာဒိတ္တော လောကသန္နိတသော – ရာဂဂ္ဂိနာ ဒောသဂ္ဂိနာ မောဟဂ္ဂိနာ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပာယာသေဟိ; တဿ နတ္ထညော ကောစိ နိဗ္ဗာပေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဥန္နီတကော လောကသန္နိတသော ဟညတိ နိစ္စမတာဏော ပတ္တဒဏ္ဍော တက္ကရောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဝဇ္ဇဗန္ဓနဗဒ္ဓော လောကသန္နိတသော အာဃာတနပစ္စုပဋ္ဌိတော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဗန္ဓနံ မောစေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ အနာထော လောကသန္နိတသော ပရမကာရုညပ္ပတ္တော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ တာယေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဒုက္ခာဘိတုန္နော [ဒုက္ခာဘိတုဏ္ဏော (က.)] လောကသန္နိတသော စိရရတ္တံ ပီဠိတောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဂဓိတော လောကသန္နိတသော နိစ္စံ ပိပာသိတောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

အန္ဓော လောကသန္နိတသော အစက္ခုကောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဟတနေတ္တော လောကသန္နိတသော အပရိဏာယကောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ ဝိပထပက္ခန္ဒော [ဝိပထံ ပက္ခန္တော (သျာ.)] လောကသန္နိတသော အဉ္ဇသာပရဒ္ဓော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ အရိယပထံ အာနေတာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ မဟောဃပက္ခန္ဒော လောကသန္နိတသော; တဿ နတ္ထညော ကောစိ ဩဃာ ဥဒ္ဓတ္တာ, အညတြ မယာတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။။

၁၁၈. ဒွီဟိ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ တီဟိ ဒုစ္စရိတေဟိ ဝိပ္ပဋိပန္နော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ စတူဟိ ယောဂေဟိ ယုတ္တော လောကသန္နိတသော စတုယောဂယောဇိတောတိ – ပသ္သန္တာနံ။ပေ။ စတူဟိ ဂန္ထေဟိ [ဂဏ္ဌေဟိ (သျာ.)] ဂန္ထိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပသ္သန္တာနံ။

ပေ.။ စတူဟိ ဥပဟာနေဟိ ဥပဟဒိယတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ပဉ္စဂတိသမာရုဠှော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ရဇ္ဇတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ပဉ္စဟိ နီဝရဏေဟိ ဩတ္ထဋော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဆဟိ ဝိဝါဒမူလေဟိ ဝိဝဒတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဆဟိ တဏှာကာယေဟိ ရဇ္ဇတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဆဟိ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ ။ပေ.။ သတ္တဟိ အနုသယေဟိ အနုသဋော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ သတ္တဟိ သညောဇနေဟိ သညုတ္တော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ သတ္တဟိ မာနေဟိ ဥန္နတော [ဥဏ္ဏတော (သျာ. က.)] လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ အဋ္ဌဟိ လောကဓမ္မေဟိ သမ္ပရိဝတ္တတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ အဋ္ဌဟိ မိစ္ဆတ္တေဟိ နိယျာတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ အဋ္ဌဟိ ပုရိသဒေါသေဟိ ဒုဿတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ နဝဟိ အာဃာတဝတ္ထူဟိ အာဃာတိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ ။ပေ.။ နဝဝိဓမာနေဟိ ဥန္နတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ နဝဟိ တဏှာမူလကေဟိ ဓမ္မေဟိ ရဇ္ဇတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဟိ ကိလေသဝတ္ထူဟိ ကိလိဿတိ လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဟိ အာဃာတဝတ္ထူဟိ အာဃာတိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဟိ အကုသလကမ္မပထေဟိ သမန္နာဂတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဟိ သညောဇနေဟိ သညုတ္တော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဟိ မိစ္ဆတ္တေဟိ နိယျာတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဝတ္ထုကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ ဒသဝတ္ထုကာယ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ။ပေ.။ အဋ္ဌသတတဏှာပပဉ္စသတေဟိ ပပဉ္စိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော လောကသန္နိတသောတိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။

အဟဉ္စမှိ တိဏ္ဏော, လောကော စ အတိဏ္ဏော အဟံ စမှိ မုတ္တော, လောကော စ အမုတ္တော; အဟဉ္စမှိ ဒန္တော, လောကော စ အဒန္တော; အဟံ စမှိ သန္တော, လောကော စ အသန္တော; အဟံ စမှိ အဿတ္ထော, လောကော စ အနဿတ္ထော; အဟံ စမှိ ပရိနိဗ္ဗုတော, လောကော စ အပရိနိဗ္ဗုတော; ပဟောမိ ခွါဟံ တိဏ္ဏော တာရေတုံ, မုတ္တော မောစေတုံ, ဒန္တော ဒမေတုံ, သန္တော သမေတုံ, အဿတ္ထော အဿာသေတုံ, ပရိနိဗ္ဗုတော ပရေ စ ပရိနိဗ္ဗာပေတုန္တိ – ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ ဣဒံ တထာဂတဿ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ။

မဟာကရုဏာဉာဏနိဒ္ဒေသော ဧကသတ္တတိမော။

၇၂-၇၃. သဗ္ဗညုတဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၁၉. ကတမံ **တထာဂတဿ သဗ္ဗညုတညာဏံ?** သဗ္ဗံ သင်္ခတမသင်္ခတံ အနဝသေသံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ [အနာဝရဏံ ဉာဏံ (သျာ.) ဧဝမုပရိပိ] ။

၁၂၀. အတီတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ အနာဂတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

စက္ခုံ စေဝ ရူပါ စ, ဧဝံ တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ သောတဉ္စေဝ သဒ္ဒါ စ။ပေ.။ ဃာနဉ္စေဝ ဂန္ဓာ စ။ ဇိဝှါ စေဝ ရသာ စ။ ကာယော စေဝ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ။ မနော စေဝ ဓမ္မာ စ, ဧဝံ တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ အနိစ္စဋ္ဌံ ဒုက္ခဋ္ဌံ အနတ္တဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ရူပဿ အနိစ္စဋ္ဌံ ဒုက္ခဋ္ဌံ အနတ္တဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ဝေဒနာယ။ပေ.။ ယာဝတာ သညာယ။ပေ.။ ယာဝတာ သင်္ခါရာနံ။

ပေ.။ ယာဝတာ ဝိညာဏဿ ။ပေ.။ ယာဝတာ စက္ခုဿ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အနိစ္စဋ္ဌံ ဒုက္ခဋ္ဌံ အနတ္တဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ပရိညာယ ပရိညဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ ပဟာနဿ [ပဟာနာယ (သျာ.)] ပဟာနဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ ဘာဝနာယ ဘာဝနဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ဓာတူနံ ဓာတုဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ သင်္ခတာနံ သင်္ခတဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ ကုသလေ ဓမ္မေ, သဗ္ဗံ [သဗ္ဗေ (အဋ္ဌကထာ)] ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ အကုသလေ ဓမ္မေ။ပေ.။ ယာဝတာ အဗျာကတေ ဓမ္မေ။ ယာဝတာ ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ။ ယာဝတာ ရူပာဝစရေ ဓမ္မေ။ ယာဝတာ အရူပာဝစရေ ဓမ္မေ။ ယာဝတာ အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ, သဗ္ဗံ [သဗ္ဗေ (အဋ္ဌကထာ)] ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ။ပေ.။ ယာဝတာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။ပေ.။ ယာဝတာ ယမကပါဋိဟီရေ ဉာဏံ။ပေ.။ ယာဝတာ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ, တံ သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ – သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

နဇ္ဇ ဒိဿ အဒ္ဒိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ, အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊ တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူတိ [မဟာနိ. ၁၅၆; စူဠနိ. မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ၈၅]။

သမန္တစက္ခုတိ ကေနဋ္ဌေန သမန္တစက္ခု? စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။ ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ယမကပါဋိဟီရေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, မဟာ

ကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, သဗ္ဗညုတဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, အနာဝရဏဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ – ဣမာနိ စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။ ဣမေသံ စုဒ္ဒသန္နံ ဗုဒ္ဓဉာဏာနံ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ သာဝကသာဓာရဏာနိ; ဆ ဉာဏာနိ အသာဓာရဏာနိ သာဝကေဟိ။

ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော, သဗ္ဗော ဉာတော; အညာတော ဒုက္ခဋ္ဌော နတ္ထီတိ – သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော, သဗ္ဗော ဉာတော, သဗ္ဗော ဒိဋ္ဌော, သဗ္ဗော ဝိဒိတော, သဗ္ဗော သစ္ဆိကတော, သဗ္ဗော ဖဿိတော ပညာယ; အဖဿိတော ပညာယ ဒုက္ခဋ္ဌော နတ္ထီတိ – သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။ ယာဝတာ သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော။ ယာဝတာ မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော, သဗ္ဗော ဉာတော, သဗ္ဗော ဒိဋ္ဌော, သဗ္ဗော ဝိဒိတော , သဗ္ဗော သစ္ဆိကတော, သဗ္ဗော ဖဿိတော ပညာယ; အဖဿိတော ပညာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော နတ္ထီတိ – သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ။ပေ.။ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။ ယာဝတာ ယမကပာဋိဟီရေ ဉာဏံ။ ယာဝတာ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ; သဗ္ဗံ ဉာတံ, သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ, သဗ္ဗံ ဝိဒိတံ, သဗ္ဗံ သစ္ဆိကတံ, သဗ္ဗံ ဖဿိတံ ပညာယ; အဖဿိတံ ပညာယ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ နတ္ထီတိ – သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

ယာဝတာ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ, သဗ္ဗံ ဉာတံ, သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ, သဗ္ဗံ ဝိဒိတံ, သဗ္ဗံ သစ္ဆိကတံ, သဗ္ဗံ ဖဿိတံ ပညာယ; အဖဿိတံ ပညာယ နတ္ထီတိ – သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထီတိ – အနာဝရဏဉာဏံ။

န တဿ အဒ္ဒိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ၊ အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊ တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူတိ။

သဗ္ဗညုတဉာဏနိဒ္ဒေသော တေသတ္တတိမော။

ဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒိဋ္ဌိကထာ

၁၂၂. ကာ ဒိဋ္ဌိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိယော, ကတိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာ, ကတမော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနသမုဂ္ဃာတောတိ?

[၁] **ကာ ဒိဋ္ဌီ** တိ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ [၂] **ကတိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနီ** တိ အဋ္ဌ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ။ [၃] **ကတိ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနီ**တိ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ။ [၄] **ကတိ ဒိဋ္ဌိယော** တိ သောဠသ ဒိဋ္ဌိယော။ [၅] **ကတိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာ** တိ တီဏိ သတံ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာ။ [၆] **ကတမော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနသမုဂ္ဃာတော** တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနသမုဂ္ဃာတော ။

၁၂၃. ကထံ **အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ?** [ကတိ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌီတိ (သျာ.)] ရူပံ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဝေဒနံ ဧတံ မမ။ပေ.။ သညံ ဧတံ မမ။ သင်္ခါရေ ဧတံ မမ။ ဝိညာဏံ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ စက္ခုံ ဧတံ မမ။ပေ.။ သောတံ ဧတံ မမ။ ဃာနံ ဧတံ မမ။ ဇိဝှံ ဧတံ မမ။ ကာယံ ဧတံ မမ။ မနံ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ရူပေ [ရူပံ (သျာ.) တထာ ပဉ္စသု အာရမ္မဏေသု ဧကဝစနေန] ဧတံ မမ။ပေ.။

သဒ္ဒေ တေံ မမ။ ဂန္ဓေ တေံ မမ။ ရသေ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ တေံ မမ။ ဓမ္မေ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ စက္ခုဝိညာဏံ တေံ မမ။ပေ.။ သောတဝိညာဏံ တေံ မမ။ ဃာနဝိညာဏံ တေံ မမ။ ဇိဝှာဝိညာဏံ တေံ မမ။ ကာယဝိညာဏံ တေံ မမ။ မနောဝိညာဏံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ စက္ခုသမ္ဖဿံ တေံ မမ။ပေ.။ သောတသမ္ဖဿံ တေံ မမ။ ဃာနသမ္ဖဿံ တေံ မမ။ ဇိဝှာသမ္ဖဿံ တေံ မမ။ ကာယသမ္ဖဿံ တေံ မမ။ မနောသမ္ဖဿံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ပေ.။ သောတသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ဃာနသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

ရူပသညံ တေံ မမ။ပေ.။ သဒ္ဒသညံ တေံ မမ။ ဂန္ဓသညံ တေံ မမ။ ရသသညံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညံ တေံ မမ။ ဓမ္မသညံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ရူပသဉ္စေတနံ တေံ မမ။ပေ.။ သဒ္ဒသဉ္စေတနံ တေံ မမ။ ဂန္ဓသဉ္စေတနံ တေံ မမ။ ရသသဉ္စေတနံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနံ တေံ မမ။ ဓမ္မသဉ္စေတနံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ရူပတဏှံ တေံ မမ။ပေ.။ သဒ္ဒတဏှံ တေံ မမ။ ဂန္ဓတဏှံ တေံ မမ။ ရသတဏှံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှံ တေံ မမ။ ဓမ္မတဏှံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ရူပဝိတက္ကံ တေံ မမ။ပေ.။ သဒ္ဒဝိတက္ကံ တေံ မမ။ ဂန္ဓဝိတက္ကံ တေံ မမ။ ရသဝိတက္ကံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကံ တေံ မမ။ ဓမ္မဝိတက္ကံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ရူပဝိစာရံ တေံ မမ။ပေ.။ သဒ္ဒဝိစာရံ တေံ မမ။ ဂန္ဓဝိစာရံ တေံ မမ။ ရသဝိစာရံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရံ တေံ မမ။ ဓမ္မဝိစာရံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

ပထဝီဓာတုံ တေံ မမ။ပေ.။ အာပောဓာတုံ တေံ မမ။ တေဇောဓာတုံ တေံ မမ။ ဝါယောဓာတုံ တေံ မမ။ အာကာသဓာတုံ တေံ မမ။ ဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ပထဝီကသိဏံ တေံ မမ။ပေ.။ အာပောကသိဏံ။ တေဇောကသိဏံ။ ဝါယောကသိဏံ ။ နီလကသိဏံ။ ပီတကသိဏံ။ လောဟိတကသိဏံ။ ဩဒါတကသိဏံ။ အာကာသကသိဏံ။ ဝိညာဏကသိဏံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

ကေသံ တေံ မမ။ပေ.။ လောမံ တေံ မမ။ နခံ တေံ မမ။ ဒန္တံ တေံ မမ။ တစံ တေံ မမ။ မံသံ တေံ မမ။ နှာရုံ တေံ မမ။ အဋ္ဌိံ တေံ မမ။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ တေံ မမ။ ဝက္ကံ တေံ မမ။ ဟဒယံ တေံ မမ။ ယကနံ တေံ မမ။ ကိလောမကံ တေံ မမ။ ပိဟကံ တေံ မမ။ ပပ္ဖာသံ တေံ မမ။ အန္တံ တေံ မမ။ အန္တဂုဏံ တေံ မမ။ ဥဒရိယံ တေံ မမ။ ကရီသံ တေံ မမ။ ပိတ္တံ တေံ မမ။ သေမှံ တေံ မမ။ ပုဗ္ဗံ တေံ မမ ။ လောဟိတံ တေံ မမ။ သေဒံ တေံ မမ။ မေဒံ တေံ မမ။ အဿုံ တေံ မမ။ ဝသံ တေံ မမ ။ ခေဠံ တေံ မမ။ သိင်္ဃာဏိကံ တေံ မမ။ လသိကံ တေံ မမ။ မုတ္တံ တေံ မမ။ မတ္ထလုင်္ဂံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

စက္ခာယတနံ တေံ မမ။ပေ.။ ရူပာယတနံ တေံ မမ။ သောတာယတနံ တေံ မမ။ သဒ္ဒာယတနံ တေံ မမ။ ဃာနာယတနံ တေံ မမ။ ဂန္ဓာယတနံ တေံ မမ။ ဇိဝှာယတနံ တေံ မမ။ ရသာယတနံ တေံ မမ။ ကာယာယတနံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ တေံ မမ။ မနာယတနံ တေံ မမ။ ဓမ္မာယတနံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

စက္ခုဓာတုံ တေံ မမ။ပေ.။ ရူပဓာတုံ တေံ မမ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ။ သောတဓာတုံ တေံ မမ။ သဒ္ဒဓာတုံ တေံ မမ။ သောတဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ။ ဃာနဓာတုံ တေံ မမ။ ဂန္ဓဓာတုံ တေံ မမ။ ဃာနဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ။ ဇိဝှာဓာတုံ တေံ မမ။ ရသဓာတုံ တေံ မမ။ ဇိဝှာဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ။ ကာယဓာတုံ တေံ မမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုံ တေံ မမ။ ကာယဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ။ မနောဓာတုံ တေံ မမ။ ဓမ္မဓာတုံ တေံ မမ။ မနောဝိညာဏဓာတုံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

စက္ခုန္ဒြိယံ တေံ မမ။ပေ.။ သောတိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဃာနိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဇိဝှိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ကာယိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ မနိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ပုရိသိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ သုခိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ သောမနဿိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဒောမနဿိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ သတိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ သမာဓိန္ဒြိယံ တေံ မမ။ ပညိန္ဒြိယံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

ကာမဓာတုံ တေံ မမ။ပေ.။ ရူပဓာတုံ တေံ မမ။ အရူပဓာတုံ တေံ မမ။ ကာမဘဝံ တေံ မမ။ ရူပဘဝံ တေံ မမ။ အရူပဘဝံ တေံ မမ။ သညာဘဝံ တေံ မမ။ အသညာဘဝံ တေံ မမ။ နေဝသညာနာသညာဘဝံ တေံ မမ။ ဧကဝေါကာရဘဝံ တေံ မမ။ စတုဝေါကာရဘဝံ တေံ မမ။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝံ တေံ မမ။ ပဌမဇ္ဈာနံ တေံ မမ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တေံ မမ။ တတိယဇ္ဈာနံ တေံ မမ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ တေံ မမ။ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ တေံ မမ။ ကရုဏံ စေတောဝိမုတ္တိံ တေံ မမ။ မုဒိတံ စေတောဝိမုတ္တိံ တေံ မမ။ ဥပေက္ခံ စေတောဝိမုတ္တိံ တေံ မမ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ တေံ မမ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ တေံ မမ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ တေံ မမ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

အဝိဇ္ဇံ တေံ မမ။ပေ.။ သင်္ခါရေ တေံ မမ။ ဝိညာဏံ တေံ မမ။ နာမရူပံ တေံ မမ။ သဠာယတနံ တေံ မမ။ ဖဿံ တေံ မမ။ ဝေဒနံ တေံ မမ။ တဏှံ တေံ မမ။ ဥပါဒါနံ တေံ မမ။ ဘဝံ တေံ မမ ။ ဇာတိံ တေံ မမ။ ဇရာမရဏံ တေံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဧဝံ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။

၁၂၄. ကတမာနိ **အဋ္ဌ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ?** ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, အဝိဇ္ဇာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, ဖဿောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, သညာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, ဝိတက္ကောပိ [ဝိတက္ကာပိ (သျာ.)] ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, အယောနိသော မနသိကာရောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, ပါပမိတ္တောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, ပရတောဃောသောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ခန္ဓာ ဟေတု ခန္ဓာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ အဝိဇ္ဇာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ ဖဿောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ သညာ ဟေတု သညာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ သညာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ဝိတက္ကော ဟေတု ဝိတက္ကော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ ဝိတက္ကောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ အယောနိသော မနသိကာရော ဟေတု အယောနိသော မနသိကာရော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ အယောနိသော မနသိကာရောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ပါပမိတ္တော ဟေတု ပါပမိတ္တော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ ပါပမိတ္တောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ပရတောဃောသော ဟေတု ပရတောဃောသော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒာယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန – ဧဝံ ပရတောဃောသောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ။

၁၂၅. ကတမာနိ **အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ?** ယာ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ, ဒိဋ္ဌိဂဟနံ, ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ, ဒိဋ္ဌိဝိသူကံ, ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ, ဒိဋ္ဌိသညောဇနံ, ဒိဋ္ဌိသလ္လံ, ဒိဋ္ဌိသမ္ဗာဓော, ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓော, ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ, ဒိဋ္ဌိပပါတော, ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဒိဋ္ဌိသန္တာပော, ဒိဋ္ဌိပရိဠာဟော , ဒိဋ္ဌိဂန္ထော, ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ, ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော, ဒိဋ္ဌိပရာမာသော – ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ။

၁၂၆. ကတမာ **သောဠသ ဒိဋ္ဌိယော?** အဿာဒဒိဋ္ဌိ, အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, သက္ကာယဝတ္ထုကာ သဿတဒိဋ္ဌိ, သက္ကာယဝတ္ထုကာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ, အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ, ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ, အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ, သညောဇနိကာ ဒိဋ္ဌိ, အဟန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ, မမန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ, အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ, လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ, ဘဝဒိဋ္ဌိ, ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ – ဣမာ သောဠသ ဒိဋ္ဌိယော။

၁၂၇. ကတမေ **တီဏိ သတံ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာ?** အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သက္ကာယဝတ္ထုကာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သက္ကာယဝတ္ထုကာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? အန္

တက္ကဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သညောဇနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? အဟန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? မမန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဘဝဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ?

အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စတိံသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဒသဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အန္တဂ္ဂဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပညာသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ ။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ စတုစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ သညောဇနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အဟန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ မမန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ ဧကေန အာကာရေန [ကေနစိ ဝီသတိယာ အာကာရေန (သျာ.)] အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယာ ဧကေန အာကာရေန အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

၁. အဿာဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၂၈. အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စတိံသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ယံ ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ ရူပဿ အဿာဒောတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န အဿာဒော, အဿာဒော န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညော အဿာဒော။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယော စ အဿာဒော – အယံ ဝုစ္စတိ အဿာဒဒိဋ္ဌိ။

အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပာသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ။ ယော ဒိဋ္ဌိယာ ရာဂေါ [ယာ ဒိဋ္ဌိ ယော ရာဂေါ (သျာ.)] , သော န ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ရာဂေါ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညော ရာဂေါ။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယော စ ရာဂေါ – အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိရာဂေါ။ တာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ တေန စ ရာဂေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တော။ ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တေ ပုဂ္ဂလေ ဒိန္နံ ဒာနံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဒွေဝ ဂတိယော – နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပေ.။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယာ စ စေတနာ ယာ စ ပတ္ထနာ ယော စ ပဏိဓိ ယေ စ သင်္ခါရာ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ။ သေယျထာပိ နိမ္ဗဗီဇံ ဝါ ကောသာတကီဗီဇံ ဝါ တိတ္တကာလာဗုဗီဇံ ဝါ အလ္လာယ ပထဝိယာ နိက္ခိတ္တံ ယံ စေဝ ပထဝိရသံ ဥပာဒိယတိ, ယဉ္စ အာပေါရသံ ဥပာဒိယတိ, သဗ္ဗံ တံ တိတ္တကတ္တာယ ကဋုကတ္တာယ အသာတတ္တာယ [အသာရတာယ (သျာ.)] သံဝတ္တတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗီဇံ ဟိဿ ပာပိကံ။ ဧဝမေဝံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပေ.။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယာ စ စေတနာ ယာ စ ပတ္ထနာ ယော စ ပဏိဓိ ယေ စ သင်္ခါရာ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ, ဒိဋ္ဌိဂဟနံ, ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ, ဒိဋ္ဌိဝိသူကံ, ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ, ဒိဋ္ဌိသညောဇနံ, ဒိဋ္ဌိသလ္လံ, ဒိဋ္ဌိသမ္ဗာဓော, ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓော, ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ, ဒိဋ္ဌိပပါတော, ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဒိဋ္ဌိသန္တာပေါ, ဒိဋ္ဌိပရိဠာဟော, ဒိဋ္ဌိဂန္ထော, ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ, ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော, ဒိဋ္ဌိပရာမာသော – ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တဿ သညောဂေါ။

၁၂၉. အတ္ထိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ, အတ္ထိ သညောဇနာနိ န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ကတမာနိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ? သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, သီလဗ္ဗတပရာမာသော – ဣမာနိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ။ ကတမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော? ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ, မာနသညောဇနံ, ဝိစိကိစ္ဆာသညောဇနံ, ဘဝရာဂသညောဇနံ, ဣဿာသညောဇနံ, မစ္ဆရိယသညောဇနံ, အနုနယသညောဇနံ, အဝိဇ္ဇာသညောဇနံ – ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ပေ.။ ယံ သညံ ပဋိစ္စ။ပေ.။ ယံ သင်္ခါရေ [ယေ သင်္ခါရေ (က.) သံ. နိ. ၃.၂၈ ပဿိတဗ္ဗာ] ပဋိစ္စ။ပေ.။ ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ စက္ခုံ ပဋိစ္စ။ ယံ သောတံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဃာနံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဇိဝှံ ပဋိစ္စ။ ယံ ကာယံ ပဋိစ္စ။ ယံ မနံ ပဋိစ္စ။ ယံ ရူပေ ပဋိစ္စ။ ယံ သဒ္ဒေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဂန္ဓေ ပဋိစ္စ ။ ယံ ရသေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဓမ္မေ ပဋိစ္စ။ ယံ စက္ခုဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ သောတဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဃာနဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဇိဝှာဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ ကာယဝိညာဏံ ပဋိစ္စ။ ယံ မနောဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ။ ယံ စက္ခုသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ သောတသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဃာနသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဇိဝှာသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ ကာယသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ မနောသမ္ဖဿံ ပဋိစ္စ။ ယံ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ သောတသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဃာနသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ မနောသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ အဿာဒောတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န အဿာဒော, အဿာဒော န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညော အဿာဒော။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယော စ အဿာဒော – အယံ ဝုစ္စတိ အဿာဒဒိဋ္ဌိ။

အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ။ ယော ဒိဋ္ဌိယာ ရာဂေါ, သော န ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ရာဂေါ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညော ရာဂေါ။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယော စ ရာဂေါ, အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိရာဂေါ။ တာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ တေန စ ရာဂေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တော။ ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တေ ပုဂ္ဂလေ ဒိန္နံ ဒါနံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဒွေဝ ဂတိယော – နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပေ.။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယာ စ စေတနာ ယာ စ ပတ္ထနာ ယော စ ပဏိဓိ ယေ စ သင်္ခါရာ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ။ သေယျထာပိ နိမ္ဗဗီဇံ ဝါ ကောသာတကီဗီဇံ ဝါ တိတ္တကာလာဗုဗီဇံ ဝါ အလ္လာယ ပထဝိယာ နိက္ခိတ္တံ ယဉ္စေဝ ပထဝိရသံ ဥပာဒိယတိ ယဉ္စ အာပေါရသံ ဥပာဒိယတိ, သဗ္ဗံ တံ တိတ္တကတ္တာယ ကဋုကတ္တာယ အသာတတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗီဇံ ဟိဿ ပာပိကံ။ ဧဝမေဝံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပေ.။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ, ယာ စ စေတနာ ယာ စ ပတ္ထနာ ယော စ ပဏိဓိ ယေ စ သင်္ခါရာ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ပာပိကာ အဿာဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ။ပေ.။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော ဒိဋ္ဌိပရာမာသော – ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တဿ သညောဂေါ။

အတ္ထိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ, အတ္ထိ သညောဇနာနိ န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ကတမာနိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ? သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, သီလဗ္ဗတပရာမာသော – ဣမာနိ သညောဇနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိယော စ။ ကတမာနိ သညောဇနာနိ, န စ

ဒိဋ္ဌိယော? ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ, မာနသညောဇနံ, ဝိစိကိစ္ဆာသညောဇနံ, ဘဝရာဂသညောဇနံ, ဣဿာသညောဇနံ, မစ္ဆရိယသညောဇနံ, အနုနယသညောဇနံ, အဝိဇ္ဇာသညောဇနံ – ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စတိံသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

အဿာဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော ပဌမော။

၂. အတ္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၃၀. အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒော အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒော သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ; ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ပေ။ သင်္ခါရေ။ပေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။

၁၃၁. ကထံ **ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ပထဝီကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ – ''ယံ ပထဝီကသိဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ, တံ ပထဝီကသိဏ''န္တိ။ ပထဝီကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ သော ဝဏ္ဏော, ယော ဝဏ္ဏော သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပထဝီကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ – ''ယံ ပထဝီကသိဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ , တံ ပထဝီကသိဏ''န္တိ။ ပထဝီကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဒ္ဝေဝ ဂတိယော။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဣဓေကစ္စော အာပေါကသိဏံ။ တေဇောကသိဏံ။ ဝါယောကသိဏံ။ နီလကသိဏံ။ ပီတကသိဏံ။ လောဟိတကသိဏံ။ ဩဒာတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ – ''ယံ ဩဒာတကသိဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ, တံ ဩဒာတကသိဏ''န္တိ။ ဩဒာတကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ, သော ဝဏ္ဏော; ယော ဝဏ္ဏော, သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝ ဣဓေကစ္စော။ပေ။ ဩဒာတကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

ကထံ **ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမိနာ ရူပေန ရူပဝါ''တိ။ ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ။ အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခေါ ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ''တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ ဣမိနာ ရူပေန ရူပဝါ''တိ။ ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒုတိယာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣဒံ ရူပ''န္တိ။ အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ပုပ္ဖံ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''ဣဒံ ပုပ္ဖံ, အယံ ဂန္ဓော; အညံ ပုပ္ဖံ, အညော ဂန္ဓော။ သော ခေါ ပနာယံ ဂန္ဓော ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ''တိ။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ သမနုပဿတိ ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော

ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣဒံ ရူပ''န္တိ။ အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ တတိယာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမသ္မိံ ရူပေ''တိ။ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ မဏိ ကရဏ္ဍကေ ပက္ခိတ္တော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ မဏိ, အယံ ကရဏ္ဍကော။ အညော မဏိ, အညော ကရဏ္ဍကော။ သော ခော ပနာယံ မဏိ ဣမသ္မိံ ကရဏ္ဍကေ''တိ။ ကရဏ္ဍကသ္မိံ မဏိံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမသ္မိံ ရူပေ''တိ။ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ စတုတ္ထာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

၁၃၂. ကထံ **ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော စက္ခုသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ သောတသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ဃာနသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ သော အဟံ, ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ''တိ – မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ သော ဝဏ္ဏော, ယော ဝဏ္ဏော သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ သော အဟံ, ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ''တိ – မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

ကထံ **ဝေဒနာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သညံ။ပေ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ ဝေဒနာယ ဝေဒနာဝါ''တိ။ ဝေဒနာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ။ အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခော ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ''တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော သညံ။ပေ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ ဝေဒနာယ ဝေဒနာဝါ''တိ။ ဝေဒနာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒုတိယာ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝေဒနာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **အတ္တနိ ဝေဒနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သညံ။ပေ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ အယံ ဝေဒနာ''တိ။ အတ္တနိ ဝေဒနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ပုပ္ဖံ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''ဣဒံ ပုပ္ဖံ, အယံ ဂန္ဓော; အညံ ပုပ္ဖံ, အညော ဂန္ဓော။ သော ခော ပနာယံ ဂန္ဓော ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ''တိ။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော သညံ။ပေ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ အယံ ဝေဒနာ''တိ။ အတ္တနိ ဝေဒနံ သမနုပဿတိ ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု,

ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ တတိယာ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ အတ္တနိ ဝေဒနံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **ဝေဒနာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သညံ။ပေ.။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ ဝေဒနာယာ''တိ။ ဝေဒနာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ မဏိ ကရဏ္ဍကေ ပက္ခိတ္တော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ မဏိ, အယံ ကရဏ္ဍကော။ အညော မဏိ, အညော ကရဏ္ဍကော။ သော ခော ပနာယံ မဏိ ဣမသ္မိံ ကရဏ္ဍကေ''တိ။ ကရဏ္ဍကသ္မိံ မဏိံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ ဝေဒနာယာ''တိ။ ဝေဒနာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ စတုတ္ထာ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝေဒနာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

၁၃၃. ကထံ **သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော စက္ခုသမ္ဖဿဇံ သညံ။ပေ.။ သောတသမ္ဖဿဇံ သညံ။ ဃာနသမ္ဖဿဇံ သညံ။ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇံ သညံ။ ကာယသမ္ဖဿဇံ သညံ။ မနောသမ္ဖဿဇံ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ သညာ သော အဟံ, ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ သညာ''တိ။ မနောသမ္ဖဿဇံ သညဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ သော ဝဏ္ဏော, ယော ဝဏ္ဏော သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော မနောသမ္ဖဿဇံ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ – ''ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ သညာ သော အဟံ, ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ သညာ''တိ။ မနောသမ္ဖဿဇံ သညဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ သညာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

ကထံ **သညာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ။ပေ.။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ သညာယ သညာဝါ''တိ။ သညာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ။ အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခော ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ''တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ သညာယ သညာဝါ''တိ။ သညာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒုတိယာ သညာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သညာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **အတ္တနိ သညံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ။ပေ.။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ အယံ သညာ''တိ။ အတ္တနိ သညံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ပုပ္ဖံ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''ဣဒံ ပုပ္ဖံ, အယံ ဂန္ဓော။ အညံ ပုပ္ဖံ, အညော ဂန္ဓော။ သော ခော ပနာယံ ဂန္ဓော ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ''တိ။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခော မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ အယံ သညာ''တိ။ အတ္တနိ သညံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ တတိယာ သညာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ အတ္တနိ သညံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **သညာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ ။ပေ.။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ သညာယာ''တိ။ သညာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ မဏိ ကရဏ္ဍကေ ပက္ခိတ္တော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ မဏိ, အယံ ကရဏ္ဍကော။ အညော မဏိ, အညော ကရဏ္ဍကော။ သော ခေါ ပနာယံ မဏိ ဣမသ္မိံ ကရဏ္ဍကေ''တိ။ ကရဏ္ဍကသ္မိံ မဏိံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝ ဣဓေကစ္စော သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမာယ သညာယာ''တိ။ သညာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ စတုတ္ထာ သညာဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သညာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

၁၃၄. ကထံ **သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော စက္ခုသမ္ဖဿဇံ စေတနံ သောတသမ္ဖဿဇံ စေတနံ ဃာနသမ္ဖဿဇံ စေတနံ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇံ စေတနံ ကာယသမ္ဖဿဇံ စေတနံ မနောသမ္ဖဿဇံ စေတနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာ, သော အဟံ; ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာ''တိ – မနောသမ္ဖဿဇံ စေတနဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ သော ဝဏ္ဏော, ယော ဝဏ္ဏော သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော မနောသမ္ဖဿဇံ စေတနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယာ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာ သော အဟံ, ယော အဟံ သာ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာ''တိ – မနောသမ္ဖဿဇံ စေတနဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဉ္စမာ သင်္ခါရဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

ကထံ **သင်္ခါရဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမေဟိ သင်္ခါရေဟိ သင်္ခါရဝါ''တိ။ သင်္ခါရဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ။ အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခေါ ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ''တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝ ဣဓေကစ္စော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ။ ဣမေဟိ သင်္ခါရေဟိ သင်္ခါရဝါ''တိ။ သင်္ခါရဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒုတိယာ သင်္ခါရဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သင်္ခါရဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။

ကထံ **အတ္တနိ သင်္ခါရေ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣမေ သင်္ခါရာ''တိ။ အတ္တနိ သင်္ခါရေ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ပုပ္ဖံ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''ဣဒံ ပုပ္ဖံ, အယံ ဂန္ဓော; အညံ ပုပ္ဖံ, အညော ဂန္ဓော။ သော ခေါ ပနာယံ ဂန္ဓော ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ''တိ။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣမေ သင်္ခါရာ''တိ။ အတ္တနိ သင်္ခါရေ သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ တတိယာ သင်္ခါရဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ အတ္တနိ သင်္ခါရေ သမနုပဿတိ။

ကထံ **သင်္ခါရေသု အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမေသု သင်္ခါရေသူ''တိ။ သင်္ခါရေသု အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ မဏိ ကရဏ္ဍကေ ပက္ခိတ္တော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ မဏိ, အယံ ကရဏ္ဍကော။ အညော မဏိ, အညော ကရဏ္ဍကော။ သော ခေါ ပနာယံ မဏိ ဣမသ္မိံ

ကရဏ္ဍကေ’’တိ။ ကရဏ္ဍကသ္မိံ မဏိံ သမနုပႆတိ။ ဧဝေမဝ ဣေဓကေစၥော ဝိညာဏံ။ ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမေသု သင်္ခါ ရေသူ’’တိ။ သင်္ခါရေသု အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ စတုတ္ထာ သင်္ခါရဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ သင်္ခါရေသု အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။

၁၃၅. ကထံ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပႆတိ? ဣေဓကေစၥော စက္ခုဝိညာဏံ။ သောတဝိညာဏံ။ ဃာနဝိညာဏံ။ ဇိဝှာဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ။ မနောဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ ‘‘ယံ မနောဝိညာဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ, တံ မနောဝိညာဏ’’န္တိ – မနောဝိညာဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပႆတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ‘‘ယာ အစ္စိ သော ဝဏ္ဏော, ယော ဝဏ္ဏော သာ အစ္စီ’’တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပႆတိ။ ဧဝမေဝံ ဣေဓကေစ္စော မနောဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပႆတိ ။ ‘‘ယံ မနောဝိညာဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ တံ မနောဝိညာဏ’’န္တိ – မနောဝိညာဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပႆတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဉ္စမာ ဝိညာဏဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပႆတိ။

ကထံ ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ? ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမိနာ ဝိညာဏေန ဝိညာဏဝါ’’တိ။ ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘‘အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ။ အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခေါ ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ’’တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပႆတိ။ ဧဝမေဝံ ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမိနာ ဝိညာဏေန ဝိညာဏဝါ’’တိ။ ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒုတိယာ ဝိညာဏဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။

ကထံ အတ္တနိ ဝိညာဏံ သမနုပႆတိ? ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣဒံ ဝိညာဏ’’န္တိ။ အတ္တနိ ဝိညာဏံ သမနုပႆတိ။ သေယျထာပိ ပုပ္ဖံ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘‘ဣဒံ ပုပ္ဖံ, အယံ ဂန္ဓော; အညံ ပုပ္ဖံ, အညော ဂန္ဓော။ သော ခေါ ပနာယံ ဂန္ဓော ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ’’တိ။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ သမနုပႆတိ။ ဧဝမေဝံ ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန အတ္တနိ ဣဒံ ဝိညာဏ’’န္တိ။ အတ္တနိ ဝိညာဏံ သမနုပႆတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ တတိယာ ဝိညာဏဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ အတ္တနိ ဝိညာဏံ သမနုပႆတိ။

ကထံ ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ? ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမသ္မိံ ဝိညာဏေ’’တိ။ ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ သေယျထာပိ မဏိ ကရဏ္ဍကေ ပက္ခိတ္တော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘‘အယံ မဏိ, အယံ ကရဏ္ဍကော။ အညော မဏိ, အညော ကရဏ္ဍကော။ သော ခေါ ပနာယံ မဏိ ဣမသ္မိံ ကရဏ္ဍကေ’’တိ။ ကရဏ္ဍကသ္မိံ မဏိံ သမနုပႆတိ။ ဧဝမေဝံ ဣေဓကေစ္စော ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပႆတိ။ တႆ ဧဝံ ဟောတိ – ‘‘အယံ ခေါ မေ အတ္တာ။ သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမသ္မိံ ဝိညာဏေ’’တိ။ ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ စတုတ္ထာ ဝိညာဏဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပႆတိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

အတ္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော ဒုတိယော။

၃. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၃၆. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? "နတ္ထိ ဒိန္န"န္တိ – ဝတ္ထု [ဝတ္ထုံ (သ္ယာ.) ဧဝမုပရိပိ]။ ဧဝံဝါဒော မိစ္ဆာဘိနိဝေသပရာမာသော [မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသပရာမာသော (သ္ယာ.)] ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ မိစ္ဆာဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ "နတ္ထိ ယိဋ္ဌ"န္တိ – ဝတ္ထု။ပေ.။ "နတ္ထိ ဟုတ"န္တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ အယံ လောကော"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ ပရော လောကော"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ မာတာ"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ ပိတာ"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ"တိ – ဝတ္ထု။ "နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ [သမဂ္ဂတာ (က.)] သမ္မာပဋိပန္နာ, ယေ ဣမဉ္စ လောကံ, ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တီ"တိ – ဝတ္ထု။ ဧဝံဝါဒော မိစ္ဆာဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ဒသမာ မိစ္ဆာဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဒွေဝ ဂတိယော။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော တတိယော။

၄. သက္ကာယဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၃၇. သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒော အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒော သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။

ကထံ **ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ပထဝီကသိဏံ။ပေ.။ ဩဒါတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ "ယံ ဩဒါတကသိဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ, တံ ဩဒါတကသိဏ"န္တိ – ဩဒါတကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော။ပေ.။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ဩဒါတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အယံ ပဌမာ ရူပဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

၅. သဿတဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၃၈. သက္ကာယဝတ္ထုကာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒော အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒော သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ။ပေ.။ သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ။ သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။

ကထံ **ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – "အယံ ခော မေ အတ္တာ။ သော ခော ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမိနာ ရူပေန ရူပဝါ"တိ။

ရူပဝတ္ထုံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ ရုက္ခော ဆာယာသမ္ပန္နော အဿ။ တမေနံ ပုရိသော ဧဝံ ဝဒေယျ – ''အယံ ရုက္ခော, အယံ ဆာယာ; အညော ရုက္ခော, အညာ ဆာယာ။ သော ခော ပနာယံ ရုက္ခော ဣမာယ ဆာယာယ ဆာယာဝါ''တိ။ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ဝေဒနံ။ပေ.။ အယံ ပဌမာ သက္ကာယဝတ္ထုကာ သဿတဒိဋ္ဌိ။ သဿတဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပဝတ္ထုံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ပေ.။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

သဿတဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော ပဉ္စမော။

၆. ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၃၉. သက္ကာယဝတ္ထုကာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

ကထံ **ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ပထဝီကသိဏံ။ပေ.။ ဩဒါတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယံ ဩဒါတကသိဏံ, သော အဟံ ; ယော အဟံ, တံ ဩဒါတကသိဏ''န္တိ – ဩဒါတကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဝယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော။ပေ.။ အယံ ပဌမာ သက္ကာယဝတ္ထုကာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော ဆဋ္ဌော။

၇. အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၀. အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ''သဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ''အသဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ''အန္တဝါ လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ''အနန္တဝါ လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ''တံ ဇီဝံ တံ သရီရ''န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ''အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ''န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ''ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ။ပေ.။ န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ။ ''ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ။ ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတိဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ?

''သဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ပေ.။ ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[က] ''သဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ လောကော စေဝ သဿတံ စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''သဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ လောကော စေဝ သဿတာ စာတိ။ပေ.။ သညာ လောကော စေဝ သဿတာ စာတိ။ပေ.။ သင်္ခါရာ လောကော စေဝ သဿတာ စာတိ။ပေ.။ ဝိညာဏံ လောကော စေဝ သဿတဉ္စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဉ္စမီ သဿတော လောကောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ''သဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[ခ] ''အသဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ လောကော စေဝ အသဿတဉ္စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အယံ ပဌမာ ''အသဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ လောကော စေဝ အသဿတာ စာတိ။ပေ.။ သညာ လောကော စေဝ အသဿတာ စာတိ။ပေ.။ သင်္ခါရာ လောကော စေဝ အသဿတာ စာတိ။ပေ.။ ဝိညာဏံ လောကော စေဝ အသဿတဉ္စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော ။ ''အသဿတော လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[ဂ] ''အန္တဝာ လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပရိတ္တံ ဩကာသံ နီလကတော ဖရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အန္တဝာ အယံ လောကော ပရိဝဋုမော''တိ။ အန္တသညီ ဟောတိ။ ယံ ဖရတိ, တံ ဝတ္ထု စေဝ လောကော စ။ ယေန ဖရတိ, သော အတ္တာ စေဝ လောကော စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''အန္တဝာ လောကော''တိ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဣဓေကစ္စော ပရိတ္တံ ဩကာသံ ပီတကတော ဖရတိ။ လောဟိတကတော ဖရတိ။ ဩဒါတကတော ဖရတိ။ ဩဘာသကတော ဖရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အန္တဝာ အယံ လောကော ပရိဝဋုမော''တိ။ အန္တသညီ ဟောတိ။ ယံ ဖရတိ တံ ဝတ္ထု စေဝ လောကော စ။ ယေန ဖရတိ သော အတ္တာ စေဝ လောကော စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အန္တဝာ လောကောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[ဃ] ''အနန္တဝာ လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ဝိပုလံ ဩကာသံ နီလကတော ဖရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အနန္တဝာ အယံ လောကော အပရိယန္တော''တိ။ အနန္တသညီ ဟောတိ။ ယံ ဖရတိ တံ ဝတ္ထု စေဝ လောကော စ; ယေန ဖရတိ သော အတ္တာ စေဝ လောကော စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''အနန္တဝာ လောကော''တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဣဓေကစ္စော ဝိပုလံ ဩကာသံ ပီတကတော ဖရတိ။ လောဟိတကတော ဖရတိ။ ဩဒါတကတော ဖရတိ။ ဩဘာသကတော ဖရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အနန္တဝာ အယံ လောကော အပရိယန္တော''တိ။ အနန္တသညီ ဟောတိ။ ယံ ဖရတိ တံ ဝတ္ထု စေဝ လောကော စ; ယေန ဖရတိ သော အတ္တာ စေဝ လောကော စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အနန္တဝာ လောကောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၎] ‘‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရ’’န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ ဇီဝဉ္စေဝ သရီရဉ္စ; ယံ ဇီဝံ တံ သရီရံ, ယံ သရီရံ တံ ဇီဝန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ‘‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရ’’န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ ဇီဝ စေဝ သရီရံ စ။ သညာ ဇီဝ စေဝ သရီရံ စ။ သင်္ခါရာ ဇီဝ စေဝ သရီရံ စ။ ဝိညာဏံ ဇီဝဉ္စေဝ သရီရဉ္စ; ယံ ဇီဝံ တံ သရီရံ, ယံ သရီရံ တံ ဇီဝန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ‘‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရ’’န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၈] ‘‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ’’န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ သရီရံ, န ဇီဝံ; ဇီဝံ န သရီရံ။ အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ‘‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ’’န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ သရီရံ, န ဇီဝံ။ သညာ သရီရံ, န ဇီဝံ။ သင်္ခါရာ သရီရံ, န ဇီဝံ။ ဝိညာဏံ သရီရံ, န ဇီဝံ; ဇီဝံ န သရီရံ။ အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရန္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၉] ‘‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ဟောတိပိ တိဋ္ဌတိပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိပိ နိဗ္ဗတ္တတိပီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ‘‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ပေ.။ သညာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ သင်္ခါရာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ ဝိညာဏံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ဟောတိပိ တိဋ္ဌတိပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိပိ နိဗ္ဗတ္တတိပီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ‘‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၉] ‘‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတောပိ ကာယဿ ဘေဒာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ; န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ‘‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ပေ.။ သညာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ သင်္ခါရာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ ဝိညာဏံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတောပိ ကာယဿ ဘေဒာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ။ ‘‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ‘‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၈၂] ''ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာ ရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ဟောတိ စ န စ ဟောတီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ပေ.။ သညာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ သင်္ခါရာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ ဝိညာဏံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ဟောတိ စ န စ ဟောတီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ''ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

[၉] ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာ ကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ရူပံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ, အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

ဝေဒနာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ပေ.။ သညာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ သင်္ခါရာ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မာ။ ဝိညာဏံ ဣဓေဝ မရဏဓမ္မံ။ တထာဂတော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတီတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သော အန္တော ဂဟိတောတိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဉ္စမီ ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိ ကာ ဒိဋ္ဌိ။ အန္တဂ္ဂာဟိကာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ''နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာ ဂတော ပရံ မရဏာ''တိ – အန္တဂ္ဂာဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။ အန္တဂ္ဂာ ဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

အန္တဂ္ဂာဟိကာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော သတ္တမော။

၈. ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၁. ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? စတ္တာရော သဿ တဝါဒါ, စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတိကာ, စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ, စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေပိကာ, ဒွေ အဓိ စ္စသမုပ္ပန္နိကာ – ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော အဋ္ဌမော။

၉. အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၂. အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ စတုစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သောဠသ သ ညီဝါဒါ, အဋ္ဌ အသညီဝါဒါ, အဋ္ဌ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ , သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ, ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ – အပရန္တာနု ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ စတုစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော နဝမော။

၁၀-၁၂. သညောဇနိကာဒိဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၃. သညောဇနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ယာ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ။ပေ.။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော ဒိဋ္ဌိပရာမာသော – သညောဇနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

၁၄၄. ''အဟ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? စက္ခု အဟန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော။ အဟန္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''အဟ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

သောတံ အဟန္တိ။ပေ.။ ဃာနံ အဟန္တိ။ပေ.။ ဇိဝှာ အဟန္တိ။ပေ.။ ကာယော အဟန္တိ။ပေ.။ မနော အဟန္တိ။ပေ.။ ရူပါ အဟန္တိ။ပေ.။ ဓမ္မာ အဟန္တိ။ စက္ခုဝိညာဏံ အဟန္တိ။ပေ.။ မနောဝိညာဏံ အဟန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော။ အဟန္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ အဋ္ဌာရသမီ ''အဟ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ''အဟ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

၁၄၅. ''မမ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? စက္ခု မမန္တိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော။ မမန္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ ''မမ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

သောတံ မမန္တိ။ပေ.။ ဃာနံ မမန္တိ။ပေ.။ ဇိဝှာ မမန္တိ။ပေ.။ ကာယော မမန္တိ။ပေ.။ မနော မမန္တိ။ပေ.။ ရူပါ မမန္တိ။ပေ.။ ဓမ္မာ မမန္တိ။ပေ.။ စက္ခုဝိညာဏံ မမန္တိ။ပေ.။ မနောဝိညာဏံ မမန္တိ အဘိနိဝေသပရာမာသော။ မမန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ အဋ္ဌာရသမီ ''မမ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ။ မာနဝိနိဗန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ''မမ''န္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

သညောဇနိကာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော ဒ္ဝတ္တိံသတိမော။

၁၃. အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၆. အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ပေ.။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ပေ.။

ကထံ **ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ?** ဣဓေကစ္စော ပထဝီကသိဏံ။ပေ.။ ဩဒါတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ''ယံ ဩဒါတကသိဏံ, သော အဟံ; ယော အဟံ, တံ ဩဒါတကသိဏ''န္တိ – ဩဒါတကသိဏဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ သေယ္ယထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ''ယာ အစ္စိ, သော ဝဏ္ဏော; ယော ဝဏ္ဏော, သာ အစ္စီ''တိ – အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒွယံ သမနုပဿတိ။ ဧဝမေဝ ဣဓေကစ္စော ဩဒါတကသိဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ အယံ ပဌမာ ရူပဝတ္ထုကာ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝံ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော တေရသမော။

၁၄. လောကတဒပဋိသံယုတ္တဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၇. လောကတဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ကတမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ? သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ – အဘိနိဝေသပရာမာသော လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ, ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ ပဌမာ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။

အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ပေ.။ သဿတော စ အသဿတော စ အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ပေ.။ နေဝ သဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ အန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ အနန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ အန္တဝါ စ အနန္တဝါ စ အတ္တာ စ လောကော စာတိ။ နေဝ အန္တဝါ န အနန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စာတိ အဘိနိဝေသပရာမာသော လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ န ဝတ္ထု, ဝတ္ထု န ဒိဋ္ဌိ။ အညာ ဒိဋ္ဌိ, အညံ ဝတ္ထု။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ ယဉ္စ ဝတ္ထု – အယံ အဋ္ဌမီ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ။ပေ.။ ဣမာနိ သညောဇနာနိ, န စ ဒိဋ္ဌိယော။ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ဟောတိ။

လောကတဒပဋိသံယုတ္တဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

၁၅-၁၆. ဘဝ-ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော

၁၄၈. ဩလီယနာဘိနိဝေသော ဘဝဒိဋ္ဌိ။ အတိဓာဝနာဘိနိဝေသော ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စတိံသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ကတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, ကတိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော? အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ကတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယော ကတိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ပေ.။ လောကတဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ကတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယော ကတိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော?

အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စတိံသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ပန္နရသ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, ပဉ္စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဒသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ပန္နရသ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, ပဉ္စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။

"သဿတော လောကော"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "အသဿတော လောကော"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော ။ "အန္တဝါ လောကော"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "အနန္တဝါ လောကော"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "တံ ဇီဝံ တံ သရီရ"န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ"န္တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ "ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော "နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ – အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။

ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ စတုစတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ သညောဇနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ အဟန္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ မမန္တိ – မာနဝိနိဗန္ဓာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သဗ္ဗာဝ တာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော။ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော ပန္နရသ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, ပဉ္စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ အဘိနိဝေသော သိယာ ဘဝဒိဋ္ဌိယော, သိယာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော။

သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော အဿာဒဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော သညောဇနိကာ ဒိဋ္ဌိယော။ သဗ္ဗာဝ တာ ဒိဋ္ဌိယော အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိယော။

ဘဝဉ္စ ဒိဋ္ဌိံ ဝိဘဝဉ္စ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဧတံ ဒွယံ တက္ကိကာ နိဿိတာသေ။
တေသံ နိရောဓမှိ န ဟတ္ထိ ဉာဏံ၊ ယတ္ထာယံ လောကော ဝိပရီတသညီတိ။

၁၄၉. ''ဒွီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတာ ဒေဝမနုဿာ ဩလီယန္တိ [ဩလိယန္တိ (သျာ. က.) ဣတိဝု. ၄၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ဧကေ, အတိဓာဝန္တိ ဧကေ; စက္ခုမန္တော စ ပဿန္တိ။ ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဩလီယန္တိ ဧကေ? ဘဝါရာမာ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝမနုဿာ ဘဝရတာ ဘဝသမ္မုဒိတာ။ တေသံ ဘဝနိရောဓာယ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတိ န ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဩလီယန္တိ ဧကေ။

''ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အတိဓာဝန္တိ ဧကေ? ဘဝေနေဝ ခေါ ပနေကေ အဋ္ဋီယမာနာ [အဋ္ဋိယမာနာ (သျာ. က.) ဣတိဝု. ၄၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ဟရာယမာနာ ဇိဂုစ္ဆမာနာ ဝိဘဝံ အဘိနန္ဒန္တိ – ''ယတော ကိရ, ဘော, အယံ အတ္တာ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ န ဟောတိ ပရံ မရဏာ, ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ဧတံ ယာထာဝန္တိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အတိဓာဝန္တိ ဧကေ။

''ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုမန္တော စ ပဿန္တိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဘူတံ ဘူတတော ပဿတိ။ ဘူတံ ဘူတတော ဒိသွာ ဘူတဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုမန္တော စ ပဿန္တိ။

''ယော [အယံ ကထာ ဣတိဝု. ၄၉ ဒိဿတိ] ဘူတံ ဘူတတော ဒိသွာ၊ ဘူတဿ စ အတိက္ကမံ။
ယထာဘူတေဓိမုစ္စတိ၊ ဘဝတဏှာပရိက္ခယာ။

''သ ဝေ ဘူတပရိညာတော၊ ဝီတတဏှော ဘဝါဘဝေ။
ဘူတဿ ဝိဘဝါ ဘိက္ခု၊ နာဂစ္ဆတိ ပုနဗ္ဘဝ''န္တိ။

၁၅၀. တယော ပုဂ္ဂလာ ဝိပန္နဒိဋ္ဌီ, တယော ပုဂ္ဂလာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌီ။ ကတမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဝိပန္နဒိဋ္ဌီ? တိတ္ထိယော စ, တိတ္ထိယသာဝကော စ, ယော စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော – ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဝိပန္နဒိဋ္ဌီ။

ကတမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌီ? တထာဂတော စ, တထာဂတသာဝကော စ, ယော စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော – ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌီ။

''ကောဓနော ဥပနာဟီ စ၊ ပာပမက္ခီ စ ယော နရော။
ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ မာယာဝီ၊ တံ ဇညာ ဝသလော ဣတိ'' [ဣမေ (သျာ.) သု. နိ. ၁၁၆ ပဿိတဗ္ဗာ] ။

အက္ကောဓနော အနုပနာဟီ၊ ဝိသုဒ္ဓော [အမက္ခီ (သျာ.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] သုဒ္ဓတံ ဂတော။

သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ မေဓာဝီ၊ တံ ဇညာ အရိယော ဣတီတိ။

တိဿော ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော, တိဿော သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော။ ကတမာ တိဿော ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော? တော် မမာတိ – ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ။ ဧသောဟမသ္မီတိ – ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ။ ဧသော မေ အတ္တာတိ – ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ။ ဣမာ တိဿော ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော။

ကတမာ တိဿော သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော? နေတံ မမာတိ – သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ နေသောဟမသ္မီတိ – သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ န မေသော အတ္တာတိ – သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ ဣမာ တိဿော သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော။

ဧတံ မမာတိ – ကာ ဒိဋ္ဌိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိယော, ကတမန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော? **ဧသောဟမသ္မီ** တိ – ကာ ဒိဋ္ဌိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိယော, ကတမန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော? **ဧသော မေ အတ္တာ** တိ – ကာ ဒိဋ္ဌိ, ကတိ ဒိဋ္ဌိယော, ကတမန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော?

ဧတံ မမာတိ – ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ။ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိယော။ ပုဗ္ဗန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော။ **ဧသောဟမသ္မီ** တိ – အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ။ စတုစတ္တာရီသံ ဒိဋ္ဌိယော။ အပရန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော။ **ဧသော မေ အတ္တာ** တိ – ဝီသတိဝတ္ထုကာ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ။ ဝီသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပ္ပမုခာနိ [သက္ကာယဒိဋ္ဌိပ္ပမုခေန (သျာ.)] ဒ္ွာသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဂ္ဂဟိတာ တာ ဒိဋ္ဌိယော။

၁၅၁. ''ယေ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, မယိ နိဋ္ဌံ ဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာ။ တေသံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာနံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ, ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။ ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ? သတ္တက္ခတ္တုပရမဿ, ကောလံကောလဿ, ဧကဗီဇိဿ, သကဒာဂါမိဿ, ယော စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အရဟာ – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ။

''ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ? အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ, ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ, အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ, သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ, ဥဒ္ဓံသောတဿ, အကနိဋ္ဌဂါမိနော – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။

''ယေ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, မယိ နိဋ္ဌံ ဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာ။ တေသံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာနံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။

''ယေ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, မယိ အဝေစ္စပ္ပသန္နာ, သဗ္ဗေ တေ သောတာပန္နာ။ တေသံ သောတာပန္နာနံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ, ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။ ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ? သတ္တက္ခတ္တုပရမဿ , ကောလံကောလဿ, ဧကဗီဇိဿ, သကဒာဂါမိဿ, ယော စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အရဟာ – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ။

''ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ? အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ, ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ, အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ, သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ, ဥဒ္ဓံသောတဿ, အကနိဋ္ဌဂါမိနော – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။

''ယေ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, မယိ အဝေစ္စပ္ပသန္နာ, သဗ္ဗေ တေ သောတာပန္နာ။ တေသံ သောတာပန္နာနံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာတိ''။

ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော သောဠသမော။

ဒိဋ္ဌိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အာနာပါနဿတိကထာ

၁. ဂဏနဝါရ

၁၅၂. သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပာနဿတိသမာဓိံ [အာနာပာနသတိသမာဓိံ (သီ. အဋ္ဌ.)] ဘာဝယတော သမာဓိကာနိ ဒွေ ဉာဏသတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – အဋ္ဌ ပရိပန္ထေ [ပရိဗန္ဓေ (က.)] ဉာဏာနိ, အဋ္ဌ စ ဥပကာရေ ဉာဏာနိ, အဋ္ဌာရသ ဥပက္ကိလေသေ ဉာဏာနိ, တေရသ ဝေါဒါနေ ဉာဏာနိ, ဒွတ္တိံသ သတောကာရိဿ [သတောကာရီသု (သျာ.)] ဉာဏာနိ, စတုဝီသတိ သမာဓိဝသေန ဉာဏာနိ, ဒွေသတ္တတိ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ, အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါဉာဏာနိ, အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါနုလောမဉာဏာနိ, အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏာနိ, ဧကဝီသတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏာနိ။

ကတမာနိ အဋ္ဌ ပရိပန္ထေ ဉာဏာနိ, အဋ္ဌ စ ဥပကာရေ ဉာဏာနိ? ကာမစ္ဆန္ဒော သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, နေက္ခမ္မံ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ ဗျာပါဒော သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, အဗျာပါဒော သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ ထိနမိဒ္ဓံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, အာလောကသညာ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, အဝိက္ခေပေါ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ အဝိဇ္ဇာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, ဉာဏံ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ အရတိ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော, ပါမောဇ္ဇံ သမာဓိဿ ဥပကာရံ။ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထာ, သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ သမာဓိဿ ဥပကာရာ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပရိပန္ထေ ဉာဏာနိ, အဋ္ဌ စ ဥပကာရေ ဉာဏာနိ။

ဂဏနဝါရော ပဌမော။

၂. သောဠသဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၅၃. ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ ဥဒုစိတ္တံ စိတ္တံ သမုဒုစိတံ စိတ္တံ ဧကတ္တေ သန္တိဋ္ဌတိ, နီဝရဏေဟိ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ကတမေ တေ ဧကတ္တာ? နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ, အဗျာပါဒော ဧကတ္တံ, အာလောကသညာ ဧကတ္တံ, အဝိက္ခေပေါ ဧကတ္တံ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဧကတ္တံ, ဉာဏံ ဧကတ္တံ, ပါမောဇ္ဇံ ဧကတ္တံ, သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ။

နီဝရဏာတိ, ကတမေ တေ နီဝရဏာ? ကာမစ္ဆန္ဒော နီဝရဏံ, ဗျာပါဒော နီဝရဏံ, ထိနမိဒ္ဓံ နီဝရဏံ, ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နီဝရဏံ, ဝိစိကိစ္ဆာ နီဝရဏံ, အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏံ, အရတိ နီဝရဏံ, သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ နီဝရဏာ။

နီဝရဏာတိ, ကေနဋ္ဌေန နီဝရဏာ? နိယျာနာဝရဏဋ္ဌေန နီဝရဏာ။ ကတမေ တေ နိယျာနာ? နေက္ခမ္မံ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ နေက္ခမ္မေန အရိယာ နိယျန္တိ။ ကာမစ္ဆန္ဒော နိယျာနာဝရဏံ။ တေန စ ကာမစ္ဆန္ဒေန နိဝုတတ္တာ နေက္ခမ္မံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – ကာမစ္ဆန္ဒော နိယျာနာဝရဏံ။ အဗျာပါဒော အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ အဗျာပါဒေန အရိယာ နိယျန္တိ။ ဗျာပါဒော နိယျာနာဝရဏံ။ တေန စ ဗျာပါဒေန နိဝုတတ္တာ အဗျာပါဒံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – ဗျာပါဒော နိယျာနာဝရဏံ။ အာလောကသညာ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တာယ စ အာလောကသညာယ အရိယာ နိယျန္တိ ။ ထိနမိဒ္ဓံ နိယျာနာဝရဏံ။ တေန စ ထိနမိဒ္ဓေန နိဝုတတ္တာ အာလောကသညံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – ထိနမိဒ္ဓံ နိယျာနာဝရဏံ။ အဝိက္ခေပေါ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ အဝိက္ခေပေန အရိယာ နိယျန္တိ။ ဥဒ္ဓစ္စံ နိယျာနာဝရဏံ ။ တေန စ ဥဒ္ဓစ္စေန နိဝုတတ္တာ အဝိက္ခေပံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – ဥဒ္ဓစ္စံ နိယျာနာဝရဏံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန အရိယာ နိယျန္တိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ နိယျာနာဝရဏံ။ တာယ စ ဝိစိကိစ္ဆာယ နိဝုတတ္တာ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – ဝိစိကိစ္ဆာ နိယျာနာဝရဏံ။ ဉာဏံ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ ဉာဏေန အရိယာ နိယျန္တိ။ အဝိဇ္ဇာ နိယျာနာဝရဏံ။ တာယ စ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတတ္တာ ဉာဏံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – အဝိဇ္ဇာ နိယျာနာဝရဏံ။ ပါမောဇ္ဇံ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေန စ ပါမောဇ္ဇေန အရိယာ နိယျန္တိ။ အရတိ နိယျာနာဝရဏံ။ တာယ စ အရတိယာ နိဝုတတ္တာ ပါမောဇ္ဇံ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – အရတိ နိယျာနာဝရဏံ။ သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ အရိယာနံ နိယျာနံ။ တေဟိ စ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အရိယာ နိယျန္တိ။ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ နိယျာနာဝရဏာ။ တေဟိ စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ နိဝုတတ္တာ ကုသလေ ဓမ္မေ အရိယာနံ နိယျာနံ နပ္ပဇာနာတီတိ – သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ နိယျာနာဝရဏာ။ ဣမေဟိ စ ပန နီဝရဏေဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပာနဿတိသမာဓိံ ဘာဝယတော ခဏိကသမောဓာနာ။

၃. ဥပက္ကိလေသဉာဏနိဒ္ဒေသော

ပဌမစ္ဆက္ကံ

၁၅၄. ကတမေဟိ စ ပန နီဝရဏေဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပာနဿတိသမာဓိံ ဘာဝယတော ခဏိကသမောဓာနာ ကတမေ အဋ္ဌာရသ ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ? အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပဂတံ စိတ္တံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ធာဝိက္ခေပဂတံ စိတ္တံ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အဿာသပဋိကင်္ခနာ နိကန္တိ တဏှာစရိယာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသပဋိကင်္ခနာ နိကန္တိ တဏှာစရိယာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အဿာသေနာဘိတုန္နဿ ပဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆနာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသေနာဘိတုန္နဿ အဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆနာ သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။

အနုဂစ္ဆနာ စ အဿာသံ၊ ပဿာသံ အနုဂစ္ဆနာ။
သတိ အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပါ၊ ကင်္ခနာ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပပတ္ထနာ [ဝိက္ခေပပန္ထနာ (သျာ.)] ။

အဿာသေနာဘိတုန္နဿ၊ ပဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆနာ။
ပဿာသေနာဘိတုန္နဿ၊ အဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆနာ။

ဆ ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ၊ အာနာပာနဿတိသမာဓိဿ။
ယေဟိ ဝိက္ခိပ္ပမာနဿ [ဝိကမ္ပမာနဿ (သျာ.)] ၊ နော စ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။
ဝိမောက္ခံ အပ္ပဇာနန္တာ၊ တေ ဟောန္တိ ပရပတ္တိယာတိ။

ဒုတိယစ္ဆက္ကံ

၁၅၅. နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇတော အဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အဿာသံ အာဝဇ္ဇတော နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇတော ပဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသံ အာဝဇ္ဇတော နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အဿာသံ အာဝဇ္ဇတော ပဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ ပဿာသံ အာဝဇ္ဇတော အဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။

နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အဿာသေ ဝိက္ခိပတေ မနော။
အဿာသံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ။

နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ပဿာသေ ဝိက္ခိပတေ မနော။
ပဿာသံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ။

အဿာသံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ပဿာသေ ဝိက္ခိပတေ မနော။
ပဿာသံ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ။

ဆ ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ၊ အာနာပာနဿတိသမာဓိဿ။
ယေဟိ ဝိက္ခိပ္ပမာနဿ၊ နော စ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။
ဝိမောက္ခံ အပ္ပဇာနန္တာ၊ တေ ဟောန္တိ ပရပတ္တိယာတိ။

တတိယစ္ဆက္ကံ

၁၅၆. အတီတာနုဓာဝနံ စိတ္တံ ဝိက္ခေပါနုပတိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အနာဂတပဋိကင်္ခနံ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ လီနံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာနုပတိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အတိပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အဘိနတံ စိတ္တံ ရာဂါနုပတိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။ အပနတံ စိတ္တံ ဗျာပါဒါနုပတိတံ – သမာဓိဿ ပရိပန္ထော။

အတီတာနုဓာဝနံ စိတ္တံ၊ အနာဂတပဋိကင်္ခနံ လီနံ။
အတိပဂ္ဂဟိတံ အဘိနတံ၊ အပနတံ စိတ္တံ န သမာဓိယတိ။

ဆ ဌာနေ ဥပက္ကိလေသာ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ။
ယေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသင်္ကပ္ပော၊ အဓိစိတ္တံ နပ္ပဇာနာတီတိ။

၁၅၇. အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အဿာသပဋိကင်္ခနာယ နိကန္တိယာ တဏှာစရိယာယ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသပဋိကင်္ခနာယ နိကန္တိယာ တဏှာစရိယာယ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အဿာသေနာဘိတုန္နဿ ပဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသေနာဘိတုန္နဿ အဿာသပဋိလာဘေ မုစ္ဆိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇတော အဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အဿာသံ အာဝဇ္ဇတော နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇတော ပဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသံ အာဝဇ္ဇတော နိမိတ္တေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အဿာသံ အာဝဇ္ဇတော ပဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသံ အာဝဇ္ဇတော အဿာသေ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတတ္တာ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အတီတာနုဓာဝနေန စိတ္တေန ဝိက္ခေပါနုပတိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အနာဂတပဋိကင်္ခနေန စိတ္တေန ဝိကမ္ပိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ လီနေန စိတ္တေန ကောသဇ္ဇာနုပတိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အတိပဂ္ဂဟိတေန စိတ္တေန ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အဘိနတေန စိတ္တေန ရာဂါနုပတိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ အပနတေန စိတ္တေန ဗျာပါဒါနုပတိတေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။

အာနာပါနဿတိ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ အဘာဝိတာ။
ကာယောပိ ဣဉ္ဇိတော ဟောတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဟောတိ ဣဉ္ဇိတံ။
ကာယောပိ ဖန္ဒိတော ဟောတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဟောတိ ဖန္ဒိတံ။

အာနာပါနဿတိ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ။
ကာယောပိ အနိဉ္ဇိတော ဟောတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဟောတိ အနိဉ္ဇိတံ။
ကာယောပိ အဖန္ဒိတော ဟောတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဟောတိ အဖန္ဒိတန္တိ။

ဣမေဟိ စ ပန နီဝရဏေဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပါနဿတိသမာဓိံ ဘာဝယတော ခဏိကသမောဓာနာ ဣမေ အဋ္ဌာရသ ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဥပက္ကိလေသဉာဏနိဒ္ဒေသော တတိယော။

၄. တေအနညာဏနိဒ္ဒေသော

၁၅၈. ကတမာနိ တေရသ တေအနေ ဉာဏာနိ? အတီတာနုဓာဝနံ စိတ္တံ ဝိက္ခေပါနုပတိတံ; တံ ဝိဝဇ္ဇယိတွာ ကေဋ္ဌာနေ သမာဒဟတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ အနာဂတပဋိကင်္ခနံ စိတ္တံ ဝိကမ္ပိတံ ; တံ ဝိဝဇ္ဇယိတွာ တတ္ထေဝ အဓိမောစေတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ လီနံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာနုပတိတံ; တံ ပဂ္ဂဏှိတွာ ကောသဇ္ဇံ ပဇဟတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ အတိပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတံ; တံ ဝိနိဂ္ဂဏှိတွာ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ အဘိနတံ စိတ္တံ ရာဂါနုပတိတံ; တံ သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ရာဂံ ပဇဟတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ အပနတံ စိတ္တံ ဗျာပါဒါနုပတိတံ; တံ သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ဗျာပါဒံ ပဇဟတိ – ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဌာနေဟိ ပရိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ ပရိယောဒာတံ ဧကတ္တဂတံ ဟောတိ။

ကတမေ တေ ဧကတ္တာ? ဒါနဝေါသဂ္ဂုပဋ္ဌာနေကတ္တံ, သမထနိမိတ္တုပဋ္ဌာနေကတ္တံ, ဝယလက္ခဏုပဋ္ဌာနေကတ္တံ, နိရောဓုပဋ္ဌာနေကတ္တံ။ ဒါနဝေါသဂ္ဂုပဋ္ဌာနေကတ္တံ စာဂါဓိမုတ္တာနံ, သမထနိမိတ္တုပဋ္ဌာနေကတ္တဉ္စ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တာနံ, ဝယလက္ခဏုပဋ္ဌာနေကတ္တဉ္စ ဝိပဿကာနံ, နိရောဓုပဋ္ဌာနေကတ္တဉ္စ အရိယပုဂ္ဂလာနံ – ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧကတ္တဂတံ စိတ္တံ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဒဉ္စေဝ ဟောတိ, ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတဉ္စ, ဉာဏေန စ သမ္ပဟံသိတံ။

ပဌမဿ ဈာနဿ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ? ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ, ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ, သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ။ အာဒိဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? အာဒိဿ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ ယော တဿ ပရိပန္ထော တတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ, ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ, ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ ယဉ္စ ပရိပန္ထတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ, ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ, ယဉ္စ ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ။ အာဒိဿ ဣမာနိ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဌမံ ဈာနံ အာဒိကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ''။

ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ။ မဇ္ဈဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? မဇ္ဈဿ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ယဉ္စ သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ယဉ္စ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ – ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ။ မဇ္ဈဿ ဣမာနိ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဌမံ ဈာနံ မဇ္ဈေကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ''။

ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ ပရိယောသာနဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? ပရိယောသာနဿ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ။ ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ ပရိယောသာနဿ ဣမာနိ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဌမံ ဈာနံ ပရိယောသာနကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ''။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဝိတက္ကသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ ဝိစာရသမ္ပန္နဉ္စ ပီတိသမ္ပန္နဉ္စ သုခသမ္ပန္နဉ္စ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

ဒုတိယဿ ဈာနဿ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ? ဒုတိယဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ, ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ, သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ပေ.။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ပီတိသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ပန္နဉ္စ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

တတိယဿ ဈာနဿ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ။ပေ။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ သုခသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓာသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

စတုတ္ထဿ ဈာနဿ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ။ပေ။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ ဥပေက္ခာသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓာသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ပေ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ။ပေ။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဥပေက္ခာသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ စ။ပေ။ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ။ပေ။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဝိတက္ကသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ ဝိစာရသမ္ပန္နဉ္စ ပီတိသမ္ပန္နဉ္စ သုခသမ္ပန္နဉ္စ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓာသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ။ပေ။ အနတ္တာနုပဿနာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ။ နိရောဓာနုပဿနာယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ။ ခယာနုပဿနာယ။ ဝယာနုပဿနာယ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ။ သုညတာနုပဿနာယ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနာယ။ အာဒီနဝါနုပဿနာယ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ။ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ။ပေ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂဿ။ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ကော အာဒိ, ကိံ မဇ္ဈေ, ကိံ ပရိယောသာနံ? အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ, သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ။ အာဒိဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? အာဒိဿ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ ယော တဿ ပရိပန္ထော တတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ, ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ, ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ။ ယဉ္စ ပရိပန္ထတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ, ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ, ယဉ္စ ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ – အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ။ အာဒိဿ ဣမာနိ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ – “အရဟတ္တမဂ္ဂေ အာဒိကလျာဏော စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နော စ”။

အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ။ မဇ္ဈဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? မဇ္ဈဿ တီဏိ လက္ခဏာနိ။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ယဉ္စ သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ, ယဉ္စ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – “အရဟတ္တမဂ္ဂေ မဇ္ဈေကလျာဏော စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နော စ”။

အရဟတ္တမဂ္ဂဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ ပရိယောသာနဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? ပရိယောသာနဿ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ။ ပရိယောသာနဿ ဣမာနိ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ – “အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပရိယောသာနကလျာဏော စေဝ ဟောတိ လက္ခဏသမ္ပန္နော စ”။ ဧဝံ တိဝတ္တဂတံ စိတ္တံ တိဝိဓကလျာဏကံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဝိတက္ကသမ္ပန္နဉ္စေဝ ဟောတိ ဝိစာရသမ္ပန္နဉ္စ ပီတိသမ္ပန္နဉ္စ သုခသမ္ပန္နဉ္စ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ သဒ္ဓာသမ္ပန္နဉ္စ ဝီရိယသမ္ပန္နဉ္စ သတိသမ္ပန္နဉ္စ သမာဓိသမ္ပန္နဉ္စ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ ။

၁၅၉. နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသာ၊ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿ။
အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ နုပလဗ္ဘတိ။

နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသာ၊ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿ။
ဇာနတော စ တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ ဥပလဗ္ဘတီတိ။

ကထံ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဧကစိတ္တဿ အာရမ္မဏာ န ဟောန္တိ, န စိမေ တယော ဓမ္မာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ, န စ စိတ္တံ ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ, ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ, ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ, ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ? သေယျထာပိ ရုက္ခော သမေ ဘူမိဘာဂေ နိက္ခိတ္တော။ တမေနံ ပုရိသော ကကစေန ဆိန္ဒေယျ။ ရုက္ခေ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ ဝသေန ပုရိသဿ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ; န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ ကကစဒန္တေ မနသိ ကရောတိ။ န အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ ကကစဒန္တာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ, ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ။ ယထာ ရုက္ခော သမေ ဘူမိဘာဂေ နိက္ခိတ္တော။ ဧဝံ ဥပနိဗန္ဓနာ နိမိတ္တံ။ ယထာ ကကစဒန္တာ, ဧဝံ အဿာသပဿာသာ။ ယထာ ရုက္ခေ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ ဝသေန ပုရိသဿ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ, န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ ကကစဒန္တေ မနသိ ကရောတိ, န အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ ကကစဒန္တာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ, ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု နာသိကဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ နိသိန္နော ဟောတိ, န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ အဿာသပဿာသေ မနသိ ကရောတိ, န အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ အဿာသပဿာသာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ, ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ။ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ ပဓာနဉ္စ။

ကတမံ ပဓာနံ? အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ကမ္မနိယံ ဟောတိ – ဣဒံ ပဓာနံ။ ကတမော ပယောဂေါ? အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဥပက္ကိလေသာ ပဟီယန္တိ, ဝိတက္ကာ ဝူပသမန္တိ – အယံ ပယောဂေါ။ ကတမော ဝိသေသော? အာရဒ္ဓဝီရိယဿ သညောဇနာ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ [အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ (သျာ.)] ။ အယံ ဝိသေသော။ ဧဝံ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဧကစိတ္တဿ အာရမ္မဏာ န ဟောန္တိ, န စိမေ တယော ဓမ္မာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ, န စ စိတ္တံ ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ, ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ, ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ, ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ။

၁၆၀. အာနာပာနဿတိ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ။
အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ။
သော ဣမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာတိ။

အာနန္တိ အဿာသော, နော ပဿာသော။ **အပါနန္တိ** [အပါနန္တိ (က.)] ပဿာသော, နော အဿာသော။ အဿာသဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ သတိ, ပဿာသဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။

ယော အဿသတိ တဿုပဋ္ဌာတိ, ယော ပဿသတိ တဿုပဋ္ဌာတိ။ **ပရိပုဏ္ဏာ**တိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ပရိပုဏ္ဏာ, ပရိဝါရဋ္ဌေန ပရိပုဏ္ဏာ, ပရိပူရဋ္ဌေန ပရိပုဏ္ဏာ ။ **သုဘာဝိတာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ တဿိမေ စတ္တာရော ဘာဝနဋ္ဌာ ယာနီကတာ ဟောန္တိ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓာ။

ယာနီကတာတိ ယတ္ထ ယတ္ထ အာကင်္ခတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝသိပ္ပတ္တော ဟောတိ ဗလပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ။ တဿ မေ တေ ဓမ္မာ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓာ [အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓာ (က.) ဧဝမီဒိသေသု ပဒေသု] ဟောန္တိ အာကင်္ခပဋိဗဒ္ဓာ မနသိကာရပဋိဗဒ္ဓာ စိတ္တုပ္ပာဒပဋိဗဒ္ဓာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ယာနီကတာ''တိ။ **ဝတ္ထုကတာ**တိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ စိတ္တံ သွာဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ, တသ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝါ ပန ဝတ္ထုသ္မိံ သတိ သူပဋ္ဌိတာ [သုပဋ္ဌိတာ (က.)] ဟောတိ, တသ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ စိတ္တံ သွာဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝတ္ထုကတာ''တိ။ **အနုဋ္ဌိတာ**တိ ဝတ္ထုသ္မိံ ယေန ယေန စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ တေန တေန သတိ အနုပရိဝတ္တတိ။ ယေန ယေန ဝါ ပန သတိ အနုပရိဝတ္တတိ တေန တေန စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အနုဋ္ဌိတာ''တိ။ **ပရိစိတာ**တိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ပရိစိတာ, ပရိဝါရဋ္ဌေန ပရိစိတာ, ပရိပူရဋ္ဌေန ပရိစိတာ။ သတိယာ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဇိနာတိ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပရိစိတာ''တိ။ **သုသမာရဒ္ဓာ**တိ စတ္တာရော သုသမာရဒ္ဓာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန သုသမာရဒ္ဓာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန သုသမာရဒ္ဓာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန သုသမာရဒ္ဓာ, တပ္ပစ္စနီကာနံ ကိလေသာနံ သုသမူဟတတ္တာ [သုသမုဟတတ္တာ (က.)] သုသမာရဒ္ဓာ။

၁၆၁. သုသမန္တိ အတ္ထိ သမံ, အတ္ထိ သုသမံ။ ကတမံ သမံ? ယေ တတ္ထ ဇာတာ အနုဝဇ္ဇာ ကုသလာ ဗောဓိပက္ခိယာ – ဣဒံ သမံ။ ကတမံ သုသမံ? ယံ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏံ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ – ဣဒံ သုသမံ။ ဣတိ ဣဒဉ္စ သမံ ဣဒဉ္စ သုသမံ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယ။ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ, ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ [အပမုဋ္ဌာ (သျာ.)] , ပဿဒ္ဓော ကာယော အသာရဒ္ဓော, သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သုသမာရဒ္ဓာ''တိ။

အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ တိ ဒီဃံ အဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ, ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ, ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ ရဿံ အဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ , ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ ရဿံ ပဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ, ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ, ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန ပုရိမာ ပုရိမာ ပရိစိတာ, ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ အနုပရိစိတာ။ သဗ္ဗာပိ သောဠသဝတ္ထုကာ အာနာပာနဿတိ ယော အညမညံ ပရိစိတာ စေဝ ဟောန္တိ အနုပရိစိတာ စ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အနုပုဗ္ဗပရိစိတာ''တိ။

ယထာတိ ဒသ ယထတ္ထာ – အတ္တဒမထတ္ထော ယထတ္ထော, အတ္တသမထတ္ထော ယထတ္ထော, အတ္တပရိနိဗ္ဗာပနတ္ထော ယထတ္ထော, အဘိညတ္ထော ယထတ္ထော, ပရိညတ္ထော ယထတ္ထော, ပဟာနတ္ထော ယထတ္ထော, ဘာဝနတ္ထော ယထတ္ထော, သစ္ဆိကိရိယတ္ထော ယထတ္ထော, သစ္စာဘိသမယတ္ထော ယထတ္ထော, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကတ္ထော ယထတ္ထော။

ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘူ အနာစရိယကော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ, တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏိ, ဗလေသု စ ဝသီဘာဝံ။

၁၆၂. ဗုဒ္ဓေါတိ ကေနဋ္ဌေန ဗုဒ္ဓေါ? ဗုဇ္ဈိတာ သစ္စာနီတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါ။ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ။ အနညနေယျတာယ ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိသဝိတာယ [ဝိကသိတာယ (သျာ.)] ဗုဒ္ဓေါ။ ခီဏာသဝသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓေါ။ နိရုပလေပသင်္ခါတေန [နိရုပက္ကိလေသသင်္ခါတေန (သျာ.)] ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကန္တဝီတရာဂေါတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကန္တဝီတဒေါသောတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကန္တဝီတမောဟောတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကန္တနိက္ကိလေသောတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကာယနမဂ္ဂံ ဂတောတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဧကော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ – ဗုဒ္ဓေါ။ အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘာ – ဗုဒ္ဓေါ။ ဗုဒ္ဓေါတိ နေတံ နာမံ မာတရာ ကတံ, န ပိတရာ ကတံ, န ဘာတရာ ကတံ, န ဘဂိနိယာ ကတံ, န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ, န ဉာတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ, န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ, န ဒေဝတာဟိ ကတံ။ ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ ပဋိလာဘာ သစ္ဆိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ – ဗုဒ္ဓေါတိ။ **ဒေသိတာ**တိ အတ္တဒမထတ္ထော ယထတ္ထော ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတော, အတ္တသမထတ္ထော ယထတ္ထော ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတော, အတ္တပရိနိဗ္ဗာပနတ္ထော ယထတ္ထော ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတော။ပေ.။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကတ္ထော ယထတ္ထော ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတော။

သောတိ ဂဟဋ္ဌော ဝါ ဟောတိ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ။ **လောကော**တိ။ ခန္ဓလောကော ဓာတုလောကော အာယတနလောကော ဝိပတ္တိဘဝလောကော ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော သမ္ပတ္တိဘဝလောကော သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော။ ဧကော လောကော – သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ပေ.။ အဋ္ဌာရသ လောကာ – အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။ **ပဘာသေတီ**တိ အတ္တဒမထတ္ထံ ယထတ္ထံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ ။ သော ဣမံ လောကံ ဩဘာသေတိ ဘာသေတိ ပဘာသေတိ။ အတ္တသမထတ္ထံ ယထတ္ထံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ။ သော ဣမံ လောကံ ဩဘာသေတိ ဘာသေတိ ပဘာသေတိ။ အတ္တပရိနိဗ္ဗာပနတ္ထံ ယထတ္ထံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ။ သော ဣမံ လောကံ ဩဘာသေတိ ဘာသေတိ ပဘာသေတိ။ပေ.။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကတ္ထံ ယထတ္ထံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ။ သော ဣမံ လောကံ ဩဘာသေတိ ဘာသေတိ ပဘာသေတိ။

အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ တိ ယထာ အဗ္ဘာ, ဧဝံ ကိလေသာ။ ယထာ စန္ဒော, ဧဝံ အရိယဉာဏံ။ ယထာ စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော, ဧဝံ ဘိက္ခု။ ယထာ စန္ဒော အဗ္ဘာ မုတ္တော မဟိကာ မုတ္တော ဓူမရဇာ မုတ္တော ရာဟုဂဟဏာ [ရာဟုဟဏာ (သျာ.)] ဝိပ္ပမုတ္တော ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတေ [ဝိရောစတိ (သျာ.)] စ, ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု သဗ္ဗကိ

လေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တော ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတေ စ။ တေန ဝုစ္စတိ – အဇ္ဈာ မုတ္တော၀ စန္ဒိမာတိ။ ဣ
မာနိ တေရသ တေအနေ ဉာဏာနိ။

တေအနဉာဏနိဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

ဘာဏာတရော။

၅. သတောကာရိဉာဏနိဒ္ဒေသော

၁၆၃. ကတမာနိ ဗာတ္တိံသ သတောကာရိသ္သ ဉာဏာနိ? ဣဓ ဘိက္ခု အရညဂတော တ ရုက္ခမူလဂတော တ သုညာဂ ရဂတော တ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော သတော၀ အသ္ သသတိ သတော ပသ္သသတိ။ ဒီဃံ တ အသ္သသန္တော "ဒီဃံ အသ္သသာမီ"တိ ပဇာနာတိ။ ဒီဃံ တ ပသ္သသန္တော "ဒီဃံ ပသ္သသာမီ"တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ တ အသ္သသန္တော "ရဿံ အသ္သသာမီ"တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ တ ပသ္သ သန္တော "ရဿံ ပသ္သသာမီ"တိ ပဇာနာတိ။ "သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "သဗ္ဗကာယပ ဋိသံဝေဒီ ပသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "ပဿမ္ ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ။ပေ။ သုခပဋိသံဝေဒီ။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ။ သမာဒဟံ စိတ္တံ။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ အနိစ္ စာနုပဿီ။ ဝိရာဂါနုပဿီ။ နိရောဓာနုပဿီ။ "ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "ပဋိနိဿဂ္ ဂါနုပဿီ ပသ္သသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။

၁၆၄. **ဣဓာ**တိ ဣမိဿာ ဒိဋ္ဌိယာ, ဣမိဿာ ခန္တိယာ, ဣမိဿာ ရုစိယာ, ဣမသ္မိံ အာဒာယေ, ဣမသ္မိံ ဓမ္ မေ, ဣမသ္မိံ ဝိနယေ, ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ, ဣမသ္မိံ ပာဝစနေ, ဣမသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယေ, ဣမသ္မိံ သတ္ထုသာသနေ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဣဓာ"တိ။ **ဘိက္ခူ**တိ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော တ ဟောတိ ဘိက္ခု သေက္ခော တ အရဟာ တ အကုပ္ပ ဓမ္မော။ **အရညန္တိ** နိက္ခမိတ္ဝာ ဗဟိ ဣန္ဒခီလာ သဗ္ဗမေတံ အရညံ။ **ရုက္ခမူလန္တိ** ယတ္ထ ဘိက္ခုနော အာသနံ ပညတ္တံ ဟောတိ မဉ္စော တ ပီဌံ တ ဘိသိ တ တဋ္ဋိကာ တ စမ္မခဏ္ဍော တ တိဏသန္ထရော [တိဏသန္ထာရော (သျာ.)] တ ပ ဏ္ဏသန္ထရော တ ပလာလသန္ထရော [ပလာလသန္ထာရော (သျာ.)] တ, တတ္ထ ဘိက္ခု စင်္ကမတိ တ တိဋ္ဌတိ တ နိသီ ဒတိ တ သေယျံ တ ကပ္ပေတိ။ **သုညန္တိ** ကေနစိ အနာကိဏ္ဏံ ဟောတိ ဂဟဋ္ဌေဟိ တ ပဗ္ဗဇိတေဟိ တ။ **အာဂါရန္တိ** [အာဂါရန္တိ (သျာ.)] ဝိဟာရော အမုယောဂေ ဟသာဒ ဟမ္မိယံ ဂုဟာ။ **နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ** တိ နိသိ န္နော ဟောတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ။ **ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာ**တိ ဥဇုကော ဟောတိ ကာယော ဌိတော [ပနိဓိတော (သျာ.)] သုပဏိဟိတော။ **ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ** တိ။ **ပရီ**တိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ **မုခန္တိ** နိယျာနဋ္ဌော။ **သတီ**တိ ဥပဋ္ဌာ နဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ – "ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ"တိ။

၁၆၅. သတော၀ အသ္သသတိ, သတော ပသ္သသတီ တိ ဗာတ္တိံသာယ အာကာရေဟိ သတော ကာရီ ဟောတိ။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာ ဏေန သတော ကာရီ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သတော ကာရီ ဟောတိ။ ရဿံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အ ဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သတော ကာရီ ဟောတိ။ ရဿံ ပဿာ သဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သ တော ကာရီ ဟောတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သတော ကာရီ ဟောတိ။

ပဌမစတုက္ကနိဒ္ဒေသော

၁၆၆. ကထံ ဒီဃံ အသ္သသန္တော "ဒီဃံ အသ္သသာမီ"တိ ပဇာနာတိ, ဒီဃံ ပသ္သသန္တော "ဒီဃံ ပသ္သ သာမီ"တိ ပဇာနာတိ? ဒီဃံ အဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အသ္သသတိ, ဒီဃံ ပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ ပသ္သ

သတိ, ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိ, ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ ပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ ပဿသတိ, ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိ, ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ ပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ ပဿသတိ, ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ဒီဃံ အဿာသပဿာသာပိ စိတ္တံ ဝိဝတ္တတိ, ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ဒီဃံ အဿာသပဿာသာ ကာယော။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

၁၆၇. အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ? အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော။ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ, နော သုခတော။ အနတ္တတော အနုပဿတိ, နော အတ္တတော။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ။ ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ။ နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ။ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ။ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ။ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။ ဧဝံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။

ကထံ ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ? ကထံ ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ တဏှာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ။ ကမ္မသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿတောပိ ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။

ကထံ ဝေဒနာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။

ကထံ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ တဏှာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ။ပေ။ ကမ္မနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ။ပေ။ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿတောပိ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။

ကထံ ဝိဒိတာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ? ကထံ သညာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ သညာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန သညာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။

တဏှာဟာသမုဒယာ သညာသမုဒယောတိ။ပေ.။ ကမ္မသမုဒယာ သညာသမုဒယောတိ။ပေ.။ ဖဿသမုဒယာ သညာသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန သညာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿတောပိ သညာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ သညာယ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။

ကထံ သညာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ သညာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။

ကထံ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သညာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန သညာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ တဏှာနိရောဓာ သညာနိရောဓောတိ။ပေ.။ ကမ္မနိရောဓာ သညာနိရောဓောတိ။ပေ.။ ဖဿနိရောဓာ သညာနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန သညာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿတောပိ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိဒိတာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။

ကထံ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ? ကထံ ဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝိတက္ကသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ တဏှာသမုဒယာ ဝိတက္ကသမုဒယောတိ။ပေ.။ ကမ္မသမုဒယာ ဝိတက္ကသမုဒယောတိ။ပေ.။ သညာသမုဒယာ ဝိတက္ကသမုဒယောတိ – ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿတောပိ ဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပာဒော ဝိဒိတော ဟောတိ။

ကထံ ဝိတက္ကာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတုပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိတက္ကာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။

ကထံ ဝိတက္ကာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝိတက္ကနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိတက္ကာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ တဏှာနိရောဓာ ဝိတက္ကနိရောဓောတိ။ပေ.။ ကမ္မနိရောဓာ ဝိတက္ကနိရောဓောတိ။ပေ.။ သညာနိရောဓာ ဝိတက္ကနိရောဓောတိ – ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝိတက္ကာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿတောပိ ဝိတက္ကာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိတက္ကာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။

၁၆၈. ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ, ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတိ, သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ပေ.။ မဂ္ဂံ သမောဓာနေတိ, ဓမ္မေ သမောဓာနေတိ, ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတိ, သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီ တိ ကထံ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီ''တိ။

ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတီ တိ ယံ တဿ အာရမ္မဏံ, တံ တဿ ဂောစရံ။ ယံ တဿ ဂောစရံ, တံ တဿ အာရမ္မဏံ။ **ပဇာနာတီ**တိ ပုဂ္ဂလော။ ပဇာနနာ ပညာ။

သမန္တိ အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနံ သမံ, စိတ္တဿ အဝိက္ခေပေါ သမံ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနံ သမံ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနံ သမံ။ **အတ္ထော** တိ အနဝဇ္ဇဋ္ဌော နိက္ကိလေသဋ္ဌော ဝေါဒါနဋ္ဌော ပရမဋ္ဌော။ **ပဋိဝိဇ္ဈတီ** တိ အာရမ္မဏ

သ္သ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ သ တေအနဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

ဗလာနိ သမောဓာနေတီတိ ကထံ ဗလာနိ သမောဓာနေတိ? အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ သမောဓာနေ တိ, ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ သမောဓာနေတိ, ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သတိဗလံ သမောဓာနေတိ, ဥဒ္ဓ စ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ သမောဓာနေတိ , အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ သမောဓာနေတိ။ အယံ ပုဂ္ဂ လော ဣမာနိ ဗလာနိ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ သမောဓာနေတိ ။ တေန ဝုစ္စတိ – ဗလာနိ သမောဓာနေတီတိ။ ဂောစရဉ္စ ပဇာ နာတီတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတီတိ ကထံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတိ? ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမော ဓာနေတိ, ပဝိစယဋ္ဌေန ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ, ဖ ရဏဋ္ဌေန ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ, ဥပသမဋ္ဌေန ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေ န သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ, ပဋိသင်္ခာနဋ္ဌေန ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သမောဓာနေတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတီ''တိ။ ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတီတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

မဂ္ဂံ သမောဓာနေတီ တိ ကထံ မဂ္ဂံ သမောဓာနေတိ? ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမောဓာနေတိ, အဘိနိရောပနဋ္ဌေ န သမ္မာသင်္ကပ္ပံ သမောဓာနေတိ, ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစံ သမောဓာနေတိ, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တံ သမော ဓာနေတိ, ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝံ သမောဓာနေတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမံ သမောဓာနေတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိံ သမောဓာနေတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိံ သမောဓာနေတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ဣမံ မဂ္ဂံ ဣမသ္မိံ အာရမ္မ ဏေ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''မဂ္ဂံ သမောဓာနေတီ''တိ။ ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတီတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမ တ္ထဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

ဓမ္မေ သမောဓာနေတီ တိ ကထံ ဓမ္မေ သမောဓာနေတိ? အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ, အက မ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာနိ သမောဓာနေတိ, နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတိ, ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂံ သမောဓာနေတိ, ဥ ပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနံ သမောဓာနေတိ, ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနံ သမောဓာနေတိ, ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒံ သမော ဓာနေတိ တထဋ္ဌေန သစ္စံ သမောဓာနေတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထံ သမောဓာနေတိ, အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနံ သ မောဓာနေတိ, ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ သမောဓာနေတိ, အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ သမောဓာနေတိ, သံဝရဋ္ဌ ဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိံ သမောဓာနေတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိံ သမောဓာနေတိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိံ သမော ဓာနေတိ, ဝိမုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခံ သမောဓာနေတိ , ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇံ သမောဓာနေတိ, ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိံ သ မောဓာနေတိ, သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ သမောဓာနေတိ , ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ သမောဓာနေတိ, ဆ န္ဒံ မူလဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, မနသိကာရံ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, ဖဿံ သမောဓာနဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, ဝေဒနံ သမောသရဏဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, သမာဓိံ ပမုခဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, သတိံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန သမောဓာ နေတိ, ပညံ တတုတ္တရဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, ဝိမုတ္တိံ သာရဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ, အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာန ဋ္ဌေန သမောဓာနေတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ဣမေ ဓမ္မေ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေ သ မောဓာနေတီ''တိ။

ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတီ တိ ယံ တဿ အာရမ္မဏံ, တံ တဿ ဂောစရံ။ ယံ တဿ ဂောစရံ, တံ တဿ အာရမ္မဏံ **ပဇာနာတီ**တိ ပုဂ္ဂလော။ ပဇာနနာ ပညာ။ **သမန္တိ** အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနံ သမံ, စိတ္တဿ အဝိက္ခေပေါ သမံ, စိတ္ တဿ အဓိဋ္ဌာနံ သမံ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနံ သမံ။ **အတ္ထော** တိ အနဝဇ္ဇဋ္ဌော နိက္ကိလေသဋ္ဌော ဝေါဒါနဋ္ဌော ပရ မဋ္ဌော။ **ပဋိဝိဇ္ဈတီ** တိ အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနဋ္ဌံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၆၉. ကထံ ရသ္မိံ အဿသန္တော "ရသ္မိံ အဿသာမီ"တိ ပဇာနာတိ, ရသ္မိံ ပဿသန္တော "ရသ္မိံ ပဿသာမီ"တိ ပဇာနာတိ? ရသ္မိံ အဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိ, ရသ္မိံ ပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ ပဿသတိ, ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ ပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ ပဿသတိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ဆန္ဒဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိ, ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ ပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ ပဿသတိ, ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသံ ဒ္ဓာနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ရသ္မာ အဿာသပဿာသာ စိတ္တံ ဝိဝတ္တတိ, ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ရသ္မာ အဿာသပဿာသာ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ"တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ပေ.။ ရသ္မိံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – "သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ"တိ။

၁၇၀. ကထံ "သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ? **ကာယော**တိ ဒွေ ကာယာ – နာမကာယော စ ရူပကာယော စ။ ကတမော နာမကာယော? ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ, ဖဿော, မနသိကာရော, နာမဉ္စ နာမကာယော စ, ယေ စ ဝုစ္စန္တိ စိတ္တသင်္ခါရာ – အယံ နာမကာယော။ ကတမော ရူပကာယော? စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ, စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပာဒာယရူပံ, အဿာသော စ ပဿာသော စ, နိမိတ္တဉ္စ ဥပနိဗန္ဓနာ, ယေ စ ဝုစ္စန္တိ ကာယသင်္ခါရာ – အယံ ရူပကာယော။

ကထံ တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ရသ္မိံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ရသ္မိံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။

အာဝဇ္ဇတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဇာနတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဿတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပစ္စဝေက္ခတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, သတိံ ဥပဋ္ဌာပယတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, စိတ္တံ သမာဒဟတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပညာယ ပဇာနတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝယတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောတော တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တေ ကာယာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ"တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ [အဿာသပဿာသာ (သျာ.)] သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိ, ဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပဿန္တော သိက္ခတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော သိက္ခတိ, သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော သိက္ခတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော သိက္ခတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌပေန္တော သိက္ခတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော သိက္ခတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော သိက္ခတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော သိက္ခတိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော သိက္ခတိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော သိက္ခတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော သိက္ခတိ။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ပေ.။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနန္တော ကုသလေ ဓမ္မေ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၇၁. ကထံ ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ကတမော ကာယသင်္ခါရော? ဒီဃံ အဿာသာ ကာယိကာ။ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ ကာယသင်္ခါရာ။ တေ ကာယသင်္ခါရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။ ဒီဃံ ပဿာသာ ကာယိကာ။ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ ကာယသင်္ခါရာ။ တေ ကာယသင်္ခါရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။ ရဿံ အဿာသာ ရဿံ ပဿာသာ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသာ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသာ ကာယိကာ။ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ ကာယသင်္ခါရာ။ တေ ကာယသင်္ခါရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။

ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ယာ ကာယဿ အာနမနာ ဝိနမနာ သန္နမနာ ပဏမနာ ဣဉ္ဇနာ ဖန္ဒနာ စလနာ ပကမ္ပနာ – ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ, ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။ ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ယာ ကာယဿ န အာနမနာ န ဝိနမနာ န သန္နမနာ န ပဏမနာ အနိဉ္ဇနာ အဖန္ဒနာ အစလနာ အကမ္ပနာ သန္တံ သုခုမံ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ, ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။

ဣတိ ကိရ ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ, အဿာသပဿာသာနဉ္စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ, အာနာပါနဿတိယာ စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ, အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ; န စ နံ တံ သမာပတ္တိံ ပဏ္ဍိတာ သမာပဇ္ဇန္တိပိ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ။

ဣတိ ကိရ ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ, အဿာသပဿာသာနဉ္စ ပဘာဝနာ ဟောတိ, အာနာပါနဿတိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ; တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ ပဏ္ဍိတာ သမာပဇ္ဇန္တိပိ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ? သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋိတေ ပဌမံ ဩဠာရိကာ သဒ္ဒါ ပဝတ္တန္တိ။ ဩဠာရိကာနံ သဒ္ဒါနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ သုမနသိကတတ္တာ သူပဓာရိတတ္တာ နိရုဒ္ဓေပိ ဩဠာရိကေ သဒ္ဒေ, အထ ပစ္ဆာ သုခုမကာ သဒ္ဒါ ပဝတ္တန္တိ။ သုခုမကာနံ သဒ္ဒါနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ သုမနသိကတတ္တာ သူပဓာရိတတ္တာ နိရုဒ္ဓေပိ သုခုမကေ သဒ္ဒေ, အထ ပစ္ဆာ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ။ ဧဝမေဝံ ပဌမံ ဩဠာရိကာ အဿာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ; ဩဠာရိကာနံ အဿာသပဿာသာနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ သုမနသိကတတ္တာ သူပဓာရိတတ္တာ နိရုဒ္ဓေပိ ဩဠာရိကေ အဿာသပဿာ

သေ, အထ ပစ္ဆာ သုခုမကာ အဿာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ။ သုခုမကာနံ အဿာသပဿာသာနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂ ဟိတတ္တာ သုမနသိကတတ္တာ သူပဓာရိတတ္တာ နိရုဒ္ဓေပိ သုခုမကေ အဿာသပဿာသေ, အထ ပစ္ဆာ သုခုမက အဿာသပဿာသာနံ နိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ, အဿာသပဿာသာနဉ္စ ပဘာဝနာ ဟောတိ, အာနာပာနဿ္ သတိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ, အာနာပာနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ; တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ ပဏ္ဍိတာ သ မာပဇ္ဇန္တိပိ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသာ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿ နာ ဉာဏံ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနု ပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ, အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသု ဒ္ဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ; ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ; ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ တိ ဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော သိက္ခတိ, ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္ တိ။ပေ.။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

အဋ္ဌ အနုပဿနာဉာဏာနိ, အဋ္ဌ စ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော , စတ္တာရိ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ ကာယေ ကာယာ နုပဿနာယ။

ဘာဏဝါရော။

ဒုတိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသော

၁၇၂. ကထံ ''ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ ''ပီတိပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ကတမာ ပီတိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ။ ယာ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တိ ဩဒဂျံ အတ္တမနတာ။ စိတ္တဿ ဒီဃံ ပဿာသ ဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ။ပေ.။ ရဿံ အဿာသဝသေန, ရဿ္ သံ ပဿာသဝသေန, သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန, သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန, ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန, ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ။ ယာ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တိ ဩဒဂ္ ယံ အတ္တမနတာ စိတ္တဿ – အယံ ပီတိ။

ကထံ သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ? ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာန တော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိ တ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိ တာ ဟောတိ။ ရဿံ အဿာသဝသေန။ပေ.။ ရဿံ ပဿာသဝသေန။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ သဗ္ဗ ကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပ ဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာ ဏေန သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ။ အာဝဇ္ဇတော သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ, ဇာနတော။ပေ.။ ပဿတော။ ပစ္စဝေက္ ခတော။ စိတ္တံ အဓိမုစ္စတော။ သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတော။ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှတော။ သတိံ ဥပဋ္ဌာပယတော။ စိတ္တံ သမာ ဒဟတော။ ပညာယ ပဇာနတော။ အဘိညေယျံ အဘိဇာနတော။ ပရိညေယျံ ပရိဇာနတော။ ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟတော။ ဘာ

ဝေတဗ္ဗံ ဘာဝယတော။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောတော သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ သာ ပီတိ ပဋိဝိဒိတာ ဟောတိ။

ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ? အနိစ္စတော အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၇၃. ကထံ ''သုခပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? **သုခန္တိ** ဒွေ သုခါနိ – ကာယိကဉ္စ သုခံ, စေတသိကဉ္စ သုခံ။ ကတမံ ကာယိကံ သုခံ? ယံ ကာယိကံ သာတံ ကာယိကံ သုခံ, ကာယသမ္ဖဿဇံ သာတံ သုခံ ဝေဒယိတံ, ကာယသမ္ဖဿဇာ သာတာ သုခာ ဝေဒနာ – ဣဒံ ကာယိကံ သုခံ။ ကတမံ စေတသိကံ သုခံ? ယံ စေတသိကံ သာတံ စေတသိကံ သုခံ, စေတောသမ္ဖဿဇံ သာတံ သုခံ ဝေဒယိတံ, စေတောသမ္ဖဿဇာ သာတာ သုခာ ဝေဒနာ – ဣဒံ စေတသိကံ သုခံ။

ကထံ တေ သုခါ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ သုခါ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ သုခါ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောတော တေ သုခါ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တေ သုခါ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၇၄. ကထံ ''စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ကတမော စိတ္တသင်္ခါရော? ဒီဃံ အဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တသင်္ခါရာ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တသင်္ခါရာ။ပေ.။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တသင်္ခါရာ – အယံ စိတ္တသင်္ခါရော။

ကထံ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောတော တေ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိဝိဒိတာ ဟောန္တိ။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေ ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ? အနိစ္စတော အနုပဿတိ။ပေ။ ဧဝံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ စိတ္တသင်္ခာရပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ။ စိတ္တသင်္ခာရပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၇၅. ကထံ ''ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ကတမော စိတ္တသင်္ခာရော? ဒီဃံ အဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓာ စိတ္တသင်္ခာရာ။ တေ စိတ္တသင်္ခာရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓာ စိတ္တသင်္ခာရာ။ တေ စိတ္တသင်္ခာရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။ စိတ္တသင်္ခာရပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ စိတ္တသင်္ခာရပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ – ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓာ စိတ္တသင်္ခာရာ။ တေ စိတ္တသင်္ခာရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော သိက္ခတိ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ အဿာသပဿာသဝသေန ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ပေ။ ဧဝံ တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

အဋ္ဌ အနုပဿနာဉာဏာနိ အဋ္ဌ စ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စတ္တာရိ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာယ။

တတိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသော

၁၇၆. ကထံ ''စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ကတမံ တံ စိတ္တံ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ။ ယံ စိတ္တံ မနော မာနသံ ဟဒယံ ပဏ္ဍရံ မနော မနာယတနံ မနိန္ဒြိယံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဓာတု။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန ။ပေ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ အဿာသဝသေန။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခာရံ ပဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ။ ယံ စိတ္တံ မနော မာနသံ ဟဒယံ ပဏ္ဍရံ မနော မာနယတနံ မနိန္ဒြိယံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဓာတု – ဣဒံ စိတ္တံ။

ကထံ တံ စိတ္တံ ပဋိဝိဒိတံ ဟောတိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ ပဋိဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ ပဋိဝိဒိတံ ဟောတိ။ပေ။ သဒ္ဓိကာတဗ္ဗံ သဒ္ဓိကရောတော တံ စိတ္တံ ပဋိဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ တံ စိတ္တံ ပဋိဝိဒိတံ ဟောတိ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ပေ။ ဧဝံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၇၇. ကထံ "အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ, "အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ? ကတမော စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒော? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒော။ ယာ စိတ္တဿ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တိ ဩဒဂ္ဂံ အတ္တမနတာ။ စိတ္တဿ ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒော။ ယာ စိတ္တဿ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တိ ဩဒဂ္ဂံ အတ္တမနတာ စိတ္တဿ။ပေ.။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒော။ ယာ စိတ္တဿ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တိ ဩဒဂ္ဂံ အတ္တမနတာ စိတ္တဿ – အယံ စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒော။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ"တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ"တိ။

၁၇၈. ကထံ "သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ? ကတမော သမာဓိ [ကတမဉ္စ သမာဓိန္ဒြိယံ (သျာ.)] ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ, ယာ စိတ္တဿ ဌိတိ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ [အဓိဋ္ဌိတိ (သျာ.)] အဝိသာဟာရော အဝိက္ခေပော အဝိသာဟဋမာနသတာ [အဝိသာဟတမာနသတာ (သျာ. က.)] သမထော သမာဓိန္ဒြိယံ သမာဓိဗလံ သမ္မာသမာဓိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ။ပေ.။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသဝသေန။ပေ.။ သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ။ ယာ စိတ္တဿ ဌိတိ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ အဝိသာဟာရော အဝိက္ခေပော အဝိသာဟဋမာနသတာ သမထော သမာဓိန္ဒြိယံ သမာဓိဗလံ သမ္မာသမာဓိ – အယံ သမာဓိ။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ **အနုပဿနာ** ဉာဏံ။ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ"တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ"တိ။

၁၇၉. ကထံ "ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ? "ရာဂတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "ရာဂတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "ဒေါသတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "ဒေါသတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ "မောဟတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ပေ.။ မာနတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ ထိနတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ အဟိရိကတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ။ "အနောတ္တပ္ပတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ, "အနောတ္တပ္ပတော ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမီ"တိ သိက္ခတိ။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန ဝိညာဏံ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။ပေ.။။

အနုပဿတီတိ ကထံ တံ စိတ္တံ **အနုပဿတိ**။ပေ.။ ဧဝံ တံ စိတ္တံ **အနုပဿတိ**။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ ဝိ

မောစယံ စိတ္တံ အသ္သာသပသ္သာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

အဋ္ဌ အနုပဿနာဉာဏာနိ အဋ္ဌ စ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စတ္တာရိ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာယ။

စတုတ္ထစတုက္ကနိဒ္ဒေသော

၁၈၀. ကထံ ''အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? **အနိစ္စန္တိ** ကིံ အနိစ္စံ? ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ။ ကေနဋ္ဌေန အနိစ္စာ? ဥပ္ပာဒဝယဋ္ဌေန အနိစ္စာ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ကတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ? ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ, ဝယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တော ပညာသ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

''ရူပေ အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ရူပေ အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ''ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

ကထံ ''ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ရူပေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ရူပဝိရာဂေ ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ''ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ဇရာမရဏဝိရာဂေ ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ''ဇရာမရဏေ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဇရာမရဏေ ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

ကထံ ''နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? ရူပေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ရူပနိရောဓေ ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ ''ရူပေ **နိရောဓာနုပဿီ** အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ရူပေ နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ ဆန္ဒဇာတော ဟော

တိ သဒ္ဒဟိမုတ္တော, စိတ္တဥ္စဿ သုတဓိဋ္ဌိတံ။ ''ဇရာမရဏေ နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဇရာမရဏေ နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။

၁၈၁. ကတိဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ? ကတိဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ? ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ? အနိစ္စဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, အနတ္တဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, သန္တာပဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ဝိပရိဏာမဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ – ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ။

ကတမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ? နိဒာနနိရောဓေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, သမုဒယနိရောဓေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, ဇာတိနိရောဓေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, ပဘဝနိရောဓေန [အာဟာရနိရောဓေန (သျာ.)] အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, ဟေတုနိရောဓေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, ပစ္စယနိရောဓေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, ဉာဏုပ္ပာဒေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ, နိရောဓုပဋ္ဌာနေန အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒီနဝံ ဉတွာ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာနိရောဓေ ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဒဟိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သုတဓိဋ္ဌိတံ။ ''အဝိဇ္ဇာယ နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''အဝိဇ္ဇာယ နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။

ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခာရေသု အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ သင်္ခာရာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ပေ.။ ကတိဟာကာရေဟိ ဝိညာဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဝိညာဏံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ နာမရူပေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ နာမရူပံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ သဠာယတနေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ သဠာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဖဿေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဖဿော နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဝေဒနာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ တဏှာယ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ တဏှာ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဥပာဒါနေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဥပာဒါနံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဘဝေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဘဝေ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဇာတိယာ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဇာတိ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ? ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ? အနိစ္စဋ္ဌေန ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန။ပေ.။ အနတ္တဋ္ဌေန။ပေ.။ သန္တာပဋ္ဌေန။ပေ.။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌေန ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ – ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝတေ ဟောတိ။

ကတမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ? နိဒာနနိရောဓေန ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ, သမုဒယနိရောဓေန။ပေ.။ ဇာတိနိရောဓေန။ပေ.။ ပဘဝနိရောဓေန [ဘဝနိရောဓေန (သျာ.)] ။ ဟေတုနိရောဓေန။ ပစ္စယနိရောဓေန။ ဉာဏုပ္ပာဒေန။ပေ.။ နိရောဓုပဋ္ဌာနေန ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏေ အာဒီနဝံ ဉတွာ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဇရာမရဏနိရောဓေ ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဒဟိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သုတဓိဋ္ဌိတံ။ ''ဇရာမရဏေ နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဇရာမရဏေ နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ နိရောဓာနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီတိ ကထံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ပေ.။ ဧဝံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ နိရောဓာနုပဿီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ နိရောဓာနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော။ပေ.။ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

၁၈၂. ကထံ ''ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ? **ပဋိနိဿဂ္ဂါ** တိ ဒွေ ပဋိနိဿဂ္ဂါ – ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ။ ရူပံ ပရိစ္စဇတီတိ – ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ''ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ ပရိစ္စဇတီတိ – ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ''ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ, ''ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမီ''တိ သိက္ခတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ; သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ''တိ။

အနုပဿတီ တိ ကထံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ? အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော။ပေ.။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ.။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။ ဧဝံ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ **ဘာဝနာ**တိ စတဿော ဘာဝနာ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသာနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ; ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ; ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ – ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခတိ ဇာနန္တော သိက္ခတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော သိက္ခတိ။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ, ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတိ သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ; ဗလာနိ သမောဓာနေတိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတိ။ မဂ္ဂံ သမောဓာနေတိ။ ဓမ္မေ သမောဓာနေတိ ဂောစရဉ္စ ပဇာနာတိ သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီ တိ ကထံ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီ''တိ။

အဋ္ဌ အနုပဿနေ ဉာဏာနိ အဋ္ဌ စ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စတ္တာရိ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာယ။ ဣမာနိ ဗာတ္တိံသ သတောကာရိဿ ဉာဏာနိ။

သတောကာရိဉာဏနိဒ္ဒေသော ပဌမော။

၆. ဉာဏရာသိဆက္ကနိဒ္ဒေသော

၁၈၃. ကတမာနိ စတုဝီသတိ သမာဓိဝသေန ဉာဏာနိ? ဒီဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ, ဒီဃံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ။ပေ.။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ, ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပော သမာဓိ။ ဣမာနိ စတုဝီသတိ သမာဓိဝသေန ဉာဏာနိ။

ကတမာနိ ဒွေသတ္တတိ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ? ဒီဃံ အဿာသံ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒီဃံ ပဿာသံ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ပေ.။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသံ, ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿာသံ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ ဣမာနိ ဒွေသတ္တတိ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ။

ကတမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒာဉာဏာနိ? အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတီတိ – နိဗ္ဗိဒာဉာဏံ, အနိစ္စာနုပဿီ ပဿာသံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတီတိ – နိဗ္ဗိဒာဉာဏံ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတီတိ – နိဗ္ဗိဒာဉာဏံ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတီတိ – နိဗ္ဗိဒာဉာဏံ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒာဉာဏာနိ။

ကတမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏာနိ? အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏံ, အနိစ္စာနုပဿီ ပဿာသံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏံ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏံ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏံ – ဣမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏာနိ။

ကတမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏာနိ? အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသံ ပဋိသင်္ခာ သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏံ, အနိစ္စာနုပဿီ ပဿာသံ ပဋိသင်္ခာ သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏံ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသံ ပဋိသင်္ခာ သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏံ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသံ ပဋိသင်္ခာ သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏံ – ဣမာနိ အဋ္ဌ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဉာဏာနိ။

ကတမာနိ ဧကဝီသတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏာနိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ, ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ, သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ။ပေ။ ဒိဋ္ဌာနုသယဿ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယဿ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ, သကဒာဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကဿ, ကာမရာဂသညောဇနဿ။ပေ။ ပဋိဃသညောဇနဿ, ဩဠာရိကဿ ကာမရာဂါနုသယဿ, ပဋိဃာနုသယဿ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ, အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနုသဟဂတဿ ကာမရာဂသညောဇနဿ။ပေ။ ပဋိဃသညောဇနဿ, အနုသဟဂတဿ ကာမရာဂါနုသယဿ, ပဋိဃာနုသယဿ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ, အရဟတ္တမဂ္ဂေန, ရူပရာဂဿ။ပေ။ အရူပရာဂဿ, မာနဿ, ဥဒ္ဓစ္စဿ, အဝိဇ္ဇာယ, မာနာနုသယဿ, ဘဝရာဂါနုသယဿ, အဝိဇ္ဇာနုသယဿ ပဟီနတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏံ။ ဣမာနိ ဧကဝီသတိ ဝိမုတ္တိသုခေ ဉာဏာနိ။ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပါနဿတိသမာဓိံ ဘာဝယတော သမဓိကာနိ ဣမာနိ ဒွေ ဉာဏသတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဉာဏရာသိဆက္ကနိဒ္ဒေသော ဆဋ္ဌော။

အာနာပါနဿတိကထာ [အာနာပါနကထာ (သျာ. က.)] နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဣန္ဒြိယကထာ

၁. ပဌမသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၁၈၄. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတ္ရ ခော ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒန္တေ''တိ [''ဘဒ္ဒန္တေ''တိ (က.)] တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ, သတိန္ဒြိယံ, သမာဓိန္ဒြိယံ, ပညိန္ဒြိယံ – ဣမာနိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ'' [သံ. နိ. ၅.၄၇၁]။

၁၈၅. ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ကတိဟာကာရေဟိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ? ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော, ပသာဒနီယေ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ကုသီတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, အာရဒ္ဓဝီရိယေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော, သမ္မပ္ပဓာနေ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ တီ

ဟာကာရေဟိ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပာသတော, သတိပဋ္ဌာနေ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သတိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ အသမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, သမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပာသတော, ဈာနဝိမောက္ခေ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ သမာဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဒုပ္ပညေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, ပညဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပာသတော, ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယံ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ ပညိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော , ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပာသတော, ပဉ္စ သုတ္တန္တက္ခန္ဓေ ပစ္စဝေက္ခတော – ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ, ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ? ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ, ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ။ အဿဒ္ဓိယံ ပဇဟန္တော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေန္တော အဿဒ္ဓိယံ ပဇဟတိ; ကောသဇ္ဇံ ပဇဟန္တော ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေန္တော ကောသဇ္ဇံ ပဇဟတိ; ပမာဒံ ပဇဟန္တော သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ, သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေန္တော ပမာဒံ ပဇဟတိ; ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟန္တော သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ, သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေန္တော ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတိ; အဝိဇ္ဇံ ပဇဟန္တော ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ, ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေန္တော အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ, ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ။

ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ? ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ အဿဒ္ဓိယဿ ပဟီနတ္တာ သုပ္ပဟီနတ္တာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝိတံ ဟောတိ သုဘာဝိတံ; သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဘာဝိတတ္တာ သုဘာဝိတတ္တာ အဿဒ္ဓိယံ ပဟီနံ ဟောတိ သုပ္ပဟီနံ။ ကောသဇ္ဇဿ ပဟီနတ္တာ သုပ္ပဟီနတ္တာ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝိတံ ဟောတိ သုဘာဝိတံ; ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဘာဝိတတ္တာ သုဘာဝိတတ္တာ ကောသဇ္ဇံ ပဟီနံ ဟောတိ သုပ္ပဟီနံ။ ပမာဒဿ ပဟီနတ္တာ သုပ္ပဟီနတ္တာ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတံ ဟောတိ သုဘာဝိတံ; သတိန္ဒြိယဿ ဘာဝိတတ္တာ သုဘာဝိတတ္တာ ပမာဒော ပဟီနော ဟောတိ သုပ္ပဟီနော။ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ သုပ္ပဟီနတ္တာ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝိတံ ဟောတိ သုဘာဝိတံ; သမာဓိန္ဒြိယဿ ဘာဝိတတ္တာ သုဘာဝိတတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဟီနံ ဟောတိ သုပ္ပဟီနံ။ အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတံ ဟောတိ သုဘာဝိတံ; ပညိန္ဒြိယဿ ဘာဝိတတ္တာ သုဘာဝိတတ္တာ အဝိဇ္ဇာ ပဟီနာ ဟောတိ သုပ္ပဟီနာ။ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။

၁၈၆. ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ, ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ? စတူဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ စတူဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ; သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ; သကဒာဂါမိဖလက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ; အနာဂါမိဖလက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ; အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။ ဣတိ စတဿော မဂ္ဂဝိသုဒ္ဓိယော, စတဿော ဖလဝိသုဒ္ဓိယော, စတဿော သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိယော, စတဿော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိသုဒ္ဓိယော။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိယန္တိ; ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။

ကတိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ; ကတိ ပုဂ္ဂလာ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ? အဋ္ဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ; တယော ပုဂ္ဂလာ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ။ ကတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ? သတ္တန္နဉ္စ သေက္ခာနံ, ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ – ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ။ ကတမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ? သဝနေန ဗုဒ္ဓေါ တထာဂတဿ သာဝကော ခီဏာသဝေါ ဘာဝိတိန္ဒြိယော, သယံ ဘူတဋ္ဌေန ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘာဝိ

တိန္ဒြိယော, အပ္ပမေယ္ယဋ္ဌေန တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဘာဝိတိန္ဒြိယော – ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ။ ကတိ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ; ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော ပဌမော။

၂. ဒုတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၁၈၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ, သတိန္ဒြိယံ, သမာဓိန္ဒြိယံ , ပညိန္ဒြိယံ။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ, န မေ တေ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု [စေဝ (က.) သံ. နိ. ၅.၄၇၆] ဝါ သမဏသမ္မတာ, ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ; န စ ပနေတေ အာယသ္မန္တော [အာယသ္မန္တော သံ. နိ. ၅.၄၇၆] သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။ ယေ စ ခော ကေစိ [ယေ ကေစိ ခော (သျာ.), ယေ ဟိ ကေစိ ခော (က.) သံ. နိ. ၅.၄၇၆ ပဿိတဗ္ဗာ] ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ, တေ ခော မေ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္မတာ, ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ; တေ စ ပနာယသ္မန္တော သာမညတ္ထဉ္စ ဗြဟ္မညတ္ထဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ"တိ။

၁၈၈. ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယော ဟောတိ; ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယံ ပဇာနာတိ? ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမံ ပဇာနာတိ? ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒော ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒံ ပဇာနာတိ? ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝေါ ဟောတိ; ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ? ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ဟောတိ; ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ?

စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယော ဟောတိ; စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယံ ပဇာနာတိ။ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမံ ပဇာနာတိ။ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒော ဟောတိ; ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒံ ပဇာနာတိ။ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝေါ ဟောတိ; ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ။ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ [အသီတိသတာကာရေဟိ (သျာ.)] ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ဟောတိ; အသီတိသတံ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယော ဟောတိ; ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယံ ပဇာနာတိ? အဓိမောက္ခတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, အဓိမောက္ခဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, အဓိမောက္ခဝသေန မနသိကာရဿ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ; ပဂ္ဂဟတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန မနသိကာရဿ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ; ဥပဋ္ဌာနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သတိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော သတိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန မနသိကာရဿ သမုဒယော သတိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ; အဝိက္ခေပတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သမာဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော

သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, အဓိမောက္ခပဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ; ဒဿနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ။ အဓိမောက္ခဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သတိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဒဿနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ။ အဓိမောက္ခဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော သတိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန ဆန္ဒဿ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ။ အဓိမောက္ခဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော သတိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန မနသိကာရသ္သ သမုဒယော ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ , ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ သမုဒယော ဟောတိ။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယော ဟောတိ, ဣမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သမုဒယံ ပဇာနာတိ။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင်္ဂမံ ပဇာနာတိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, အဓိမောက္ခဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင်္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, အဓိမောက္ခဝသေန မနသိကာရသ္သ အတ္ထင်္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ [ဧကတ္တံ အနုပဋ္ဌာနံ (သျာ.)] သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; ပဂ္ဂဟဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင်္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန မနသိကာရသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင်္ဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန မနသိကာရသ္သ အတ္ထင်္ဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; အဝိက္ခေပဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင်္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန မနသိကာရသ္သ အတ္ထင်္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ; ဒဿနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင်္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန မနသိကာရသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ။

အဓိမောက္ခဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင်္ဂမော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင်္ဂ

မော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, အဝိက္ခေပတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဒဿနတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာယ အတ္ထင္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ။ အဓိမောက္ခဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင္ဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန ဆန္ဒဿ အတ္ထင္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ။ အဓိမောက္ခဝသေန မနသိကာရဿ အတ္ထင္ဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဝသေန မနသိကာရဿ အတ္ထင္ဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဝသေန မနသိကာရဿ အတ္ထင္ဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, အဝိက္ခေပဝသေန မနသိကာရဿ အတ္ထင္ဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဒဿနဝသေန မနသိကာရဿ အတ္ထင္ဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဧကတ္တအနုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ။

ဣမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင္ဂမော ဟောတိ; ဣမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အတ္ထင္ဂမံ ပဇာနာတိ။

ဂ. အဿာဒနိဒ္ဒေသော

၁၈၉. ကတမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒော ဟောတိ; ကတမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒံ ပဇာနာတိ? အဿဒ္ဓိယဿ အနုပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, အဿဒ္ဓိယပရိဠာဟဿ အနုပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, အဓိမောက္ခစရိယာယ ဝေသာရဇ္ဇံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ယံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ အယံ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော။

ကောသဇ္ဇဿ အနုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ကောသဇ္ဇပရိဠာဟဿ အနုပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟစရိယာယ ဝေသာရဇ္ဇံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ အယံ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော။

ပမာဒဿ အနုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ပမာဒပရိဠာဟဿ အနုပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနစရိယာယ ဝေသာရဇ္ဇံ သတိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော သတိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ယံ သတိန္ဒြိယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ အယံ သတိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော။

ဥဒ္ဓစ္စဿ အနုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟဿ အနုပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, အဝိက္ခေပစရိယာယ ဝေသာရဇ္ဇံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ အယံ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော။

အဝိဇ္ဇာယ အနုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟဿ အနုပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ဒဿနစရိယာယ ဝေသာရဇ္ဇံ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ , သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော ပညိန္ဒြိယသ္သ အဿာဒော ဟောတိ, ယံ ပညိန္ဒြိယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ အယံ ပညိန္ဒြိယဿ အဿာဒော။

ဣမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒေ ဟောတိ; ဣမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဿာဒံ ပဇာနာတိ။

၁. အာဒီနဝနိဒ္ဒေသော

၁၉၀. ကတမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝေ ဟောတိ; ကတမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ? အဿဒ္ဓိယဿ ဥပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အဿဒ္ဓိယပရိဠာဟဿ ဥပဋ္ဌာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနိစ္စဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနတ္တဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ။

ကောသဇ္ဇဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ကောသဇ္ဇပရိဠာဟဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနိစ္စဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန။ပေ။ အနတ္တဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ။

ပမာဒဿ ဥပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ပမာဒပရိဠာဟဿ ဥပဋ္ဌာနံ သတိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနိစ္စဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန။ပေ။ အနတ္တဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ။

ဥဒ္ဓစ္စဿ ဥပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟဿ ဥပဋ္ဌာနံ သမာဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနိစ္စဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန။ပေ။ အနတ္တဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ။

အဝိဇ္ဇာယ ဥပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟဿ ဥပဋ္ဌာနံ ပညိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနိစ္စဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, ဒုက္ခဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ, အနတ္တဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ အာဒီနဝေ ဟောတိ။

ဣမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝေ ဟောတိ; ဣမေဟိ ပဉ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ။

ဂ. နိဿရဏနိဒ္ဒေသော

၁၉၁. ကတမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ဟောတိ; ကတမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဿဒ္ဓိယာ နိဿဋံ ဟောတိ, အဿဒ္ဓိယပရိဠာဟာ နိဿဋံ ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ နိဿဋံ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ နိဿဋံ ဟောတိ, တတော ပဏီတတရသဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ပဋိလာဘာ ပုရိမတရသဒ္ဓိန္ဒြိယာ နိဿဋံ ဟောတိ; ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ကောသဇ္ဇာ နိဿဋံ ဟောတိ, ကောသဇ္ဇပရိဠာဟာ နိဿဋံ ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ နိဿဋံ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ နိဿဋံ ဟောတိ, တတော ပဏီတတရဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဋိလာဘာ ပုရိမတရဝီရိယိန္ဒြိယာ နိဿဋံ ဟောတိ; ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ပမာဒာ နိဿဋံ ဟောတိ, ပမာဒပရိဠာဟာ နိဿဋံ ဟောတိ , တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ နိဿဋံ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ နိဿဋံ ဟောတိ, တတော ပဏီတတရသတိန္ဒြိယဿ ပဋိလာဘာ ပုရိမတရသတိန္ဒြိယာ နိဿဋံ ဟောတိ; အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဥဒ္ဓစ္စာ နိဿဋံ ဟောတိ, ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟာ နိဿဋံ ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ နိဿဋံ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ နိဿဋံ ဟောတိ, တတော ပဏီတတရသမာဓိန္ဒြိယဿ ပဋိလာဘာ ပုရိမတရသမာဓိန္ဒြိယာ နိဿဋံ ဟောတိ; ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ အဝိဇ္ဇာယ နိဿဋံ ဟောတိ, အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟာ နိဿဋံ ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ နိဿဋံ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ

သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ နိဿဋ္ဌံ ဟောတိ, တတော ပဏီတတရပညိန္ဒြိယဿ ပဋိလာဘာ ပုရိမတရပညိန္ဒြိယာ နိဿဋ္ဌံ ဟောတိ။

၁၉၂. ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ပဌမေ ဈာနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဒုတိယေ ဈာနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ တတိယဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, တတိယေ ဈာနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, စတုတ္ထေ ဈာနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ , အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အနိစ္စာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

အနိစ္စာနုပဿနာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အနတ္တာနုပဿနာဝသေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အနတ္တာနုပဿနာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဝိရာဂါနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ နိရောဓာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, နိရောဓာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ခယာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ခယာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဝယာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဝယာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အနိမိတ္တာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အနိမိတ္တာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ သုညတာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ သုညတာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ယထာဘူတဉာဏဒဿနေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အာဒီနဝါနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အနာဂါမိမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိယာ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပဉ္စဟိန္ဒြိယေဟိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

နေက္ခမ္မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ကာမစ္ဆန္ဒတော နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အဗျာပါဒေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဗျာပါဒတော နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အာလောကသညာယ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ထိနမိဒ္ဓတော နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, အဝိက္ခေပေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဥဒ္ဓစ္စတော နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိစိကိစ္ဆာယ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဉာဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဝိဇ္ဇာယ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ပါမောဇ္ဇေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရတိယာ နိဿဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

၁၉၃. ပဌမေ ဈာနေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ နီဝရဏေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဒုတိယေ ဈာနေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, တတိယေ ဈာနေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ပီတိယာ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, စတုတ္ထေ ဈာနေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သုခဒုက္ခေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ။

အနိစ္စာနုပဿနာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ နိစ္စသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သုခသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အနတ္တာနုပဿနာ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အတ္တသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ နန္ဒိယာ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဝိရာဂါနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ရာဂတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, နိရောဓာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သမုဒယတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အာဒါနတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ခယာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဃနသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ , ဝယာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အာယူဟနတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဓုဝသညာယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အနိမိတ္တာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ နိမိတ္တတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ပဏိဓိယာ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, သုညတာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အဘိနိဝေသတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သာရာဒါနာဘိနိဝေသတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ယထာဘူတဉာဏဒဿနေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သမ္မောဟာဘိနိဝေသတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အာဒီနဝါနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အာလယာဘိနိဝေသတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အပ္ပဋိသင်္ခါယ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သညောဂါဘိနိဝေသတော နိဿဋာနိ ဟောန္တိ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေဟိ ကိလေသေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဩဠာရိကေဟိ ကိလေသေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ အနုသဟဂတေဟိ ကိလေသေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိဿဋာနိ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေသညေဝ ခီဏာသဝါနံ တတ္ထ တတ္ထ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ နိဿဋာနိ စေဝ ဟောန္တိ သုနိဿဋာနိ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ။

ဣမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ဟောတိ; ဣမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော ဒုတိယော။

ပဌမဘာဏဝါရော။

၃. တတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၁၉၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ [သံ. နိ. ၅.၄၇၈-၄၇၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ။ “ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ, သတိန္ဒြိယံ, သမာဓိန္ဒြိယံ, ပညိန္ဒြိယံ။ ကတ္ထ စ, ဘိက္ခဝေ, သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု – ဧတ္ထ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကတ္ထ စ, ဘိက္ခဝေ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု – ဧတ္ထ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကတ္ထ စ , ဘိက္ခဝေ, သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု – ဧတ္ထ သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကတ္ထ စ, ဘိက္ခဝေ, သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု ဈာနေသု – ဧတ္ထ သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကတ္ထ စ, ဘိက္ခဝေ, ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု အရိယသစ္စေသု – ဧတ္ထ ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”။

စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သ

တိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ?

စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

က. ပဘေဒဂဏနာနိဒ္ဒေသော

၁၉၅. စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? သပ္ပုရိသသံသေဝေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ အဓိမောက္ခာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ , ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ; သဒ္ဓမ္မသဝနေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ။ ယောနိသောမနသိကာရေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ အဓိမောက္ခာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? အနုပ္ပန္နာနံ ပာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပာဒာယ သမ္မပ္ပဓာနေ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ သမ္မပ္ပဓာနေ။ပေ.။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒာယ သမ္မပ္ပဓာနေ။ပေ.။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝာယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပာရိပူရိယာ သမ္မပ္ပဓာနေ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ။ပေ.။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သတိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? ပဌမေ ဈာနေ အဝိက္ခေပါဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယေ ဈာနေ။ပေ.။ တတိယေ ဈာနေ။ စတုတ္ထေ ဈာနေ အဝိက္ခေပါဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ,

သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုက္ခသမုဒယေ အရိယသစ္စေ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓေ အရိယသစ္စေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အရိယသစ္စေ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

၁. စရိယဝါရော

၁၉၆. စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ?

စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု။ပေ။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု။ စတူသု ဈာနေသု။ စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတိဟာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု။ပေ။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု။ စတူသု ဈာနေသု။ စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? သပ္ပုရိသသံသေဝေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဒ္ဓမ္မသဝနေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ။ပေ။ ယောနိသော မနသိကာရေ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သောတာပတ္တိယင်္ဂေ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ သမ္မပ္ပဓာနေ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ သမ္မပ္ပဓာနေ။ပေ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ သမ္မပ္ပဓာနေ။ပေ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သမ္မပ္ပဓာနေ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ပေ။ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယျဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ။ပေ.။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ။ပေ.။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယျဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ပေ.။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? ပဌမေ ဈာနေ အဝိက္ခေပာဓိပတေယျဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဒုတိယေ ဈာနေ။ပေ.။ တတိယေ ဈာနေ။ပေ.။ စတုတ္ထေ ဈာနေ အဝိက္ခေပာဓိပတေယျဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ပေ.။ စတူသု ဈာနေသု သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဒုက္ခသမုဒယေ အရိယသစ္စေ။ပေ.။ ဒုက္ခနိရောဓေ အရိယသစ္စေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အရိယသစ္စေ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယဿ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ စတူသု အရိယသစ္စေသု ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ စရိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၈. စာရဝိဟာရနိဒ္ဒေသော

၁၉၇. စာရော စ ဝိဟာရော စ အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ ပဋိဝိဒ္ဓော, ယထာစရန္တံ ယထာဝိဟရန္တံ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရီ ဂမ္ဘီရေသု ဌာနေသု ဩကပ္ပေယျုံ – ''အဒ္ဓါ, အယမာယသ္မာ ပတ္တော ဝါ ပါပုဏိဿတိ ဝါ''။

စရိယာတိ အဋ္ဌ စရိယာယော – ဣရိယာပထစရိယာ, အာယတနစရိယာ, သတိစရိယာ, သမာဓိစရိယာ, ဉာဏစရိယာ, မဂ္ဂစရိယာ, ပတ္တိစရိယာ, လောကတ္ထစရိယာတိ။ **ဣရိယာပထစရိယာ**တိ စတူသု ဣရိယာပထေသု။ **အာယတနစရိယာ**တိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။ **သတိစရိယာ**တိ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု။ **သမာဓိစရိယာ**တိ စတူသု ဈာနေသု။ **ဉာဏစရိယာ**တိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ **မဂ္ဂစရိယာ** တိ စတူသု အရိယမဂ္ဂေသု။ **ပတ္တိစရိယာ** တိ စတူသု သာမညဖလေသု။ **လောကတ္ထစရိယာ** တိ တထာဂတေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု, ပဒေသေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု, ပဒေသေ သာဝကေသု။ ဣရိယာပထစရိယာ စ ပဏိဓိသမ္ပန္နာနံ, အာယတနစရိယာ စ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရာနံ, သတိစရိယာ စ အပ္ပမာဒဝိဟာရီနံ, သမာဓိစရိယာ စ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တာနံ, ဉာဏစရိယာ စ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာနံ, မဂ္ဂစရိယာ စ သမ္မာပဋိပန္နာနံ, ပတ္တိစရိယာ စ အဓိဂတဖလာနံ, လောကတ္ထစရိယာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓာနံ, ပဒေသေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာနံ, ပဒေသေ သာဝကာနံ။ ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော။

အပရာပိ အဋ္ဌ စရိယာယော။ အဓိမုစ္စန္တော သဒ္ဓါယ စရတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော ဝီရိယေန စရတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော သတိယာ စရတိ, အဝိက္ခေပံ ကရောန္တော သမာဓိနာ စရတိ, ပဇာနန္တော ပညာယ စရတိ, ဝိဇာနန္တော ဝိညာဏစရိယာယ စရတိ, ဧဝံ ပဋိပန္နဿ ကုသလာ ဓမ္မာ အာယာပေန္တီတိ အာယတနစရိယာယ စရတိ, ဧဝံ ပဋိပန္နော ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတီတိ ဝိသေသစရိယာယ စရတိ – ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော။

အပရာပိ အဋ္ဌ စရိယာယော။ ဒဿနစရိယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ, အဘိနိရောပနစရိယာ စ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ, ပရိဂ္ဂဟစရိယာ စ သမ္မာဝါစာယ, သမုဋ္ဌာနစရိယာ စ သမ္မာကမ္မန္တဿ, ဝေါဒါနစရိယာ စ သမ္မာအာဇီဝဿ, ပဂ္ဂဟစရိယာ စ သမ္မာဝါယာမဿ, ဥပဋ္ဌာနစရိယာ စ သမ္မာသတိယာ, အဝိက္ခေပစရိယာ စ သမ္မာသမာဓိဿ – ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော။

ဝိဟာရောတိ အဓိမုစ္စန္တော သဒ္ဓါယ ဝိဟရတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော ဝီရိယေန ဝိဟရတိ, ဥပဋ္ဌပေန္တော သတိယာ ဝိဟရတိ, အဝိက္ခေပံ ကရောန္တော သမာဓိနာ ဝိဟရတိ, ပဇာနန္တော ပညာယ ဝိဟရတိ။

အနုဗုဒ္ဓောတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယဿ ဒဿနဋ္ဌော အနုဗုဒ္ဓော ဟောတိ။

ပဋိဝိဒ္ဓော တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌော ပဋိဝိဒ္ဓော ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော ပဋိဝိဒ္ဓော ဟောတိ, သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော ပဋိဝိဒ္ဓော ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌော ပဋိဝိဒ္ဓော ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယဿ ဒဿနဋ္ဌော ပဋိဝိဒ္ဓော ဟောတိ။ **ယထာစရန္တံ** န္တိ ဧဝံ သဒ္ဓါယ စရန္တံ, ဧဝံ ဝီရိယေန စရန္တံ, ဧဝံ သတိယာ စရန္တံ, ဧဝံ သမာဓိနာ စရန္တံ, ဧဝံ ပညာယ စရန္တံ။ **ယထာဝိဟရန္တံ** န္တိ ဧဝံ သဒ္ဓါယ ဝိဟရန္တံ, ဧဝံ ဝီရိယေန ဝိဟရန္တံ, ဧဝံ သတိယာ ဝိဟရန္တံ, ဧဝံ သမာဓိနာ ဝိဟရန္တံ, ဧဝံ ပညာယ ဝိဟရန္တံ။ **ဝိညူ**တိ ဝိညူ ဝိဘာဝီ မေဓာဝီ ပဏ္ဍိတာ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာ။ **သဗြဟ္မစာရီ** တိ ဧကကမ္မံ ဧကုဒ္ဒေသော သမသိက္ခတာ။ **ဂမ္ဘီရေသု ဌာနေသူ** တိ ဂမ္ဘီရာနိ ဌာနာနိ ဝုစ္စန္တိ ဈာနာ စ ဝိမောက္ခာ စ သမာဓီ စ သမာပတ္တိယော စ မဂ္ဂါ စ ဖလာနိ စ အဘိညာယော စ ပဋိသမ္ဘိဒာ စ။ **ဩကပ္ပေယျုံ** န္တိ သဒ္ဒဟေယျုံ အဓိမုစ္စေယျုံ။ **အဒ္ဓာ** တိ ဧကံသဝစနမေတံ နိဿံသယဝစနမေတံ နိက္ကင်္ခဝစနမေတံ အဒ္ဝေဇ္ဈဝစနမေတံ အဒ္ဝေဠှကဝစနမေတံ နိယောဂဝစနမေတံ အပဏ္ဏကဝစနမေတံ အဝတ္ထာပနဝစနမေတံ – အဒ္ဓာတိ။ **အာယသ္မာ** တိ ပိယဝစနမေတံ ဂရုဝစနမေတံ သဂါရဝသပ္ပတိဿာဓိဝစနမေတံ – အာယသ္မာတိ။ **ပတ္တော တ**တိ အဓိဂတော တ။ **ဖုသိဿတိ တ** တိ အဓိဂမိဿတိ တ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော တတိယော။

၄. စတုတ္ထသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၁၉၈. ပုရိမနိဒါနံ [ပရိပုဏ္ဏနိဒါနံ (သျာ. က.)] ။ “ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ, သတိန္ဒြိယံ, သမာဓိန္ဒြိယံ, ပညိန္ဒြိယံ – ဣမာနိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ကတိဟာကာရေဟိ ကေနဋ္ဌေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဆဟာကာရေဟိ တေနဋ္ဌေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ – အာဓိပတေယျဋ္ဌေန အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန အဓိမတ္တဋ္ဌေန, အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန, ပရိယာဒါနဋ္ဌေန, ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန”။

က. အာဓိပတေယျဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

၁၉၉. ကထံ **အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ?** အဿဒ္ဓိယံ ပဇဟတော အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကောသဇ္ဇံ ပဇဟတော ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပမာဒံ ပဇဟတော ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယျဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော အဝိက္ခေပာဓိပတေယျဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမော

ကုသ္ဓေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပ ဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယျဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သတိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန အဝိက္ခေပာဓိပတေယျဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟတော နေက္ခမ္မဝသေန ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဗျာပါဒံ ပဇဟတော အဗျာပါဒဝသေန။ပေ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟတော အာလောကသညာဝသေန။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

ခ. အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

၂၀၀. ကထံ **အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ?** အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, အဿဒ္ဓိယသံဝရဋ္ဌေန [အဿဒ္ဓိယံ သံဝရဋ္ဌေန (သျာ. က.) ဧဝမီဒိသေသု ပဒေသုပိ] သီလဝိသုဒ္ဓိ – သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အာဒိဝိသောဓနာ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ကောသဇ္ဇသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာဒိဝိသောဓနာ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ, ပမာဒသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – သတိန္ဒြိယဿ အာဒိဝိသောဓနာ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ, ဥဒ္ဓစ္စသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – သမာဓိန္ဒြိယဿ အာဒိဝိသောဓနာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ, အဝိဇ္ဇာသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – ပညိန္ဒြိယဿ အာဒိဝိသောဓနာ။ နေက္ခမ္မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, ကာမစ္ဆန္ဒသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒိဝိသောဓနာ။ အဗျာပါဒေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, ဗျာပါဒသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒိဝိသောဓနာ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, သဗ္ဗကိလေသသံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ – ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အာဒိဝိသောဓနာ။ ဧဝံ အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

ဂ. အဓိမတ္တဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

၂၀၁. ကထံ **အဓိမတ္တဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ?** သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဆန္ဒဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ ။ ဆန္ဒဝသေန ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပါမောဇ္ဇဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပီတိဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပီတိဝသေန ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပဿဒ္ဓိဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပဿဒ္ဓိဝသေန သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – သုခဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သုခဝသေန ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဩဘာသဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဩဘာသဝသေန သံဝေ

ကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – သံဝေဂဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သံဝေဇေတွာ စိတ္တံ သမာဒဟတိ – သမာဓိဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တထာ သမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ ပဂ္ဂဏှာတိ – ပဂ္ဂ ဟဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တထာပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ – ဥပေက္ခာဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာဝသေန နာနတ္တကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ – ဝိမောက္ခဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တတ္တာ တေ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တိ – ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဘာဝိတတ္တာ တတော ပဏီတတရေ ဝိဝဋ္ဋန္တိ – ဝိဝဋ္ဋနာဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဝိဝဋ္ဋိတတ္တာ တတော တေသဇ္ဇတိ [တေဿဇ္ဇတိ (သျာ. က.)] – တေသဂ္ဂဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တေသဇ္ဇိတတ္တာ တတော နိရုဇ္ဈန္တိ – နိရောဓဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ နိရောဓဝသေန ဒွေ ဝ တေသဂ္ဂာ – ပရိစ္စာဂတေသဂ္ဂေါ စ, ပက္ခန္ဒနတေသဂ္ဂေါ စ။ ကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတီတိ – ပရိစ္စာဂတေသဂ္ဂေါ။ နိရောဓနိဗ္ဗာနဓာတုယာ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ပက္ခန္ဒနတေသဂ္ဂေါ။ နိရောဓဝသေန ဣမေ ဒွေ တေသဂ္ဂါ။

အဿဒ္ဓိယဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ အဿဒ္ဓိယပရိဠာဟဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဩဠာရိကာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနုသဟဂတာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဆန္ဒဝသေန သဒ္ဓာဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ပေ.။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပေ.။ ကောသဇ္ဇဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကောသဇ္ဇပရိဠာဟဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သတိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ ပမာဒဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပမာဒပရိဠာဟဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ အဝိဇ္ဇာယ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟဿ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဩဠာရိကာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနုသဟဂတာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဆန္ဒဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဆန္ဒဝသေန ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပါမောဇ္ဇဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပီတိဝသေန ပညာ ဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပီတိဝသေန ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပဿဒ္ဓိဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပဿဒ္ဓိဝသေန သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – သုခဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သုခဝသေန ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဩဘာသဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဩဘာသဝသေန သံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – သံဝေဂဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သံဝေဇေတွာ စိတ္တံ သမာဒဟတိ – သမာဓိဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တထာသမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ ပဂ္ဂဏှာတိ – ပဂ္ဂဟဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တထာပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ – ဥပေက္ခာဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာဝသေန နာနတ္တကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ – ဝိမောက္ခဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တတ္တာ တေ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တိ – ဘာဝနာဝသေန [ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာဝသေန (သျာ. က.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဘာဝိတတ္တာ တတော ပဏီတတရေ ဝိဝဋ္ဋန္တိ – ဝိဝဋ္ဋနာဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဝိဝဋ္ဋိတတ္တာ တတော တေသဇ္ဇတိ – တေသဂ္ဂဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ တေသဇ္ဇိတတ္တာ တတော နိရုဇ္ဈန္တိ – နိရောဓဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ နိရောဓဝသေန ဒွေ ဝ တေသဂ္ဂါ – ပရိစ္စာဂတေသဂ္ဂေါ စ, ပက္ခန္ဒနတေသဂ္ဂေါ စ။ ကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတီတိ – ပရိစ္စာဂတေသဂ္ဂေါ။ နိရောဓနိဗ္ဗာနဓာတုယာ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတီတိ – ပက္ခန္ဒနတေသဂ္ဂေါ။ နိရောဓဝသေန ဣမေ ဒွေ တေသဂ္ဂါ။ ဣမံ အဓိမတ္တဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

ဃ. အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

၂၀၂. ကထံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဘာဝနာယ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဆန္ဒဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဆန္ဒဝသေန ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ပါမောဇ္ဇဝသေန သဒ္ဓါဝသေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိဋ္ဌာတိ။ပေ.။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

င. ပရိယာဒါနဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

ကထံ ပရိယာဒါနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဿဒ္ဓိယံ ပရိယာဒိယတိ , အဿဒ္ဓိယပရိဠာဟံ ပရိယာဒိယတိ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ကောသဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, ကောသဇ္ဇပရိဠာဟံ ပရိယာဒိယတိ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ပမာဒံ ပရိယာဒိယတိ, ပမာဒပရိဠာဟံ ပရိယာဒိယတိ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ဥဒ္ဓစ္စံ ပရိယာဒိယတိ, ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟံ ပရိယာဒိယတိ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟံ ပရိယာဒိယတိ။ နေက္ခမ္မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပရိယာဒိယန္တိ။ အဗျာပာဒေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဗျာပာဒံ ပရိယာဒိယန္တိ။ အာလောကသညာယ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ထိနမိဒ္ဓံ ပရိယာဒိယန္တိ။ အဝိက္ခေပေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဥဒ္ဓစ္စံ ပရိယာဒိယန္တိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သဗ္ဗကိလေသေ ပရိယာဒိယန္တိ။ ဧဝံ ပရိယာဒါနဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

စ. ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော

၂၀၃. ကထံ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ? သဒ္ဓော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, သဒ္ဓဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ဝီရိယဝါ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ဝီရိယဝတော ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သတိမာ သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, သတိမတော သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သမာဟိတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, သမာဟိတဿ သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ပညဝါ ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ပညဝတော ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ယောဂါဝစရော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နေက္ခမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ယောဂါဝစရဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နေက္ခမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ ယောဂါဝစရော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဗျာပာဒေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ယောဂါဝစရဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဗျာပာဒေ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ ယောဂါဝစရော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အာလောကသညာယ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ယောဂါဝစရဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အာလောကသညာယ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ ယောဂါဝစရော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဝိက္ခေပေ ပတိဋ္ဌာပေတိ , ယောဂါဝစရဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဝိက္ခေပေ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ပေ.။ ယောဂါဝစရော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေတိ, ယောဂါဝစရဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

၅. ဣန္ဒြိယသမောဓာနံ

၂၀၄. ပုထုဇ္ဇနော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? သေက္ခော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? ဝီတရာဂေါ သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? ပုထုဇ္ဇနော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ သေက္ခော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဝီတရာဂေါ သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ပုထုဇ္ဇနော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အာဝဇ္ဇိတတ္တာ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သမထနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အဝိက္ခေပူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဩဘာသူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သမ္ပဟံသနူပဋ္ဌာနကုသလော ဟော

တိ, ဥပေက္ခုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ – ပုထုဇ္ဇနော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

သေက္ခော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အာဝဇ္ဇိတတ္တာ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သမထနိမိတ္တုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟနိမိတ္တုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အဝိက္ခေပူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဩဘာသူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သမ္ပဟံသနူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဥပေက္ခုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဧကတ္တုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ – သေက္ခော သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ဝီတရာဂေ သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အာဝဇ္ဇိတတ္တာ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ပေ.။ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဉာဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဝိမုတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ – ဝီတရာဂေ သမာဓိံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

၂၀၅. ပုထုဇ္ဇနော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? သေက္ခော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ , ကတိဟာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? ဝီတရာဂေ ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတိဟာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ကတိဟာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ?

ပုထုဇ္ဇနော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော နဝဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, နဝဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ သေက္ခော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဒသဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဝီတရာဂေ ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ပုထုဇ္ဇနော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ကတမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, နိစ္စတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သုခတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အတ္တတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ခယတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဃနတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဝယတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အာယူဟနာနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဓုဝတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ အနိမိတ္တုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, နိမိတ္တာနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ အပ္ပဏိဟိတူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ပဏိဓိအနုပဋ္ဌာနကုသလော [ပဏိဓာနုပဋ္ဌာနကုသလော (သျာ.)] ဟောတိ။ သုညတူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အဘိနိဝေသာနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ – ပုထုဇ္ဇနော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

၂၀၆. သေက္ခော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ကတမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, နိစ္စတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ပေ.။ သုညတူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အဘိနိဝေသာနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဉာဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အညာဏအနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ – သေက္ခော ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ဝီတရာဂေ ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ကတမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ကတမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, နိစ္စတော အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ပေ.။ ဉာဏူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, အညာဏာနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ ဝိသညောဂူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သညောဂါနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။ နိရောဓူပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, သင်္ခါရာနုပဋ္ဌာနကု

သလော ဟောတိ – ဝီတရာဂေ ဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော ဣမေဟိ ဒွတ္တိသာယ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, ဣမေဟိ ဒွတ္တိသာယ အာကာရေဟိ အနုပဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

အာဝဇ္ဇိတတ္တာ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ, ဂေါစရဉ္စ ပဇာနာတိ, သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ပေ။ ဓမ္မေ သမောဓာနေတိ, ဂေါစရဉ္စ ပဇာနာတိ, သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ **ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီ**တိ ကထံ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ? အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ သမောဓာနေတိ။ပေ။ သမထနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ပဂ္ဂဟနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အဝိက္ခေပူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဩဘာသူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, သမ္ပဟံသနူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဥပေက္ခူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန , ဧကတ္တူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဉာဏူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဝိမုတ္တူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန။

အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, နိစ္စတော အနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, သုခတော အနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အတ္တတော အနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ခယတော ဥပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဃနတော အနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဝယတော ဥပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အာယူဟနာနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဝိပရိဏာမူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဓုဝတော အနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, နိမိတ္တာနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အပ္ပဏိဟိတူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ပဏိဓိအနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, သုညတူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အဘိနိဝေသာနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဉာဏူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, အညာဏာနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, ဝိသညောဂူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, သညောဂါနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန , နိရောဓူပဋ္ဌာနကုသလဝသေန, သင်္ခါရာနုပဋ္ဌာနကုသလဝသေန ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ, ဂေါစရဉ္စ ပဇာနာတိ, သမတ္တဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

၂၀၇. စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသီဘာဝတာပညာ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ, အညိန္ဒြိယဿ, အညာတာဝိန္ဒြိယဿ။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? အညိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? အညာတာဝိန္ဒြိယံ ကတိ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ – သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။ အညိန္ဒြိယံ ဆ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ – သောတာပတ္တိဖလံ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ, သကဒါဂါမိဖလံ, အနာဂါမိမဂ္ဂံ, အနာဂါမိဖလံ, အရဟတ္တမဂ္ဂံ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ – အရဟတ္တဖလံ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပဂ္ဂဟပရိဝါရံ ဟောတိ, သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနပရိဝါရံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပပရိဝါရံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနပရိဝါရံ ဟောတိ, မနိန္ဒြိယံ ဝိဇာနနပရိဝါရံ ဟောတိ, သောမနဿိန္ဒြိယံ အဘိသန္ဒနပရိဝါရံ ဟောတိ, ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယျပရိဝါရံ ဟောတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ, ဌပေတွာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ, သဗ္ဗေဝ ကုသလာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အနာသဝာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိယျာနိကာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ အပစယဂါမိနော ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ, အညမညပရိဝါရာ ဟောန္တိ, နိဿယပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပရိဝါရာ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။

သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ။ပေ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ ဟောတိ။ပေ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယျပရိဝါရံ ဟောတိ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေဝ အဗျာကတာ ဟောန္တိ, ဌပေတွာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သဗ္ဗေဝ အနာသဝာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပရိဝါရာ ဟောန္တိ ။ တေဝ တဿ အာကာရာ စေဝ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ စ။ ဣတိ ဣမာနိ အဋ္ဌ အဋ္ဌကာနိ စတုသဋ္ဌိ ဟောန္တိ။

အာသတတိ ကတမေ တေ အာသတ? ကာမာသတေ, ဘတသတေ, ဒိဋ္ဌာသတေ, အဝိဇ္ဇာသတေ။ ကတ္ထေတေ အာသတ ခီယန္တိ [ခိယ္ယန္တိ (က.)] ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဒိဋ္ဌာသတေ ခီယတိ။ အပာယဂမနီယော ကာမာသတေ ခီယတိ, အပာယဂမနီယော ဘတသတေ ခီယတိ, အပာယဂမနီယော အဝိဇ္ဇာသတေ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသတ ခီယန္တိ။ သကအာကမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကော ကာမာသတေ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘတသတေ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသတေ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသတ ခီယန္တိ။ အနာကမိမဂ္ဂေန အနဝသေသော ကာမာသတေ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော ဘတသတေ ခီယတိ, တဒေကဋ္ဌော အဝိဇ္ဇာသတေ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသတ ခီယန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အနဝသေသော ဘတသတေ ခီယတိ, အနဝသေသော အဝိဇ္ဇာသတေ ခီယတိ။ ဧတ္ထေတေ အာသတ ခီယန္တိ။

၂၀၈. န တဿ အဒ္ဒိဋ္ဌမိဓတ္ထိ ကိဉ္စိ၊ အထော အဝိညာတမဇာနိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျံ၊ တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခူတိ။

သမန္တစက္ခူ တိ ကေနဋ္ဌေန သမန္တစက္ခု? စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ – ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ။ပေ။ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, အနာဝရဏဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ။ ဣမာနိ စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။ ဣမေသံ စုဒ္ဒသန္နံ ဗုဒ္ဓဉာဏာနံ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ သာဝကသာဓာရဏာနိ, ဆ ဉာဏာနိ အသာဓာရဏာနိ သာဝကေဟိ။

ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော ဉာတော, အညာတော ဒုက္ခဋ္ဌော နတ္ထီတိ – သမန္တစက္ခူ။ ယံ သမန္တစက္ခု တံ ပညိန္ဒြိယံ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ။ ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ; အဖဿိတော ပညာယ ဒုက္ခဋ္ဌော နတ္ထီတိ – သမန္တစက္ခူ။ ယံ သမန္တစက္ခု တံ ပညိန္ဒြိယံ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ။ ယာဝတာ သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော။ပေ။ ယာဝတာ နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော။ ယာဝတာ မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော။ ယာဝတာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ ယာဝတာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ။ ယာဝတာ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။ ယာဝတာ ယမကပာဋိဟီရေ ဉာဏံ။ ယာဝတာ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ။ ယာဝတာ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ, တံ ဉာတံ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယ။ အဖဿိတံ ပညာယ နတ္ထီတိ – သမန္တစက္ခူ။ ယံ သမန္တစက္ခု တံ ပညိန္ဒြိယံ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ။

သဒ္ဒဟန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော သဒ္ဒဟတိ။ သဒ္ဒဟန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော သဒ္ဒဟတိ။ သဒ္ဒဟန္တော သမာဒဟတိ, သမာဒဟန္တော သဒ္ဒဟတိ။ သဒ္ဒဟန္တော ပဇာနာတိ, ပဇာနန္တော သဒ္ဒဟတိ။ ပဂ္ဂဏှန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ။ ပဂ္ဂဏှန္တော သမာဒဟတိ, သမာဒဟန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ။ ပဂ္ဂဏှန္တော ပဇာနာတိ, ပဇာနန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ။ ပဂ္ဂဏှန္တော သဒ္ဒဟတိ, သဒ္ဒဟန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော သမာဒဟတိ, သမာဒဟန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ပဇာနာတိ, ပဇာနန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော သဒ္ဒဟတိ, သဒ္ဒဟန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သမာဒဟန္တော ပဇာနာတိ, ပဇာနန္တော သမာဒဟတိ။ သမာဒဟန္တော သဒ္ဒဟတိ, သဒ္ဒဟန္တော သမာဒဟတိ။ သမာဒဟန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော သမာဒဟတိ။ သမာဒဟန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော သမာဒဟတိ။ ပဇာနန္တော သဒ္ဒဟတိ, သဒ္ဒဟန္တော ပဇာနာတိ။ ပဇာနန္တော ပဂ္ဂဏှာတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော ပဇာနာတိ။ ပဇာနန္တော ဥပဋ္ဌာပေတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော ပဇာနာတိ။ ပဇာနန္တော သမာဒဟတိ, သမာဒဟန္တော ပဇာနာတိ။

သဒ္ဒဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ, ပဂ္ဂဟိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ။ သဒ္ဒဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ, ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ။ သဒ္ဒဟိတတ္တာ သမာဒဟိတံ, သမာဒဟိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ။ သဒ္ဒဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ, ပဇာနိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ , ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ သမာဒဟိတံ, သမာဒဟိတတ္တာ ပ

ဂုဟိတံ။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ ပဇာနိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ, သဒ္ဒဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ။ ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ သမာဒဟိတံ, သမာဒဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ။ ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ ပဇာနိတံ, ပဇာနိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ။ ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ, သဒ္ဒဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ။ ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ, ပဂ္ဂဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ။ သမာဒဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ, ပဇာနိတတ္တာ သမာဒဟိတံ။ သမာဒဟိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ, သဒ္ဒဟိတတ္တာ သမာဒဟိတံ။ သမာဒဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ, ပဂ္ဂဟိတတ္တာ သမာဒဟိတံ။ သမာဒဟိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ, ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ သမာဒဟိတံ။ ပဇာနိတတ္တာ သဒ္ဒဟိတံ, သဒ္ဒဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ။ ပဇာနိတတ္တာ ပဂ္ဂဟိတံ, ပဂ္ဂဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ။ ပဇာနိတတ္တာ ဥပဋ္ဌာပိတံ, ဥပဋ္ဌာပိတတ္တာ ပဇာနိတံ။ ပဇာနိတတ္တာ သမာဒဟိတံ, သမာဒဟိတတ္တာ ပဇာနိတံ။

ယံ ဗုဒ္ဓစက္ခု တံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ, ယံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ တံ ဗုဒ္ဓစက္ခု, ယေန စက္ခုနာ တထာဂတော သတ္တေ ပဿတိ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွာကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော [ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ (သျာ. က.)] , အပ္ပေကစ္စေ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော။

အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, ကုသီတော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ သမာဟိတော ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, အသမာဟိတော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော။

တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ တိ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ပေ.။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော တိက္ခိန္ဒြိယော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော မုဒိန္ဒြိယော။ **သွာကာရေ ဒွာကာရေ**တိ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ပေ.။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော သွာကာရော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော ဒွာကာရော။ **သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ**တိ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။ပေ.။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော သုဝိညာပယော, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော ဒုဝိညာပယော။

အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော, အပ္ပေကစ္စေ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော တိ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလော နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ , ကုသီတော ပုဂ္ဂလော နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။ပေ.။ ပညဝါ ပုဂ္ဂလော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ, ဒုပ္ပညော ပုဂ္ဂလော နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ။

လောကောတိ ခန္ဓလောကော ဓာတုလောကော အာယတနလောကော ဝိပတ္တိဘဝလောကော ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော သမ္ပတ္တိဘဝလောကော သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော။

ဧကော လောကော – သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဒွေ လောကာ – နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ တယော လောကာ – တိဿော ဝေဒနာ။ စတ္တာရော လောကာ – စတ္တာရော အာဟာရာ။ ပဉ္စ လောကာ – ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ လောကာ – ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ။ သတ္တ လောကာ – သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ အဋ္ဌ လောကာ – အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ။ နဝ လောကာ – နဝ သတ္တာဝါသာ။ ဒသ လောကာ – ဒသာယတနာနိ။ ဒွါဒသ လောကာ – ဒွါဒသာယတနာနိ။ အဋ္ဌာရသ လောကာ – အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။

ဝဇ္ဇ န္တိ သဗ္ဗေ ကိလေသာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရာ ဝဇ္ဇာ, သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မာ ဝဇ္ဇာ။ ဣတိ ဣမသ္မိဉ္စ လောကေ ဣမသ္မိဉ္စ ဝဇ္ဇေ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သေယျထာပိ ဥက္ခိတ္တာသိကေ ဝဓကေ။ ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဇာနာတိ ပဿတိ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ။

ဣန္ဒြိယသမောဓာနေ ပဉ္စမော။

၅. ဝိမောက္ခကထာ

၁. ဥဒ္ဒေသော

၂၀၉. ပုရိမနိဒါနံ ။ "တယောမေ , ဘိက္ခဝေ, ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ တယော? သုညတော ဝိမောက္ခော, အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော – ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, တယော ဝိမောက္ခာ။

"အပိ စ, အဋ္ဌသဋ္ဌိ ဝိမောက္ခာ – သုညတော ဝိမောက္ခော, အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော; အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော, ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော, ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော; အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ; အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ; အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ [အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ (သျာ.)] စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ, ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ; ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဝိမောက္ခော, အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဝိမောက္ခော, သုဘံ တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတီတိ ဝိမောက္ခော; အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော, အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော; နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော, သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော; သမယဝိမောက္ခော, အသမယဝိမောက္ခော; သာမယိကော ဝိမောက္ခော, အသာမယိကော ဝိမောက္ခော; ကုပ္ပော ဝိမောက္ခော, အကုပ္ပော ဝိမောက္ခော; လောကိယော ဝိမောက္ခော, လောကုတ္တရော ဝိမောက္ခော; သာသဝေါ ဝိမောက္ခော, အနာသဝေါ ဝိမောက္ခော; သာမိသော ဝိမောက္ခော, နိရာမိသော ဝိမောက္ခော; နိရာမိသာနိရာမိသတရော ဝိမောက္ခော, ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော, ပဏိဟိတပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမောက္ခော; သညုတ္တော ဝိမောက္ခော, ဝိသညုတ္တော ဝိမောက္ခော; ဧကတ္တဝိမောက္ခော, နာနတ္တဝိမောက္ခော , သညာဝိမောက္ခော, ဉာဏဝိမောက္ခော; သီတိသိယာဝိမောက္ခော [သီတိသိယာဝိမောက္ခော (သီ. အဋ္ဌ.)] , ဈာနဝိမောက္ခော, အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော"။

၂. နိဒ္ဒေသော

၂၁၀. ကတမော **သုညတော ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂာရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – "သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ"တိ။ သော တတ္ထ အဘိနိဝေသံ န ကရောတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ အယံ သုညတော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂာရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – "သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ"တိ။ သော တတ္ထ နိမိတ္တံ န ကရောတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အယံ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂာရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – "သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ"တိ။ သော တတ္ထ ပဏိဓိံ န ကရောတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အယံ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ ဈာနာနိ – အယံ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော။ ကတမော ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော? စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော။ ကတမော ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော? စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ – အယံ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော။

ကတမေ **အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** ပဌမံ ဈာနံ နီဝရဏေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တတိယံ ဈာနံ ပီတိယာ ဝုဋ္ဌာတိ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ သုခဒုက္ခေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဣမေ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဣမေ ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသာ ဒိဋ္ဌာနုသယာ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂေါ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ရူပရာဂါ အရူပရာဂါ မာနာ ဥဒ္ဓစ္စာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဣမေ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

၂၁၁. ကတမေ **အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ, ဒုတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ပေ။ တတိယံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ပေ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ – ဣမေ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ။ပေ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ ။ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ – ဣမေ ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ **အနိစ္စာနုပဿနာ, ဒုက္ခာနုပဿနာ, အနတ္တာနုပဿနာ** ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ပေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ **အနိစ္စာနုပဿနာ, ဒုက္ခာနုပဿနာ, အနတ္တာနုပဿနာ** – ဣမေ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာနံ အနုလောမာ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓီ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ, ဒုတိယဿ ဈာနဿ။ပေ။ တတိယဿ ဈာနဿ။ပေ။ စတုတ္ထဿ ဈာနဿ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ – ဣမေ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓီ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓီ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ပေ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ။ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ – ဣမေ ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓီ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

ကတမေ **ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနပဋိပ္ပဿဒ္ဓီ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ?** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ သောတာပတ္တိဖလံ, သကဒာဂါမိမဂ္ဂဿ သကဒာဂါမိဖလံ , အနာဂါမိမဂ္ဂဿ အနာဂါမိဖလံ, အရဟတ္တမဂ္ဂဿ အရဟတ္တ

ဖလံ – ဣမေ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ။

၂၁၂. ကထံ **ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိ – ဝိမောက္ခော?** ဣဓေကစ္စော အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ နီလနိမိတ္တံ မနသိကရောတိ, နီလသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ [သုပဓာရိတံ (က.)] ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ ဗဟိဒ္ဓာ နီလနိမိတ္တေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ, နီလသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓာ စ ဥဘယမိဒံ ရူပ''န္တိ, ရူပသညီ ဟောတိ။ ဣဓေကစ္စော အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ပီတနိမိတ္တံ။ပေ။ လောဟိတနိမိတ္တံ။ပေ။ ဩဒါတနိမိတ္တံ မနသိကရောတိ, ဩဒါတသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ ဗဟိဒ္ဓာ ဩဒါတနိမိတ္တေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ, ဩဒါတသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓာ စ ဥဘယမိဒံ ရူပ''န္တိ, ရူပသညီ ဟောတိ။ ဧဝံ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိ – ဝိမောက္ခော။

ကထံ **အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓာ ရူပါနိ ပဿတီတိ – ဝိမောက္ခော?** ဣဓေကစ္စော အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ နီလနိမိတ္တံ န မနသိကရောတိ, နီလသညံ န ပဋိလဘတိ; ဗဟိဒ္ဓာ နီလနိမိတ္တေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ, နီလသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အဇ္ဈတ္တံ အရူပံ, ဗဟိဒ္ဓာ ရူပမိဒ''န္တိ, ရူပသညီ ဟောတိ။ ဣဓေကစ္စော အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ပီတနိမိတ္တံ။ပေ။ လောဟိတနိမိတ္တံ။ပေ။ ဩဒါတနိမိတ္တံ န မနသိကရောတိ, ဩဒါတသညံ န ပဋိလဘတိ; ဗဟိဒ္ဓာ ဩဒါတနိမိတ္တေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ, ဩဒါတသညံ ပဋိလဘတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ, သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ, သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ သွာဝတ္ထိတံ အဝတ္ထာပေတွာ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အဇ္ဈတ္တံ အရူပံ ဗဟိဒ္ဓာ ရူပမိဒ''န္တိ, ရူပသညီ ဟောတိ။ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓာ ရူပါနိ ပဿတီတိ – ဝိမောက္ခော။

ကထံ **''သုဘ''န္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတီတိ – ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ, တထာ ဒုတိယံ, တထာ တတိယံ, တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန [အဗျာပဇ္ဈေန (သျာ.)] ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ မေတ္တာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပေ။ ကရုဏာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပေ။ မုဒိတာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ ပေ။ ဥပေက္ခာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ''သုဘံ'' တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတီတိ – ဝိမောက္ခော။

၂၁၃. ကတမော **အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ ''အနန္တော အာကာသော''တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ''အနန္တံ ဝိညာဏ''န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော ။

ကတမော **နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော?** ဣဓ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **သမယဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ သမယဝိမောက္ခော။

ကတမော **အသမယဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ အသမယဝိမောက္ခော။

ကတမော **သာမယိကော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ သာမယိကော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အသာမယိကော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ အသာမယိကော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ကုပ္ပော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ ကုပ္ပော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အကုပ္ပော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ အကုပ္ပော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **လောကိယော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ လောကိယော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **လောကုတ္တရော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ လောကုတ္တရော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **သာသဝေါ ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ သာသဝေါ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **အနာသဝေါ ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ အနာသဝေါ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **သာမိသော ဝိမောက္ခော?** ရူပပ္ပဋိသညုတ္တော ဝိမောက္ခော – အယံ သာမိသော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **နိရာမိသော ဝိမောက္ခော?** အရူပပ္ပဋိသညုတ္တော ဝိမောက္ခော – အယံ နိရာမိသော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **နိရာမိသာ နိရာမိသတရော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂာ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ နိရာမိသာနိရာမိသတရော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ကတမော အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော? စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ပဏိဟိတပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမောက္ခော?** ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိလာဘော တ ဝိတက္ကော တ ။ပေ.။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋိလာဘော တ ဝိတက္ကော တ – အယံ ပဏိဟိတပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမောက္ခော။

ကတမော **သညုတ္တော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ သညုတ္တော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ဝိသညုတ္တော ဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ ဝိသညုတ္တော ဝိမောက္ခော။

ကတမော **ဧကတ္တဝိမောက္ခော?** စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – အယံ ဧကတ္တဝိမောက္ခော။

ကတမော **နာနတ္တဝိမောက္ခော?** စတ္တာရိ စ ဈာနာနိ, စတဿော စ အရူပသမာပတ္တိယော – အယံ နာနတ္တဝိမောက္ခော။

၂၁၄. ကတမော **သညာဝိမောက္ခော?** သိယာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဟောတိ, ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နန္ဒိယာ သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ရာဂတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ သမုဒယတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ အာဒါနတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ နိမိတ္တတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ ဧဝံ သိယာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ ဧဝံ သိယာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သညာယ မုစ္စတီတိ – သညာဝိမောက္ခော ။ ဧဝံ သိယာ, ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သညာဝိမောက္ခာ ဧကော သညာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန – အယံ သညာဝိမောက္ခော။

၂၁၅. ကတမော **ဉာဏဝိမောက္ခော?** သိယာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန **သိယာ**တိ ။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ နိစ္စတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ သုခတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ အတ္တတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ နန္ဒိယာ သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ ရာဂတော သမ္မောဟာ အညာဏာ

မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ သမုဒယတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ အာဒါနတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ နိမိတ္တတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ ထာဘူတံ ဉာဏံ ပဏိဓိယာ သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ဇာ သိယာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ နိစ္စတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ဇာ သိယာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ဝေဒနာယ ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ နိစ္စတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာ ယထာဘူတံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သမ္မောဟာ အညာဏာ မုစ္စတီတိ – ဉာဏဝိမောက္ခော။ ဇာ သိယာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ ဉာဏဝိမောက္ခာ ဧကော ဉာဏဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန – အယံ ဉာဏဝိမောက္ခော။

၂၁၆. ကတမော **သီတိသိယာဝိမောက္ခော?** သိယာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန **သိယာ**တိ။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ နိစ္စတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ သုခတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ အတ္တတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ နန္ဒိယာ သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ ရာဂတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော ။ နိရောဓာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ သမုဒယတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ အာဒါနတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ နိမိတ္တတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ ပဏိဓိယာ သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ဇာ သိယာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ နိစ္စတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ဇာ သိယာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ နိစ္စတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ ဉာဏံ အဘိနိဝေသတော သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ မုစ္စတီတိ – သီတိသိယာဝိမောက္ခော။ ဇာ သိ

ယာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ သီတိသိယာဝိမောက္ခာ ဧကော သီတိသိယာဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန – အယံ သီတိသိယာဝိမောက္ခော။

၂၁၇. ကတမော **ဈာနဝိမောက္ခော?** နေက္ခမ္မံ ဈာယတီတိ [ဇာယတီတိ (သျာ.)] ဈာနံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဈာယန္တော [ဇာယန္တော (သျာ.)] မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာပေန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာယန္တီတိ – ဓမ္မာ။ ဈာပေတီတိ – ကိလေသေ။ ဈာတေ စ ဈာပေ စ ဇာနာတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ အဗ္យာပာဒော ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ဗျာပာဒံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဈာယန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာပေန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာယန္တီတိ – ဓမ္မာ။ ဈာပေတီတိ – ကိလေသေ။ ဈာတေ စ ဈာပေ စ ဇာနာတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ အာလောကသညာ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ပေ.။ အဝိက္ခေပော ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဉာဏံ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ အဝိဇ္ဇံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ပါမောဇ္ဇံ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ အရတိံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ပဌမံ ဈာနံ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ နီဝရဏေ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ သဗ္ဗကိလေသေ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဈာယန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာပေန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာယန္တီတိ – ဓမ္မာ။ ဈာပေတီတိ – ကိလေသေ။ ဈာတေ စ ဈာပေ စ ဇာနာတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော – အယံ ဈာနဝိမောက္ခော။

၂၁၈. ကတမော **အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော?** သိယာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန **သိယာ**တိ ။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နန္ဒိယာ ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ရာဂတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ သမုဒယတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ အာဒါနတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ နိမိတ္တတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ဧဝံ သိယာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ဧဝံ သိယာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ, ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ဥပါဒါနာ မုစ္စတီတိ – အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ ဧဝံ သိယာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဟောန္တိ , ဒသ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ ဧကော အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ ကတိဟုပါဒါနေဟိ မုစ္စတိ? ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ ကတိဟုပါဒါနေဟိ မုစ္စတိ? အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ ကတိဟုပါဒါနေဟိ မုစ္စတိ? နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ။ပေ.။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ ကတိဟုပါဒါနေဟိ မုစ္စတီတိ?

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ ကတမာ ဧကေုဟာအနာ [ဧကူပဟာအနာ (သီ. အဋ္ဌ.)] မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ – ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ ဣဒံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ [ဣမာ ဧကေုဟာအနာ (သျာ.)] အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ ကတမာ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ – နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ ဣဒံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ကတမာ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ – ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ဣဒံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ, ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ, ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ကတမာ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ? ကာမုပဟာအနာ – အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ဣဒံ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စတိ။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ ကတမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ? ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – သုညတာနုပဿနာဉာဏံ ဣမေဟိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စတိ။

ယဉ္စ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ – ဣမာနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ တီဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စန္တိ – ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ။ ယဉ္စ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ, ယံ စ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ – ဣမာနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ဧကေုဟာအနာ မုစ္စန္တိ – ကာမုပဟာအနာ။ ယဉ္စ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ, ယဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ – ဣမာနိ ဒွေ ဉာဏာနိ စတူဟုပဟာအနေဟိ မုစ္စန္တိ – ကာမုပဟာအနာ, ဒိဋ္ဌုပဟာအနာ, သီလဗ္ဗတုပဟာအနာ, အတ္တတဒုပဟာအနာ – အယံ အနုပဟာအစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။

ဝိမောက္ခကထာယ ပဌမဘာဏဝါရော။

၂၁၉. တီဏိ ခော ပနိမာနိ ဝိမောက္ခမုခါနိ လောကနိယျာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမတော [ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမတော (သျာ.)] သမနုပဿနတာယ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ, သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မနောသမုတ္တေဇနတာယ အပ္ပဏိဟိတာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ, သဗ္ဗဓမ္မေ ပရတော သမနုပဿနတာယ သုညတာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ – ဣမာနိ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ လောကနိယျာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ, ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ, အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌန္တိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလံ စိတ္တံ

တံ ဟောတိ ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခဗဟုလော ကတမိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပဿဒ္ဓိဗဟုလော ကတမိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ? အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော ကတမိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခဗဟုလော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပဿဒ္ဓိဗဟုလော သမာဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော ပညိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ [တဒန္ဝယာနိ (သျာ.)] ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ သမာဓိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ , သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ , ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ပညိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ။

၂၂၀. အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ? ပဋိဝေဓကာလေ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ပဋိဝေဓာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ? ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ , အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ? ပဋိဝေဓကာလေ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ပဋိဝေဓာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ? ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော? အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ဘာဝနာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ? ပဋိဝေဓကာလေ ကတမိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ပဋိဝေဓာယ ကတိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ? ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ? ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော?

အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိဝေဓကာလေ ပညိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ပဋိဝေဓာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော။ ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ သမာဓိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိဝေဓကာလေ ပညိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ပဋိဝေဓာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော။ ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ပညိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ဘာဝနာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိဝေဓကာလေပိ ပညိန္ဒြိယံ အာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ပဋိဝေဓာယ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော။ ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

၂၂၁. အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကတမိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ? ကတမိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော [သဒ္ဓါဝိမုတ္တော (သျာ.)] ဟောတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကတမိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ? ကတမိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ [ကာယသက္ခိ (သျာ. က.) အဘိ. ပု. ပ. ၉၅ ပဿိတဗ္ဗာ] ဟောတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကတမိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ? ကတမိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ?

အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပညိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။

သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ – သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဖုဋ္ဌတ္တာ သစ္ဆိကတောတိ [သစ္ဆိကရောတီတိ (သျာ. ပီ.)] – ကာယသက္ခီ။ ဒိဋ္ဌတ္တာ ပတ္တောတိ – ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုစ္စတီတိ – သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဈာနဖဿံ ပဌမံ ဖုသတိ, ပစ္ဆာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ – ကာယသက္ခီ။ “ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ, သုခော နိရောဓော”တိ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယာတိ – ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, ယော စ ကာယသက္ခီ, ယော စ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, သိယာ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာပိ ကာယသက္ခီပိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာပိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန **သိယာ**တိ။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ။

ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ အနိစ္စတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကာယသက္ခီ။

အနုတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, ယော စ ကာယသက္ခီ, ယော စ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, ဧဝံ သိယာ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓာဝိမုတ္တာပိ ကာယသက္ခီပိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာပိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, ယော စ ကာယသက္ခီ, ယော စ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, သိယာ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ။ပေ.။ အညောယေဝ သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, အညော ကာယသက္ခီ, အညော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော **သိယာ**တိ။ ကထဉ္စ သိယာ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓာဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ပညိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, ယော စ ကာယသက္ခီ, ယော စ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, ဧဝံ သိယာ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓာဝိမုတ္တာပိ ကာယသက္ခီပိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာပိ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန။ အညောယေဝ သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, အညော ကာယသက္ခီ, အညော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''သဒ္ဓာနုသာရီ''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘန္တိ , သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓာနုသာရိနော။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''သဒ္ဓာဝိမုတ္တော''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ ။ ယေဟိ ကေစိ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကတာ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓာဝိမုတ္တာ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သကဒာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ သကဒာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ အရဟတ္တံ [အရဟတ္တဖလံ (သျာ. က.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] သစ္ဆိကတံ ဟောတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''သဒ္ဓာဝိမုတ္တော''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ။ပေ.။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ယေဟိ ကေစိ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန အရဟတ္တံ သစ္ဆိကတာ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓာဝိမုတ္တာ။

ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယသက္ခီ''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ , သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ကာယသက္ခီ။

ဒုက္ခတော မနသိကရောတော သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ သကဒာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ အရဟတ္တံ

သန္တိကတံ ဟောတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယသက္ခီ''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ယေဟိ ကေစိ သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန အရဟတ္တံ သစ္ဆိကတာ, သဗ္ဗေ တေ ကာယသက္ခီ။

အနတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မာနုသာရီ''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ။ပေ.။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာ ဟောတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာနုသာရိနော။

အနတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ။ပေ.။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ယေဟိ ကေစိ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကတာ, သဗ္ဗေ တေ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

အနတ္တတော မနသိကရောတော ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, ပညိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ သကဒါဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ပေ.။ အရဟတ္တံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ; တေန ဝုစ္စတိ – ''ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော''။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ယေဟိ ကေစိ ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန အရဟတ္တံ သစ္ဆိကတာ, သဗ္ဗေ တေ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

၂၂၂. ယေ ဟိ ကေစိ နေက္ခမ္မံ ဘာဝိတာ တ ဘာဝေန္တိ တ ဘာဝိဿန္တိ တ, အဓိဂတာ တ အဓိဂစ္ဆန္တိ တ အဓိဂမိဿန္တိ တ, ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, ပဋိလဒ္ဓါ တ ပဋိလဘန္တိ တ ပဋိလဘိဿန္တိ တ, ပဋိဝိဒ္ဓါ တ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ တ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ တ, သစ္ဆိကတာ တ သစ္ဆိကရောန္တိ တ သစ္ဆိကရိဿန္တိ တ, ဖဿိတာ တ ဖဿန္တိ တ ဖဿိဿန္တိ တ, ဝသိပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, ပါရမိပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယဿ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ အဗျာပါဒံ။ပေ.။ အာလောကသညံ။ အဝိက္ခေပံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ။ ဉာဏံ။ ပါမောဇ္ဇံ။ ပဌမံ ဈာနံ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ။ အနိစ္စာနုပဿနံ။ ဒုက္ခာနုပဿနံ။ အနတ္တာနုပဿနံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ။ ဝိရာဂါနုပဿနံ ။ နိရောဓာနုပဿနံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ။ ခယာနုပဿနံ။ ဝယာနုပဿနံ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ။ အနိမိတ္တာနုပဿနံ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနံ။ သုညတာနုပဿနံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ။ အာဒီနဝါနုပဿနံ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ။။

ယေ ဟိ ကေစိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ။ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေ။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ ပဉ္စ ဗလာနိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ။ ယေ ဟိ ကေစိ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ဘာဝိတာ တ ဘာဝေန္တိ တ ဘာဝိဿန္တိ တ, အဓိဂတာ တ အဓိဂစ္ဆန္တိ တ အဓိဂမိဿန္တိ တ, ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, ပဋိလဒ္ဓါ တ ပဋိလဘန္တိ တ ပဋိလဘိဿန္တိ တ, ပဋိဝိဒ္ဓါ တ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ တ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ တ, သစ္ဆိကတာ တ သစ္ဆိကရောန္တိ တ သစ္ဆိကရိဿန္တိ တ, ဖဿိတာ တ ဖဿန္တိ တ ဖဿိဿန္တိ တ, ဝသိပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ ပါရမိပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ ပါပုဏိဿန္တိ တ, ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ တ ပါပုဏန္တိ တ

ဟာပုဏ္ဏိသ္သန္တိ တ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ စတသ္သော ပဋိသမ္ဘိဒာ ပတ္တာ တ ဟာပုဏန္တိ တ ဟာပုဏိသ္သန္တိ တ။ပေ.။ သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ တိသ္သော ဝိဇ္ဇာ ပဋိဝိဒ္ဓါ တ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ တ ပဋိဝိဇ္ဈိသ္သန္တိ တ။ပေ.။ သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ တိသ္သော သိက္ခာ သိက္ခိတာ တ သိက္ခန္တိ တ သိက္ခိသ္သန္တိ တ, သစ္ဆိကတာ တ သစ္ဆိကရောန္တိ တ သစ္ဆိကရိသ္သန္တိ တ, ဖသ္သိတာ တ ဖသ္သန္တိ တ ဖသ္သိသ္သန္တိ တ, ဝသိပ္ပတ္တာ တ ဟာပုဏန္တိ တ ဟာပုဏိသ္သန္တိ တ, ဟာရမိပ္ပတ္တာ တ ဟာပုဏန္တိ တ ဟာပုဏိသ္သန္တိ တ, ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ တ ဟာပုဏန္တိ တ ဟာပုဏိသ္သန္တိ တ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ ဒုက္ခံ ပရိဇာနန္တိ သမုဒယံ ပဇဟန္တိ နိရောဓံ သစ္ဆိကရောန္တိ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိ, သဗ္ဗေ တေ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ? ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ? စတူဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပ္ပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ? ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ ? နဝဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ, နဝဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပ္ပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ အဘိညာပဋိဝေဓော စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ, ပရိညာပဋိဝေဓော စ သဗ္ဗသင်္ခာရာနံ, ပဟာနပ္ပဋိဝေဓော စ သဗ္ဗာကုသလာနံ, ဘာဝနာပဋိဝေဓော စ စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ, သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓော စ နိရောဓသ္သ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, သမာဓိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ကာယသက္ခီ, ပညိန္ဒြိယသ္သ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

၂၂၃. အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလံ စိတ္တံ ဟောတိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခဗဟုလော ကတမံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလော ကတမံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ? အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော ကတမံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခဗဟုလော အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလော အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော သုညတံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။

၂၂၄. အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ , သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကော ဘာဝေတိ?

အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ။ ဘာဝနာယ ဒွေ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဝိမောက္ခဘာဝနာ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလဿ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ။ ဘာဝနာယ ဒွေ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဝိမောက္ခဘာဝနာ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ သုညတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ။ ဘာဝနာယ ဒွေ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ယော သမ္မာပဋိပန္နော သော ဘာဝေတိ; နတ္ထိ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ ဝိမောက္ခဘာဝနာ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပသ္သဒ္ဓိဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော? အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ကတိ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေ ကတမော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ကတိဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ , နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ကေနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ကေနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော?

၂၂၅. အနိစ္စတော မနသိကရောတော အဓိမောက္ခဗဟုလဿ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေပိ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော, ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေပိ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော, ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဝေဒဗဟုလဿ သုညတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဘာဝနာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ပဋိဝေဓကာလေပိ သုညတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ပဋိဝေဓာယ ဒွေဝ ဝိမောက္ခာ တဒန္ဝယာ ဟောန္တိ, သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧကရသာ ဟောန္တိ, ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဒဿနဋ္ဌေန ပဋိဝေဓော, ဧဝံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ ဘာဝေတိ, ဘာဝေန္တောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

၂၂၆. အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကတမော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ? ကတမဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကတမော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ? ကတမဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကတမော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ? ကတမဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ?

အနိစ္စတော မနသိကရောတော အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ ကာယသက္ခီ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတော ဝိမောက္ခော အဓိမတ္တော ဟောတိ။ သုညတဝိမောက္ခဿ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟောတိ။

သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ – သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဖုဋ္ဌတ္တာ သစ္ဆိကတောတိ – ကာယသက္ခီ။ ဒိဋ္ဌတ္တာ ပတ္တောတိ – ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုစ္စတီတိ – သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဈာနဖဿံ ပဌမံ ဖုသတိ, ပစ္ဆာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ – ကာယသက္ခီ။ “ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ, သုခော နိရောဓော”တိ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယာတိ – ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ပေ.။ ယေ ဟိ ကေစိ နေက္ခမ္မံ ဘာဝိတာ တ ဘာဝေန္တိ တ ဘာဝိဿန္တိ တ။ပေ.။ သဗ္ဗေ တေ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဿ ဝသေန ကာယသက္ခီ, သုညတဝိမောက္ခဿ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ယေ ဟိ ကေစိ အဗျာပာဒံ။ အာလောကသညံ။ အဝိက္ခေပံ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဒုက္ခံ ပရိဇာနန္တိ, သမုဒယံ ပဇဟန္တိ, နိရောဓံ သစ္ဆိကရောန္တိ, မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိ, သဗ္ဗေ တေ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဿ ဝသေန ကာယသက္ခီ, သုညတဝိမောက္ခဿ ဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ။

ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ? ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ? စတူဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ, သမုဒယသစ္စံ ပဟာနပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ

ဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန ကာယသက္ခီ, သုညတဝိမောက္ခဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပ တ္တော။

ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ? ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ? နဝဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပ ဋိဝေဓော ဟောတိ။ နဝဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိညာပဋိဝေဓံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေ ဓော စ နိရောဓဿ။ ကထမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိ။ ကထမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခဝသေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန ကာယသက္ခီ, သုည တဝိမောက္ခဝသေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

၂၂၇. အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော ကတမေ ဓမ္မေ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ? ကထံ သမ္မာဒဿနံ ဟော တိ? ကထံ တဒနွယေန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ? ကတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ? ဒုက္ခတော မနသိ ကရောန္တော ကတမေ ဓမ္မေ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ? ကထံ သမ္မာဒဿနံ ဟောတိ? ကထံ တဒနွယေန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ? ကတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ? အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ကတမေ ဓမ္မေ ယ ထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ? ကထံ သမ္မာဒဿနံ ဟောတိ? ကထံ တဒနွယေန သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ? ကတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ?

အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော နိမိတ္တံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ; တေန ဝုစ္စတိ – သမ္မာဒဿနံ။ ဧဝံ တဒနွ ယေန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပဝတ္ တံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ; တေန ဝုစ္စတိ – သမ္မာဒဿနံ။ ဧဝံ တဒနွယေန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခတော သုဒိဋ္ ဌာ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပ ဿတိ; တေန ဝုစ္စတိ – သမ္မာဒဿနံ။ ဧဝံ တဒနွယေန သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ ကင်္ခာ ပဟီယတိ။

ယဉ္စ ယထာဘူတံ ဉာဏံ ယဉ္စ သမ္မာဒဿနံ ယာ စ ကင်္ခာဝိတရဏာ, ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယဉ္စ ယထာဘူတံ ဉာဏံ ယဉ္စ သမ္မာဒဿနံ ယာ စ ကင်္ခာဝိတရဏာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကိံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော နိမိတ္တံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဝတ္တံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ။

ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ ယဉ္စ အာဒီနဝေ ဉာဏံ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ, ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ ယဉ္စ အာဒီနဝေ ဉာဏံ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

ယာ စ အနတ္တာနုပဿနာ ယာ စ သုညတာနုပဿနာ, ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧ ကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယာ စ အနတ္တာနုပဿနာ ယာ စ သုညတာနုပဿနာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျ ဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကိံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ ပဇ္ဇတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော နိမိတ္တံ ပဋိသင် ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ယာ စ မုစ္စိတုကမျတာ ယာ စ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ယာ စ သင်္ခါရုပေက္ခာ, ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယာ စ မုစ္စိတုကမျတာ ယာ စ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ယာ စ သင်္ခါရုပေက္ခာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကုတော စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, ကတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ကုတော စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, ကတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ? အနတ္တတော မနသိကရောတော ကုတော စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, ကတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော နိမိတ္တာ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, အနိမိတ္တေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဝတ္တာ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, အပ္ပဝတ္တေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော နိမိတ္တာ စ ပဝတ္တာ စ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိ, အနိမိတ္တေ အပ္ပဝတ္တေ နိရောဓေ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ [နိရောဓနိဗ္ဗာနဓာတုယာ (သီ.)] စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။

ယာ စ ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ယေ စ ဂောတြဘူ ဓမ္မာ, ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယာ စ ဗဟိဒ္ဓာဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ယေ စ ဂောတြဘူ ဓမ္မာ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော ကတမေန ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ? ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ကတမေန ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ? အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ကတမေန ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော သုညတဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ ယာ စ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ယဉ္စ မဂ္ဂေ ဉာဏံ , ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ, ဥဒါဟု ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? ယာ စ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ ယဉ္စ မဂ္ဂေ ဉာဏံ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္ထာ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

၂၂၈. ကတိဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ [နာနာခဏေ (သျာ. က.)] ဟောန္တိ? ကတိဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ? စတူဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။ သတ္တဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ကတမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ? အာဓိပတေယျဋ္ဌေန, အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန, အဘိနီဟာရဋ္ဌေန, နိယျာနဋ္ဌေန။ ကထံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, ဒုက္ခတော မနသိကရောတော အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ, အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတော ဝိမောက္ခော အာဓိပတေယျော ဟောတိ။ ဧဝံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ကထံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ, ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ, အနတ္တတော မနသိကရောန္တော သုညတဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ကထံ အဘိနီဟာရဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ, ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ, အနတ္တတော မနသိကရောန္တော သုညတဝိမောက္ခဝသေန စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ။ ဧဝံ အဘိနီဟာရဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ကထံ နိယျာနဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အနိမိတ္တဝိမောက္ခဝသေန နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ နိယျာတိ, ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ နိယျာတိ, အနတ္တတော မနသိကရောန္တော သုညတဝိမောက္ခဝသေန နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ နိယျာတိ။

ဇဝံ နိယ္ယာနဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ နာနာက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ ? သမောဓာနဋ္ဌေန, အဓိဂမနဋ္ဌေန, ပဋိလာဘဋ္ဌေန ပဋိဝေဓဋ္ဌေန, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန, ဖဿနဋ္ဌေန, အဘိသမယဋ္ဌေန။ ကထံ သမောဓာနဋ္ဌေန အဓိဂမနဋ္ဌေန ပဋိလာဘဋ္ဌေန ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန ဖဿနဋ္ဌေန အဘိသမယဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ? အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ယတော မုစ္စတိ, တတ္ထ န ပဏိဒဟတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ယတ္ထ န ပဏိဒဟတိ, တေန သုညောတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ယေန သုညော, တေန နိမိတ္တေန အနိမိတ္တောတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဇဝံ သမောဓာနဋ္ဌေန အဓိဂမနဋ္ဌေန ပဋိလာဘဋ္ဌေန ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန ဖဿနဋ္ဌေန အဘိသမယဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ။

ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ယတ္ထ န ပဏိဒဟတိ, တေန သုညောတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ယေန သုညော, တေန နိမိတ္တေန အနိမိတ္တောတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ယေန နိမိတ္တေန အနိမိတ္တော, တတ္ထ န ပဏိဒဟတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဇဝံ သမောဓာနဋ္ဌေန အဓိဂမနဋ္ဌေန ပဋိလာဘဋ္ဌေန ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန ဖဿနဋ္ဌေန အဘိသမယဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ။

အနတ္တတော မနသိကရောန္တော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ယေန သုညော, တေန နိမိတ္တေန အနိမိတ္တောတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ယေန နိမိတ္တေန အနိမိတ္တော, တတ္ထ န ပဏိဒဟတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ယတ္ထ န ပဏိဒဟတိ, တေန သုညောတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ဇဝံ သမောဓာနဋ္ဌေန အဓိဂမနဋ္ဌေန ပဋိလာဘဋ္ဌေန ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန ဖဿနဋ္ဌေန အဘိသမယဋ္ဌေန တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ တယော ဝိမောက္ခာ ဧကက္ခဏေ ဟောန္တိ။

၂၂၉. အတ္ထိ ဝိမောက္ခော, အတ္ထိ မုခံ, အတ္ထိ ဝိမောက္ခမုခံ, အတ္ထိ ဝိမောက္ခပစ္စနီကံ, အတ္ထိ ဝိမောက္ခာနုလောမံ, အတ္ထိ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော, အတ္ထိ ဝိမောက္ခဘာဝနာ, အတ္ထိ ဝိမောက္ခပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။

ကတမော **ဝိမောက္ခော?** သုညတော ဝိမောက္ခော, အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ကတမော သုညတော ဝိမောက္ခော? အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နန္ဒိယာ အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ရာဂတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ သမုဒယတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ အာဒါနတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ နိမိတ္တတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော အဘိနိဝေသာ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ မုစ္စတီတိ – သုညတော ဝိမောက္ခော။ အယံ သုညတော ဝိမောက္ခော။

ကတမော အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော? အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာ

ဉာဏံ အတ္တတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နန္ဒိယာ နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ရာဂတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ သမုဒယတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ အာဒါနတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော ။ပေ.။ ရူပေ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ရူပေ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဇရာမရဏေ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ ပဏိဓိယာ နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော နိမိတ္တာ မုစ္စတီတိ – အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အယံ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။

ကတမော အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော? အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နန္ဒိယာ ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ ရာဂတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ သမုဒယတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ အာဒါနတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ နိမိတ္တတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗပဏိဓီဟိ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ရူပေ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗပဏိဓီဟိ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ရူပေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ သဗ္ဗပဏိဓီဟိ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဇရာမရဏေ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ အဘိနိဝေသတော ပဏိဓိယာ မုစ္စတီတိ – အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အယံ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ အယံ ဝိမောက္ခော။

၂၃၀. ကတမံ **မုခံ?** ယေ တတ္ထ ဇာတာ အနဝဇ္ဇာ ကုသလာ ဗောဓိပက္ခိယာဓမ္မာ, ဣဒံ မုခံ။

ကတမံ **ဝိမောက္ခမုခံ?** ယံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏံ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ, ဣဒံ ဝိမောက္ခမုခံ။ ဝိမောက္ခဉ္စ မုခဉ္စ ဝိမောက္ခမုခံ, ဣဒံ ဝိမောက္ခမုခံ။

ကတမံ **ဝိမောက္ခပစ္စနီကံ?** တီဏိ အကုသလမူလာနိ ဝိမောက္ခပစ္စနီကာနိ, တီဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ဝိမောက္ခပစ္စနီကာနိ, သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ဝိမောက္ခပစ္စနီကာ, ဣဒံ ဝိမောက္ခပစ္စနီကံ။

ကတမံ **ဝိမောက္ခာနုလောမံ?** တီဏိ ကုသလမူလာနိ ဝိမောက္ခာနုလောမာနိ, တီဏိ သုစရိတာနိ ဝိမောက္ခာနုလောမာနိ, သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ ဝိမောက္ခာနုလောမာ, ဣဒံ ဝိမောက္ခာနုလောမံ။

ကတမော **ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော?** သညာဝိဝဋ္ဋော, စေတောဝိဝဋ္ဋော, စိတ္တဝိဝဋ္ဋော, ဉာဏဝိဝဋ္ဋော, ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော, သစ္စဝိဝဋ္ဋော။ သဉ္ဇာနန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သညာဝိဝဋ္ဋော။ စေတယန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – စေတောဝိဝဋ္ဋော။ ဝိဇာနန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – စိတ္တဝိဝဋ္ဋော။ ဉာဏံ ကရောန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ဉာဏဝိဝဋ္ဋော။ ဝောသဇ္ဇန္တော ဝိဝဋ္ဋတီတိ – ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။ တထဋ္ဌေန ဝိဝဋ္ဋတီတိ – သစ္စဝိဝဋ္ဋော။

ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ စေတောဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ စေတောဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ ဉာဏဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ ဉာဏဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော။ ယတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သစ္စဝိဝဋ္ဋော, ယတ္ထ သစ္စဝိဝဋ္ဋော တတ္ထ သညာဝိဝဋ္ဋော စေတောဝိဝဋ္ဋော စိတ္တဝိဝဋ္ဋော ဉာဏဝိဝဋ္ဋော ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။ အယံ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော။

ကတမာ **ဝိမောက္ခဘာဝနာ?** ပဌမဿ ဈာနဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, ဒုတိယဿ ဈာနဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, တတိယဿ ဈာနဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, စတုတ္ထဿ ဈာနဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ပေ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, သကဒာဂါမိမဂ္ဂဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, အနာဂါမိမဂ္ဂဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, အရဟတ္တမဂ္ဂဿ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလီကမ္မံ, အယံ ဝိမောက္ခဘာဝနာ။

ကတမာ **ဝိမောက္ခပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ?** ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ, ဒုတိယဿ ဈာနဿ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ, တတိယဿ ဈာနဿ။ပေ။ စတုတ္ထဿ ဈာနဿ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ပဋိလာဘော ဝါ ဝိပါကော ဝါ, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ သောတာပတ္တိဖလံ, သကဒာဂါမိမဂ္ဂဿ သကဒာဂါမိဖလံ, အနာဂါမိမဂ္ဂဿ အနာဂါမိဖလံ, အရဟတ္တမဂ္ဂဿ အရဟတ္တဖလံ, အယံ ဝိမောက္ခပဋိပ္ပဿဒ္ဓီတိ။

တတိယဘာဏဝါရော။

ဝိမောက္ခကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဂတိကထာ

၂၃၁. ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ရူပါဝစရာနံ ဒေဝါနံ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? အရူပါဝစရာနံ ဒေဝါနံ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ?

ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။ ရူပါဝစရာနံ ဒေဝါနံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။ အရူပါဝစရာနံ ဒေဝါနံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

၂၃၂. ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ ကတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မ
သ္သ ဇဝနက္ခဏေ တယော ဟေတူ ကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စ
တိ – ကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ နိကန္တိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ အကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ
သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – အကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဟေတူ အဗ္
ယာကတာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နာမရူပပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ,
ဝိညာဏပစ္စယာပိ နာမရူပံ'' ။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ,
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ
ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဇီဝိတသင်္ခါရာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမည
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ , ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ သဟဇာတ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခ
ဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယု
တ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ
ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခ
ဏေ တယော ဟေတူ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ဝိညာဏဉ္စ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿ
ယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္
တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ အ
ဋ္ဌဝီသတိ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ
ကတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ တယော ဟေတူ ကုသလာ;
တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ''။ နိကန္
တိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ အကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ –
''အကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ''။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဟေတူ အဗ္ယာကတာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ
သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နာမရူပပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏပစ္စယာပိ နာမရူပံ''။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ,
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ
ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဇီဝိတသင်္ခါရာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမည
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ သဟဇာတ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခ
ဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယု
တ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ
ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခ
ဏေ တယော ဟေတူ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ဝိညာဏဉ္စ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿ
ယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္
တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ အ
ဋ္ဌဝီသတိ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တ

ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တေ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

ရူပာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ကတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ တယော ဟေတူ ကုသလာ။ပေ.။ ရူပာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

အရူပာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ကတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ တယော ဟေတူ ကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ကုသလမူလ ပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ’’။ နိကန္တိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ အကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ’’။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဟေတူ အဗျာကတာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘နာမပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ ဝိညာဏပစ္စယာပိ နာမံ’’။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဟေတူ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ဝိညာဏဉ္စ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမည ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ အရူပာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

၂၃၃. ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ကတိနံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ?

ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ ။

ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ကတမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝ နက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ ကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ကုသလ မူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ နိကန္တိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ အကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – အကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဒွေ ဟေတူ အဗျာကတာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘နာမရူပပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏပစ္စယာပိ နာမရူပံ’’။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တယော ဇီဝိတသင်္ခါရာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမည ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ သဟဇာတ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခ ဏေ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယု တ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိ

သန္ဓိက္ခဏေ ဒွေဝ ဟေတူ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမဉ္စ ဝိညာဏဉ္စ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ ဒ္ဝတ္တိံသ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဣမေ ဆတ္တိံသတိ ဓမ္မာ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, အညမညပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဿယပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ဣမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ။

ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ကတမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ? ကုသလကမ္မဿ ဇဝနက္ခဏေ ဒွေဝ ဟေတူ ကုသလာ; တသ္မိံ ခဏေ ဇာတစေတနာယ သဟဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကုသလမူလပစ္စယာပိ သင်္ခါရာ။ပေ.။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ ဣမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတီ''တိ။

ဂတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ကမ္မကထာ

၂၃၄. အဟောသိ ကမ္မံ, အဟောသိ ကမ္မဝိပါကော။ အဟောသိ ကမ္မံ, နာဟောသိ ကမ္မဝိပါကော။ အဟောသိ ကမ္မံ, အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော။ အဟောသိ ကမ္မံ, နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော။ အဟောသိ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော။ အဟောသိ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော။ [အတီတကမ္မံ]

အတ္ထိ ကမ္မံ, အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော။ အတ္ထိ ကမ္မံ, နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော။ အတ္ထိ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော ။ အတ္ထိ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော။ [ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မံ]

ဘဝိဿတိ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော။ ဘဝိဿတိ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော။ [အနာဂတကမ္မံ]

၂၃၅. အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, အဟောသိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, နာဟောသိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, အတ္ထိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, နတ္ထိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ ကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။

အတ္ထိ ကုသလံ ကမ္မံ, အတ္ထိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အတ္ထိ ကုသလံ ကမ္မံ, နတ္ထိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အတ္ထိ ကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အတ္ထိ ကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။

ဘဝိဿတိ ကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ ဘဝိဿတိ ကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။

အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, အဟောသိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, နာဟောသိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, အတ္ထိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, နတ္ထိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။ အဟောသိ အကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော။

အတ္တိ အကုသလံ ကမ္မံ, အတ္တိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ အကုသလံ ကမ္မံ, နတ္ထိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ အကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ အကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။

ဘဝိဿတိ အကုသလံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ ဘဝိဿတိ အကုသလံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။

အဟောသိ သာဝဇ္ဇံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ အနဝဇ္ဇံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ ကဏှံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ သုက္ကံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ သုခုဒြယံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ ဒုက္ခုဒြယံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ သုခဝိပာကံ ကမ္မံ။ပေ.။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, နာဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, နတ္ထိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အဟောသိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။

အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, နတ္ထိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ အတ္တိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။

ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကော။ ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကံ ကမ္မံ, န ဘဝိဿတိ ဒုက္ခဝိပာကဿ ကမ္မဿ ဝိပာကောတိ။

ကမ္မကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဝိပလ္လာသကထာ

၂၃၆. ပုရိမနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ , ဘိက္ခဝေ [အ. နိ. ၄.၄၉ ပဿိတဗ္ဗာ] , သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ, ဘိက္ခဝေ, နိစ္စန္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဒုက္ခေ, ဘိက္ခဝေ, သုခန္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ အနတ္တနိ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာတိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ အသုဘေ, ဘိက္ခဝေ, သုဘန္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ။

''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စန္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဒုက္ခေ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခန္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ အနတ္တနိ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာတိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ အသုဘေ, ဘိက္ခဝေ, အသုဘန္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ''တိ။

''အနိစ္စေ နိစ္စသညိနော၊ ဒုက္ခေ စ သုခသညိနော။
အနတ္တနိ စ အတ္တာတိ [အတ္တသညိနော (သျာ.) အ. နိ. ၄.၄၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ၊ အသုဘေ သုဘသညိနော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာ သတ္တာ၊ ခိတ္တစိတ္တာ ဝိသညိနော။

''တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿ၊ အယောဂက္ခေမိနော ဇနာ။

သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ၊ ဇာတိမရဏဂါမိနောတိ။

“ယဒါ စ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပဘင်္ကရာ။
တေ ဣမံ ဓမ္မံ ပကာသေန္တိ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

“တေသံ သုတွာန သပ္ပညာ၊ သစိတ္တံ ပစ္စလဒ္ဓု [ပစ္စလဒ္ဓုံ (သျာ.)၊ ပစ္စလဒ္ဓာ အ. နိ. ၄.၄၉] တေ။
အနိစ္စံ အနိစ္စတော ဒက္ခုံ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခု ဒုက္ခတော။

“အနတ္တနိ အနတ္တာတိ၊ အသုဘံ အသုဘတဒ္ဒသုံ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ ဥပစ္စဂု”န္တိ။

ဣမေ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဟီနာ, အပ္ပဟီနာတိ။ ကေစိ ပဟီနာ, ကေစိ အပ္ပဟီနာ? အနိစ္စေ နိစ္စန္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ပဟီနော။ ဒုက္ခေ သုခန္တိ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ပဟီနော။ အနတ္တနိ အတ္တာတိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ပဟီနော။ အသုဘေ သုဘန္တိ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ပဟီနော။ ဒွီသု ဝတ္ထူသု ဆ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ ။ ဒွီသု ဝတ္ထူသု ဒွေ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ, စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာ။ စတူသု ဝတ္ထူသု အဋ္ဌ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ, စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာတိ။

ဝိပလ္လာသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. မဂ္ဂကထာ

၂၃၇. မဂ္ဂေတိ ကေနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝောဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ [ဥတ္တရိံ ပဋိဝေဓာယ (သျာ.)] မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝောဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မိစ္ဆာဝါစာယ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝောဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မိစ္ဆာကမ္မန္တဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝောဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု

စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

တေဇာနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာအာဇီဝဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။ပေ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။ပေ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မိစ္ဆာသတိယာ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

သကဒာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဩဠာရိကဿ ကာမရာဂသညောဇနဿ ပဋိဃသညောဇနဿ ဩဠာရိကဿ ကာမရာဂါနုသယဿ ပဋိဃာနုသယဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတဿ ကာမရာဂသညောဇနဿ ပဋိဃသညောဇနဿ, အနုသဟဂတဿ ကာမရာဂါနုသယဿ ပဋိဃာနုသယဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ , ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂဿ အရူပရာဂဿ မာနဿ ဥဒ္ဓစ္စဿ အဝိဇ္ဇာယ, မာနာနုသယဿ ဘဝရာဂါနုသယဿ အဝိဇ္ဇာနုသယဿ ပဟာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, စိတ္တဿ, ဝေါဒါနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဝိသေသာဓိဂမာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ, သစ္စာဘိသမယာယ မဂ္ဂေါ စေဝ, ဟေတု စ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပနာယ မဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စ။

ဒဿနမဂ္ဂေါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ, အဘိနိရောပနမဂ္ဂေါ သမ္မာသင်္ကပ္ပော , ပရိဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ သမ္မာဝါစာ, သမုဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ သမ္မာကမ္မန္တော, ဝေါဒါနမဂ္ဂေါ သမ္မာအာဇီဝေါ, ပဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ သမ္မာဝါယာမော, ဥပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ သမ္မာသတိ, အဝိက္ခေပမဂ္ဂေါ သမ္မာသမာဓိ။ ဥပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဝိစယမဂ္ဂေါ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဖရဏမဂ္ဂေါ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဥပသမမဂ္ဂေါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အဝိက္ခေပမဂ္ဂေါ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဋိသင်္ခာနမဂ္ဂေါ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယမဂ္ဂေါ သဒ္ဓါဗလံ, ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယမဂ္ဂေါ ဝီရိယဗလံ, ပမာဒေ အကမ္ပိယမဂ္ဂေါ သတိဗလံ, ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယမဂ္ဂေါ သမာဓိဗလံ, အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယမဂ္ဂေါ ပညာဗလံ။ အဓိမောက္ခမဂ္ဂေါ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ပဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ဥပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ သတိန္ဒြိယံ, အဝိက္ခေပမဂ္ဂေါ သမာဓိန္ဒြိယံ, ဒဿနမဂ္ဂေါ ပညိန္ဒြိယံ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာ မဂ္ဂေါ, အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာ မဂ္ဂေါ, နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မဂ္ဂေါ, ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂင်္ဂါ မဂ္ဂေါ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ မဂ္ဂေါ, ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ မဂ္ဂေါ, ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ

န ဣန္ဒြိယဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, တထဋ္ဌေန သစ္စာနိ မဂ္ဂေါ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော မဂ္ဂေါ, အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ မဂ္ဂေါ, ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ မဂ္ဂေါ, အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓာ မဂ္ဂေါ, သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေါ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေါ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေါ, မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော မဂ္ဂေါ, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ မဂ္ဂေါ, ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ မဂ္ဂေါ, သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ မဂ္ဂေါ, ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ, အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါတိ။

မဂ္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. မဏ္ဍပေယျကထာ

၂၃၈. ''မဏ္ဍပေယျမိဒံ , ဘိက္ခဝေ, ဗြဟ္မစရိယံ။ သတ္ထာ သမ္မုခီဘူတော တိဓတ္တမဏ္ဍော [တိဝိဓော မဏ္ဍော (ဗဟူသု) အဋ္ဌကထာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ]။ သတ္ထရိ သမ္မုခီဘူတေ ဒေသနာမဏ္ဍော, ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော, ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော''။

ကတမော **ဒေသနာမဏ္ဍော?** စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္မံ [ဥတ္တာနီကမ္မံ (က.)] , စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ။ပေ.။ စတုန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနံ။ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ။ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ။ ပဉ္စန္နံ ဗလာနံ။ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ။ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္မံ – အယံ ဒေသနာမဏ္ဍော။

ကတမော **ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော?** ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ဝိညာတာရော – အယံ ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော။

ကတမော **ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော?** အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာအာဇီဝေါ, သမ္မာဝါယာမော, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ – အယံ ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော။

၂၃၉. အဓိမောက္ခမဏ္ဍော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, အဿဒ္ဓိယံ ကသဋော; အဿဒ္ဓိယံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ကောသဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိန္ဒြိယံ, ပမာဒော ကသဋော; ပမာဒံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိန္ဒြိယံ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဒဿနမဏ္ဍော ပညိန္ဒြိယံ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; အဝိဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ပညိန္ဒြိယဿ ဒဿနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သဒ္ဓါဗလံ, အဿဒ္ဓိယံ ကသဋော; အဿဒ္ဓိယံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ဝီရိယဗလံ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ကောသဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဝီရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သတိဗလံ, ပမာဒော ကသဋော; ပမာဒံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သတိဗလဿ ပမာဒေ အကမ္ပိယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သမာဓိဗလံ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ပညာဗလံ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; အဝိဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။

ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပမာဒေါ ကသဋော; ပမာဒံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပဝိစယမဏ္ဍော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; အဝိဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ကောသဇ္ဇံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဖရဏမဏ္ဍော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပရိဠာဟော ကသဋော; ပရိဠာဟံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဥပသမမဏ္ဍော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ , ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကသဋော; ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပဋိသင်္ခါနမဏ္ဍော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အပ္ပဋိသင်္ခါ ကသဋော; အပ္ပဋိသင်္ခံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။

ဒဿနမဏ္ဍော သမ္မာဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကသဋော; မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ အဘိနိရောပနမဏ္ဍော သမ္မာသင်္ကပ္ပော, မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပော ကသဋော; မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပရိဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါစာ, မိစ္ဆာဝါစာ ကသဋော; မိစ္ဆာဝါစံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ သမုဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာကမ္မန္တော, မိစ္ဆာကမ္မန္တော ကသဋော; မိစ္ဆာကမ္မန္တံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဝောဒါနမဏ္ဍော သမ္မာအာဇီဝေါ, မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ကသဋော; မိစ္ဆာအာဇီဝံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာအာဇီဝဿ ဝောဒါနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါယာမော, မိစ္ဆာဝါယာမော ကသဋော; မိစ္ဆာဝါယာမံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာသတိ, မိစ္ဆာသတိ ကသဋော; မိစ္ဆာသတိံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမ္မာသမာဓိ, မိစ္ဆာသမာဓိ ကသဋော; မိစ္ဆာသမာဓိံ ကသဋံ ဆဍ္ဍေတွာ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပမဏ္ဍံ ပိဝတီတိ – မဏ္ဍပေယျံ။

၂၄၀. အတ္ထိ မဏ္ဍော, အတ္ထိ ပေယျံ, အတ္ထိ ကသဋော။ အဓိမောက္ခမဏ္ဍော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, အဿဒ္ဓိယံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိန္ဒြိယံ, ပမာဒေါ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိန္ဒြိယံ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဒဿနမဏ္ဍော ပညိန္ဒြိယံ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သဒ္ဓါဗလံ, အဿဒ္ဓိယံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ဝီရိယဗလံ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သတိဗလံ, ပမာဒေါ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သမာဓိဗလံ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ပညာဗလံ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။

ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပမာဒေါ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပဝိစယမဏ္ဍော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အဝိဇ္ဇာ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ကောသဇ္ဇံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဖရဏမဏ္ဍော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပရိဠာဟော ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဥပသမမဏ္ဍော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဥဒ္ဓစ္စံ ကသဋော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပဋိသင်္ခါနမ

ဏ္ဍော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အပဋိသင်္ခာ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။

ဒဿနမဏ္ဍော သမ္မာဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ အဘိနိရောပနမဏ္ဍော သမ္မာသင်္ကပ္ပော, မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပော ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပရိဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါစာ, မိစ္ဆာဝါစာ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ သမုဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာကမ္မန္တော, မိစ္ဆာကမ္မန္တော ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဝေါဒါနမဏ္ဍော သမ္မာအာဇီဝေါ, မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါယာမော, မိစ္ဆာဝါယာမော ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာသတိ, မိစ္ဆာသတိ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမ္မာသမာဓိ, မိစ္ဆာသမာဓိ ကသမ္ဗော; ယော တတ္ထ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော – ဣဒံ ပေယျံ။

ဒဿနမဏ္ဍော သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အဘိနိရောပနမဏ္ဍော သမ္မာသင်္ကပ္ပော။ ပရိဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါစာ။ သမုဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာကမ္မန္တော။ ဝေါဒါနမဏ္ဍော သမ္မာအာဇီဝေါ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော သမ္မာဝါယာမော။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သမ္မာသတိ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမ္မာသမာဓိ။

ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဝိစယမဏ္ဍော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဖရဏမဏ္ဍော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဥပသမမဏ္ဍော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဋိသင်္ခာနမဏ္ဍော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သဒ္ဓါဗလံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ဝီရိယဗလံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယမဏ္ဍော သမာဓိဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယမဏ္ဍော ပညာဗလံ။

အဓိမောက္ခမဏ္ဍော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝီရိယိန္ဒြိယံ။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော သတိန္ဒြိယံ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော သမာဓိန္ဒြိယံ။ ဒဿနမဏ္ဍော ပညိန္ဒြိယံ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာ မဏ္ဍော, အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာ မဏ္ဍော, နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မဏ္ဍော, ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ မဏ္ဍော, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ မဏ္ဍော, ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ မဏ္ဍော, ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါ မဏ္ဍော, တထဋ္ဌေန သစ္စာ မဏ္ဍော, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော မဏ္ဍော, အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ မဏ္ဍော, ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ မဏ္ဍော, အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓာ မဏ္ဍော, သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ မဏ္ဍော, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မဏ္ဍော, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မဏ္ဍော, မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော မဏ္ဍော, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ မဏ္ဍော, ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ မဏ္ဍော, သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ မဏ္ဍော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ မဏ္ဍော, ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန မဏ္ဍော, မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန မဏ္ဍော, ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန မဏ္ဍော, ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန မဏ္ဍော, သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန မဏ္ဍော, သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန မဏ္ဍော, ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန မဏ္ဍော, ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန မဏ္ဍော, အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန မဏ္ဍောတိ။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော။

မဏ္ဍပေယျကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဉာဏဒိဋ္ဌိ စ အဿာသာ၊ ဣန္ဒိယံ ဝိမောက္ခပဉ္စမာ။
ဂတိကမ္မဝိပလ္လာသာ၊ မဂ္ဂေ မဂ္ဂေန တေ ဒသာတိ။

သေ နိကာယဓရေဟိ ဌပိတော, အသမော [အဿမော (သ္ယာ.)] ပဌမော ပဝရော

ဝရဝဂ္ဂေါတိ [ဝရမဂ္ဂေါတိ (သ္ယာ.)] ။

၂. ယုဂနဒ္ဓဝဂ္ဂေါ

၁. ယုဂနဒ္ဓကထာ

၁. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – “အာဝုသော ဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတဒဝေါစ –

“ယော ဟိ ကောစိ, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပတ္တံ [အရဟတ္တံ (သျာ.), အရဟတ္တပတ္တိံ အ. နိ. ၄.၁၇၀] ဗျာကရောတိ, သဗ္ဗသော စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။ ကတမေဟိ စတူဟိ?

“ဣဓာဝုသော, ဘိက္ခု သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ။ တဿ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ [ဗဟုလီ ကရောတိ (က.) အ. နိ. ၄.၁၇၀ ပဿိတဗ္ဗာ]။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

“ပုန စပရံ, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတိ။ တဿ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

“ပုန စပရံ, အာဝုသော, ဘိက္ခု သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ [ယုဂနန္ဒံ (က. သီ. အဋ္ဌ.)] ဘာဝေတိ။ တဿ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

“ပုန စပရံ, အာဝုသော, ဘိက္ခုနော ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ မာနသံ ဟောတိ။ သော, အာဝုသော, သမယော ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ [အဇ္ဈတ္တညေဝ (သျာ. က.)] သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

“ယော ဟိ ကောစိ, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပတ္တံ ဗျာကရောတိ, သဗ္ဗသော ဣမေဟိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ, ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာ”တိ။

၁. သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၂. ကထံ **သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ?** နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ တတ္ထ ဇာတေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ ဣတိ ပဌမံ သမထော, ပစ္ဆာ ဝိပဿနာ။ တေန ဝုစ္စတိ – “သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတီ”တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီတိ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ? ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော

မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ – ဧဝံ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ။

သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ အာသေဝတီ တိ ကထံ အာသေဝတိ? အာဝဇ္ဇန္တော အာသေဝတိ, ဇာနန္တော အာသေဝတိ, ပဿန္တော အာသေဝတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော အာသေဝတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော အာသေဝတိ, သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စန္တော အာသေဝတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော အာသေဝတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော အာသေဝတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော အာသေဝတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော အာသေဝတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော အာသေဝတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော အာသေဝတိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော အာသေဝတိ , ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော အာသေဝတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော အာသေဝတိ – ဧဝံ အာသေဝတိ။

ဘာဝေတီတိ ကထံ ဘာဝေတိ? အာဝဇ္ဇန္တော ဘာဝေတိ, ဇာနန္တော ဘာဝေတိ, ပဿန္တော ဘာဝေတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော ဘာဝေတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော ဘာဝေတိ, သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စန္တော ဘာဝေတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော ဘာဝေတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ဘာဝေတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော ဘာဝေတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော ဘာဝေတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော ဘာဝေတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော ဘာဝေတိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော ဘာဝေတိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော ဘာဝေတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော ဘာဝေတိ – ဧဝံ ဘာဝေတိ။

ဗဟုလီကရောတီတိ ကထံ ဗဟုလီကရောတိ? အာဝဇ္ဇန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ဇာနန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ပဿန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ပစ္စဝေက္ခန္တော ဗဟုလီကရောတိ, စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တော ဗဟုလီကရောတိ, သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှန္တော ဗဟုလီကရောတိ, သတိံ ဥပဋ္ဌာပေန္တော ဗဟုလီကရောတိ, စိတ္တံ သမာဒဟန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ပညာယ ပဇာနန္တော ဗဟုလီကရောတိ, အဘိညေယျံ အဘိဇာနန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ပရိညေယျံ ပရိဇာနန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝေန္တော ဗဟုလီကရောတိ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော ဗဟုလီကရောတိ – ဧဝံ ဗဟုလီကရောတိ။

တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တီတိ ကထံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသော – ဣမာနိ တီဏိ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ – ဣမာနိ ဒွေ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိဃာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနုသဟဂတံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ – ဣမာနိ ဒွေ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; အနုသဟဂတော ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိဃာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရူပရာဂေါ, အရူပရာဂေါ, မာနော, ဥဒ္ဓစ္စံ, အဝိဇ္ဇာ – ဣမာနိ ပဉ္စ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; မာနာနုသယော, ဘဝရာဂါနုသယော , အဝိဇ္ဇာနုသယော – ဣမေ တယော အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

၃. အဇ္ဈတ္တဝိသဋဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ပေ.။ အာလောကသညာဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ တတ္ထ ဇာတေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ ဣတိ ပဌမံ သမထော, ပစ္ဆာ ဝိပဿနာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတီ တိ ကထံ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ? ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ, အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂေ သဉ္ဇာယတိ။ ဧဝံ မဂ္ဂေ သ

ဥ္စာယတိ။

သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ အာသေဝတီ တိ ကထံ အာသေဝတိ? အာဝဇ္ဇန္တော အာသေဝတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော အာသေဝတိ, ဧဝံ အာသေဝတိ။ **ဘာဝေတီ**တိ ကထံ ဘာဝေတိ? အာဝဇ္ဇန္တော ဘာဝေတိ, ဇာနန္တော ဘာဝေတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော ဘာဝေတိ, ဧဝံ ဘာဝေတိ။ **ဗဟုလီကရောတီ**တိ ကထံ ဗဟုလီကရောတိ? အာဝဇ္ဇန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ဇာနန္တော ဗဟုလီကရောတိ။ပေ.။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောန္တော ဗဟုလီကရောတိ, ဧဝံ ဗဟုလီကရောတိ။

တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တီတိ ကထံ သညောဇနာ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော – ဣမာနိ တီဏိ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂေန ဩဠာရိကံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ – ဣမာနိ ဒွေ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဃာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အနုသဟဂတံ ကာမရာဂသညောဇနံ, ပဋိဃသညောဇနံ – ဣမာနိ ဒွေ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; အနုသဟဂတော ကာမရာဂါနုသယော, ပဋိဃာနုသယော – ဣမေ ဒွေ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရူပရာဂေါ, အရူပရာဂေါ, မာနော, ဥဒ္ဓစ္စံ, အဝိဇ္ဇာ – ဣမာနိ ပဉ္စ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ; မာနာနုသယော, ဘဝရာဂါနုသယော, အဝိဇ္ဇာနုသယော – ဣမေ တယော အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ။

၄. ကထံ **ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတိ?** အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနဉ္စ ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာ [တေဿဂ္ဂါရမ္မဏတာ (သျာ. က.)] စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ။ သမာဓိ ဣတိ ပဌမံ ဝိပဿနာ, ပစ္ဆာ သမထော။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ **မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ** တိ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

ရူပံ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ရူပံ ဒုက္ခတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ရူပံ အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနဉ္စ ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ ဣတိ ပဌမံ ဝိပဿနာ, ပစ္ဆာ သမထော။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ **မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ** တိ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ, ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော။ပေ.။ အနတ္တတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ။ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနဉ္စ ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ။ ဣတိ ပဌမံ ဝိပဿနာ, ပစ္ဆာ သမထော။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ **မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ** တိ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတိ။

၅. ကထံ **သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** သောဠသဟိ အာကာရေဟိ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ။ အာရမ္မဏဋ္ဌေန ဂောစရဋ္ဌေန ပဟာနဋ္ဌေန ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌေန သန္တဋ္ဌေန ပဏီတဋ္ဌေန ဝိမုတ္တဋ္ဌေန အနာသဝဋ္ဌေန တရဏဋ္ဌေန အနိမိတ္တဋ္ဌေန အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌေန သုညတဋ္ဌေန ဧကရသဋ္ဌေန အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌေန။

ကထံ **အာရမ္မဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓာရမ္မဏော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓာရမ္မဏာ။ ဣတိ အာရမ္မဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အာရမ္မဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ **မဂ္ဂေ သမောဓာနေတီ** တိ ကထံ မဂ္ဂေ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေ သမောဓာနေတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ အာရမ္မဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ။

ကထံ **ဂောစရဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ဂောစရဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဂောစရဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ပဟာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ပဟာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဟာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိဝဋ္ဋတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိဝဋ္ဋတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **သန္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ သန္တော ဟောတိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ သန္တာ ဟောတိ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ သန္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သန္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ပဏီတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ ပဏီတော ဟောတိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ ပဏီတာ ဟောတိ နိရောဓဂောစရာ ။ ဣတိ ပဏီတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဏီတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **ဝိမုတ္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ ကာမာသဝတော ဝိမုတ္တော ဟောတိ နိရောဓဂောစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ အဝိဇ္ဇာသဝတော ဝိမုတ္တာ ဟောတိ နိရောဓဂောစရာ။ ဣတိ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တဋ္ဌေန

သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝိမုတ္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **အနာသဝဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ ကာမာသဝေန အနာသဝေါ ဟောတိ နိရောဓဂေါစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ အဝိဇ္ဇာသဝေန အနာသဝါ ဟောတိ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ အနာသဝဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အနာသဝဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **တရဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ တရတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂေါစရော, အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ တရတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ တရဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''တရဏဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **အနိမိတ္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ အနိမိတ္တော ဟောတိ နိရောဓဂေါစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ အနိမိတ္တာ ဟောတိ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ အနိမိတ္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အနိမိတ္တဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ သဗ္ဗပဏိဓီဟိ အပ္ပဏိဟိတော ဟောတိ နိရောဓဂေါစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ သဗ္ဗပဏိဓီဟိ အပ္ပဏိဟိတာ ဟောတိ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။

ကထံ **သုညတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ?** ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတော စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ သုညော ဟောတိ နိရောဓဂေါစရော, အဝိဇ္ဇံ ပဇဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ သုညာ ဟောတိ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ သုညတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဧကရသာ ဟောန္တိ, ယုဂနဒ္ဓာ ဟောန္တိ, အညမညံ နာတိဝတ္တန္တီတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''သုညတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ''တိ။ **ဘာဝေတီ**တိ စတဿော ဘာဝနာ – အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ.။ **မဂ္ဂေ သမောဓာနေတီ** တိ ကထံ မဂ္ဂေ သမောဓာနေတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေ သမောဓာနေတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ သုညတဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ။ ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ, ဧဝံ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော။

၂. ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝာရနိဒ္ဒေသော

၆. ကထံ **ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ မာနသံ ဟောတိ?** အနိစ္စတော မနသိကရောတော ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဩဘာသော ဓမ္မောတိ ဩဘာသံ အာဝဇ္ဇတိ, တတော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသော ဟောတိ သော သမယော, ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ ။ **တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ''** တိ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

အနိစ္စတော မနသိကရောတော ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဂ္ဂဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပဋ္ဌာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပေက္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, 'နိကန္တိ ဓမ္မော'တိ နိကန္တိံ အာဝဇ္ဇတိ။ တတော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသော ဟောတိ သော သမယော, ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ **တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ** "တိ။ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ, ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

ဒုက္ခတော မနသိကရောတော။ပေ.။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဂ္ဂဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပဋ္ဌာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပေက္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, 'နိကန္တိ ဓမ္မော'တိ နိကန္တိံ အာဝဇ္ဇတိ။ တတော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ, အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ, ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသော။ပေ.။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ"။

ရူပံ အနိစ္စတော မနသိကရောတော။ပေ.။ ရူပံ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော။ ရူပံ အနတ္တတော မနသိကရောတော။ ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော မနသိကရောတော။ပေ.။ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော, ဇရာမရဏံ အနတ္တတော မနသိကရောတော ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပေ.။ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဂ္ဂဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပဋ္ဌာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပေက္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, 'နိကန္တိ ဓမ္မော'တိ နိကန္တိံ အာဝဇ္ဇတိ။ တတော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော။ ဇရာမရဏံ အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ဇရာမရဏံ ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသော ဟောတိ။ သော သမယော, ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတီ"တိ။ ကထံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ပေ.။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ။ ဧဝံ သညောဇနာနိ ပဟီယန္တိ, အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။ ဧဝံ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ မာနသံ ဟောတိ။

၇. ဩဘာသေ စေဝ ဉာဏေ စ, ပီတိယာ စ ဝိကမ္ပတိ။
ပဿဒ္ဓိယာ သုခေ စေဝ, ယေဟိ စိတ္တံ ပဝေဓတိ။

အဓိမောက္ခေ စ ပဂ္ဂဟေ, ဥပဋ္ဌာနေ စ ကမ္ပတိ။
ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယ စေဝ, ဥပေက္ခာယ စ နိကန္တိယာ။

ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိ, ပညာ ယဿ ပရိစ္စိတာ။
ဓမ္မုဒ္ဓစ္စကုသလော ဟောတိ, န စ သမ္မောဟ ဂစ္ဆတိ။

ဝိက္ခိပတိ စေဝ ကိလိဿတိ စ, စဝတိ စိတ္တဘာဝနာ။
ဝိက္ခိပတိ န ကိလိဿတိ, ဘာဝနာ ပရိဟာယတိ။

ဝိက္ခိပတိ န ကိလိဿတိ, ဘာဝနာ န ပရိဟာယတိ။
န စ ဝိက္ခိပတေ စိတ္တံ န ကိလိဿတိ, န စဝတိ စိတ္တဘာဝနာ။

ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ စိတ္တဿ သင်္ခေပဝိက္ခေပဝိဂ္ဂဟိတံ [သင်္ခေပံ ဝိက္ခေပံ ဝိဂ္ဂဟိတံ (သျာ.)] ဒသ ဌာနေ သမ္ပဇာနာတီတိ။

ယုဂနဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သစ္စကထာ

၈. ပုရိမနိဒါနံ ။ ‘‘စတ္တာရိမာနိ , ဘိက္ခဝေ [သံ. နိ. ၅.၁၀၉၀], တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ, ဘိက္ခဝေ, တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ ; ‘အယံ ဒုက္ခသမုဒယော’တိ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ, ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓော’တိ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ, ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ’တိ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ။ ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရိ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ’’။

၁. ပဌမသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

ကထံ ဒုက္ခံ တထဋ္ဌေန သစ္စံ? စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော, သင်္ခတဋ္ဌော, သန္တာပဋ္ဌော, ဝိပရိဏာမဋ္ဌော – ဣမေ စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဧဝံ ဒုက္ခံ တထဋ္ဌေန သစ္စံ။

ကထံ သမုဒယော တထဋ္ဌေန သစ္စံ? စတ္တာရော သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော, နိဒါနဋ္ဌော, သံယောဂဋ္ဌော ပလိဗောဓဋ္ဌော – ဣမေ စတ္တာရော သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဧဝံ သမုဒယော တထဋ္ဌေန သစ္စံ။

ကထံ နိရောဓော တထဋ္ဌေန သစ္စံ? စတ္တာရော နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော, ဝိဝေကဋ္ဌော, အသင်္ခတဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော – ဣမေ စတ္တာရော နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဧဝံ နိရောဓော တထဋ္ဌေန သစ္စံ။

ကထံ မဂ္ဂေါ တထဋ္ဌေန သစ္စံ? စတ္တာရော မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော, ဟေတုဋ္ဌော, ဒဿနဋ္ဌော, အာဓိပတေယျဋ္ဌော – ဣမေ စတ္တာရော မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဧဝံ မဂ္ဂေါ တထဋ္ဌေန သစ္စံ။

၉. ကတိဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ? စတူဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။ တထဋ္ဌေန, အနတ္တဋ္ဌေန, သစ္စဋ္ဌေန, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန – ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတံ တံ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ? စတူဟာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော တထဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော တထဋ္ဌော, နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော တထဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော တထဋ္ဌော – ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတံ တံ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ အနတ္တဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ? စတူဟာကာရေဟိ အနတ္တဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော အနတ္တဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော အနတ္တဋ္ဌော, နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော အနတ္တဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော အနတ္တဋ္ဌော – ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ အနတ္တဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတံ တံ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ သစ္စဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ? စတူဟာကာရေဟိ သစ္စဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော သစ္စဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော သစ္စဋ္ဌော, နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော သစ္စဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော သစ္စဋ္ဌော – ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ သစ္စဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတံ တံ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? စတူဟာကာရေဟိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော – ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

၁၀. ကတိဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? ယံ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ, ယံ ဒုက္ခံ တံ အနိစ္စံ, ယံ အနိစ္စဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ တံ အနတ္တာ။ ယံ အနိစ္စဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ အနတ္တာ စ တံ တထံ။ ယံ အနိစ္စံ စ ဒုက္ခဉ္စ အနတ္တာ စ တထဉ္စ တံ သစ္စံ။ ယံ အနိစ္စဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ အနတ္တာ စ တထဉ္စ သစ္စဉ္စ တံ ကေသင်္ဂဟိတံ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကတိဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? နဝဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ တထဋ္ဌေန, အနတ္တဋ္ဌေန, သစ္စဋ္ဌေန, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန, အဘိညဋ္ဌေန, ပရိညဋ္ဌေန, ပဟာနဋ္ဌေန, ဘာဝနဋ္ဌေန, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန – ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? နဝဟာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော တထဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော တထဋ္ဌော, နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော တထဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော တထဋ္ဌော, အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌော တထဋ္ဌော, ပရိညာယ ပရိညဋ္ဌော တထဋ္ဌော, ပဟာနဿ ပဟာနဋ္ဌော တထဋ္ဌော, ဘာဝနာယ ဘာဝနဋ္ဌော တထဋ္ဌော, သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော တထဋ္ဌော – ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ အနတ္တဋ္ဌေန။ သစ္စဋ္ဌေန။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? နဝဟာကာရေဟိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, ပရိညာယ ပရိညဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, ပဟာနဿ ပဟာနဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, ဘာဝနာယ ဘာဝနဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော, သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော ပဋိဝေဓဋ္ဌော – ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

၁၁. ကတိဟာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ တထဋ္ဌေန, အနတ္တဋ္ဌေန, သစ္စဋ္ဌေန, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန, အဘိဇာနနဋ္ဌေန, ပရိဇာနနဋ္ဌေန, ဓမ္မဋ္ဌေန, တထဋ္ဌေန, ဉာတဋ္ဌေန, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန, ဖဿနဋ္ဌေန, အဘိသမယဋ္ဌေန – ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ? သောဠသဟိ အာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော, သင်္ခတဋ္ဌော, သန္တာပဋ္ဌော, ဝိပရိဏာမဋ္ဌော, တထဋ္ဌော; သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော, နိဒါနဋ္ဌော, သံယောဂဋ္ဌော, ပလိဗောဓဋ္ဌော တထဋ္ဌော; နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော, ဝိဝေကဋ္ဌော, အသင်္ခတဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော တထဋ္ဌော; မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော, ဟေတုဋ္ဌော, ဒဿနဋ္ဌော, အာဓိပတေယျဋ္ဌော တထဋ္ဌော – ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတံ တံ ကေတ္တံ။ ကေတ္တံ ကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကေပ္ပဋိဝေဓာနိ။

ကထံ အနတ္တဋ္ဌေန။ပေ.။ သစ္စဋ္ဌေန။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ အဘိဇာနနဋ္ဌေန။ ပရိဇာနနဋ္ဌေန။ ဓမ္မဋ္ဌေန။ တထဋ္ဌေန။ ဉာတဋ္ဌေန။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန။ ဖဿနဋ္ဌေန။ အဘိသမယဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ? သောဠသဟိ အာကာရေဟိ အဘိသမယဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော, သင်္ခတဋ္ဌော, သန္တာပဋ္ဌော, ဝိပရိဏာမဋ္ဌော, အဘိသမယဋ္ဌော; သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော, နိဒာနဋ္ဌော, သံယောဂဋ္ဌော, ပလိဗောဓဋ္ဌော, အဘိသမယဋ္ဌော; နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော , ဝိဝေကဋ္ဌော, အသင်္ခတဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော, အဘိသမယဋ္ဌော; မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော, ဟေတုဋ္ဌော, ဒဿနဋ္ဌော, အာဓိပတေယျဋ္ဌော, အဘိသမယဋ္ဌော – ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ အဘိသမယဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ဂဟိတာနိ။ ယံ ဧကသင်္ဂဟိတံ တံ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ ဧကေန ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ။

၁၂. သစ္စာနံ ကတိ လက္ခဏာနိ? သစ္စာနံ ဒွေ လက္ခဏာနိ။ သင်္ခတလက္ခဏဉ္စ, အသင်္ခတလက္ခဏဉ္စ – သစ္စာနံ ဣမာနိ ဒွေ လက္ခဏာနိ။

သစ္စာနံ ကတိ လက္ခဏာနိ? သစ္စာနံ ဆ လက္ခဏာနိ။ သင်္ခတာနံ သစ္စာနံ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတာနံ အညထတ္တံ ပညာယတိ အသင်္ခတဿ သစ္စဿ န ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ , န ဝယော ပညာယတိ, န ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ – သစ္စာနံ ဣမာနိ ဆ လက္ခဏာနိ။

သစ္စာနံ ကတိ လက္ခဏာနိ? သစ္စာနံ ဒွါဒသ လက္ခဏာနိ။ ဒုက္ခသစ္စဿ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ; သမုဒယသစ္စဿ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ; မဂ္ဂသစ္စဿ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ; နိရောဓသစ္စဿ န ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, န ဝယော ပညာယတိ, န ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ – သစ္စာနံ ဣမာနိ ဒွါဒသ လက္ခဏာနိ။

စတုန္နံ သစ္စာနံ ကတိ ကုသလာ, ကတိ အကုသလာ, ကတိ အဗျာကတာ? သမုဒယသစ္စံ အကုသလံ, မဂ္ဂသစ္စံ ကုသလံ , နိရောဓသစ္စံ အဗျာကတံ။ ဒုက္ခသစ္စံ သိယာ ကုသလံ, သိယာ အကုသလံ, သိယာ အဗျာကတံ။

သိယာ တီဏိ သစ္စာနိ ဧကသစ္စေန သင်္ဂဟိတာနိ, ဧကသစ္စံ တီဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတံ? ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေန သိယာတိ။ ကထဉ္စ သိယာ? ယံ ဒုက္ခသစ္စံ အကုသလံ, သမုဒယသစ္စံ အကုသလံ – ဧဝံ အကုသလဋ္ဌေန ဒွေ သစ္စာနိ ဧကသစ္စေန သင်္ဂဟိတာနိ, ဧကသစ္စံ ဒွီဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ယံ ဒုက္ခသစ္စံ ကုသလံ, မဂ္ဂသစ္စံ ကုသလံ – ဧဝံ ကုသလဋ္ဌေန ဒွေ သစ္စာနိ ဧကသစ္စေန သင်္ဂဟိတာနိ , ဧကသစ္စံ ဒွီဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ယံ ဒုက္ခသစ္စံ အဗျာကတံ, နိရောဓသစ္စံ အဗျာကတံ – ဧဝံ အဗျာကတဋ္ဌေန ဒွေ သစ္စာနိ ဧကသစ္စေန သင်္ဂဟိတာနိ, ဧကသစ္စံ ဒွီဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ဧဝံ သိယာ တီဏိ သစ္စာနိ ဧကသစ္စေန သင်္ဂဟိတာနိ, ဧကသစ္စံ တီဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတံ ဝတ္ထုဝသေန ပရိယာယေနာတိ။

၂. ဒုတိယသုတ္တန္တပါဠိ

၁၃. ''ပုဗ္ဗေ မေ, ဘိက္ခဝေ [သံ. နိ. ၃.၂၆], သမ္ဗောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတော ဧတဒ ဟောသိ – 'ကော နု ခော ရူပဿ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ; ကော ဝေဒနာယ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ; ကော သညာယ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ; ကော သင်္ခါရာနံ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ; ကော ဝိညာဏဿ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏ'န္တိ? တဿ မယှံ, ဘိက္ခဝေ, ဧတဒဟောသိ – 'ယံ ခော ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ရူပဿ အဿာဒော။ ယံ ရူပံ အနိစ္စံ, တံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ရူပဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ရူပဿ နိဿရဏံ။ ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ပေ.။ ယံ သညံ ပဋိစ္စ။ ယံ သင်္ခာရေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ဝိညာဏဿ အဿာဒော။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ''။

“ယာဝကီဝဉ္စာဟံ , ဘိက္ခဝေ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပာဒါနက္ခန္ဓာနံ ဧဝံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိံ, နေဝ တာဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ‘အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ ပစ္စညာသိံ [အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပစ္စညာသိံ (သျာ.) သံ. နိ. ၃.၂၆ ပဿိတဗ္ဗာ] ယတော စ ခွါဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပာဒါနက္ခန္ဓာနံ ဧဝံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိံ, အထာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ‘သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ ပစ္စညာသိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ – ‘အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ [စေတောဝိမုတ္တိ (သျာ. က.) သံ. နိ. ၃.၂၇ ပဿိတဗ္ဗာ] ။ အယမန္တိမာ ဇာတိ, နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ’”တိ။

၃. ဒုတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၁၄. ယံ ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ ရူပဿ အဿာဒောတိ – ပဟာနပ္ပဋိဝေဓော သမုဒယသစ္စံ။ ယံ ရူပံ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အယံ ရူပဿ အာဒီနဝေါတိ – ပရိညာပဋိဝေဓော ဒုက္ခသစ္စံ။ ယော ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ ရူပဿ နိဿရဏန္တိ – သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓော နိရောဓသစ္စံ။ ယာ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပော တစာ ကမ္မန္တော အာဇီဝေါ တယာမော သတိ သမာဓိ – ဘာဝနာပဋိဝေဓော မဂ္ဂသစ္စံ။

ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ပေ။ ယံ သညံ ပဋိစ္စ။ ယံ သင်္ခါရေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ ဝိညာဏဿ အဿာဒောတိ – ပဟာနပ္ပဋိဝေဓော သမုဒယသစ္စံ။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အယံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါတိ – ပရိညာပဋိဝေဓော ဒုက္ခသစ္စံ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏန္တိ – သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓော နိရောဓသစ္စံ။ ယာ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပော တစာ ကမ္မန္တော အာဇီဝေါ တယာမော သတိ သမာဓိ – ဘာဝနာပဋိဝေဓော မဂ္ဂသစ္စံ။

၁၅. **သစ္စ** န္တိ ကတိဟာကာရေဟိ သစ္စံ? ဧသနဋ္ဌေန , ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ ကထံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ? ဇရာမရဏံ ကိံနိဒါနံ, ကိံသမုဒယံ, ကိံဇာတိကံ, ကိံပဘဝန္တိ – ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဇရာမရဏံ ဇာတိနိဒါနံ, ဇာတိသမုဒယံ, ဇာတိဇာတိကံ, ဇာတိပ္ပဘဝန္တိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဇရာမရဏဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇရာမရဏသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇရာမရဏနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဇာတိ ကိံနိဒါနာ, ကိံသမုဒယာ, ကိံဇာတိကာ, ကိံပဘဝါတိ – ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဇာတိ ဘဝနိဒါနာ, ဘဝသမုဒယာ, ဘဝဇာတိကာ, ဘဝပ္ပဘဝါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဇာတိဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇာတိသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇာတိနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဇာတိနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဘဝေါ ကိံနိဒါနော, ကိံသမုဒယော, ကိံဇာတိကော, ကိံပဘဝေါတိ – ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ ။ ဘဝေါ ဥပါဒါနနိဒါနော, ဥပါဒါနသမုဒယော, ဥပါဒါနဇာတိကော, ဥပါဒါနပ္ပဘဝေါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဘဝံ စ ပဇာနာတိ, ဘဝသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဘဝနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဘဝနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဥပါဒါနံ ကိံနိဒါနံ, ကိံသမုဒယံ, ကိံဇာတိကံ, ကိံပဘဝန္တိ – ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဥပါဒါနံ တဏှာနိဒါနံ, တဏှာသမုဒယံ, တဏှာဇာတိကံ, တဏှာပဘဝန္တိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဥပါဒါနဉ္စ ပဇာနာတိ, ဥပါဒါနသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဥပါဒါနနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ ဥပါဒါနနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

တဏှာ ကိံနိဒါနာ, ကိံသမုဒယာ, ကိံဇာတိကာ, ကိံပဘဝါတိ – ဧဝံ ဧသနဋ္ဌေန သစ္စံ။ တဏှာ ဝေဒနာနိဒါနာ, ဝေဒနာသမုဒယာ, ဝေဒနာဇာတိကာ, ဝေဒနာပဘဝါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ တဏှဉ္စ ပဇာနာတိ, တဏှာသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, တဏှာနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, တဏှာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဝေဒနာ ကိံနိဒာနာ, ကိံသမုဒယာ, ကိံဇာတိကာ, ကိံပဘဝါတိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ ဝေဒနာ ဖဿနိဒာနာ, ဖဿသမုဒယာ, ဖဿဇာတိကာ, ဖဿပ္ပဘဝါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဝေဒနဉ္စ ပဇာနာတိ, ဝေဒနာသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဝေဒနာနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဖဿော ကိံနိဒာနော, ကိံသမုဒယော, ကိံဇာတိကော, ကိံပဘဝေါတိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ ဖဿော သဠာယတနနိဒာနော, သဠာယတနသမုဒယော, သဠာယတနဇာတိကော, သဠာယတနပ္ပဘဝေါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဖဿဉ္စ ပဇာနာတိ, ဖဿသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, ဖဿနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဖဿနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

သဠာယတနံ ကိံနိဒာနံ, ကိံသမုဒယံ, ကိံဇာတိကံ, ကိံပဘဝန္တိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ သဠာယတနံ နာမရူပနိဒာနံ, နာမရူပသမုဒယံ, နာမရူပဇာတိကံ, နာမရူပပ္ပဘဝန္တိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ သဠာယတနဉ္စ ပဇာနာတိ, သဠာယတနသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, သဠာယတနနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, သဠာယတနနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

နာမရူပံ ကိံနိဒာနံ, ကိံသမုဒယံ, ကိံဇာတိကံ, ကိံပဘဝန္တိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ နာမရူပံ ဝိညာဏနိဒာနံ, ဝိညာဏသမုဒယံ, ဝိညာဏဇာတိကံ, ဝိညာဏပ္ပဘဝန္တိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ နာမရူပဉ္စ ပဇာနာတိ, နာမရူပသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, နာမရူပနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, နာမရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

ဝိညာဏံ ကိံနိဒာနံ, ကိံသမုဒယံ, ကိံဇာတိကံ, ကိံပဘဝန္တိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ ဝိညာဏံ သင်္ခါရနိဒာနံ, သင်္ခါရသမုဒယံ, သင်္ခါရဇာတိကံ , သင်္ခါရပ္ပဘဝန္တိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ ဝိညာဏဉ္စ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏသမုဒယဉ္‌ စ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

သင်္ခါရာ ကိံနိဒာနာ, ကိံသမုဒယာ, ကိံဇာတိကာ, ကိံပဘဝါတိ – ဧဝံ သေနင္ဂွေန သစ္စံ။ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာနိဒာနာ, အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ, အဝိဇ္ဇာဇာတိကာ, အဝိဇ္ဇာပဘဝါတိ – ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သစ္စံ။ သင်္ခါရေ စ ပဇာနာတိ, သင်္ခါရသမုဒယဉ္စ ပဇာနာတိ, သင်္ခါရနိရောဓဉ္စ ပဇာနာတိ, သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒဉ္စ ပဇာနာတိ – ဧဝံ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သစ္စံ။

၁၆. ဇရာမရဏံ ဒုက္ခသစ္စံ, ဇာတိ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဇာတိ ဒုက္ခသစ္စံ, ဘဝေါ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဘဝေါ ဒုက္ခသစ္စံ, ဥပါဒါနံ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဥပါဒါနံ ဒုက္ခသစ္စံ, တဏှာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ တဏှာ ဒုက္ခသစ္စံ, ဝေဒနာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဝေဒနာ ဒုက္ခသစ္စံ, ဖဿော သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဖဿော ဒုက္ခသစ္စံ, သဠာယတနံ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ သဠာယတနံ ဒုက္ခသစ္စံ, နာမရူပံ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ နာမရူပံ ဒုက္ခသစ္စံ, ဝိညာဏံ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခသစ္စံ, သင်္ခါရာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ သင်္ခါရာ ဒုက္ခသစ္စံ, အဝိဇ္ဇာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။

ဇရာမရဏံ သိယာ ဒုက္ခသစ္စံ, သိယာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဇာတိ သိယာ ဒုက္ခသစ္စံ , သိယာ သမုဒယသစ္စံ။ပေ.။ ဘဝေါ သိယာ ဒုက္ခသစ္စံ, သိယာ သမုဒယသစ္စံ, ဥဘိန္နမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ, နိရောဓပ္ပဇာနနာ မဂ္ဂသစ္စန္တိ။

ဘာဏဝါရော။

သစ္စကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဗောဇ္ဈင်္ဂကထာ

၁၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''သတ္တိမေ , ဘိက္ခဝေ [သံ. နိ. ၅.၂၀၀], ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ကတမေ သတ္တ? သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ , ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ – ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ''။

ဗောဇ္ဈင်္ဂါ တိ ကေနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ? ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနုဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဋိဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမ္ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပဋိဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, သမ္ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဗောဓေန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနုဗောဓေန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဋိဗောဓေန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမ္ဗောဓေန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဗောဓနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အနုဗောဓနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပဋိဗောဓနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, သမ္ဗောဓနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အနုဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပဋိဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, သမ္ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဗုဒ္ဓိလဘနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဗုဒ္ဓိပဋိလဘနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဗုဒ္ဓိရောပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဗုဒ္ဓိအဘိရောပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဗုဒ္ဓိပာပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဗုဒ္ဓိသမ္ပာပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

မူလမူလကာဒိဒသကံ

၁၈. မူလဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလစရိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပရိဝါရဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ , မူလပရိပူရဏဋ္ဌေန [မူလပရိပူရဋ္ဌေန (သျာ. က.) ဧဝမုပရိပိ] ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပရိပါကဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပဋိသမ္ဘိဒါပါပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, မူလပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဟေတုဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုစရိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပရိဝါရဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပရိပူရဏဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပရိပါကဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပဋိသမ္ဘိဒါပါပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဟေတုပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ပစ္စယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယစရိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပရိဝါရဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပရိပူရဏဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပရိပါကဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပဋိသမ္ဘိဒါပါပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ပစ္စယပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိစရိယဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပရိဝါရဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပရိပူရဏဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပရိပါကဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒါပါပနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပရိ တရဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒ ဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနဝဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင် ဂါ, အနဝဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

နေက္ခမ္မဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခ မ္မပရိတရဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မ ပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝ ဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, နေက္ခမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝိမုတ္တဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပရိတရဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိမုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

အနာသဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပ ရိတရဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ , အနာသဝပဋိသမ္ ဘိဒဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, အနာသဝပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ ဈင်္ဂါ, အနာသဝပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝိဝေကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပရိတရဋ္ ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေကပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝိဝေက ပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ ဂပရိတရဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပရိပူရဏဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပရိဟာကဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပဋိ သမ္ဘိဒဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန ဖောဇ္ဈင်္ဂါ, ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တာနမ္ပိ ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

၁၉. မူလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဟေတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပစ္စယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင် ဂါ။ ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ နေက္ခမ္မဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနာသဝဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိဝေကဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖော ဇ္ဈင်္ဂါ ။ ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

မူလစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဟေတုစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပစ္စယစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိသုဒ္ဓိစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနဝဇ္ဇစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ နေက္ခမ္မစ ရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနာသဝစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ ဈင်္ဂါ။ ဝိဝေကစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။

မူလပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ဂပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပရိတရဋ္ ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ဂပရိတရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပရိပူရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖော ဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ဂပရိပူရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပရိဟာကဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ ဂပရိဟာကဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဖောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒာပဟပနဋ္ဌံ

ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ တေသဂုပဋိသမ္ဘိဒာယ ဝသီဘာဝဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိဝါရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိပူရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကဂ္ဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဝိသာရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနာဝိလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနိဉ္ဇနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန စိတ္တဿ ဌိတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာရမ္မဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဂောစရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဟာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သန္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဏီတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနာသဝဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ တရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနိမိတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သုညတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကရသဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိယျာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဟေတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာဓိပတေယျဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

သမထဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိပဿနာယ အနုပဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယုဂနဒ္ဓဿ အနတိဝတ္တနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သိက္ခာယ သမာဒါနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာရမ္မဏဿ ဂောစရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ လီနဿ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဥဒ္ဓတဿ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဥဘောဝိသုဒ္ဓာနံ အဇ္ဈုပေက္ခနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သစ္စာဘိသမယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ပညိန္ဒြိယဿ ဒဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဣန္ဒြိယာနံ အာဓိပတေယျဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဗလာနံ အကမ္ပိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိယျာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မဂ္ဂဿ ဟေတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမ္မပ္ပဓာနာနံ ပဒဟနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သစ္စာနံ တထဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပယောဂါနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဖလာနံ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိစာရဿ ဥပဝိစာရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပီတိယာ ဖရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သုခဿ အဘိသန္ဒနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

အာဝဇ္ဇနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သဉ္ဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကောဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဘိညာယ ဉာတဋ္ဌံ [အဘိညေယျဋ္ဌံ (သျာ.)] ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိညာယ တီရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဟာနဿ ပရိစ္စာဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဘာဝနာယ ဧကရသဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ သစ္ဆိကိရိယာယ ဖဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဓာတူနံ ဓာတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာယ

တနာနံ အာယတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သင်္ခတာနံ သင်္ခတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

စိတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တာနန္တရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌံ [ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌံ (သျာ.)] ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဟေတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ပစ္စယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဝတ္ထုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဘူမဋ္ဌံ [ဘုမ္မဋ္ဌံ (သျာ.) ပဋိ. မ. ၁.၁၄ ပဿိတဗ္ဗာ] ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ အာရမ္မဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဂေါစရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ စရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ ဂတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ အဘိနီဟာရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ နိယျာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ စိတ္တဿ နိဿရဏဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဧကတ္တေ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဝိဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သဉ္ဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဧကောဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ( ) [(ဧကတ္တေ ဥပနိဗန္ဓနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ) (သဗ္ဗတ္ထ)] ။ ဧကတ္တေ ပက္ခန္ဒနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပသီဒနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သန္တိဋ္ဌနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဝိမုစ္စနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဧတံ သန္တန္တိ ပဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ယာနီကတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဝတ္ထုကတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အနုဋ္ဌိတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပရိစိတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သုသမာရဒ္ဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ ဧကတ္တေ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပရိဝါရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပရိပူရဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သမောဓာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အာသေဝနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဘာဝနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဗဟုလီကမ္မဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သုသမုဂ္ဂတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သုဝိမုတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပဋိဗုဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သမ္ဗုဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဗောဓနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အနုဗောဓနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပဋိဗောဓနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သမ္ဗောဓနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အနုဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပဋိဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သမ္ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဇောတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ဥဇ္ဇောတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ အနုဇောတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ ပဋိဇောတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဧကတ္တေ သဉ္ဇောတနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ပတာပနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိရောစနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ ကိလေသာနံ သန္တာပနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အမလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိမ္မလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိဝေကဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိဝေကစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိရာဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိရာဂစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိရောဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိရောဓစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဆန္ဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ မူလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ပါဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ပဓာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ဣဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ အဓိမောက္ခဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ပဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ဥ

ပဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဆန္ဒဿ ဒဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဝီရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ စိတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ ဝီမံသဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ မူလဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ပါဒဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ပဓာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ဣဇ္ဈနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ အဓိမောက္ခဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ပဂ္ဂဟဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝီမံသာယ ဒဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဒုက္ခဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒုက္ခဿ သင်္ခတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒုက္ခဿ သန္တာပဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒုက္ခဿ ဝိပရိဏာမဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမုဒယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌံ နိဒါနဋ္ဌံ သညောဂဋ္ဌံ ပလိဗောဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိရောဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌံ ဝိဝေကဋ္ဌံ အသင်္ခတဋ္ဌံ အမတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မဂ္ဂဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌံ ဟေတုဋ္ဌံ ဒဿနဋ္ဌံ အာဓိပတေယျဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

တထဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနတ္တဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သစ္စဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဋိဝေဓဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဘိဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိဇာနနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဓမ္မဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဓာတုဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဉာတဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဖဿနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဘိသမယဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

နေက္ခမ္မံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဗျာပါဒံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာလောကသညံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဝိက္ခေပံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဉာဏံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပါမောဇ္ဇံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဌမံ ဈာနံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓါဗလံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌေန ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ပေ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိယျာနဋ္ဌံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ တထဋ္ဌေန သစ္စံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနုပဿနဋ္ဌေ ဝိပဿနံ ။ပေ။ ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

ဆန္ဒံ မူလင္ဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ မနသိကာရံ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဖဿံ သမောဓာနဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝေဒနံ သမောသရဏဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သမာဓိံ ပမုခဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ သတိံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ပညံ တတုတ္တရဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဝိမုတ္တိံ သာရဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဗုဇ္ဈန္တီတိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။

၂၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – "အာဝုသော ဘိက္ခဝေ"တိ [အာဝုသောတိ (သျာ.) သံ. နိ. ၅.၁၈၅ ပဿိတဗ္ဗာ] ။ "အာဝုသော"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဧတဒဝေါစ –

"သတ္တိမေ, အာဝုသော, ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ ကတမေ သတ္တ? သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ပေ.။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ – ဣမေ ခေါ, အာဝုသော, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဣမေသံ ခွာဟံ, အာဝုသော, သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန အာကင်္ခါမိ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဝိဟရိတုံ, တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဝိဟရာမိ။ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန အာကင်္ခါမိ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ။ပေ.။ သာယန္ဟသမယံ ဝိဟရိတုံ, တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန သာယန္ဟသမယံ ဝိဟရာမိ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဣတိ စေ မေ, 'အာဝုသော, ဟောတိ, အပ္ပမာဏော'တိ မေ ဟောတိ, 'သုသမာရဒ္ဓော'တိ မေ ဟောတိ။ တိဋ္ဌန္တဉ္စ နံ [တိဋ္ဌန္တံ စရံ (သျာ.) သံ. နိ. ၅.၁၈၅ ပဿိတဗ္ဗာ] 'တိဋ္ဌတီ'တိ ပဇာနာမိ။ သစေပိ မေ စဝတိ, 'ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ'တိ ပဇာနာမိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ပေ.။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဣတိ စေ မေ, အာဝုသော, ဟောတိ, 'အပ္ပမာဏော'တိ မေ ဟောတိ, 'သုသမာရဒ္ဓော'တိ မေ ဟောတိ။ တိဋ္ဌန္တဉ္စ နံ 'တိဋ္ဌတီ'တိ ပဇာနာမိ။ သစေပိ မေ စဝတိ, 'ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ'တိ ပဇာနာမိ။

"သေယျထာပိ, အာဝုသော, ရညော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တဿ ဝါ နာနာရတ္တာနံ ဒုဿာနံ ဒုဿကရဏ္ဍကော ပူရော အဿ။ သော ယညဒေဝ ဒုဿယုဂံ အာကင်္ခေယျ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ပါရုပိတုံ, တံ တဒေဝ ဒုဿယုဂံ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ပါရုပေယျ။ ယညဒေဝ ဒုဿယုဂံ အာကင်္ခေယျ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ။ပေ.။ သာယန္ဟသမယံ ပါရုပိတုံ, တံ တဒေဝ ဒုဿယုဂံ သာယန္ဟသမယံ ပါရုပေယျ။ ဧဝမေဝ ခွာဟံ, အာဝုသော, ဣမေသံ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန အာကင်္ခါမိ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဝိဟရိတုံ, တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဝိဟရာမိ။ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန အာကင်္ခါမိ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ။ပေ.။ သာယန္ဟသမယံ ဝိဟရိတုံ, တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန သာယန္ဟသမယံ ဝိဟရာမိ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဣတိ စေ မေ, အာဝုသော, ဟောတိ, 'အပ္ပမာဏော'တိ မေ ဟောတိ, 'သုသမာရဒ္ဓော'တိ မေ ဟောတိ။ တိဋ္ဌန္တဉ္စ နံ 'တိဋ္ဌတီ'တိ ပဇာနာမိ။ သစေပိ မေ စဝတိ, 'ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ'တိ ပဇာနာမိ။ပေ.။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဣတိ စေ မေ, အာဝုသော, ဟောတိ, 'အပ္ပမာဏော'တိ မေ ဟောတိ, 'သုသမာရဒ္ဓော'တိ မေ ဟောတိ။ တိဋ္ဌန္တဉ္စ နံ 'တိဋ္ဌတီ'တိ ပဇာနာမိ။ သစေပိ မေ စဝတိ, 'ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ'တိ ပဇာနာမိ"။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော

၂၁. ကထံ **သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဣတိ စေ မေ ဟောတီ** တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ? ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဣတိ စေ မေ ဟောတီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ယာဝတာ အစ္စိ တာဝတာ ဝဏ္ဏော, ယာဝတာ ဝဏ္ဏော တာဝတာ အစ္စိ။ ဧဝမေဝ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဣတိ စေ မေ ဟောတီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။

ကထံ **အပ္ပမာဏော ဣတိ စေ မေ ဟောတီ**တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ? ပမာဏဗဒ္ဓာ [ပမာဏဝဒ္ဓာ (သျာ.), အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ကိလေသာ, သဗ္ဗေ စ ပရိယုဋ္ဌာနာ, ယေ စ သင်္ခါရာ ပေါနောဘဝိကာ အပ္ပမာဏော နိရောဓော အစလဋ္ဌေန အသင်္ခတဋ္ဌေန။ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ အပ္ပမာဏော။ ဣတိ စေ မေ ဟောတီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။

ကထံ **သုသမာရဒ္ဓော ဣတိ စေ မေ ဟောတီ** တိ – ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ? ဝိသမာ ကိလေသာ, သဗ္ဗေ စ ပရိယုဋ္ဌာနာ, ယေ စ သင်္ခါရာ ပေါနောဘဝိကာ, သမဓမ္မော နိရောဓော သန္တဋ္ဌေန ပဏီတဋ္ဌေန။ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ သု

သမာရဒ္ဓေါ ဣတိ စေ မေ ဟောတီတိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ။

ကထံ **"တိင္ဃနက္ခ နံ တိင္ဃတီ"တိ ပဇာနာမိ; သစေပိ စဝတိ "ဣဒပ္ပစ္စယာ စဝတီ"တိ ပဇာနာမိ?** ကတိဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ? ကတိဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ? အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ။ အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ။

ကတမေဟိ **အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ?** အနုပ္ပာဒံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, ဥပ္ပာဒံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, အပ္ပဝတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, ပဝတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, နိမိတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, နိရောဓံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, သင်္ခါရေ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ – ဣမေဟိ အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ။

ကတမေဟိ **အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ?** ဥပ္ပာဒံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, အနုပ္ပာဒံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, ပဝတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, အပ္ပဝတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, အနိမိတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, သင်္ခါရေ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ, နိရောဓံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ – ဣမေဟိ အင္ဃဟာကာရေဟိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ။ ဧဝံ ''တိင္ဃနက္ခ နံ တိင္ဃတီ''တိ ပဇာနာမိ။ သစေပိ စဝတိ, ''ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ''တိ ပဇာနာမိ။ပေ.။။

ကထံ **ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဣတိ စေ မေ ဟောတီ** တိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ? ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဣတိ စေ မေ ဟောတီတိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ။ သေယျထာပိ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ယာဝတာ အစ္စိ တာဝတာ ဝဏ္ဏော, ယာဝတာ ဝဏ္ဏော တာဝတာ အစ္စိ။ ဧဝမေဝ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဣတိ စေ ဟောတီတိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ။

ကထံ **အပ္ပမာဏော ဣတိ စေ ဟောတီ**တိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ? ပမာဏဗဒ္ဓာ ကိလေသာ, သဗ္ဗေ စ ပရိယုဋ္ဌာနာ, ယေ စ သင်္ခါရာ ပောနောဘဝိကာ အပ္ပမာဏော နိရောဓော အစလဋ္ဌေန အသင်္ခတဋ္ဌေန။ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ အပ္ပမာဏော ဣတိ စေ ဟောတီတိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ။

ကထံ **သုသမာရဒ္ဓေါ ဣတိ စေ ဟောတီ** တိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ? ဝိသမာ ကိလေသာ, သဗ္ဗေ စ ပရိယုဋ္ဌာနာ, ယေ စ သင်္ခါရာ ပောနောဘဝိကာ သမဓမ္မော နိရောဓော သန္တဋ္ဌေန ပဏီတဋ္ဌေန။ ယာဝတာ နိရောဓူပဋ္ဌာတိ တာဝတာ သုသမာရဒ္ဓေါ ဣတိ စေ ဟောတီတိ ဖောဗ္ဗင်္ဂေ။

ကထံ **"တိင္ဃနက္ခ နံ တိင္ဃတီ"တိ ပဇာနာမိ; သစေပိ စဝတိ "ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ"တိ ပဇာနာမိ?** ကတိဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ? ကတိဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ ? အင္ဃဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ။ အင္ဃဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ စဝတိ။

ကတမေဟိ **အင္ဃဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ?** အနုပ္ပာဒံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, ဥပ္ပာဒံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, အပ္ပဝတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, ပဝတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, အနိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, နိမိတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, နိရောဓံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ, သင်္ခါရေ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ – ဣမေဟိ အင္ဃဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တိင္ဃတိ။

ကတမေဟိ **အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ?** ဥပ္ပာဒံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, အနုပ္ပာဒံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, ပဝတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, အပ္ပဝတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ , အနိမိတ္တံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, သင်္ခါရေ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ, နိရောဓံ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ စဝတိ။ ဧဝံ “တိဋ္ဌန္တဋ္ဌ နံ တိဋ္ဌတီ”တိ ပဇာနာမိ; သစေပိ စဝတိ, “ဣဒပ္ပစ္စယာ မေ စဝတီ”တိ ပဇာနာမိ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. မေတ္တာကထာ

၂၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “မေတ္တာယ , ဘိက္ခဝေ, စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓာယ ဧကာဒသာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ။ ကတမေ ဧကာဒသ? သုခံ သုပတိ, သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတိ, န ပာပကံ သုပိနံ ပဿတိ, မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ, အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ, ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ, နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ ကမတိ, တုဝဋံ စိတ္တံ သမာဓိယတိ, မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိ, အသမ္မူဠှော ကာလင်္ကရောတိ, ဥတ္တရိ [ဥတ္တရိံ (သျာ. ပီ.) အ. နိ. ၁၁.၁၅ ပဿိတဗ္ဗာ] အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဗြဟ္မလောကူပဂေ ဟောတိ။ မေတ္တာယ, ဘိက္ခဝေ, စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓာယ – ဣမေ ဧကာဒသာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ” ။

အတ္ထိ အနောဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, အတ္ထိ ဩဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, အတ္ထိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ကတိဟာကာရေဟိ အနောဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဩဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, ကတိဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ? ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, သတ္တဟာကာရေဟိ ဩဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ, ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ? သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ [အဗျာပဇ္ဈာ (သျာ.)] အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။ သဗ္ဗေ ပါဏာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဘူတာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တူတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ဩဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ? သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။ သဗ္ဗေ ပုရိသာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ အရိယာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ အနရိယာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ။ပေ.။ သဗ္ဗေ မနုဿာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တူတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ဩဓိသော ဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ကတမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ? သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု ။ သဗ္ဗေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။ သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ။ပေ.။ ဘူတာ။ ပုဂ္ဂလာ။ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော။ သဗ္ဗေ ပုရိသာ။ သဗ္ဗေ အရိယာ။ သဗ္ဗေ အနရိယာ။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ။ သဗ္ဗေ မနုဿာ။ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။ သဗ္ဗေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ။ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ။ သဗ္ဗေ

ဗေ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ။ သဗ္ဗေ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ။ သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ။ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ။ သဗ္ဗေ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ။ သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိဟတိကာ အဝေရာ အဗ္ယာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တူတိ။ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

၁. ဣန္ဒြိယဝါရော

၂၃. သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ပီဠနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပီဠနာယ, ဥပဃာတံ ဝဇ္ဇေတွာ အနုပဃာတေန, သန္တာပံ ဝဇ္ဇေတွာ အသန္တာပေန, ပရိယာဒါနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပရိယာဒါနေန, ဝိဟေသံ ဝဇ္ဇေတွာ အဝိဟေသာယ, သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု မာ ဝေရိနော, သုခိနော ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိနော, သုခိတတ္တာ ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိတတ္တာတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သဗ္ဗေ သတ္တေ မေတ္တာယတီတိ – မေတ္တာ။ တံ ဓမ္မံ စေတယတီတိ – စေတော။ သဗ္ဗဗျာပာဒပရိယုဋ္ဌာနေဟိ ဝိမုစ္စတီတိ – ဝိမုတ္တိ။ မေတ္တာ စ စေတော စ ဝိမုတ္တိ စာတိ – မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သတိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – စိတ္တံ သမာဒဟတိ။ သမာဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ပညာယ ပဇာနာတိ။ ပညိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဗဟုလီကရီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သွာလင်္ကတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိက္ခတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိဝုတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ, ဘာဝနာ ဟောန္တိ, ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ, အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ, ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ, ပရိဝါရာ ဟောန္တိ, ပါရိပူရီ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, ပက္ခန္ဒနာ ဟောန္တိ, ပသီဒနာ [သံသီဒနာ (က. သီ. အဋ္ဌ.)] ဟောန္တိ, သန္တိဋ္ဌနာ ဟောန္တိ, ဝိမုစ္စနာ ဟောန္တိ, ''ဧတံ သန္တ''န္တိ ဖဿနာ ဟောန္တိ, ယာနီကတာ ဟောန္တိ , ဝတ္ထုကတာ ဟောန္တိ, အနုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, ပရိစိတာ ဟောန္တိ, သုသမာရဒ္ဓါ ဟောန္တိ, သုဘာဝိတာ ဟောန္တိ, သွာဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သုသမုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ , သုဝိမုတ္တာ ဟောန္တိ, နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

၂. ဗလဝါရော

၂၄. သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – အဿဒ္ဓိယေ န ကမ္ပတိ။ သဒ္ဓါဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ကောသဇ္ဇေ န ကမ္ပတိ။ ဝီရိယဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ပမာဒေ န ကမ္ပတိ။ သတိဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဥဒ္ဓစ္စေ န ကမ္ပတိ။ သမာဓိဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – အဝိဇ္ဇာယ န ကမ္ပတိ။ ပညာဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဗဟုလီကရီယတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သွလင်္ကတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိက္ခတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိဝုတာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ, ဘာဝနာ ဟောန္တိ, ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ, အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ, ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ, ပရိဝါရာ ဟောန္တိ, ပါရိပူရီ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, ပက္ခန္ဒနာ ဟောန္တိ, ပသီဒနာ ဟောန္တိ, သန္တိဋ္ဌနာ ဟောန္တိ, ဝိမုစ္စနာ ဟောန္တိ, ''ဧတံ သန္တ''န္တိ ဖဿနာ ဟောန္တိ, ယာနီကတာ ဟောန္တိ, ဝတ္ထုကတာ ဟောန္တိ, အနုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, ပရိစိတာ ဟောန္တိ, သုသမာရဒ္ဓာ ဟောန္တိ, သုဘာဝိတာ ဟောန္တိ, သွာဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သုသမုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ, သုဝိမုတ္တာ ဟောန္တိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

၃. ဗောဇ္ဈင်္ဂဝါရော

၂၅. သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ပညာယ ပဝိစိနာတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ပရိဠာဟံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဒုဋ္ဌုလ္လံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – စိတ္တံ သမာဒဟတိ။ သမာဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဉာဏေန ကိလေသေ ပဋိသင်္ခာတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝီယတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဗဟုလီကရီယတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သွလင်္ကတာ ဟောတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိက္ခတာ ဟောတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိဝုတာ ဟောတိ။ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ, ဘာဝနာ ဟောန္တိ, ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ, အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ, ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ, ပရိဝါရာ ဟောန္တိ, ပါရိပူရီ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, ပက္ခန္ဒနာ ဟောန္တိ, ပသီဒနာ ဟောန္တိ, သန္တိဋ္ဌနာ ဟောန္တိ, ဝိမုစ္စနာ ဟောန္တိ, ''ဧတံ သန္တ''န္တိ ဖဿနာ ဟောန္တိ, ယာနီကတာ ဟောန္တိ, ဝတ္ထုကတာ ဟောန္တိ, အနုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, ပရိစိတာ ဟောန္တိ, သုသမာရဒ္ဓါ ဟောန္တိ, သုဘာဝိတာ ဟောန္တိ, သွာဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သုသမုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ, သုဝိမုတ္တာ ဟောန္တိ, နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

၄. မဂ္ဂင်္ဂဝါရော

၂၆. သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ပဿတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ အဘိနိရောပေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ သမ္မာဝါစာပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ။ သမ္မာအာဇီဝပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ပဂ္ဂဏှာတိ။ သမ္မာဝါယာမပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာသတိပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ သမာဒဟတိ။ သမ္မာ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝီယတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ ဗဟုလီကရီယတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သွာလင်္ကတာ ဟောန္တိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိက္ခတာ ဟောတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဝါရာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိဝုတာ ဟောတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂာ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ, ဘာဝနာ ဟောန္တိ, ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ, အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ, ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ, ပရိဝါရာ ဟောန္တိ, ပါရိပူရီ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ, သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, ပက္ခန္ဒနာ ဟောန္တိ, ပသီဒနာ ဟောန္တိ, သန္တိဋ္ဌနာ ဟောန္တိ, ဝိမုစ္စနာ ဟောန္တိ, ''ဧတံ သန္တ''န္တိ ဖဿနာ ဟောန္တိ, ယာနီကတာ ဟောန္တိ, ဝတ္ထုကတာ ဟောန္တိ, အနုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, ပရိစိတာ ဟောန္တိ, သုသမာရဒ္ဓာ ဟောန္တိ, သုဘာဝိတာ ဟောန္တိ, သွာဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သုသမုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ, သုဝိမုတ္တာ ဟောန္တိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

၂၇. သဗ္ဗေသံ ပါဏာနံ။ပေ.။ သဗ္ဗေသံ ဘူတာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပုဂ္ဂလာနံ။ သဗ္ဗေသံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာနံ။ သဗ္ဗာသံ ဣတ္ထီနံ။ သဗ္ဗေသံ ပုရိသာနံ။ သဗ္ဗေသံ အရိယာနံ။ သဗ္ဗေသံ အနရိယာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒေဝတနံ။ သဗ္ဗေသံ မနုဿာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဝိနိပါတိကာနံ ပီဠနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပီဠနာယ, ဥပဃာတံ ဝဇ္ဇေတွာ အနုပဃာတေန, သန္တာပံ ဝဇ္ဇေတွာ အသန္တာပေန, ပရိယာဒါနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပရိယာဒါနေန, ဝိဟေသံ ဝဇ္ဇေတွာ အဝိဟေသာယ, သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု မာ ဝေရိနော, သုခိနော ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိနော, သုခိတတ္တာ ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိတတ္တာတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကေ မေတ္တာယတီတိ – မေတ္တာ။ တံ ဓမ္မံ စေတယတီတိ – စေတော။ သဗ္ဗဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌာနေဟိ ဝိမုစ္စတီတိ – ဝိမုတ္တိ။ မေတ္တာ စ စေတော စ ဝိမုတ္တိ စာတိ – မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ပေ.။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

သဗ္ဗေသံ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ။ပေ.။ သဗ္ဗေသံ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တာနံ ပီဠနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပီဠနာယ, ဥပဃာတံ ဝဇ္ဇေတွာ အနုပဃာတေန, သန္တာပံ ဝဇ္ဇေတွာ အသန္တာပေန, ပရိယာဒါနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပရိယာဒါနေန, ဝိဟေသံ ဝဇ္ဇေတွာ အဝိဟေသာယ, သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု မာ ဝေရိနော, သုခိနော ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိနော, သုခိတတ္တာ ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိတတ္တာတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တေ မေတ္တာယတီတိ – မေတ္တာ။ တံ ဓမ္မံ စေတယတီတိ – စေတော။ သဗ္ဗဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌာနေဟိ ဝိမုစ္စတီတိ – ဝိမုတ္တိ။ မေတ္တာ စ စေတော စ ဝိမုတ္တိ စာတိ – မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သဒ္ဓာယ အဓိမုစ္စတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ပေ.။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

သဗ္ဗေသံ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပါဏာနံ။ပေ.။ ဘူတာနံ။ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာနံ။ သဗ္ဗာသံ ဣတ္ထီနံ။ သဗ္ဗေသံ ပုရိသာနံ။ သဗ္ဗေသံ အရိယာနံ။ သဗ္ဗေသံ အနရိယာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒေဝတနံ။ သဗ္ဗေသံ မနုဿာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဝိ

နိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒ က္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာ ယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ။ သဗ္ဗေသံ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာနံ ပီဠနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပီဠနာ ယ, ဥပဃာတံ ဝဇ္ဇေတွာ အနုပဃာတေန, သန္တာပံ ဝဇ္ဇေတွာ အသန္တာပေန, ပရိယာဒာနံ ဝဇ္ဇေတွာ အပရိယာဒာနေန, ဝိဟေသံ ဝဇ္ဇေတွာ အဝိဟေသာယ, သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု မာ ဝေရိနော, သုခိ နော ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိနော, သုခိတတ္တာ ဟောန္တု မာ ဒုက္ခိတတ္တာတိ – ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သဗ္ဗေ ဥပရိ မာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကေ မေတ္တာယတီတိ – မေတ္တာ။ တံ ဓမ္မံ စေတယတီတိ – စေတော။ သဗ္ဗဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌာနေဟိ ဝိမုစ္စတီတိ – ဝိမုတ္တိ။ မေတ္တာ စ စေတော စ ဝိမုတ္တိ စာတိ – မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သဒ္ဓါ ယ အဓိမုစ္စတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သတိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ စိတ္တံ သမာဒဟတိ။ သမာဓိန္ဒြိယပ ရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ပညာယ ပဇာနာတိ။ ပညိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ပေ.။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – အသ္ သဒ္ဓိယေ န ကမ္ပတိ။ သဒ္ဓါဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ကောသဇ္ဇေ န ကမ္ပတိ။ ဝီရိယဗလပရိ ဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ပမာဒေ န ကမ္ပတိ။ သတိဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ဥဒ္ဓ စ္စေ န ကမ္ပတိ။ သမာဓိဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ အဝိဇ္ဇာယ န ကမ္ပတိ။ ပညာဗလပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ မေတ္တာစေတော ဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ပေ.။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သတိံ ဥ ပဋ္ဌာပေတိ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ပညာယ ပဝိစိနာတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ပရိဠာဟံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိ ဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ စိတ္တံ သမာဒဟတိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ဉာဏေန ကိလေသေ ပဋိသင်္ခါတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ပေ.။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တိ။

သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဝိနိပါတိကာ အဝေရိနော ဟောန္တု, ခေမိနော ဟောန္တု, သုခိနော ဟောန္တူတိ – သမ္မာ ပ ဿတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ အဘိနိရောပေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပပရိဘာဝိတာ

ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ သမ္မာဝါစာပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ။ သမ္မာ အာဇီဝပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ ပဂ္ဂဏှာတိ။ သမ္မာဝါယာမပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာတိ။ သမ္မာသတိပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ သမ္မာ သမာဒဟတိ။ သမ္မာသမာဓိပရိဘာဝိတာ ဟောတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။

ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ အာသေဝီယတိ။ပေ.။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဘာဝိတာ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ သုပရိဝုတာ ဟောတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝနာ ဟောန္တိ, ဘာဝနာ ဟောန္တိ, ဗဟုလီကတာ ဟောန္တိ, အလင်္ကာရာ ဟောန္တိ, ပရိက္ခာရာ ဟောန္တိ, ပရိဝါရာ ဟောန္တိ, ပါရိပူရီ ဟောန္တိ, သဟဂတာ ဟောန္တိ, သဟဇာတာ ဟောန္တိ , သံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ, သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, ပက္ခန္ဒနာ ဟောန္တိ, ပသီဒနာ ဟောန္တိ, သန္တိဋ္ဌနာ ဟောန္တိ, ဝိမုစ္စနာ ဟောန္တိ, “ဧတံ သန္တ”န္တိ ဖဿနာ ဟောန္တိ, ယာနီကတာ ဟောန္တိ, ဝတ္ထုကတာ ဟောန္တိ, အနုဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, ပရိစိတာ ဟောန္တိ, သုသမာရဒ္ဓါ ဟောန္တိ, သုဘာဝိတာ ဟောန္တိ, သွာဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ, သုသမုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ, သုဝိမုတ္တာ ဟောန္တိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ ဇောတေန္တိ ပတာပေန္တီတိ။

မေတ္တာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဝိရာဂကထာ

၂၈. ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ, ဝိမုတ္တိ ဖလံ။ ကထံ **ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ?** သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝိရဇ္ဇတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိရဇ္ဇတိ, ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂေါ ဝိရာဂါရမ္မဏော ဝိရာဂဂေါစရော ဝိရာဂေ သမုဒါဂတော [သမုပါဂတော (သျာ.)] ဝိရာဂေ ဌိတော ဝိရာဂေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဝိရာဂေါတိ ဒွေ ဝိရာဂါ – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိရာဂေါ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိရာဂါ ဟောန္တီတိ – ဝိရာဂါ။ သဟဇာတာနိ သတ္တင်္ဂါနိ ဝိရာဂံ ဂစ္ဆန္တီတိ – ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ။ ဧတေန မဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓါ စ သာဝကာ စ အဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ – အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ယာဝတာ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပရပ္ပဝါဒါနံ မဂ္ဂါ, အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော [ဝိမောက္ခော (သျာ.), မောက္ခော (အဋ္ဌ.)] စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာတိ – မဂ္ဂါနံ အဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ ဝိရဇ္ဇတိ။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မိစ္ဆာဝါစာယ ဝိရဇ္ဇတိ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မိစ္ဆာကမ္မန္တာ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝိရဇ္ဇတိ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမာ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မိစ္ဆာသတိယာ ဝိရဇ္ဇတိ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိတော ဝိရဇ္ဇတိ။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂေါ ဝိရာဂါရမ္မဏော ဝိရာဂဂေါစရော ဝိရာဂေ သမုဒါဂတော ဝိရာဂေ ဌိတော ဝိရာဂေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဝိရာဂေါတိ ဒွေ ဝိရာဂါ – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိရာဂေါ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိရာဂါ ဟောန္တီတိ – ဝိရာဂါ။ သဟဇာတာနိ သတ္တင်္ဂါနိ ဝိရာဂံ ဂစ္ဆန္တီတိ – ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ ။ ဧတေန မဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓါ စ သာဝကာ စ အဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ – အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ယာဝတာ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပရပ္ပဝါဒါနံ မဂ္ဂါ, အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာတိ – မဂ္ဂါနံ အဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော။

သကအာကမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ သြဠာရိကာ ကာမရာဂသ ညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ သြဠာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝိရဇ္ဇတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခ န္ဓေဟိ စ ဝိရဇ္ဇတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂေ ဝိရာဂါရမ္မဏော ဝိရာဂဂေါစရော ဝိရာဂေ သမုဒာဂ တော ဝိရာဂေ ဌိတော ဝိရာဂေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဝိရာဂေတိ ဒွေဝ ဝိရာဂ – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိရာဂေ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိရာဂ ဟောန္တီ တိ – ဝိရာဂ။ သဟဇာတာနိ သတ္တင်္ဂါနိ ဝိရာဂံ ဂစ္ဆန္တီတိ – ဝိရာဂေ မဂ္ဂေါ။ ဧတေန မဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓာ စ သာဝကာ စ အ ဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ – အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ယာဝတာ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပရပ္ပဝါဒါနံ မဂ္ဂါ။ အယ မေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာတိ – မဂ္ဂါနံ အ ဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော။

အနာကမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသ ညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝိရဇ္ဇတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိရဇ္ဇတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဝိရာဂေ ဝိရာဂါရမ္မဏော။ပေ.။ မဂ္ဂါနံ အဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂါ အရူပရာဂါ မာနာ ဥဒ္ဓစ္စာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝိရဇ္ဇတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိရဇ္ဇတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိရာဂေ ဝိရာဂါရမ္မဏော ဝိရာဂဂေါစရော ဝိရာဂေ သမုဒာဂတော ဝိရာ ဂေ ဌိတော ဝိရာဂေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဝိရာဂေတိ ဒွေဝ ဝိရာဂ – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိရာဂေ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိရာဂ ဟောန္တီ တိ – ဝိရာဂ။ သဟဇာတာနိ သတ္တင်္ဂါနိ ဝိရာဂံ ဂစ္ဆန္တီတိ – ဝိရာဂေ မဂ္ဂေါ။ ဧတေန မဂ္ဂေန ဗုဒ္ဓာ စ သာဝကာ စ အ ဂတံ ဒိသံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ – အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ။ ယာဝတာ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပရပ္ပဝါဒါနံ မဂ္ဂါ။ အယ မေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာတိ – မဂ္ဂါနံ အ ဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော။

ဒဿနဝိရာဂေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အဘိနိရောပနဝိရာဂေ သမ္မာသင်္ကပ္ပော။ ပရိဂ္ဂဟဝိရာဂေ သမ္မာဝါစာ။ သမုဋ္ဌာနဝိ ရာဂေ သမ္မာကမ္မန္တော။ ဝေါဒါနဝိရာဂေ သမ္မာအာဇီဝေါ ။ ပဂ္ဂဟဝိရာဂေ သမ္မာဝါယာမော။ ဥပဋ္ဌာနဝိရာဂေ သမ္မာသတိ။ အဝိက္ခေပဝိရာဂေ သမ္မာသမာဓိ။ ဥပဋ္ဌာနဝိရာဂေ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဝိစယဝိရာဂေ ဓမ္မဝိစယသမ္ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဂ္ဂဟဝိရာဂေ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဖရဏဝိရာဂေ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဥပသမဝိရာဂေ ပဿဒ္ ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အဝိက္ခေပဝိရာဂေ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ပဋိသင်္ခါနဝိရာဂေ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အ ဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဝိရာဂေ သဒ္ဓါဗလံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဝိရာဂေ ဝီရိယဗလံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယဝိရာဂေ သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဝိရာဂေ သမာဓိဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဝိရာဂေ ပညာဗလံ။ အဓိမောက္ခဝိရာဂေ သ ဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပဂ္ဂဟဝိရာဂေ ဝီရိယိန္ဒြိယံ။ ဥပဋ္ဌာနဝိရာဂေ သတိန္ဒြိယံ။ အဝိက္ခေပဝိရာဂေ သမာဓိန္ဒြိယံ။ ဒဿနဝိ ရာဂေ ပညိန္ဒြိယံ။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ ဝိရာဂေါ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလံ ဝိရာဂေါ။ နိယျာနဋ္ဌေန ဗော ဇ္ဈင်္ဂါ ဝိရာဂေါ။ ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ ဝိရာဂေါ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ ဝိရာဂေါ။ ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ ဝိ ရာဂေါ။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါ ဝိရာဂေါ။ တထဋ္ဌေန သစ္စာ ဝိရာဂေါ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော ဝိရာဂေါ။ အနုပဿ နဋ္ဌေန ဝိပဿနာ ဝိရာဂေါ။ ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဝိရာဂေါ။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ ဝိရာဂေါ။ သံ ဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ ဝိရာဂေါ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဝိရာဂေါ။ ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဝိရာဂေါ။ ဝိမုတ္ တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော ဝိရာဂေါ။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ ဝိရာဂေါ။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ ဝိရာဂေါ။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ ဝိရာဂေါ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန ဝိရာ ဂေါ။ ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန ဝိရာဂေါ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ။

ဒဿနမဂ္ဂေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ, အဘိနိရောပနမဂ္ဂေ သမ္မာသင်္ကပ္ပော။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ။ ဇဝံ ဝိရာဂေ မဂ္ဂေါ။

၂၉. ကထံ **ဝိမုတ္တိ ဖလံ?** သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝိမုတ္တာ ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တာ ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တာ ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ **ဝိမုတ္တီ** တိ ဒွေဝ မုတ္တိယော – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမုတ္တိ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ စ ဝိမုတ္တာ ဟောန္တီတိ – ဝိမုတ္တိ ဖလံ။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ **ဝိမုတ္တီ** တိ ဒွေဝ ဝိမုတ္တိယော – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမုတ္တိ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာ ဟောန္တီတိ – ဝိမုတ္တိ ဖလံ။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မိစ္ဆာဝါစာယ ဝိမုတ္တာ ဟောတိ, သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာကမ္မန္တော မိစ္ဆာကမ္မန္တာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ မိစ္ဆာသတိယာ ဝိမုတ္တာ ဟောတိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိတော ဝိမုတ္တော ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ ဝိမုတ္တီတိ။ ဒွေဝ ဝိမုတ္တိယော – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမုတ္တိ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာ ဟောန္တီတိ – ဝိမုတ္တိ ဖလံ။

သကဒါဂါမိဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ **ဝိမုတ္တီ** တိ ဒွေဝ ဝိမုတ္တိယော – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမုတ္တိ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာ ဟောန္တီတိ – ဝိမုတ္တိ ဖလံ။

အနာဂါမိဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ပေ.။။

အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂါ အရူပရာဂါ မာနာ ဥဒ္ဓစ္စာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေဟိ စ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ ဝိမုတ္တိယာ သမုဒာဂတာ ဝိမုတ္တိယာ ဌိတာ ဝိမုတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတာ။ **ဝိမုတ္တီ** တိ ဒွေဝ ဝိမုတ္တိယော – နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမုတ္တိ, ယေ စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ဇာတာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာ ဟောန္တီတိ – ဝိမုတ္တိ ဖလံ။

ဒဿနဝိမုတ္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ အဝိက္ခေပဝိမုတ္တိ သမ္မာသမာဓိ, ဥပဋ္ဌာနဝိမုတ္တိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဋိသင်္ခါနဝိမုတ္တိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဝိမုတ္တိ သဒ္ဓါဗလံ။ပေ.။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဝိမုတ္တိ ပညာဗလံ။ အဓိမောက္ခဝိမုတ္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပေ.။ ဒဿနဝိမုတ္တိ ပညိန္ဒြိယံ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာ ဝိမုတ္တိ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာ ဝိမုတ္တိ, နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဝိမုတ္တိ, ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ ဝိမုတ္တိ, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ ဝိမုတ္တိ, ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ ဝိမုတ္တိ, ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါ ဝိမုတ္တိ, တထဋ္ဌေန သစ္စာ ဝိမုတ္တိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော ဝိမုတ္တိ, အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ ဝိမုတ္တိ, ဧကရသဋ္ဌေ

ဌေန သမထဝိပဿနာ ဝိမုတ္တိ, အနတိဝတ္တနဌေန ယုဂနဒ္ဓ ဝိမုတ္တိ, သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိ, ဝိမုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော ဝိမုတ္တိ, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိ, ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ ဝိမုတ္တိ, ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ, အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ။ ဧဝံ ဝိမုတ္တိ ဖလံ။ ဧဝံ ဝိရာဂေ မဂ္ဂေ , ဝိမုတ္တိ ဖလန္တိ။

ဝိရာဂကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ပဋိသမ္ဘိဒာကထာ

၁. ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဝါရော

၃၀. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ –

“ဒွေမေ , ဘိက္ခဝေ, အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပောထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော; ယော စာယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။ ဧတေ ခေါ [ဧတေ တေ (သျာ. က. သီ. အဋ္ဌ.) သံ. နိ. ၅.၁၀၈၁; မဟာဝ. ၁၃ ပဿိတဗ္ဗာ], ဘိက္ခဝေ, ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

“ကတမာ စ သာ, ဘိက္ခဝေ, မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ သာ, ဘိက္ခဝေ, မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

“ဣဒံ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ, ဇရာပိ ဒုက္ခာ, ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော, မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ, အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော, ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော, ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ; သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ – ယာယံ တဏှာ ပောနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ , သေယျထိဒံ – ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ။ ဣဒံ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ – ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။ ဣဒံ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ – အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

“‘ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ.။ ပရိညာတန္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

“‘ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ.။ ပဟီနန္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘‘‘ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ.။ သစ္ဆိကတန္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘‘‘ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ’န္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ.။ ဘာဝိတန္တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘‘ယာဝကီဝဉ္စ မေ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ, နေဝ တာဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ‘အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ ပစ္စညာသိံ။ ယတော စ ခေါ မေ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ, အထာဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ‘အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ ပစ္စညာသိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ – ‘အကုပ္ပာ မေ ဝိမုတ္တိ, အယမန္တိမာ ဇာတိ, နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ’’’တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ – ‘‘ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ, သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ’’န္တိ။

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုမ္မာ [ဘူမာ (က.)] ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ – ‘‘ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ’’န္တိ။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ စာတုမဟာရာဇိကာ [စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သျာ.)] ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ။ပေ.။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ တာဝတိံသာ ဒေဝါ။ပေ.။ ယာမာ ဒေဝါ။ပေ.။ တုသိတာ ဒေဝါ။ပေ.။ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ။ပေ.။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝါ။ပေ.။ ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ – ‘‘ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ’’န္တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆိ။ အယဉ္စ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ, အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္မ [အတိက္ကမ္မေဝ (သျာ. က.) သံ. နိ. ၅.၁၀၈၁ ပဿိတဗ္ဗာ] ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒာနံ ဥဒာနေသိ – ‘‘အညာသိ ဝတ, ဘော, ကောဏ္ဍညော; အညာသိ ဝတ, ဘော, ကောဏ္ဍညော’’တိ။ ဣတိ ဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိကောဏ္ဍညော တွေဝ [အညာကောဏ္ဍညောတွေဝ (သျာ.)] နာမံ အဟောသိ။

[က] ‘ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ’န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဉာဏံ ဓမ္မော, ပညာ ဓမ္မော, ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, အာလောကော ဓမ္မော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ။ ဣမာ ဒသ နိရုတ္တိယာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တီသု ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ဣမာနိ ဝီသတိ ဉာဏာနိ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာ''။

'''တံ ခော ပနိဒံ ဒုက္ခ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ'န္တိ။ပေ.။ ပရိညာတန္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ''။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဉာဏံ ဓမ္မော, ပညာ ဓမ္မော, ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, အာလောကော ဓမ္မော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ။ ဣမာ ဒသ နိရုတ္တိယော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''နိရုတ္တီသု ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ဣမာနိ ဝီသတိ ဉာဏာနိ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂေါစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂေါစရာ။ ယေ တဿာ ဂေါစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာ''။

ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

[ခ] "'ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ'န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ 'တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ'န္တိ။ပေ.။ ပဟီနန္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ. ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။"။

ဒုက္ခသမုဒယေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

[ဂ] "'ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ'န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ 'တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ'န္တိ။ပေ.။ သစ္ဆိကတန္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။"။

ဒုက္ခနိရောဓေ အရိယသစ္စေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

[ဃ] "'ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ'န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ 'တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ'န္တိ။ပေ.။ ဘာဝိတန္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။"။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အရိယသစ္စေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

စတူသု အရိယသစ္စေသု သဋ္ဌိ ဓမ္မာ, သဋ္ဌိ အတ္ထာ, ဝီသတိသတနိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသဉ္စ ဒွေ စ ဉာဏသတာနိ။

၂. သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၁. "'အယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ'တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သာ ခေါ ပနာယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ,။ပေ.။ ဘာဝိတာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

"အယံ ဝေဒနာသု။ပေ.။ အယံ စိတ္တေ။ပေ.။ အယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သာ ခေါ ပနာယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ပေ.။ ဘာဝိတာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

[က] "'အယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ'တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။ သာ ခေါ ပနာယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ပေ.။ ဘာဝိတာတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဉာဏံ ဓမ္မော, ပညာ ဓမ္မော, ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, အာလောကော ဓမ္မော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တဿာ အာရမ္မဏာ တေ တဿာ ဂောစရာ။ ယေ တဿာ ဂောစရာ တေ တဿာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – "ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ"။

ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တဿာ အာ

ရမ္မဏာ တေ တသ္သာ ကေစရာ။ ယေ တသ္သာ ကေစရာ တေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ ။ ဣမာ ဒသ နိရုတ္တိယော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တသ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တသ္သာ ဂောစရာ တေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘နိရုတ္တီသု ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ဣမာနိ ဝီသတိ ဉာဏာနိ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တသ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တသ္သာ ဂောစရာ တေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

[ခ-ဃ] ‘‘အယံ ဝေဒနာသု။ပေ။ အယံ စိတ္တေ။ပေ။ အယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။ သာ ခေါ ပနာယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာ တိ။ပေ။ ဘာဝိတာတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။’’။

ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သဋ္ဌိ ဓမ္မာ, သဋ္ဌိ အတ္ထာ, ဝီသတိသတနိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသဉ္စ ဒွေ စ ဉာဏသတာနိ။

၃. ဣဒ္ဓိပါဒကထာ

၃၂. ‘‘အယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သော ခေါ ပနာယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

‘‘အယံ ဝီရိယသမာဓိ။ပေ။ အယံ စိတ္တသမာဓိ။ပေ။ အယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သော ခေါ ပနာယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။

[က] ‘‘‘အယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော’တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။ သော ခေါ ပနာယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဉာဏံ ဓမ္မော, ပညာ ဓမ္မော, ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, အာလောကော ဓမ္မော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တသ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တသ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တသ္သာ ဂောစရာ

တေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော, သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တဿ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တဿ္သာ ဂောစရာ တေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ပဉ္စ ဓမ္မေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ, ပဉ္စ အတ္ထေ သန္ဒဿေတုံ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပာ။ ဣမာ ဒသ နိရုတ္တိယော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တဿ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တဿ္သာ ဂောစရာ တေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘နိရုတ္တီသု ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ဉာဏာနိ, ပဉ္စသု အတ္ထေသု ဉာဏာနိ, ဒသသု နိရုတ္တီသု ဉာဏာနိ။ ဣမာနိ ဝီသတိ ဉာဏာနိ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ အာရမ္မဏာ စေဝ ဟောန္တိ ဂောစရာ စ။ ယေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ တေ တဿ္သာ ဂောစရာ။ ယေ တဿ္သာ ဂောစရာ တေ တဿ္သာ အာရမ္မဏာ။ တေန ဝုစ္စတိ – ‘‘ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ’’။

ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတေ ဣဒ္ဓိပာဒေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

[ခ-ဃ] ‘‘အယံ ဝီရိယသမာဓိ။ပေ.။ အယံ စိတ္တသမာဓိ။ပေ.။ အယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပာဒောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။ သော ခော ပနာယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ။ပေ.။ ဘာဝိတောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ.။’’။

ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတေ ဣဒ္ဓိပါဒေ ပန္နရသ ဓမ္မာ, ပန္နရသ အတ္ထာ, တိံသ နိရုတ္တိယော, သဋ္ဌိ ဉာဏာနိ။

စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု သဋ္ဌိ ဓမ္မာ, သဋ္ဌိ အတ္ထာ, ဝီသတိသတနိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသဉ္စ ဒွေသတ ဉာဏသတာနိ။

၄. သတ္တဗောဓိသတ္တတရော

၃၃. ‘‘‘သမုဒယော သမုဒယော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘နိရောဓော နိရောဓော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဝေယျာကရဏေ ဒသ ဓမ္မာ, ဒသ အတ္ထာ, ဝီသတိ နိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသံ [စတ္တာလီသ (က.)] ဉာဏာနိ။

‘‘‘သမုဒယော သမုဒယော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သိခိဿ ဗောဓိသတ္တဿ။ပေ.။ ဝေဿဘုဿ ဗောဓိသတ္တဿ။ပေ.။ ကကုသန္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿ။ပေ.။ ကောဏာဂမနဿ ဗောဓိသတ္တဿ။ပေ.။ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘နိရောဓော နိရောဓော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ ကဿပဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဝေယျာကရဏေ ဒသ ဓမ္မာ, ဒသ အတ္ထာ, ဝီသတိ နိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသ ဉာဏာနိ။

‘‘‘သမုဒယော သမုဒယော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ကေတမသ္မိ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ‘နိရောဓော နိရောဓော’တိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ကေတမသ္မိ ဗောဓိသတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ ကေတမဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဝေယျာကရဏေ ဒသ ဓမ္မာ, ဒသ အတ္ထာ, ဝီသတိ နိရုတ္တိယော, စတ္တာလီသ ဉာဏာနိ။

သတ္တန္နံ ဗောဓိသတ္တာနံ သတ္တသု ဝေယျာကရဏေသု သတ္တတိ ဓမ္မာ, သတ္တတိ အတ္ထာ, စတ္တာလီသသတံ [စတ္တာရီသသတာ (သျာ.)] နိရုတ္တိယော, အသီတိ စ ဒွေ စ ဉာဏသတာနိ။

၅. အဘိညာဒိတရော

၃၄. ‘‘‘ယာဝတာ အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌော ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ အဘိညဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ , ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

‘‘‘ယာဝတာ ပရိညာယ ပရိညဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ ပဟာနဿ ပဟာနဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ ဘာဝနာယ ဘာဝနဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

အဘိညာယ အဘိညဋ္ဌေ, ပရိညာယ ပရိညဋ္ဌေ, ပဟာနာယ ပဟာနဋ္ဌေ, ဘာဝနာယ ဘာဝနဋ္ဌေ, သစ္ဆိကိရိယာယ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသသတံ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသသတံ အတ္ထာ, အဍ္ဎတေယျာနိ နိရုတ္တိသတာနိ, ပဉ္စ ဉာဏသတာနိ။

၆. ခန္ဓာဒိတရော

၃၅. ‘‘‘ယာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌော, ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ ခန္ဓဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

‘‘‘ယာဝတာ ဓာတူနံ ဓာတုဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ သင်္ခတာနံ သင်္ခတဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌော ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ အသင်္ခတဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ.။ အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

ခန္ဓာနံ ခန္ဓဋ္ဌေ, ဓာတူနံ ဓာတုဋ္ဌေ, အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌေ သင်္ခတာနံ သင်္ခတဋ္ဌေ, အသင်္ခတဿ အသင်္ခတဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိသတံ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိသတံ အတ္ထာ, အဍ္ဎတေယျာနိ နိရုတ္တိသတာနိ, ပဉ္စ ဉာဏသတာနိ။

၇. သစ္စတရော

၃၆. ‘‘‘ယာဝတာ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌော, ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ ဒုက္ခဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ’’။ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

‘‘‘ယာဝတာ သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ နိရောဓဿ နိရောဓဋ္ဌော။ပေ.။ ယာဝတာ မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌော ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ မဂ္ဂဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စ

ကဲ့ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”။ မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

စတူသု အရိယသစ္စေသု သတံ ဓမ္မာ, သတံ အတ္ထာ, ဒွေ ဝ နိရုတ္တိသတာနိ, စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ။

၈. ပဋိသမ္ဘိဒါဝါရော

၃၇. “‘ယာဝတာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော, ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

“‘ယာဝတာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ပေ။ ယာဝတာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော။ပေ။ ယာဝတာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော, ဉာတော ဒိဋ္ဌော ဝိဒိတော သစ္ဆိကတော ဖဿိတော ပညာယ။ အဖဿိတော ပညာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

စတူသု ပဋိသမ္ဘိဒါသု သတံ ဓမ္မာ, သတံ အတ္ထာ, ဒွေ ဝ နိရုတ္တိသတာနိ, စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ။

၉. ဆဗုဒ္ဓဓမ္မဝါရော

၃၈. “‘ယာဝတာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ, ဉာတံ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယ။ အဖဿိတံ ပညာယ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ”။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

“‘ယာဝတာ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ။ပေ။ ယာဝတာ ယမကပါဋိဟီရေ ဉာဏံ ။ပေ။ ယာဝတာ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ။ပေ။ ယာဝတာ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ပေ။ ယာဝတာ အနာဝရဏံ ဉာဏံ, ဉာတံ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ဖဿိတံ ပညာယ။ အဖဿိတံ ပညာယ အနာဝရဏံ ဉာဏံ နတ္ထီ’တိ – စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ , ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ”။ အနာဝရဏေ ဉာဏေ ပဉ္စဝီသတိ ဓမ္မာ, ပဉ္စဝီသတိ အတ္ထာ, ပညာသ နိရုတ္တိယော, သတံ ဉာဏာနိ။

ဆသု ဗုဒ္ဓဓမ္မေသု ဒိယဍ္ဎသတံ ဓမ္မာ, ဒိယဍ္ဎသတံ အတ္ထာ, တီဏိ နိရုတ္တိသတာနိ, ဆ ဉာဏသတာနိ။

ပဋိသမ္ဘိဒါဓိကရဏေ [ပဋိသမ္ဘိဒါပကရဏေ (သျာ.)] အဍ္ဎနဝဓမ္မသတာနိ [အဍ္ဎနဝမာနိ ဓမ္မသတာနိ (သျာ.), အဍ္ဎနဝမဓမ္မသတာနိ (က.)], အဍ္ဎနဝအတ္ထသတာနိ, နိရုတ္တိသဟဿဉ္စ သတ္တ စ နိရုတ္တိသတာနိ, တီဏိ စ ဉာဏသဟဿာနိ, စတ္တာရိ စ ဉာဏသတာနီတိ။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဓမ္မစက္ကကထာ

၁. သစ္စဝါရော

၃၉. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ။ပေ။ ဣတိ ဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ “အညာသိကောဏ္ဍညော” တွေဝ နာမံ အဟောသိ။

[က] “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ”န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန ။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဉာဏံ ဓမ္မော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော။ ပညာ ဓမ္မော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ ဒုက္ခဝတ္ထုကာ သစ္စဝတ္ထုကာ သစ္စာရမ္မဏာ သစ္စဂေါစရာ သစ္စသင်္ဂဟိတာ သစ္စပရိယာပန္နာ သစ္စေ သမုဒာဂတာ သစ္စေ ဌိတာ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတာ။

၄၀. ဓမ္မစက္က န္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝသိပ္ပတ္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝသိံ ပာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ ။ ဓမ္မေ ပါရမိပ္ပတ္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပါရမိံ ပာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝေသာရဇ္ဇံ ပာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော [ဂရုကရောန္တော (သျာ.)] ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မံ မာနေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မံ ပူဇေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ ။ ဓမ္မံ အပစာယမာနော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မဒ္ဓဇော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မကေတု ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ တံ ခေါ ပန ဓမ္မစက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ – ဓမ္မစက္ကံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သတိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပညိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သဒ္ဓါဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဝီရိယဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သတိဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမာဓိဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပညာဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပော ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာဝါစာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာကမ္မန္တော ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာဝါယာမော ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာသတိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ နိယျာနိကဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဟေတုဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပဒဟနဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ တထဋ္ဌေန သစ္စာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထော ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိ ဓမ္မော ။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဖဿော သမောဓာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

“တံ ခော ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ”န္တိ။ပေ။ ပရိညာတန္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ပေ။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။ စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ပေ။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ ဒုက္ခဝတ္ထုကာ သစ္စဝတ္ထုကာ သစ္စာရမ္မဏာ သစ္စဂေါစရာ သစ္စသင်္ဂဟိတာ သစ္စပရိယာပန္နာ သစ္စေ သမုဒါဂတာ သစ္စေ ဌိတာ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မစက္က န္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မပရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ပေ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

[ခ-ဃ] “ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ”န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။ “တံ ခော ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ”န္တိ။ပေ။ “ပဟီန”န္တိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ပေ။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ပေ။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ သမုဒယဝတ္ထုကာ သစ္စဝတ္ထုကာ။ပေ။ နိရောဓဝတ္ထုကာ သစ္စဝတ္ထုကာ။ပေ။ မဂ္ဂဝတ္ထုကာ သစ္စဝတ္ထုကာ သစ္စာရမ္မဏာ သစ္စဂေါစရာ သစ္စသင်္ဂဟိတာ သစ္စပရိယာပန္နာ သစ္စေ သမုဒါဂတာ သစ္စေ ဌိတာ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မစက္က န္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ပေ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

၂. သတိပဋ္ဌာနတရော

၄၁. "'အယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ'တိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သာ ခေါ ပနာယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ,။ပေ။ ဘာဝိတာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

"အယံ ဝေဒနာသု။ပေ။ အယံ စိတ္တေ။ အယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သာ ခေါ ပနာယံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ။ ဘာဝိတာတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

အယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ပေ။ သာ ခေါ ပနာယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ပေ။ ဘာဝိတာတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ ပေ။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ပေ။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ ကာယဝတ္ထုကာ သတိပဋ္ဌာနဝတ္ထုကာ။ပေ။ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ သတိပဋ္ဌာနဝတ္ထုကာ။ စိတ္တဝတ္ထုကာ သတိပဋ္ဌာနဝတ္ထုကာ။ ဓမ္မဝတ္ထုကာ သတိပဋ္ဌာနဝတ္ထုကာ သတိပဋ္ဌာနာရမ္မဏာ သတိပဋ္ဌာနဂေါစရာ သတိပဋ္ဌာနသင်္ဂဟိတာ သတိပဋ္ဌာနပရိယာပန္နာ သတိပဋ္ဌာနေ သမုဒာဂတာ သတိပဋ္ဌာနေ ဌိတာ သတိပဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မစက္ကန္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ ။ပေ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

၃. ဣဒ္ဓိပါဒတရော

၄၂. "'အယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော'တိ မေ , ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ 'သော ခေါ ပနာယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗော'တိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

"အယံ ဝီရိယသမာဓိ။ပေ။ အယံ စိတ္တသမာဓိ။ပေ။ အယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ သော ခေါ ပနာယံ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ မေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ"။

အယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။ သော ခေါ ပနာယံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ, ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာ ဥဒပါဒိ, ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ, အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဉာဏံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ပညာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ **ဉာဏံ ဥဒပါဒီ**တိ – ဉာတဋ္ဌေန။ **ပညာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဇာနနဋ္ဌေန။ **ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒီ**တိ – ပဋိဝေဓဋ္ဌေန။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဉာဏံ ဓမ္မော, ဉာတဋ္ဌော အတ္ထော။ ပညာ ဓမ္မော, ပဇာနနဋ္ဌော အတ္ထော။ ဝိဇ္ဇာ ဓမ္မော, ပဋိဝေဓဋ္ဌော အတ္ထော။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ ဆန္ဒဝတ္ထုကာ ဆန္ဒမူလကာ ဆန္ဒပါဒပ္ပဟိတာ ... ဆန္ဒသမုဒယာ ... ဆန္ဒပဋိနိဿဂ္ဂ ...

ဓမ္မစက္က န္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝသိပ္ပတ္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဝသိံ ပာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပါရမိပ္ပတ္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပါရမိံ ပာပေန္တော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ပေ။ ဓမ္မံ အပစာယမာနော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မဒ္ဓဇော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မကေတု ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ တံ ခေါ ပန ဓမ္မစက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ – ဓမ္မစက္ကံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ပေ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။

အယံ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ပေ။ သော ခေါ ပနာယံ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒော ဘာဝေတဗ္ဗောတိ။ပေ။ ဘာဝိတောတိ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန။ပေ။ အာလောကော ဥဒပါဒီတိ – ကေနဋ္ဌေန? **စက္ခုံ ဥဒပါဒီ** တိ – ဒဿနဋ္ဌေန။ ပေ။ **အာလောကော ဥဒပါဒီ**တိ – ဩဘာသဋ္ဌေန။

စက္ခုံ ဓမ္မော, ဒဿနဋ္ဌော အတ္ထော။ပေ။ အာလောကော ဓမ္မော, ဩဘာသဋ္ဌော အတ္ထော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပဉ္စ အတ္ထာ ဝီရိယဝတ္ထုကာ ဝီရိယမူလကာ။ပေ။ စိတ္တဝတ္ထုကာ စိတ္တမူလကာ။ ဝီမံသာဝတ္ထုကာ ဝီမံသမူလကာ ... ဝီမံသပဋိနိဿဂ္ဂ ... ဝီမံသပတိဋ္ဌိတာ ။

ဓမ္မစက္က န္တိ ကေနဋ္ဌေန ဓမ္မစက္ကံ? ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မစရိယာယ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကံ။ပေ။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန ဓမ္မော။ တံ ဓမ္မံ ပဝတ္တေတီတိ – ဓမ္မစက္ကန္တိ။

ဓမ္မစက္ကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. လောကုတ္တရကထာ

၄၃. ကတမေ ဓမ္မာ လောကုတ္တရာ? စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ, စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, ပဉ္စ ဗလာနိ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, နိဗ္ဗာနဉ္စ – ဣမေ ဓမ္မာ လောကုတ္တရာ။

လောကုတ္တရာတိ ကေနဋ္ဌေန လောကုတ္တရာ? လောကံ တရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဥတ္တရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော ဥတ္တရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဥတ္တရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ အတိက္ကမန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ သမတိက္ကမန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ သမတိက္ကန္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန အတိရေကာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကန္တံ တရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ နိဿရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော နိဿရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ နိဿရန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ နိဿဋ္ဌာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန နိဿဋ္ဌာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ နိဿဋ္ဌာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ န တိဋ္ဌန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကသ္မိံ န တိဋ္ဌန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ န လိမ္ပန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန န လိမ္ပန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ အသံလိတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန အသံလိတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ အနုပလိတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန အနုပလိတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ ဝိပ္ပမုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန ဝိပ္ပမုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဝိပ္ပမုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော ဝိပ္ပမုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဝိပ္ပမုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေန ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကသ္မိံ ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဝိသညုတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ သုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော သုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ သုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဝိသုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကတော ဝိသုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဝိသုဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဝုဋ္ဌဟန္တီတိ [ဥဒ္ဒရန္တီတိ (က.), ဥဋ္ဌဟန္တီတိ (သီ. အဋ္ဌ.)] – လောကုတ္တရာ။ လောကတော ဝုဋ္ဌဟန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဝုဋ္ဌဟန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကာ ဝိဝဋ္ဋန္တီတိ – လောကုတ္တရာ ။ လောကတော ဝိဝဋ္ဋန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကမှာ ဝိဝဋ္ဋန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ န သဇ္ဇန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ န ဂယှန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကေ န ဗဇ္ဈန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ သမုစ္ဆိန္ဒန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘိတတ္တာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကဿ အပထာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကဿ အဂတီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကဿ အဝိသယာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကဿ အသာဓာရဏာတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ဝမန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ န ပစ္စာဝမန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ပဇဟန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ န ဥပာဒိယန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ဝိသိနေန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ န ဥဿိနေန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ ဝိဓူပေန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ န သံဓူပေန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။ လောကံ သမတိက္ကမ္မ အဘိဘုယျ တိဋ္ဌန္တီတိ – လောကုတ္တရာ။

လောကုတ္တရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဗလကထာ

၄၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ [သံ. နိ. ၅.၇၀၅-၇၁၆ ပဿိတဗ္ဗာ] ။ "ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဗလာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? သဒ္ဓာဗလံ, ဝီရိယဗလံ, သတိဗလံ, သမာဓိဗလံ, ပညာဗလံ – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဗလာနိ။

"အပိ စ, အဋ္ဌသဋ္ဌိ ဗလာနိ – သဒ္ဓာဗလံ, ဝီရိယဗလံ, သတိဗလံ, သမာဓိဗလံ, ပညာဗလံ, ဟိရိဗလံ, ဩတ္တပ္ပဗလံ, ပဋိသင်္ခါနဗလံ, ဘာဝနာဗလံ, အနဝဇ္ဇဗလံ, သင်္ဂဟဗလံ, ခန္တိဗလံ, ပညတ္တိဗလံ, နိဇ္ဈတ္တိဗလံ, ဣဿရိယဗလံ , အဓိဋ္ဌာနဗလံ, သမထဗလံ, ဝိပဿနာဗလံ, ဒသ သေခဗလာနိ, ဒသ အသေခဗလာနိ, ဒသ ခီဏာသဝဗလာနိ, ဒသ ဣဒ္ဓိဗလာနိ, ဒသ တထာဂတဗလာနိ"။

ကတမံ **သဒ္ဓာဗလံ?** အဿဒ္ဓိယေ န ကမ္ပတီတိ – သဒ္ဓာဗလံ။ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒါနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, စိတ္တဿ ဝောဒါနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, သစ္စာဘိသမယဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ။ ဣဒံ သဒ္ဓာဗလံ။

ကတမံ **ဝီရိယဗလံ?** ကောသဇ္ဇေ န ကမ္ပတီတိ – ဝီရိယဗလံ။ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, ကိလေသာနံ ပရိယာဒာနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, စိတ္တဿ ဝေါဒါနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, ဝိသေသာဓိဂမဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, ဥတ္တရိ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, သစ္စာဘိသမယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ, နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ။ ဣဒံ ဝီရိယဗလံ။

ကတမံ **သတိဗလံ?** ပမာဒေ န ကမ္ပတီတိ – သတိဗလံ။ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန သတိဗလံ။ပေ.။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန သတိဗလံ။ ဣဒံ သတိဗလံ။

ကတမံ **သမာဓိဗလံ?** ဥဒ္ဓစ္စေ န ကမ္ပတီတိ – သမာဓိဗလံ။ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ။ပေ.။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ။ ဣဒံ သမာဓိဗလံ။

ကတမံ **ပညာဗလံ?** အဝိဇ္ဇာယ န ကမ္ပတီတိ – ပညာဗလံ။ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန ပညာဗလံ။ပေ.။ နိရောဓေ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန ပညာဗလံ။ ဣဒံ ပညာဗလံ။

ကတမံ **ဟိရိဗလံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ဟိရီယတီတိ [ဟိရိယတီတိ (သျာ. က.)] – ဟိရိဗလံ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ဟိရီယတီတိ – ဟိရိဗလံ။ ဣဒံ ဟိရိဗလံ။

ကတမံ **ဩတ္တပ္ပဗလံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ဩတ္တပ္ပတီတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ဣဒံ ဩတ္တပ္ပဗလံ။

ကတမံ **ပဋိသင်္ခါနဗလံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ပဋိသင်္ခါတီတိ – ပဋိသင်္ခါနဗလံ။ ဣဒံ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမံ **ဘာဝနာဗလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟန္တော အဝိက္ခေပံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟန္တော ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟန္တော ဉာဏံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ အရတိံ ပဇဟန္တော ပါမောဇ္ဇံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ နီဝရဏေ ပဇဟန္တော ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ ဣဒံ ဘာဝနာဗလံ။

ကတမံ **အနဝဇ္ဇဗလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ ဗျာပာဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပာဒေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟီနတ္တာ အာလောကသညာယ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ အဝိက္ခေပေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟီနတ္တာ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ဉာဏေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ အရတိယာ ပဟီနတ္တာ ပါမောဇ္ဇေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ အနဝဇ္ဇဗလံ။ နီဝရဏာနံ ပဟီနတ္

တာ ပဌမဇ္ဈာနေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဖလံ။ ဣဒံ အနဝဇ္ဇဖလံ။

ကတမံ **သင်္ဂဟဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ သင်္ဂဏှာတီတိ – သင်္ဂဟဖလံ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တံ သင်္ဂဏှာတီတိ – သင်္ဂဟဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ သင်္ဂဏှာတီတိ – သင်္ဂဟဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ သင်္ဂဏှာတီတိ – သင်္ဂဟဖလံ။ ဣဒံ သင်္ဂဟဖလံ။

ကတမံ **ခန္တိဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မံ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ ဗျာပါဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပါဒော ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟီနတ္တာ အာလောကသညာ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ အဝိက္ခေပေါ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟီနတ္တာ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ဉာဏံ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ အရတိယာ ပဟီနတ္တာ ပါမောဇ္ဇံ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ နီဝရဏာနံ ပဟီနတ္တာ ပဌမံ ဈာနံ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ခမတီတိ – ခန္တိဖလံ။ ဣဒံ ခန္တိဖလံ။

ကတမံ **ပညတ္တိဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ ပညပေတီတိ – ပညတ္တိဖလံ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တံ ပညပေတီတိ – ပညတ္တိဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ ပညပေတီတိ – ပညတ္တိဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ ပညပေတီတိ – ပညတ္တိဖလံ။ ဣဒံ ပညတ္တိဖလံ။

ကတမံ **နိဇ္ဈတ္တိဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ နိဇ္ဈာပေတီတိ – နိဇ္ဈတ္တိဖလံ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တံ နိဇ္ဈာပေတီတိ – နိဇ္ဈတ္တိဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ နိဇ္ဈာပေတီတိ – နိဇ္ဈတ္တိဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ နိဇ္ဈာပေတီတိ – နိဇ္ဈတ္တိဖလံ။ ဣဒံ နိဇ္ဈတ္တိဖလံ။

ကတမံ **ဣဿရိယဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ – ဣဿရိယဖလံ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တံ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ – ဣဿရိယဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ – ဣဿရိယဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ – ဣဿရိယဖလံ။ ဣဒံ ဣဿရိယဖလံ။

ကတမံ **အဓိဋ္ဌာနဖလံ?** ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနဖလံ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနဖလံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညာဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနဖလံ။ပေ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနဖလံ။ ဣဒံ အဓိဋ္ဌာနဖလံ။

ကတမံ **သမထဖလံ?** နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဖလံ, အဗျာပါဒဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဖလံ, အာလောကသညာဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဖလံ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဖလံ, ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဖလံ။

သမထဖလန္တိ ကေနဋ္ဌေန သမထဖလံ? ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိယာ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခေ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဖလံ။ နေဝ

သညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ န ကမ္ပတီတိ – သမထဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္ပတိ န စလတိ န ဝေဓတီတိ – သမထဗလံ။ ဣဒံ သမထဗလံ။

ကတမံ **ဝိပဿနာဗလံ**? အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ပေ.။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ, ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ, ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ပေ.။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ, ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ, ဇရာမရဏေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ဝိပဿနာဗလန္တိ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလံ? အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ နိရောဓာနုပဿနာ သမုဒယေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနေ န ကမ္ပတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္ပတိ န စလတိ န ဝေဓတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ ဣဒံ ဝိပဿနာဗလံ။

ကတမာနိ **ဒသ သေခဗလာနိ, ဒသ အသေခဗလာနိ?** သမ္မာဒိဋ္ဌိံ [သမ္မာဒိဋ္ဌိ (က.) ဧဝမိဒိသေသု နဝသု ပဒေသု ဒုတိယန္တဝစနေန။ ဒီ. နိ. ၃.၃၄၈ ပဿိတဗ္ဗာ] သိက္ခတီတိ – သေခဗလံ။ တတ္ထ သိက္ခိတတ္တာ အသေခဗလံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ သိက္ခတီတိ – သေခဗလံ။ တတ္ထ သိက္ခိတတ္တာ – အသေခဗလံ ။ သမ္မာဝါစံ။ပေ.။ သမ္မာကမ္မန္တံ။ သမ္မာအာဇီဝံ။ သမ္မာဝါယာမံ။ သမ္မာသတိံ။ သမ္မာသမာဓိံ။ သမ္မာဉာဏံ။ပေ.။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ သိက္ခတီတိ – သေခဗလံ။ တတ္ထ သိက္ခိတတ္တာ – အသေခဗလံ။ ဣမာနိ ဒသ သေခဗလာနိ, ဒသ အသေခဗလာနိ။

ကတမာနိ **ဒသ ခီဏာသဝဗလာနိ?** [အ. နိ. ၁၀.၉၀ ပဿိတဗ္ဗာ] ဣဓ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ, ဣဒမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ, ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ – ''ခီဏာ မေ အာသဝါ''တိ။

ပုန စပရံ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါရကာသူပမာ ကာမာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါရကာသူပမာ ကာမာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ, ဣဒမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ, ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ – ''ခီဏာ မေ အာသဝါ''တိ။

ပုန စပရံ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဝိဝေကနိန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ ဝိဝေကဋ္ဌံ နေက္ခမ္မာဘိရတံ ဗျန္တိဘူတံ [ဗျန္တိဘူတံ (က.)] သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ယမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဝိဝေကနိန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ ဝိဝေကဋ္ဌံ နေက္ခမ္မာဘိရတံ ဗျန္တိဘူတံ သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ, ဣဒမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ, ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ – ''ခီဏာ မေ အာသဝါ''တိ။

ပုန စပရံ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ ယမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ, ဣဒမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ, ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ – ''ခီဏာ မေ အာသဝါ''တိ။

ပုန စပရံ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ပေ.။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ပဉ္စ ဗလာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ပေ.။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော။ ယမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော,

ႀကၪမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုေနာ ဗလံ ေဟာတိ, ယံ ဗလံ အာဂမၼ ခီဏာသေဝ ဘိကၡဳ အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ – “ခီဏာ ေမ အာသဝါ”တိ။ ဣမာနိ ဒသ ခီဏာသဝဗလာနိ။

ကတမာနိ **ဒသ ဣဒၶိဗလာနိ?** အဓိ႒ာနာ ဣဒၶိ, ဝိကုဗၺနာ ဣဒၶိ, မေနာမယာ ဣဒၶိ, ဉာဏဝိပၹာရာ ဣဒၶိ, သမာဓိဝိပၹာရာ ဣဒၶိ, အရိယာ ဣဒၶိ, ကမၼဝိပါကဇာ ဣဒၶိ, ပုညဝေတာ ဣဒၶိ, ဝိဇၨာမယာ ဣဒၶိ, တတၳ တတၳ သမၼာ ပေယာဂပစၥယာ ဣဇၩနေ႒ဳန ဣဒၶိ – ဣမာနိ ဒသ ဣဒၶိဗလာနိ။

ကတမာနိ **ဒသ တထာဂတဗလာနိ?** ဣဓ တထာဂေတာ ဌာနၪၥ ဌာနေတာ အ႒ာနၪၥ အ႒ာနေတာ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ ဌာနၪၥ ဌာနေတာ အ႒ာနၪၥ အ႒ာနေတာ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ တထာဂတဗလံ ေဟာတိ, ယံ ဗလံ အာဂမၼ တထာဂေတာ အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ, ျဗဟၼစကၠံ ပဝေတၱတိ။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ အတီတာနာဂတပစၥဳပၸႏၷာနံ ကမၼသမာဒာနာနံ ဌာနေသာ ေဟတုေသာ ဝိပါကံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ အတီတာနာဂတပစၥဳပၸႏၷာနံ ကမၼသမာဒာနာနံ ဌာနေသာ ေဟတုေသာ ဝိပါကံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ တထာဂတဗလံ ေဟာတိ, ယံ ဗလံ အာဂမၼ တထာဂေတာ အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ, ပရိသာသု သီဟနာဒံ, နဒတိ, ျဗဟၼစကၠံ ပဝေတၱတိ။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ သဗၺတၳဂါမိနိံ ပဋိပဒံ [သဗၺတၳဂါမိနိပဋိပဒံ (သ်ာ.) မ. နိ. ၁.၁၄၈ ပႆိတဗၺာ] ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ သဗၺတၳဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ တထာဂတဗလံ ေဟာတိ, ယံ ဗလံ အာဂမၼ တထာဂေတာ အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ, ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ, ျဗဟၼစကၠံ ပဝေတၱတိ။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ အေနကဓာတုနာနာဓာတုေလာကံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ အေနကဓာတုနာနာဓာတုေလာကံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ သတၱာနံ နာနာဓိမုတၱိကတံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ သတၱာနံ နာနာဓိမုတၱိကတံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ ပရသတၱာနံ ပရပုဂၢလာနံ ဣျႏၷိယပေရာပရိယတၱံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ ပရသတၱာနံ ပရပုဂၢလာနံ ဣျႏၷိယပေရာပရိယတၱံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ ဈာနဝိေမာကၡသမာဓိသမာပတၱီနံ သံကိေလသံ ေဝါဒါနံ ဝု႒ာနံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ ဈာနဝိေမာကၡသမာဓိသမာပတၱီနံ သံကိေလသံ ေဝါဒါနံ ဝု႒ာနံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ အေနကဝိဟိတံ ပုေဗၺနိဝါသံ အႏုႆရတိ, ေသယ်ထိဒံ – ဧကမၸိ ဇာတိံ ေဒြပိ ဇာတိေယာ။ေပ.။ ဣတိ သာကာရံ သဥေဒၵသံ အေနကဝိဟိတံ ပုေဗၺနိဝါသံ အႏုႆရတိ။ ယမၸိ တထာဂေတာ အေနကဝိဟိတံ ပုေဗၺနိဝါသံ အႏုႆရတိ။ ေသယ်ထိဒံ – ဧကမၸိ ဇာတိံ ေဒြပိ ဇာတိေယာ။ေပ.။ ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂေတာ ဒိေဗၺန စကၡဳနာ ဝိသုေဒၶန အတိကၠႏၲမာႏုသေကန သေတၱ ပႆတိ စဝမာေန ဥပပဇၨမာေန။ေပ.။ ယမၸိ တထာဂေတာ ဒိေဗၺန စကၡဳနာ ဝိသုေဒၶန အတိကၠႏၲမာႏုသေကန သေတၱ ပႆတိ စဝမာေန ဥပပဇၨမာေန။ေပ.။ ဣဒမၸိ တထာဂတႆ။ေပ.။။

ပုန စပရံ တထာဂတော အာသတနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော အာသတနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ, ဣဒမ္ပိ တထာဂတဿ တထာဂတဗလံ ဟောတိ, ယံ ဗလံ အာဂမ္မ တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ, ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ, ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ။ ဣမာနိ ဒသ တထာဂတဗလာနိ။

၄၅. ကေနဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ? ကေနဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ? ကေနဋ္ဌေန သတိဗလံ? ကေနဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ? ကေနဋ္ဌေန ပညာဗလံ? ကေနဋ္ဌေန ဟိရိဗလံ? ကေနဋ္ဌေန ဩတ္တပ္ပဗလံ? ကေနဋ္ဌေန ပဋိသင်္ခာနဗလံ။ပေ.။ ကေနဋ္ဌေန တထာဂတဗလံ?

အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သဒ္ဓာဗလံ။ ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝီရိယဗလံ။ ပမာဒေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမာဓိဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ပညာဗလံ ။ ဟိရိယတိ ပာပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ – ဟိရိဗလံ။ ဩတ္တပ္ပတိ ပာပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ – ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ဉာဏေန ကိလေသေ ပဋိသင်္ခာတီတိ – ပဋိသင်္ခာနဗလံ။ တတ္ထ ဇာတာ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တီတိ – ဘာဝနာဗလံ။ တတ္ထ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇန္တိ – အနဝဇ္ဇဗလံ။ တေန စိတ္တံ သင်္ဂဏှာတီတိ – သင်္ဂဟဗလံ။ တံ တဿ ခမတီတိ – [တံ ခမတီတိ (က.)] ခန္တိဗလံ။ တေန စိတ္တံ ပညပေတီတိ – ပညတ္တိဗလံ။ တေန စိတ္တံ နိဇ္ဈာပေတီတိ – နိဇ္ဈတ္တိဗလံ။ တေန စိတ္တံ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ – ဣဿရိယဗလံ။ တေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနဗလံ။ တေန စိတ္တံ ဧကဂ္ဂန္တိ – သမထဗလံ။ တတ္ထ ဇာတေ ဓမ္မေ အနုပဿတီတိ – ဝိပဿနာဗလံ။ တတ္ထ သိက္ခတီတိ – သေခဗလံ။ တတ္ထ သိက္ခိတတ္တာ – အသေခဗလံ။ တေန အာသဝာ ခီဏာတိ – ခီဏာသဝဗလံ။ တဿ ဣဇ္ဈတီတိ – ဣဒ္ဓိဗလံ။ အပ္ပမေယျဋ္ဌေန တထာဂတဗလန္တိ။

ဗလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သုညကထာ

၄၆. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝာဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

“‘သုညော လောကော, သုညော လောကော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ, ‘သုညော လောကော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ? “ယသ္မာ ခော, အာနန္ဒ, သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ, တသ္မာ ‘သုညော လောကော’တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စာနန္ဒ [ကိဉ္စ အာနန္ဒ သံ. နိ. ၄.၈၅] , သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ? စက္ခု ခော, အာနန္ဒ, သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ ရူပါ သုညာ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ စက္ခုဝိညာဏံ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ စက္ခုသမ္ဖဿော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ ယမ္ပိဒံ [ယဒိဒံ (က.) သံ. နိ. ၄.၈၅ ပဿိတဗ္ဗာ] စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။

“သောတံ သုညံ။ပေ.။ သဒ္ဒါ သုညာ။ ဃာနံ သုညံ။ ဂန္ဓာ သုညာ။ ဇိဝှာ သုညာ။ ရသာ သုညာ။ ကာယော သုညော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ သုညာ။ မနော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ ဓမ္မာ သုညာ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ မနောဝိညာဏံ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ မနောသမ္ဖဿော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ ယမ္ပိဒံ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, တမ္ပိ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ။ ယသ္မာ ခော, အာနန္ဒ, သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ တသ္မာ ‘သုညော လောကော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ။

၁. မာတိကာ

၄၇. သုညသုညံ [သုညံ သုညံ (သျာ.)] , သင်္ခါရသုညံ, ဝိပရိဏာမသုညံ, အဂ္ဂသုညံ, လက္ခဏသုညံ, ဝိက္ခမ္ဘနသုညံ, တဒင်္ဂသုညံ, သမုစ္ဆေဒသုညံ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသုညံ , နိဿရဏသုညံ, အဇ္ဈတ္တသုညံ , ဗဟိဒ္ဓာသုညံ, ဒုဘတောသု

ညံ, သဘာဂသုညံ, ဝိသဘာဂသုညံ, သေနာသုညံ, ပရိဂ္ဂဟာသုညံ, ပဋိလာဘာသုညံ, ပဋိဝေဓသုညံ, ဧကတ္တသုညံ, နာနတ္တသုညံ, ခန္တိသုညံ, အဓိဋ္ဌာနသုညံ, ပရိယောဂာဟဏသုညံ [ပရိယောဂာဟနသုညံ (သျာ.)] , သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒာနံ သဗ္ဗသုညတာနံ ပရမတ္ထသုညံ။

၂. နိဒ္ဒေသော

၄၈. ကတမံ **သုညသုညံ?** စက္ခု သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ သောတံ သုညံ။ပေ.။ ဃာနံ သုညံ။ ဇိဝှာ သုညာ။ ကာယော သုညော။ မနော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ဣဒံ သုညသုညံ။

ကတမံ **သင်္ခါရသုညံ?** တယော သင်္ခါရာ – ပုညာဘိသင်္ခါရော, အပုညာဘိသင်္ခါရော, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရေန စ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရေန စ သုညော။ အပုညာဘိသင်္ခါရော ပုညာဘိသင်္ခါရေန စ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရေန စ သုညော။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော ပုညာဘိသင်္ခါရေန စ အပုညာဘိသင်္ခါရေန စ သုညော။ ဣမေ တယော သင်္ခါရာ။

အပရေပိ တယော သင်္ခါရာ – ကာယသင်္ခါရော, ဝစီသင်္ခါရော, စိတ္တသင်္ခါရော။ ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရေန စ စိတ္တသင်္ခါရေန စ သုညော။ ဝစီသင်္ခါရော ကာယသင်္ခါရေန စ စိတ္တသင်္ခါရေန စ သုညော။ စိတ္တသင်္ခါရော ကာယသင်္ခါရေန စ ဝစီသင်္ခါရေန စ သုညော။ ဣမေ တယော သင်္ခါရာ။

အပရေပိ တယော သင်္ခါရာ – အတီတာ သင်္ခါရာ, အနာဂတာ သင်္ခါရာ, ပစ္စုပ္ပန္နာ သင်္ခါရာ။ အတီတာ သင်္ခါရာ အနာဂတေဟိ စ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ စ သင်္ခါရေဟိ သုညာ။ အနာဂတာ သင်္ခါရာ အတီတေဟိ စ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ စ သင်္ခါရေဟိ သုညာ ပစ္စုပ္ပန္နာ သင်္ခါရာ အတီတေဟိ စ အနာဂတေဟိ စ သင်္ခါရေဟိ သုညာ။ ဣမေ တယော သင်္ခါရာ; ဣဒံ သင်္ခါရသုညံ။

ကတမံ **ဝိပရိဏာမသုညံ?** ဇာတံ ရူပံ သဘာဝေန သုညံ။ ဝိဂတံ ရူပံ ဝိပရိဏတဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ ဇာတာ ဝေဒနာ သဘာဝေန သုညာ။ ဝိဂတာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏတာ စေဝ သုညာ စ ။ပေ.။ ဇာတာ သညာ။ ဇာတာ သင်္ခါရာ။ ဇာတံ ဝိညာဏံ။ ဇာတံ စက္ခု။ပေ.။ ဇာတော ဘဝေါ သဘာဝေန သုညော။ ဝိဂတော ဘဝေါ ဝိပရိဏတော စေဝ သုညော စ။ ဣဒံ ဝိပရိဏာမသုညံ။

ကတမံ **အဂ္ဂသုညံ?** အဂ္ဂမေတံ ပဒံ သေဋ္ဌမေတံ ပဒံ ဝိသိဋ္ဌမေတံ [ဝိသေဋ္ဌမေတံ (က.)] ပဒံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ ဣဒံ အဂ္ဂသုညံ။

ကတမံ **လက္ခဏသုညံ?** ဒွေ လက္ခဏာနိ – ဗာလလက္ခဏဉ္စ ပဏ္ဍိတလက္ခဏဉ္စ။ ဗာလလက္ခဏံ ပဏ္ဍိတလက္ခဏေန သုညံ။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏံ ဗာလလက္ခဏေန သုညံ။ တီဏိ လက္ခဏာနိ – ဥပ္ပာဒလက္ခဏံ, ဝယလက္ခဏံ, ဌိတညထတ္တလက္ခဏံ။ ဥပ္ပာဒလက္ခဏံ ဝယလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ။ ဝယလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ, ဌိတညထတ္တလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဝယလက္ခဏေန စ သုညံ။

ရူပဿ ဥပ္ပာဒလက္ခဏံ ဝယလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ။ ရူပဿ ဝယလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ။ ရူပဿ ဌိတညထတ္တလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဝယလက္ခဏေန စ သုညံ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ။ စက္ခုဿ။ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပာဒလက္ခဏံ ဝယလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ။ ဇရာမရဏဿ ဝယလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဌိတညထတ္တလက္ခဏေန စ သုညံ။ ဇရာမရဏဿ ဌိတညထတ္တလက္ခဏံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏေန စ ဝယလက္ခဏေန စ သုညံ။ ဣဒံ လက္ခဏသုညံ။

ကတမံ **ဝိက္ခမ္ဘနသုညံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒော ဝိက္ခမ္ဘိတော စေဝ သုညော စ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒော ဝိက္ခမ္ဘိတော စေဝ သုညော စ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ဝိက္ခမ္ဘိတဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ

စံ ဝိက္ခမ္ဘိတဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ စေဝ သုညာ စ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ စေဝ သုညာ စ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိ ဝိက္ခမ္ဘိတာ စေဝ သုညာ စ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ စေဝ သုညာ စ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ ဝိက္ခမ္ဘနသုညံ။

ကတမံ **တဒင်္ဂသုညံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒော တဒင်္ဂသုညော။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒော တဒင်္ဂသုညော။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ တဒင်္ဂသုညံ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ တဒင်္ဂသုညံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာ တဒင်္ဂသုညာ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာ တဒင်္ဂသုညာ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိ တဒင်္ဂသုညာ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာ တဒင်္ဂသုညာ။ပေ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ သညောဂါဘိနိဝေသော တဒင်္ဂသုညော။ ဣဒံ တဒင်္ဂသုညံ။

ကတမံ **သမုစ္ဆေဒသုညံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒော သမုစ္ဆိန္နော စေဝ သုညော စ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒော သမုစ္ဆိန္နော စေဝ သုညော စ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ သမုစ္ဆိန္နဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ သမုစ္ဆိန္နဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာ သမုစ္ဆိန္နာ စေဝ သုညာ စ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာ သမုစ္ဆိန္နာ စေဝ သုညာ စ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိ သမုစ္ဆိန္နာ စေဝ သုညာ စ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာ သမုစ္ဆိန္နာ စေဝ သုညာ စ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာ သမုစ္ဆိန္နာ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ သမုစ္ဆေဒသုညံ။

ကတမံ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသုညံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓော စေဝ သုညော စ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓော စေဝ သုညော စ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဉ္စေဝ သုညဉ္စ ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ စေဝ သုညာ စ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ စေဝ သုညာ စ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ စေဝ သုညာ စ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ စေဝ သုညာ စ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသုညံ။

ကတမံ **နိဿရဏသုညံ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒော နိဿဋော စေဝ သုညော စ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒော နိဿဋော စေဝ သုညော စ။ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ နိဿဋဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ နိဿဋဉ္စေဝ သုညဉ္စ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာ နိဿဋာ စေဝ သုညာ စ။ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာ နိဿဋာ စေဝ သုညာ စ။ ပါမောဇ္ဇေန အရတိ နိဿဋာ စေဝ သုညာ စ။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာ နိဿဋာ စေဝ သုညာ စ ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာ နိဿဋာ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ နိဿရဏသုညံ။

ကတမံ **အဇ္ဈတ္တသုညံ?** အဇ္ဈတ္တံ စက္ခု သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ အဇ္ဈတ္တံ သောတံ သုညံ။ အဇ္ဈတ္တံ ဃာနံ သုညံ။ အဇ္ဈတ္တံ ဇိဝှာ သုညာ။ အဇ္ဈတ္တံ ကာယော သုညော။ အဇ္ဈတ္တံ မနော သုညော အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ဣဒံ အဇ္ဈတ္တသုညံ။

ကတမံ **ဗဟိဒ္ဓာသုညံ?** ဗဟိဒ္ဓာ ရူပါ သုညာ။ပေ။ ဗဟိဒ္ဓာ ဓမ္မာ သုညာ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ဣဒံ ဗဟိဒ္ဓာသုညံ။

ကတမံ **ဒုဘတောသုညံ?** ယဉ္စ အဇ္ဈတ္တံ စက္ခု ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ ရူပါ ဥဘယမေတံ သုညံ [ဥဘယတော တံ သုညာ (သျာ.)] အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ယဉ္စ အဇ္ဈတ္တံ သောတံ ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ သဒ္ဒါ။ပေ။ ယဉ္စ အဇ္ဈတ္တံ ဃာနံ ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ ဂန္ဓာ။ ယာ စ အဇ္ဈတ္တံ ဇိဝှာ ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ ရသာ။ ယော စ အဇ္ဈတ္တံ ကာယော ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယော စ အဇ္ဈတ္တံ မနော ယေ စ ဗဟိဒ္ဓာ ဓမ္မာ ဥဘယမေတံ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ဣဒံ ဒုဘတောသုညံ။

ကတမံ **သဘာဂသုညံ?** ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ သဘာဂါနိ စေဝ သုညာနိ စ။ ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ သဘာဂါနိ စေဝ သုညာနိ စ။ ဆ ဝိညာဏကာယာ သဘာဂါ စေဝ သုညာ စ။ ဆ ဖဿကာယာ သဘာဂါ စေဝ သုညာ စ။ ဆ

ဝေဒနာကာယာ သဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဆ သညာကာယာ သဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဆ စေတနာကာယာ သဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ သဘာဂသုညံ။

ကတမံ **ဝိသဘာဂသုညံ?** ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဆဟိ ဗာဟိရေဟိ အာယတနေဟိ ဝိသဘာဂါနိ စေဝ သုညာနိ စ။ ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဆဟိ ဝိညာဏကာယေဟိ ဝိသဘာဂါနိ စေဝ သုညာနိ စ။ ဆ ဝိညာဏကာယာ ဆဟိ ဖဿကာယေဟိ ဝိသဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဆ ဖဿကာယာ ဆဟိ ဝေဒနာကာယေဟိ ဝိသဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဆ ဝေဒနာကာယာ ဆဟိ သညာကာယေဟိ ဝိသဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဆ သညာကာယာ ဆဟိ စေတနာကာယေဟိ ဝိသဘာဂ စေဝ သုညာ စ။ ဣဒံ ဝိသဘာဂသုညံ။

ကတမံ **ဧသနာသုညံ?** နေက္ခမ္မေသနာ ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညာ။ အဗျာပာဒေသနာ ဗျာပာဒေန သုညာ။ အာလောကသညေသနာ ထိနမိဒ္ဓေန သုညာ။ အဝိက္ခေပေသနာ ဥဒ္ဓစ္စေန သုညာ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေသနာ ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညာ။ ဉာဏေသနာ အဝိဇ္ဇာယ သုညာ။ ပါမောဇ္ဇေသနာ အရတိယာ သုညာ။ ပဌမဇ္ဈာနေသနာ နီဝရဏေဟိ သုညာ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေသနာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညာ။ ဣဒံ ဧသနာသုညံ။

ကတမံ **ပရိဂ္ဂဟသုညံ?** နေက္ခမ္မပရိဂ္ဂဟော ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညော။ အဗျာပာဒပရိဂ္ဂဟော ဗျာပာဒေန သုညော။ အာလောကသညာပရိဂ္ဂဟော ထိနမိဒ္ဓေန သုညော။ အဝိက္ခေပပရိဂ္ဂဟော ဥဒ္ဓစ္စေန သုညော ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနပရိဂ္ဂဟော ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညော။ ဉာဏပရိဂ္ဂဟော အဝိဇ္ဇာယ သုညော။ ပါမောဇ္ဇပရိဂ္ဂဟော အရတိယာ သုညော။ ပဌမဇ္ဈာနပရိဂ္ဂဟော နီဝရဏေဟိ သုညော။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညော။ ဣဒံ ပရိဂ္ဂဟသုညံ။

ကတမံ **ပဋိလာဘသုညံ?** နေက္ခမ္မပဋိလာဘော ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညော။ အဗျာပာဒပဋိလာဘော ဗျာပာဒေန သုညော။ အာလောကသညာပဋိလာဘော ထိနမိဒ္ဓေန သုညော။ အဝိက္ခေပပဋိလာဘော ဥဒ္ဓစ္စေန သုညော။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနပဋိလာဘော ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညော။ ဉာဏပဋိလာဘော အဝိဇ္ဇာယ သုညော။ ပါမောဇ္ဇပဋိလာဘော အရတိယာ သုညော။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိလာဘော နီဝရဏေဟိ သုညော။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂပဋိလာဘော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညော။ ဣဒံ ပဋိလာဘသုညံ။

ကတမံ **ပဋိဝေဓသုညံ?** နေက္ခမ္မပ္ပဋိဝေဓော ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညော။ အဗျာပာဒပ္ပဋိဝေဓော ဗျာပာဒေန သုညော။ အာလောကသညာပ္ပဋိဝေဓော ထိနမိဒ္ဓေန သုညော။ အဝိက္ခေပပ္ပဋိဝေဓော ဥဒ္ဓစ္စေန သုညော။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနပ္ပဋိဝေဓော ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညော။ ဉာဏပ္ပဋိဝေဓော အဝိဇ္ဇာယ သုညော။ ပါမောဇ္ဇပ္ပဋိဝေဓော အရတိယာ သုညော။ ပဌမဇ္ဈာနပ္ပဋိဝေဓော နီဝရဏေဟိ သုညော။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂပ္ပဋိဝေဓော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညော။ ဣဒံ ပဋိဝေဓသုညံ။

ကတမံ **ဧကတ္တသုညံ, နာနတ္တသုညံ?** ကာမစ္ဆန္ဒော နာနတ္တံ, နေက္ခမ္မံ ဧကတ္တံ။ နေက္ခမ္မေကတ္တံ စေတယတော ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညံ။ ဗျာပါဒော နာနတ္တံ, အဗျာပါဒော ဧကတ္တံ။ အဗျာပါဒေကတ္တံ စေတယတော ဗျာပါဒေန သုညံ။ ထိနမိဒ္ဓံ နာနတ္တံ, အာလောကသညာ ဧကတ္တံ။ အာလောကသညေကတ္တံ စေတယတော ထိနမိဒ္ဓေန သုညံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ နာနတ္တံ, အဝိက္ခေပေါ ဧကတ္တံ။ အဝိက္ခေပေကတ္တံ စေတယတော ဥဒ္ဓစ္စေန သုညံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ နာနတ္တံ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဧကတ္တံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေကတ္တံ စေတယတော ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညံ။ အဝိဇ္ဇာ နာနတ္တံ, ဉာဏံ ဧကတ္တံ။ ဉာဏေကတ္တံ စေတယတော အဝိဇ္ဇာယ သုညံ။ အရတိ နာနတ္တံ, ပါမောဇ္ဇံ ဧကတ္တံ။ ပါမောဇ္ဇေကတ္တံ စေတယတော အရတိယာ သုညံ။ နီဝရဏာ နာနတ္တံ, ပဌမဇ္ဈာနံ ဧကတ္တံ။ ပဌမဇ္ဈာနေကတ္တံ စေတယတော နီဝရဏေဟိ သုညံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာ နာနတ္တံ, အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဧကတ္တံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေကတ္တံ စေတယတော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညံ။ ဣဒံ ဧကတ္တသုညံ နာနတ္တသုညံ။

ကတမံ **ခန္တိသုညံ?** နေက္ခမ္မခန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညာ။ အဗျာပာဒခန္တိ ဗျာပာဒေန သုညာ။ အာလောကသညာခန္တိ ထိနမိဒ္ဓေန သုညာ။ အဝိက္ခေပခန္တိ ဥဒ္ဓစ္စေန သုညာ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနခန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညာ။ ဉာဏခန္တိ အဝိဇ္ဇာယ သုညာ။ ပါမောဇ္ဇခန္တိ အရတိယာ သုညာ။ ပဌမဇ္ဈာနခန္တိ နီဝရဏေဟိ သုညာ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂခန္တိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညာ။ ဣဒံ ခန္တိသုညံ။

ကတမံ **အဓိဋ္ဌာနသုညံ?** နေက္ခမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညံ။ အဗျာပါဒာဓိဋ္ဌာနံ ဗျာပါဒေန သုညံ။ အာလောကသညာဓိဋ္ဌာနံ ထိနမိဒ္ဓေန သုညံ။ အဝိက္ခေပါဓိဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဓစ္စေန သုညံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနာဓိဋ္ဌာနံ ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညံ။ ဉာဏာဓိဋ္ဌာနံ အဝိဇ္ဇာယ သုညံ။ ပါမောဇ္ဇာဓိဋ္ဌာနံ အရတိယာ သုညံ။ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဋ္ဌာနံ နီဝရဏေဟိ သုညံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂာဓိဋ္ဌာနံ သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညံ။ ဣဒံ အဓိဋ္ဌာနသုညံ။

ကတမံ **ပရိယောဂါဟဏသုညံ?** နေက္ခမ္မပရိယောဂါဟဏံ ကာမစ္ဆန္ဒေန သုညံ။ အဗျာပါဒပရိယောဂါဟဏံ ဗျာပါဒေန သုညံ။ အာလောကသညာပရိယောဂါဟဏံ ထိနမိဒ္ဓေန သုညံ။ အဝိက္ခေပပရိယောဂါဟဏံ ဥဒ္ဓစ္စေန သုညံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနပရိယောဂါဟဏံ ဝိစိကိစ္ဆာယ သုညံ။ ဉာဏပရိယောဂါဟဏံ အဝိဇ္ဇာယ သုညံ။ ပါမောဇ္ဇပရိယောဂါဟဏံ အရတိယာ သုညံ။ ပဌမဇ္ဈာနပရိယောဂါဟဏံ နီဝရဏေဟိ သုညံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂပရိယောဂါဟဏံ သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုညံ။ ဣဒံ ပရိယောဂါဟဏသုညံ။

ကတမံ **သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒာနံ သဗ္ဗသုညတာနံ ပရမတ္ထသုညံ?** ဣဓ သမ္ပဇာနော နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, ဉာဏေန အဝိဇ္ဇာယ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, ပါမောဇ္ဇေန အရတိယာ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာနံ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။ အထ ဝါ ပန သမ္ပဇာနဿ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ ဣဒဉ္စေဝ စက္ခုပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အညဉ္စ စက္ခုပဝတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒဉ္စေဝ သောတပဝတ္တံ။ပေ.။ ဃာနပဝတ္တံ။ ဇိဝှါပဝတ္တံ။ ကာယပဝတ္တံ။ မနောပဝတ္တံ ပရိယာဒိယတိ, အညဉ္စ မနောပဝတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ သမ္ပဇာနဿ ပဝတ္တပရိယာဒာနံ သဗ္ဗသုညတာနံ ပရမတ္ထသုညန္တိ။

သုညကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ယုဂနဒ္ဓဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

> ယုဂနဒ္ဓါ သစ္စဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မေတ္တာ ဝိရာဂပဉ္စမာ။
> ပဋိသမ္ဘိဒါ ဓမ္မစက္ကံ၊ လောကုတ္တရဗလသုညာတိ။

ဧသ နိကာယဓရေဟိ ဌပိတော, အသမော ဒုတိယော ပဝရော

ဝရဝဂ္ဂေါတိ။

၃. ပညာဝဂ္ဂေါ

၁. မဟာပညာကထာ

၁. အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ?

အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ နိဗ္ဗေဓိကပညံ ပရိပူရေတိ။ အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ မဟာပညံ ပရိပူရေတိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ တိက္ခပညံ ပရိပူရေတိ။ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဝိပုလပညံ ပရိပူရေတိ။ နိရောဓာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဂမ္ဘီရပညံ ပရိပူရေတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အသာမန္တပညံ [အဿာမန္တပညံ (သျာ.)] ပရိပူရေတိ။ ဣမာ သတ္တ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဏ္ဍိစ္စံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ အဋ္ဌ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပုထုပညံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ နဝ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဟာသပညံ ပရိပူရေန္တိ။

ဟာသပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ တဿာ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနတော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနတော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ တဿိမာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အသာမန္တပညံ ပရိပူရေတိ။ ဣမာ သတ္တ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဏ္ဍိစ္စံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ အဋ္ဌ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပုထုပညံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ နဝ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဟာသပညံ ပရိပူရေန္တိ။

ဟာသပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ တဿာ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနတော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနတော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ, သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ တဿိမာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။

ဝေဒနာယ။ပေ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အသာမန္တပညံ ပရိပူရေတိ။ ဣမာ သတ္တ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဏ္ဍိစ္စံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ အဋ္ဌ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပုထုပညံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ နဝ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဟာသပညံ ပရိပူရေန္တိ။

ဟာသပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ တဿာ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနတော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ပဋိဘာနဝဝတ္

ထာနတော ပဋ္ဌိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ တဿိမာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။

၂. ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ နိရောဓာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ နိရောဓာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ?

ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ နိဗ္ဗေဓိကပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ မဟာပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ အနတ္တာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ တိက္ခပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဝိပုလပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ဝိရာဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ နိရောဓာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဂမ္ဘီရပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ နိရောဓာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အသာမန္တပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ ဣမာ သတ္တ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဏ္ဍိစ္စံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ အဋ္ဌ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပုထုပညံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣမာ နဝ ပညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဟာသပညံ ပရိပူရေန္တိ။

ဟာသပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ တဿာ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနတော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနတော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။ တဿိမာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။

ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသ္မိံ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမံ ပညံ ပရိပူရေတိ? ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ ဇရာမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဇဝနပညံ ပရိပူရေတိ။ပေ.။ တဿိမာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ။

၃. "စတ္တာရောမေ , ဘိက္ခဝေ [သံ. နိ. ၅.၁၈၅၁], ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ, သဒ္ဓမ္မဿဝနံ, ယောနိသောမနသိကာရော, ဓမ္မ

မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ – ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။

“စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သကဒာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။ပေ။ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။ပေ။ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ, သဒ္ဓမ္မဿဝနံ, ယောနိသောမနသိကာရော, ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ – ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အရဟတ္တမဂ္ဂဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။

“စတ္တာရောမေ , ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ။ပေ။ ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ, ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ, မဟာပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ပုထုပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ဂမ္ဘီရပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, အသာမန္တပညတာယ [အဿာမန္တပညတာယ (သျာ.) သံ. နိ. ၃ ပဿိတဗ္ဗာ] သံဝတ္တန္တိ, ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ, သီဃပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, လဟုပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ဟာသပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တန္တိ, နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ, သဒ္ဓမ္မဿဝနံ, ယောနိသောမနသိကာရော, ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ – ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ, ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ။ပေ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တန္တိ”။

၁. သောဠသပညာနိဒ္ဒေသော

၄. **ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တီ**တိ ကတမော ပညာပဋိလာဘော? စတုန္နံ မဂ္ဂဉာဏာနံ, စတုန္နံ ဖလဉာဏာနံ, စတုန္နံ ပဋိသမ္ဘိဒာဉာဏာနံ, ဆန္နံ အဘိညာဉာဏာနံ, တေသတ္တတီနံ ဉာဏာနံ, သတ္တသတ္တတီနံ ဉာဏာနံ လာဘော ပဋိလာဘော ပတ္တိ သမ္ပတ္တိ ဖဿနာ [ဖုသနာ (က.)] သစ္ဆိကိရိယာ ဥပသမ္ပဒါ။ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ပညာ ပဋိလာဘော။

ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမာ ပညာဗုဒ္ဓိ? သတ္တန္နဉ္စ သေက္ခာနံ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ ပညာ ဝဍ္ဎတိ, အရဟတော ပညာ ဝဍ္ဎတိ။ ဝဍ္ဎိတဝဍ္ဎနာ ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ပညာဗုဒ္ဓိ။

ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမံ ပညာဝေပုလ္လံ? သတ္တန္နံ သေက္ခာနံ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ ပညာဝေပုလ္လံ ဂစ္ဆတိ။ အရဟတော ပညာ ဝေပုလ္လဂတာ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ – ဣဒံ ပညာဝေပုလ္လံ။

မဟာပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမာ မဟာပညာ? မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာ နိရုတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ သမာဓိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ ပညာက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ ။ မဟန္တေ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ ဌာနာဋ္ဌာနာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ အရိယသစ္စာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ သတိပဋ္ဌာနေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ သမ္မပ္ပဓာနေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ ဣဒ္ဓိပာဒေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ ဗလာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တံ အရိယမဂ္ဂံ [မဟန္တေ အရိယမဂ္ဂေ (က.)] ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာနိ သာမညဖလာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တာ အဘိညာယော [မဟာဘိညာယော (က.)] ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟန္တံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – မဟာပညာ။ မဟာပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ မဟာပညာ။

ပုထုပညတာယ သံဝတ္တန္တိ တိ ကတမာ ပုထုပညာ? ပုထုနာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဓာတူသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာအာယတနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသုညတမနုပလဗ္ဘေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာအတ္ထေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဓမ္မေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာနိရုတ္တီသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသီလက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသမာဓိက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာပညာက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဌာနာဌာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဝိဟာရသမာပတ္တီသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာအရိယသစ္စေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသတိပဋ္ဌာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသမ္မပ္ပဓာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဣဒ္ဓိပါဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဣန္ဒြိယေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဗလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာအရိယမဂ္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာသာမညဖလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာအဘိညာသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏေ ဓမ္မေ အတိက္ကမ္မ [သမတိက္ကမ္မ (သျာ.)] ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ပုထုပညာ။ ပုထုပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ပုထုပညာ။

ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တန္တိ တိ ကတမာ ဝိပုလပညာ? ဝိပုလေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာ နိရုတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ သမာဓိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ပညာက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ ဌာနာဋ္ဌာနာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ အရိယသစ္စာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ သတိပဋ္ဌာနေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ သမ္မပ္ပဓာနေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ဣဒ္ဓိပါဒေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ ဗလာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလေ အရိယမဂ္ဂေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာနိ သာမညဖလာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလာ အဘိညာယော ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ – ဝိပုလပညာ။ ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ဝိပုလပညာ။

ဂမ္ဘီရပညတာယ သံဝတ္တန္တိ တိ ကတမာ ဂမ္ဘီရပညာ? ဂမ္ဘီရေသု ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရာသု ဓာတူသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု အာယတနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သုညတမနုပလဗ္ဘေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု အတ္ထေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရာသု နိရုတ္တီသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သီလက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သမာဓိက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ ။ ဂမ္ဘီရေသု ပညာက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဌာနာဋ္ဌာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရာသု ဝိဟာရသမာပတ္တီသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု အရိယသစ္စေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဣန္ဒြိယေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဗလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု အရိယမဂ္ဂေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေသု သာမည

ဖလေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရာသု အဘိညာသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရေ ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ – ဂမ္ဘီရပညာ။ ဂမ္ဘီရပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ဂမ္ဘီရပညာ။

အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမာ အသာမန္တပညာ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ, နိရုတ္တိဝဝတ္ထာနတော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ, ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနတော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒာ အဓိဂတာ ဟောတိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယ, တဿ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ နိရုတ္တိယာ စ ပဋိဘာနေ စ န အညော ကောစိ သက္ကောတိ အဘိသမ္ဘဝိတုံ။ အနဘိသမ္ဘဝနီယော စ သော အညေဟီတိ – အသာမန္တပညော။

ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ ပညာ အဋ္ဌမကဿ ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကံ ဥပာဒါယ အဋ္ဌမကော အသာမန္တပညော။ အဋ္ဌမကဿ ပညာ သောတာပန္နဿ ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ အဋ္ဌမကံ ဥပာဒါယ သောတာပန္နော အသာမန္တပညော။ သောတာပန္နဿ ပညာ သကဒာဂါမိဿ ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ သောတာပန္နံ ဥပာဒါယ သကဒာဂါမီ အသာမန္တပညော။ သကဒာဂါမိဿ ပညာ အနာဂါမိဿ ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ သကဒာဂါမိံ ဥပာဒါယ အနာဂါမီ အသာမန္တပညော။ အနာဂါမိဿ ပညာ အရဟတော ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ အနာဂါမိံ ဥပာဒါယ အရဟာ အသာမန္တပညော။ အရဟတော ပညာ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဿ [ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ (သျာ. က.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ပညာယ ဒူရေ ဝိဒူရေ သုဝိဒူရေ န သန္တိကေ န သာမန္တာ။ အရဟန္တံ ဥပာဒါယ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော အသာမန္တပညော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဉ္စ သဒေဝကဉ္စ လောကံ ဥပာဒါယ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော အဂ္ဂေါ အသာမန္တပညော။

၅. ပညာပဘေဒကုသလော ပဘိန္နဉာဏော အဓိဂတပ္ပဋိသမ္ဘိဒော စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဒသဗလဓာရီ ပုရိသာသဘော ပုရိသသီဟော ပုရိသနာဂေါ ပုရိသာဇညော ပုရိသဓောရယှော အနန္တဉာဏော အနန္တတေဇော အနန္တယသော အဍ္ဎော မဟဒ္ဓနော ဓနဝါ နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ ပညာပေတာ နိဇ္ဈာပေတာ ပေက္ခေတာ ပသာဒေတာ။ သော ဟိ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပာဒေတာ, အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ [သဉ္ဇာနေတာ (သျာ.)], အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ, မဂ္ဂညူ မဂ္ဂဝိဒူ မဂ္ဂကောဝိဒော မဂ္ဂါနုဂါမီ [မဂ္ဂါနုဂ (သျာ.) မဟာနိ. ၆၉ ပဿိတဗ္ဗာ] စ ပနဿ ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာ။

သော ဟိ ဘဂဝါ ဇာနံ ဇာနာတိ, ပဿံ ပဿတိ, စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္ထဿ နိန္နေတာ အမတဿ ဒါတာ ဓမ္မဿာမီ တထာဂတော။ နတ္ထိ တဿ ဘဂဝတော အညာတံ အဒိဋ္ဌံ အဝိဒိတံ အသစ္ဆိကတံ အဖဿိတံ ပညာယ။ အတီတံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ [အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ (သျာ.) မဟာနိ. ၆၉] ဥပာဒါယ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပာထံ အာဂစ္ဆန္တိ။ ယံ ကိဉ္စိ နေယျံ နာမ အတ္ထိ တံ သဗ္ဗံ ဇာနိတဗ္ဗံ [သဗ္ဗံ ဓမ္မံ ဇာနိတဗ္ဗံ (က.)]။ အတ္တတ္ထော ဝါ ပရတ္ထော ဝါ ဥဘယတ္ထော ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော ဝါ အတ္ထော သမ္ပရာယိကော ဝါ အတ္ထော ဥတ္တာနော ဝါ အတ္ထော ဂမ္ဘီရော ဝါ အတ္ထော ဂူဠှော ဝါ အတ္ထော ပဋိစ္ဆန္နော ဝါ အတ္ထော နေယျော ဝါ အတ္ထော နီတော ဝါ အတ္ထော အနဝဇ္ဇော ဝါ အတ္ထော နိက္ကိလေသော ဝါ အတ္ထော ဝေါဒါနော ဝါ အတ္ထော ပရမတ္ထော ဝါ အတ္ထော, သဗ္ဗံ တံ အန္တော ဗုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။

သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ အတီတေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။ ယာဝတကံ နေယျံ တာဝတကံ ဉာဏံ, ယာဝတကံ ဉာဏံ တာဝတကံ နေယျံ။ နေယျပရိယန္တိကံ ဉာဏံ, ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျံ။ နေယျံ အတိက္ကမိတွာ ဉာဏံ နပ္ပဝတ္တတိ။ ဉာဏံ အတိက္ကမိတွာ နေယျပထော နတ္ထိ။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော တေ ဓမ္မာ။ ယထာ ဒွိန္နံ သမုဂ္ဂပဋလာနံ သမ္မာ ဖုသိတာနံ [သုဖုသိတာနံ (သျာ. က.)] ဟေဋ္ဌိမံ သမုဂ္ဂပဋလံ ဥပရိမံ

နာတိဝတ္တတိ, ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဋလံ ပေဟိဒ္ဓိမံ နာတိဝတ္တတိ, အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော; ဧဝမေဝ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နေယျဉ္စ ဉာဏဉ္စ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော။ ယာဝတကံ နေယျံ တာဝတကံ ဉာဏံ, ယာဝတကံ ဉာဏံ တာဝတကံ နေယျံ။ နေယျပရိယန္တိကံ ဉာဏံ, ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျံ။ နေယျံ အတိက္ကမိတွာ ဉာဏံ နပ္ပဝတ္တတိ။ ဉာဏံ အတိက္ကမိတွာ နေယျပထော နတ္ထိ။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော တေ ဓမ္မာ။ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အာဝဇ္ဇနပ္ပဋိဗဒ္ဓါ အာကင်္ခပ္ပဋိဗဒ္ဓါ မနသိကာရပ္ပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တုပ္ပာဒပ္ပဋိဗဒ္ဓါ။ သဗ္ဗသတ္တေသု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ဗုဒ္ဓေါ အာသယံ ဇာနာတိ, အနုသယံ ဇာနာတိ, စရိတံ [စရိယံ (သျာ.) မဟာနိ. ၆၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ဇာနာတိ, အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ ။ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွာကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ သဒေဝကော လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ အန္တောဗုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။

ယထာ ယေ ကေစိ မစ္ဆကစ္ဆပာ, အန္တမသော တိမိတိမိင်္ဂလံ ဥပာဒာယ, အန္တောမဟာသမုဒ္ဒေ ပရိဝတ္တန္တိ, ဧဝမေဝံ သဒေဝကော လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ အန္တောဗုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။ ယထာ ယေ ကေစိ ပက္ခိနော, အန္တမသော ဂရုဠံ ဝေနတေယျံ ဥပာဒာယ, အာကာသဿ ပဒေသေ ပရိဝတ္တန္တိ; ဧဝမေဝ ယေပိ တေ သာရိပုတ္တသမာ ပညာယ တေပိ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ ပဒေသေ ပရိဝတ္တန္တိ။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ဒေဝမနုဿာနံ ပညံ ဖရိတွာ အတိဃံသိတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယေပိ တေ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာ သမဏပဏ္ဍိတာ နိပုဏာ ကတပရပ္ပဝါဒါ ဝါလဝေဓိရူပါ ဝေါဘိန္ဒန္တာ [တေ ဘိန္ဒန္တာ (သျာ. က.)] မညေ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌိဂတာနိ, တေ ပဉှံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆန္တိ ဂူဠှာနိ စ ပဋိစ္ဆန္နာနိ စ, ကထိတာ ဝိသဇ္ဇိတာ စ တေ ပဉှာ ဘဂဝတာ ဟောန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ [နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ (သျာ.)]။ ဥပက္ခိတ္တကာ စ တေ ဘဂဝတော သမ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တတ္ထ အတိရောစတိ ယဒိဒံ ပညာယာတိ။ အဂ္ဂေါ အသာမန္တပညော, အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ အသာမန္တပညာ။

၆. ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမာ ဘူရိပညာ? ရာဂံ အဘိဘုယျတီတိ – ဘူရိပညာ။ အဘိဘဝိတာတိ – ဘူရိပညာ။ ဒောသံ အဘိဘုယျတီတိ – ဘူရိပညာ။ အဘိဘဝိတာတိ – ဘူရိပညာ။ မောဟံ အဘိဘုယျတီတိ – ဘူရိပညာ။ အဘိဘဝိတာတိ – ဘူရိပညာ။ ကောဓံ။ပေ.။ ဥပနာဟံ ။ မက္ခံ။ ပဠာသံ။ ဣဿံ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယံ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘံ။ သာရမ္ဘံ။ မာနံ။ အတိမာနံ။ မဒံ။ ပမာဒံ။ သဗ္ဗေ ကိလေသေ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရေ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ အဘိဘုယျတီတိ – ဘူရိပညာ။ အဘိဘဝိတာတိ – ဘူရိပညာ။ ရာဂေါ အရိ။ တံ အရိံ မဒ္ဒနိပညာတိ – ဘူရိပညာ။ ဒောသော အရိ။ တံ အရိံ မဒ္ဒနိပညာတိ – ဘူရိပညာ။ မောဟော အရိ။ တံ အရိံ မဒ္ဒနိပညာတိ – ဘူရိပညာ။ ကောဓော။ပေ.။ ဥပနာဟော။ မက္ခော။ ပဠာသော။ ဣဿာ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယာ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘော။ သာရမ္ဘော။ မာနော။ အတိမာနော။ မဒေါ။ ပမာဒေါ။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရာ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မာ အရိ။ တံ အရိံ မဒ္ဒနိပညာတိ – ဘူရိပညာ။ ဘူရိ ဝုစ္စတိ ပထဝီ [ပဌဝီ (သျာ.)] ။ တာယ ပထဝိသမာယ ဝိတ္ထတာယ ဝိပုလာယ ပညာယ သမန္နာဂတောတိ – ဘူရိပညာ။ အပိ စ, ပညာယ မေတံ အဓိဝစနံ။ ဘူရိ မေဓာ ပရိဏာယိကာတိ – ဘူရိပညာ။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ဘူရိပညာ။

ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ ကတမံ ပညာဗာဟုလ္လံ? ဣဓေကစ္စော ပညာဂရုကော ဟောတိ ပညာစရိတော ပညာသယော ပညာဓိမုတ္တော ပညာဓဇော ပညာကေတု ပညာဓိပတေယျော ဝိစယဗဟုလော ပဝိစယဗဟုလော ဩက္ခာယနဗဟုလော သမောက္ခာယနဗဟုလော [သမေက္ခာယနဗဟုလော (သျာ. က.) မဟာနိ. ၂၀၄ ပဿိတဗ္ဗာ] သမ္ပေက္ခာယနဓမ္မော ဝိဘူတဝိဟာရီ တစ္စရိတော တဂ္ဂရုကော တဗ္ဗဟုလော တန္နိန္နော တပ္ပောဏော တပ္ပဗ္ဘာရော တဒဓိမုတ္တော တဒဓိပတေယျော။ ယထာ ဂဏဂရုကော ဝုစ္စတိ "ဂဏဗာဟုလိကော"တိ, စီဝရဂရုကော ဝုစ္စတိ "စီဝရဗာဟုလိကော"တိ, ပတ္တဂရုကော ဝုစ္စတိ "ပတ္တဗာဟုလိကော"တိ, သေနာသနဂရုကော ဝုစ္စတိ "သေနာသနဗာဟုလိကော"တိ; ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပညာ ဂရုကော ဟောတိ ပညာစရိတော ပညာသယော ပညာဓိမုတ္တော ပညာဓဇော ပညာကေတု ပညာဓိပတေယျော ဝိစယဗဟုလော ပဝိစယဗဟုလော ဩက္ခာယနဗဟုလော သမောက္ခာယနဗဟုလော သ

မေ့ကၠာယနမ္မော ဝိဘူတဝိဟာရီ တစ္စရိတော တဂ္ဂရုကော တဗ္ဗဟုလော တန္နိန္နော တပ္ပောဏော တပ္ပဗ္ဘာရော တဒဓိမုတ္တော တဒဓိပတေယျော။ ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ – ဣဒံ ပညာဗာဟုလ္လံ။

သီဃပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ သီဃပညာ? သီဃံ သီဃံ သီလာနိ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဘောဇနေ မတ္တညုတံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဇာဂရိယာနုယောဂံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ သီလက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ပညာက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ ။ သီဃံ သီဃံ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဌာနာဋ္ဌာနာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ သမ္မပ္ပဓာနေ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဣဒ္ဓိပါဒေ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဗလာနိ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ သာမညဖလာနိ သစ္ဆိကရောတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃံ သီဃံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ – သီဃပညာ။ သီဃပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ သီဃပညာ။

လဟုပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ လဟုပညာ? လဟုံ လဟုံ သီလာနိ ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဘောဇနေ မတ္တညုတံ ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဇာဂရိယာနုယောဂံ ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ သီလက္ခန္ဓံ ။ပေ.။ သမာဓိက္ခန္ဓံ ။ ပညာက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဌာနာဋ္ဌာနာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ သမ္မပ္ပဓာနေ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဣဒ္ဓိပါဒေ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဗလာနိ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ သာမညဖလာနိ သစ္ဆိကရောတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုံ လဟုံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ – လဟုပညာ။ လဟုပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ လဟုပညာ။

ဟာသပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ ဟာသပညာ? ဣဓေကစ္စော ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော သီလာနိ ပရိပူရေတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော ဘောဇနေ မတ္တညုတံ ပရိပူရေတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော ဇာဂရိယာနုယောဂံ ပရိပူရေတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော သီလက္ခန္ဓံ။ပေ.။ သမာဓိက္ခန္ဓံ။ ပညာက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ။ပေ.။ ဌာနာဋ္ဌာနာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ။ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတီတိ ။ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ။ သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတီတိ။ သမ္မပ္ပဓာနေ ဘာဝေတီတိ။ ဣဒ္ဓိပါဒေ ဘာဝေတီတိ။ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝေတီတိ။ ဗလာနိ ဘာဝေတီတိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတီတိ ။ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ။ပေ.။ သာမညဖလာနိ သစ္ဆိကရောတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပာမောဇ္ဇဗဟုလော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ – ဟာသပညာ။ ဟာသပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ဟာသပညာ။

၇. ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ ဇဝနပညာ? ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဒုက္ခတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ.။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ

တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဒုက္ခတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဒုက္ခတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ ။ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတွာ တီရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခာရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတွာ တီရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ [ဇရာမရဏံ ရူပနိရောဓေ (သ္ယာ.)] နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတွာ တီရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခာရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပေ.။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတွာ တီရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇဝတီတိ – ဇဝနပညာ။ ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ ဇဝနပညာ။

တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ တိက္ခပညာ? ခိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝာသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ [ဗျန္တိံ ကရောတိ (က.)] အနဘာဝံ ဂမေတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ နာဓိဝာသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ နာဓိဝာသေတိ။ပေ.။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပာပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝာသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ နာဓိဝာသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ဒောသံ။ပေ.။ ဥပ္ပန္နံ မောဟံ ။ ဥပ္ပန္နံ ကောဓံ။ ဥပနာဟံ။ မက္ခံ။ ပဠာသံ။ ဣဿံ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယံ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘံ။ သာရမ္ဘံ။ မာနံ။ အတိမာနံ။ မဒံ။ ပမာဒံ။ သဗ္ဗေ ကိလေသေ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခာရေ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နာဓိဝာသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတီတိ – တိက္ခပညာ။ ဧကသ္မိံ အာသနေ စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော စ ဆ အဘိညာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယာတိ – တိက္ခပညာ။ တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ တိက္ခပညာ။

နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တန္တီ တိ ကတမာ နိဗ္ဗေဓိကပညာ? ဣဓေကစ္စော သဗ္ဗသင်္ခာရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော ဟောတိ ဥတ္တာသဗဟုလော ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော အရတိဗဟုလော အနဘိရတိဗဟုလော။ ဗဟိမုခော န ရမတိ သဗ္ဗသင်္ခာရေသု။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတီတိ – နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ ဒောသက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတီတိ – နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ မောဟက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတီတိ – နိဗ္ဗေဓိကပညာ ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ ကောဓံ။ပေ.။ ဥပနာဟံ။ မက္ခံ။ ပဠာသံ။ ဣဿံ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယံ။ သာဌေယျံ။ ထမ္ဘံ။ သာရမ္ဘံ။ မာနံ။ အတိမာနံ။ မဒံ။ ပမာဒံ။ သဗ္ဗေ ကိလေသေ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခာရေ။ပေ.။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတီတိ – နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ – အယံ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။

ဣမာ သောဠသ ပညာယော။ ဣမာဟိ သောဠသဟိ ပညာဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော။

၂. ပုဂ္ဂလဝိသေသနိဒ္ဒေသော

၈. ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ – ဧကော ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နော, ဧကော န ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နော။ ယော ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နော သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ – ဧကော ဗဟုဿုတော, ဧကော န ဗဟုဿုတော ။ ယော ဗဟုဿုတော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ – ဧကော ဒေသနာဗဟုလော, ဧကော န ဒေသနာဗဟုလော။ ယော ဒေသနာဗဟုလော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ – ဧကော ဂရူပနိဿိတော, ဧကော န ဂရူပနိဿိတော ။ ယော ဂရူပနိဿိတော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ, ဒွေပိ ဂရူပနိဿိတာ – ဧကော ဝိဟာရဗဟုလော, ဧကော န ဝိဟာရဗဟုလော။ ယော ဝိဟာရဗဟုလော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ, ဒွေပိ ဂရူပနိဿိတာ, ဒွေပိ ဝိဟာရဗဟုလာ – ဧကော ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော , ဧကော န ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော။ ယော ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ, ဒွေပိ ဂရူပနိဿိတာ, ဒွေပိ ဝိဟာရဗဟုလာ, ဒွေပိ ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလာ – ဧကော သေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော, ဧကော အသေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော။ ယော အသေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ, ဒွေပိ ဂရူပနိဿိတာ, ဒွေပိ ဝိဟာရဗဟုလာ, ဒွေပိ ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလာ, ဒွေပိ အသေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ – ဧကော သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော, ဧကော န သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော။ ယော သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော , သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ, ဒွေပိ ပုဗ္ဗယောဂသမ္ပန္နာ, ဒွေပိ ဗဟုဿုတာ, ဒွေပိ ဒေသနာဗဟုလာ, ဒွေပိ ဂရူပနိဿိတာ, ဒွေပိ ဝိဟာရဗဟုလာ, ဒွေပိ ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလာ, ဒွေပိ အသေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ – ဧကော သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော, ဧကော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော။ ယော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော, သော တေန အတိရေကော ဟောတိ, အဓိကော ဟောတိ, ဝိသေသော ဟောတိ။ တဿ ဉာဏံ ပဘိဇ္ဇတိ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓဉ္စ သဒေဝကဉ္စ လောကံ ဥပါဒါယ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော အဂ္ဂေါ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော ပညာပဘေဒကုသလော ပဘိန္နဉာဏော အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒော စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဒသဗလဓာရီ ပုရိသာသဘော ပုရိသသီဟော။ပေ.။ ယေပိ တေ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာ သမဏပဏ္ဍိတာ နိပုဏာ ကတပရပ္ပဝါဒါ ဝါလဝေဓိရူပါ ဝေါဘိန္ဒန္တာ မညေ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌိဂတာနိ, တေ ပဉှံ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆန္တိ ဂူဠှာနိ စ ပဋိစ္ဆန္နာနိ စ။ ကထိတာ ဝိသဇ္ဇိတာ စ တေ ပဉှာ ဘဂဝတာ ဟောန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ, ဥပက္ခိတ္တကာ စ တေ ဘဂဝတော သမ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တတ္ထ အတိရောစတိ, ယဒိဒံ ပညာယာတိ အဂ္ဂေါ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တောတိ။

မဟာပညာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ကသိဏကထာ

၉. ကာ ကသိဏ? ကတိ ကသိဏာနိ? ကသိဏာနံ ကတိ ဘူမိယော, ကတိ ဟာအ, ကတိ ပအာနိ, ကတိ မူလာနိ? **ကာ ကသိဏာ** တိ? ကသိဏနန္ဒေန ကသိဏ။ **ကတိ ကသိဏာနိ** တိ? ဒသ ကသိဏာနိ။ **ကသိဏာနံ ကတိ ဘူမိယော** တိ? ကသိဏာနံ စတဿော ဘူမိယော, စတ္တာရော ဟာအ, အဋ္ဌ ပအာနိ, သောဠသ မူလာနိ။

၁၀. ကတမာ **ဒသ ကသိဏာနိ?** အဓိဋ္ဌာနာ ကသိဏ, ဝိကုဗ္ဗနာ ကသိဏ, မနောမယာ ကသိဏ, ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ကသိဏ, သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ကသိဏ, အရိယာ ကသိဏ, ကမ္မဝိပာကဇာ ကသိဏ, ပုညဝတော ကသိဏ, ဝိဇ္ဇာမယာ ကသိဏ, တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ [သမ္မပ္ပယောဂပစ္စယာ (သျာ. က.)] ကသိဏနန္ဒေန ကသိဏ။

ကသိဏာနံ ကတမာ စတဿော ဘူမိယော? ဝိဝေကဇာဘူမိ ပဌမံ ဈာနံ, ပီတိသုခဘူမိ ဒုတိယံ ဈာနံ, ဥပေက္ခာသုခဘူမိ တတိယံ ဈာနံ, အဒုက္ခမသုခာဘူမိ စတုတ္ထံ ဈာနံ။ ကသိဏာနံ ဣမာ စတဿော ဘူမိယော ကသိဏလာဘာယ ကသိဏပဋိလာဘာယ ကသိဏဝိကုဗ္ဗနတာယ ကသိဏဝိသဝိတာယ ကသိဏဝသီဘာဝတာယ ကသိဏဝေသာရဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ကသိဏာနံ ကတမေ စတ္တာရော ဟာအ? ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ကသိဏဟဒံ ဘာဝေတိ, စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ကသိဏဟဒံ ဘာဝေတိ, ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ကသိဏဟဒံ ဘာဝေတိ, ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခာရသမန္နာဂတံ ကသိဏဟဒံ ဘာဝေတိ။ ကသိဏာနံ ဣမေ စတ္တာရော ဟာအ ကသိဏလာဘာယ ကသိဏပဋိလာဘာယ ကသိဏဝိကုဗ္ဗနတာယ ကသိဏဝိသဝိတာယ ကသိဏဝသီဘာဝတာယ ကသိဏဝေသာရဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ကသိဏာနံ ကတမာနိ အဋ္ဌ ပအာနိ? ဆန္ဒံ စေ ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ, လဘတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ။ ဆန္ဒော န သမာဓိ, သမာဓိ န ဆန္ဒော။ အညော ဆန္ဒော, အညော သမာဓိ။ ဝီရိယံ စေ ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ, လဘတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ။ ဝီရိယံ န သမာဓိ, သမာဓိ န ဝီရိယံ။ အညံ ဝီရိယံ, အညော သမာဓိ။ စိတ္တံ စေ ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ, လဘတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ။ စိတ္တံ န သမာဓိ, သမာဓိ န စိတ္တံ။ အညံ စိတ္တံ, အညော သမာဓိ။ ဝီမံသံ စေ ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ, လဘတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ။ ဝီမံသာ န သမာဓိ, သမာဓိ န ဝီမံသာ။ အညာ ဝီမံသာ, အညော သမာဓိ။ ကသိဏာနံ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပအာနိ ကသိဏလာဘာယ ကသိဏပဋိလာဘာယ ကသိဏဝိကုဗ္ဗနတာယ ကသိဏဝိသဝိတာယ ကသိဏဝသီဘာဝတာယ ကသိဏဝေသာရဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ကသိဏာနံ ကတမာနိ သောဠသ မူလာနိ? အနောနတံ [အနောဏတံ (က.)] စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ အနုန္နတံ [(အနုဏ္ဏတံ (က.)] စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ အနဘိနတံ စိတ္တံ ရာဂေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ အနပနတံ စိတ္တံ ဗျာပာဒေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ အနိဿိတံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိယာ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ အပ္ပဋိဗဒ္ဓံ စိတ္တံ ဆန္ဒရာဂေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ဝိပ္ပမုတ္တံ စိတ္တံ ကာမရာဂေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ ။ ဝိသညုတ္တံ စိတ္တံ ကိလေသေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ ကိလေသမရိယာဒေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ဧကတ္တဂတံ [ဧကဂ္ဂတံ (သျာ.)] စိတ္တံ နာနတ္တကိလေသေဟိ [နာနတ္တကိလေသေ (သျာ.)] န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ သဒ္ဓာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ အဿဒ္ဓိယေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ဝီရိယေန ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ သတိယာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပမာဒေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ သမာဓိနာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ပညာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇာယ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ဩဘာသဂတံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရေ န ဣဉ္ဇတီတိ – အာနေဉ္ဇံ။ ကသိဏာနံ ဣမာနိ သောဠသ မူလာနိ ကသိဏလာဘာယ ကသိဏပဋိလာဘာယ ကသိဏဝိကုဗ္ဗနတာယ ကသိဏဝိသဝိတာယ ကသိဏဝသီဘာဝတာယ ကသိဏဝေသာရဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ဒသကသိဏနိဒ္ဒေသော

၁၀. ကတမာ **အဓိဋ္ဌာနာ ကသိဏ?** ဣဓ ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ ကသိဏဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ – ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ, ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ; အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ; တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပာကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ, သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ

အဘိဇ္ဈမာနေ [အဘိဇ္ဈမာနော (က.) ဒီ. နိ. ၁.၂၃၈ ပဿိတဗ္ဗာ] ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ, သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတီတိ။

ဣဒ္ဓိတိ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ၊ ဒိဗ္ဗယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ခန္တိယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ရုစိယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣမာသံ အာအယေ ဣမာသံ ဓမ္မေ ဣမာသံ ဝိနယေ ဣမာသံ ဓမ္မဝိနယေ ဣမာသံ ဟာဝစနေ ဣမာသံ ဗြဟ္မစရိယေ ဣမာသံ သတ္ထုသာသနေ။ တေန ဝုစ္စတိ –

"ဣဒ္ဓိ"တိ။ **ဘိက္ခူ** တိ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခု သေခော ဝါ အရဟာ ဝါ အကုပ္ပဓမ္မော။ **အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတီ**တိ နာနပ္ပကာရံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ။ **ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတီ**တိ ပကတိယာ ဧကော ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိ, သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ သတသဟဿံ ဝါ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ဗဟုလော ဟောမီ"တိ [ဟောတူတိ (က.)]။ ဗဟုလော ဟောတိ။ ယထာယသ္မာ စူဠပန္ထကော [စုလ္လပန္ထကော (သျာ.)] ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ။ **ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတီ**တိ ပကတိယာ ဗဟုကော ဧကံ အာဝဇ္ဇတိ; အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ဧကော ဟောမီ"တိ။ ဧကော ဟောတိ။ ယထာယသ္မာ စူဠပန္ထကော ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ။

၁၁. အာဝိဘာဝန္တိ ကေနစိ အနာဝဋံ ဟောတိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ ဝိဝဋံ ပါကဋံ။ **တိရောဘာဝ**န္တိ ကေနစိ အာဝဋံ ဟောတိ ပဋိစ္ဆန္နံ ပိဟိတံ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။ **တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ အာကာသေ**တိ ပကတိယာ အာကာသကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "အာကာသော ဟောတူ"တိ။ အာကာသော ဟောတိ။ တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ကေနစိ အနာဝဋေ အပရိက္ခိတ္တေ အသဇ္ဇမာနာ ဂစ္ဆန္တိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ အာကာသေ။

ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ, သေယျထာပိ ဥဒကေတိ ပကတိယာ အာပောကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ ပထဝိံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ဥဒကံ ဟောတူ"တိ။ ဥဒကံ ဟောတိ။ သော ပထဝိယာ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ဥဒကေ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောန္တိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ပထဝိယာ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ, သေယျထာပိ ဥဒကေ။

ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ ပထဝိယန္တိ ပကတိယာ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ ဥဒကံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ပထဝီ ဟောတူ"တိ။ ပထဝီ ဟောတိ။ သော အဘိဇ္ဇမာနေ ဥဒကေ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော အဘိဇ္ဇမာနာယ ပထဝိယာ ဂစ္ဆန္တိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော အဘိဇ္ဇမာနေ ဥဒကေ ဂစ္ဆတိ, သေယျထာပိ ပထဝိယံ။

အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ, သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏောတိ ပကတိယာ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ အာကာသံ အာဝဇ္ဇတိ ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ပထဝီ ဟောတူ"တိ။ ပထဝီ ဟောတိ။ သော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ စင်္ကမတိပိ တိဋ္ဌတိပိ နိသီဒတိပိ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ပထဝိယာ စင်္ကမန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိ နိသီဒန္တိပိ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေန္တိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ စင်္ကမတိပိ တိဋ္ဌတိပိ နိသီဒတိပိ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ, သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော။

၁၂. ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတီတိ ဣဓ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော နိသိန္နကော ဝါ နိပန္နကော ဝါ စန္ဒိမသူရိယေ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ – "ဟတ္ထပါသေ ဟောတူ"တိ။ ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ။ သော နိသိန္နကော ဝါ နိပန္နကော ဝါ စန္ဒိမသူရိယေ ပါဏိနာ အာမသတိ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ကိဉ္စိဒေဝ ရူပဂတံ ဟတ္ထပါသေ

အာမသန္တိ ပရာမသန္တိ ပရိမဇ္ဇန္တိ, ဧဝမေဝံ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော နိသိန္နကော ဝါ နိပန္နကော ဝါ စန္ဒိမသူရိယေ ဟတ္ထေန အာမသတိ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။

ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတီ တိ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဗြဟ္မလောကံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ, ဒူရေပိ သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတိ – ''သန္တိကေ ဟောတူ''တိ။ သန္တိကေ ဟောတိ။ သန္တိကေပိ ဒူရေ အဓိဋ္ဌာတိ – ''ဒူရေ ဟောတူ''တိ။ ဒူရေ ဟောတိ။ ဗဟုကမ္ပိ ထောကံ အဓိဋ္ဌာတိ – ''ထောကံ ဟောတူ''တိ။ ထောကံ ဟောတိ။ ထောကမ္ပိ ဗဟုကံ အဓိဋ္ဌာတိ – ''ဗဟုကံ ဟောတူ''တိ။ ဗဟုကံ ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ တဿ ဗြဟ္မုနော ရူပံ ပဿတိ။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ တဿ ဗြဟ္မုနော သဒ္ဒံ သုဏာတိ။ စေတောပရိယညာဏေန တဿ ဗြဟ္မုနော စိတ္တံ ပဇာနာတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒိဿမာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ, ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ, ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတွာ, ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ, သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမိတွာ ဒိဿမာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော အဒိဿမာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ, စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတိ, စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌာတိ။ စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတွာ, စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမိတွာ အဒိဿမာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ။ သော တဿ ဗြဟ္မုနော ပုရတော ရူပိံ [ရူပံ (သျာ. က.) ဒီ. နိ. ၁.၂၃၆ ပဿိတဗ္ဗာ] အဘိနိမ္မိနာတိ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ [သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ (သျာ. က.)] အဟီနိန္ဒြိယံ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ စင်္ကမတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ စင်္ကမတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ တိဋ္ဌတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ နိသီဒတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ နိသီဒတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ သေယျံ ကပ္ပေတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ ဓူမာယတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ ဓူမာယတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ ပဇ္ဇလတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ ပဇ္ဇလတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ ဓမ္မံ ဘာသတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ ဓမ္မံ ဘာသတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဝိသဇ္ဇေတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ဝိသဇ္ဇေတိ။ သစေ သော ဣဒ္ဓိမာ တေန ဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌတိ သလ္လပတိ သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇတိ, နိမ္မိတောပိ တတ္ထ တေန ဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌတိ သလ္လပတိ သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇတိ။ ယညဒေဝ သော ဣဒ္ဓိမာ ကရောတိ, တံ တဒေဝ ဟိ သော နိမ္မိတော ကရောတီတိ – အယံ အဓိဋ္ဌာနာ ဣဒ္ဓိ။

၁၃. ကတမာ **ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ?** သိခိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဗြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောကဓာတုံ [သဟဿီလောကဓာတုံ (သျာ.) ဝတ္ထု သံ. နိ. ၁.၁၈၅] သရေန ဝိညာပေသိ။ သော ဒိဿမာနေနပိ ကာယေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ; အဒိဿမာနေနပိ ကာယေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ; ဒိဿမာနေနပိ ဟေဋ္ဌိမေန ဥပဍ္ဎကာယေန အဒိဿမာနေနပိ ဥပရိမေန ဥပဍ္ဎကာယေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒိဿမာနေနပိ ဥပရိမေန ဥပဍ္ဎကာယေန, အဒိဿမာနေနပိ ဟေဋ္ဌိမေန ဥပဍ္ဎကာယေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟိတွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, နာဂဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ယက္ခဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဣန္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ [အသုရဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဣန္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ (သျာ.)] ဒဿေတိ, ဒေဝဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဗြဟ္မဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, သမုဒ္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ပဗ္ဗတဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဝနဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, သီဟဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဗျဂ္ဃဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဒီပိဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ, ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေတိ, အဿမ္ပိ ဒဿေတိ, ရထမ္ပိ ဒဿေတိ, ပတ္တိမ္ပိ ဒဿေတိ, ဝိဝိဓမ္ပိ သေနာဗျူဟံ ဒဿေတီတိ – အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ။

၁၄. ကတမာ **မနောမယာ ဣဒ္ဓိ?** ဣဓ ဘိက္ခု ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ ရူပိံ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ အဟီနိန္ဒြိယံ။ သေယျထာပိ ပုရိသော မုဉ္ဇမှာ ဤသိကံ ပဝါဟေယျ။ တဿ ဧဝမဿ – ''အယံ မုဉ္ဇော, အယံ ဤသိကာ။ အညော မုဉ္ဇော, အညာ ဤသိကာ။ မုဉ္ဇမှာ တွေဝ ဤသိကာ ပဝါဠှာ''တိ။ သေယျထာ ဝါ ပန ပုရိသော အသိံ ကောသိယာ ပဝါဟေယျ။ တဿ ဧဝမဿ – ''အယံ အသိ, အယံ ကောသိ။ အညော အသိ, အညာ ကောသိ။ ကောသိယာ တွေဝ အသိ ပဝါဠှော''တိ။ သေယျထာ ဝါ ပန ပုရိသော အဟိံ ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျ။ တဿ ဧဝမဿ – ''အယံ အဟိ, အယံ ကရဏ္ဍော။ အညော အဟိ, အညော ကရဏ္ဍော။ ကရဏ္ဍာ တွေဝ အဟိ ဥဗ္ဘတော''တိ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ ရူပိံ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ အဟီနိန္ဒြိယံ။ အယံ မနောမယာ ဣဒ္ဓိ။

၁၅. ကတမာ **ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ?** အနိစ္စာနုပဿနာ နိစ္စသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ သုခသညာယ။ အနတ္တာနုပဿနာ အတ္တသညာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂဿ။ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယဿ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနဿ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ, အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ, အာယသ္မတော ဘူတပါလဿ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ အယံ ဉာဏဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။

၁၆. ကတမာ **သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ?** ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဒုတိယေန ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိယာ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ။ပေ.။ စတုတ္ထေန ဈာနေန သုခဒုက္ခာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ။ပေ.။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ ပဋိဃသညာယ နာနတ္တသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ။ပေ.။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ။ပေ.။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ။ပေ.။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ, အာယသ္မတော သဉ္ဇီဝဿ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ , အာယသ္မတော ခါဏုကောဏ္ဍညဿ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ, ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ, သာမာဝတိယာ ဥပါသိကာယ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။ အယံ သမာဓိဝိပ္ဖာရာ ဣဒ္ဓိ။

၁၇. ကတမာ **အရိယာ ဣဒ္ဓိ?** ဣဓ ဘိက္ခု [မ. နိ. ၃.၄၆၂ ပဿိတဗ္ဗာ] သစေ အာကင်္ခတိ – ‘‘ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယ်’’န္တိ, အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ – ‘‘အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယ်’’န္တိ, ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ – ‘‘ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယ်’’န္တိ, အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ – ‘‘အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယ်’’န္တိ, ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ – ‘‘ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျံ သတော သမ္ပဇာနော’’တိ, ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။

ကထံ **ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ?** အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာယ ဝါ ဖရတိ, ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။ ဧဝံ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။

ကထံ **အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ?** ဣဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ, အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။ ဧဝံ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။

ကထံ **ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ?** အနိဋ္ဌသ္မိဉ္စ ဣဋ္ဌသ္မိဉ္စ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာယ ဝါ ဖရတိ, ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။ ဧဝံ ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ ။

ကထံ **အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ?** ဣဋ္ဌသ္မိဉ္စ အနိဋ္ဌသ္မိဉ္စ ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ, အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။ ဧဝံ အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။

ကထံ **ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော?** ဣဓ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော, ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတွာ။ပေ.။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော, ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧဝံ ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ အယံ အရိယာ ဣဒ္ဓိ။

၁၈. ကတမာ **ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ?** သဗ္ဗေသံ ပက္ခီနံ, သဗ္ဗေသံ ဒေဝါနံ, ဧကစ္စာနံ မနုဿာနံ, ဧကစ္စာနံ ဝိနိပါတိကာနံ။ အယံ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ။

ကတမာ **ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ?** ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ [စက္ကဝတ္တိ (သျာ.)] ဝေဟာသံ ဂစ္ဆတိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ, အန္တမသော အဿဗန္ဓဂေါပုရိသေ [အဿဗန္ဓဂေါပကေ ပုရိသေ (သျာ.)] ဥပာဒါယ။ ဇောတိကဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ, ဇဋိလဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ, မေဏ္ဍကဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ, ဃောသိတဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ, ပဉ္စန္နံ မဟာပုညာနံ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ အယံ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။

ကတမာ **ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ?** ဝိဇ္ဇာဓရာ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇပေတွာ ဝေဟာသံ ဂစ္ဆန္တိ, အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေန္တိ, အဿမ္ပိ ဒဿေန္တိ, ရထမ္ပိ ဒဿေန္တိ, ပတ္တိမ္ပိ ဒဿေန္တိ, ဝိဝိဓမ္ပိ သေနာဗျူဟံ ဒဿေန္တိ။ အယံ ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ။

ကထံ **တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ?** နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒဿ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတီတိ – တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ ဣမာ ဒသ ဣဒ္ဓိယော။

ဣဒ္ဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အဘိသမယကထာ

၁၉. အဘိသမယောတိ ။ ကေန အဘိသမေတိ? စိတ္တေန အဘိသမေတိ။

ဟဉ္စိ စိတ္တေန အဘိသမေတိ, တေန ဟိ အညာဏီ အဘိသမေတိ? န အညာဏီ အဘိသမေတိ။ ဉာဏေန အဘိသမေတိ။

ဟဉ္စိ ဉာဏေန အဘိသမေတိ, တေန ဟိ အစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အစိတ္တကော [တေန ဟိ အစိတ္တကော (သျာ.)] အဘိသမေတိ? န အစိတ္တကော အဘိသမေတိ။ စိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

ဟဉ္စိ စိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ, တေန ဟိ ကာမာဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န ကာမာဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ ရူပါဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န ရူပါဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ အရူပါဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န အရူပါဝစရစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ ကမ္မဿကတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န ကမ္မဿကတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ သစ္စာနုလောမိကစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န သစ္စာနုလောမိကစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ အတီတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န အတီတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ အနာဂတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န အနာဂတစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

တေန ဟိ ပစ္စုပ္ပန္နလောကိယစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? န ပစ္စုပ္ပန္နလောကိယစိတ္တေန စ ဉာဏေ
န စ အဘိသမေတိ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

ကထံ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ? လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ
ဥပ္ပာဒာဓိပတေယ្យံ စိတ္တံ ဉာဏဿ ဟေတု ပစ္စယော စ။ တံသမ္ပယုတ္တံ နိရောဓဂေါစရံ ဒဿနာဓိပတေယျံ ဉာ
ဏံ စိတ္တဿ ဟေတု ပစ္စယော စ။ တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ နိရောဓဂေါစရံ။ ဧဝံ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပစ္စုပ္ပန္န
စိတ္တေန စ ဉာဏေန စ အဘိသမေတိ။

၂၀. ကိံ နု တွေကောယေဝ အဘိသမယောတိ? န ဟိ။ **လောကုတ္တရ** မဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနာဘိသမယော သမ္မာဒိ
ဋ္ဌိ, အဘိနိရောပနာဘိသမယော သမ္မာသင်္ကပ္ပော, ပရိဂ္ဂဟာဘိသမယော သမ္မာဝါစာ, သမုဋ္ဌာနာဘိသမယော သမ္မာက
မ္မန္တော, ဝေါဒါနာဘိသမယော သမ္မာအာဇီဝေါ, ပဂ္ဂဟာဘိသမယော သမ္မာဝါယာမော, ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော သမ္မာ
သတိ, အဝိက္ခေပါဘိသမယော သမ္မာသမာဓိ; ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဝိစယာဘိသမယော ဓမ္မဝိ
စယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဂ္ဂဟာဘိသမယော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဖရဏာဘိသမယော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ဥပသ
မာဘိသမယော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, အဝိက္ခေပါဘိသမယော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ, ပဋိသင်္ခါနာဘိသမ
ယော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ; အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယာဘိသမယော သဒ္ဓါဗလံ, ကောသဇ္ဇေ အကမ္ပိယာဘိသမ
ယော ဝီရိယဗလံ, ပမာဒေ အကမ္ပိယာဘိသမယော သတိဗလံ, ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပိယာဘိသမယော သမာဓိဗလံ, အဝိဇ္ဇာယ
အကမ္ပိယာဘိသမယော ပညာဗလံ; အဓိမောက္ခာဘိသမယော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ပဂ္ဂဟာဘိသမယော ဝီရိယိန္ဒြိယံ, ဥပဋ္ဌာ
နာဘိသမယော သတိန္ဒြိယံ, အဝိက္ခေပါဘိသမယော သမာဓိန္ဒြိယံ, ဒဿနာဘိသမယော ပညိန္ဒြိယံ။ အာဓိပတေယျ
ယဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာဘိသမယော, အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာဘိသမယော, နိယျာနဋ္ဌေန ဗောဇ္ဈင်္ဂါဘိသမယော, ဟေတု
ဋ္ဌေန မဂ္ဂါဘိသမယော, ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိပဋ္ဌာနာဘိသမယော, ပဒဟဋ္ဌေန သမ္မပ္ပဓာနာဘိသမယော , ဣဇ္ဈနဋ္ဌ
ဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိပါဒါဘိသမယော, တထဋ္ဌေန သစ္စာဘိသမယော, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမထာဘိသမယော, အနုပဿနဋ္ဌေန
ဝိပဿနာဘိသမယော, ဧကရသဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာဘိသမယော, အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ယုဂနဒ္ဓာဘိသမယော, သံဝ
ရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိအဘိသမယော, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိအဘိသမယော, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအဘိသမယော,
မုတ္တဋ္ဌေန ဝိမောက္ခာဘိသမယော, ပဋိဝေဓဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာဘိသမယော, ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဝိမုတ္တိအဘိသမယော, သမုစ္ဆေဒ
ဋ္ဌေန ခယေ ဉာဏံ အဘိသမယော။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန အဘိသမယော, မနသိကာရော သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန အဘိသမယော, ဖ
ဿော သမောဓာနဋ္ဌေန အဘိသမယော, ဝေဒနာ သမောသရဏဋ္ဌေန အဘိသမယော, သမာဓိ ပမုခဋ္ဌေန အဘိသမ
ယော , သတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန အဘိသမယော, ပညာ တတုတ္တရဋ္ဌေန အဘိသမယော, ဝိမုတ္တိ သာရဋ္ဌေန အဘိ
သမယော, အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိသမယော။

၂၁. ကိံ နု တွေကောယေဝ အဘိသမယောတိ? န ဟိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနာဘိသမယော သမ္မာဒိဋ္ဌ
ဋ္ဌိ။ပေ.။ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိသမယော။

ကိံ နု တွေကောယေဝ အဘိသမယောတိ? န ဟိ။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ ဒဿနာဘိသမယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
ပေ.။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ အဘိသမယော။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန အဘိသမယော။ပေ.။ အမတောဂဓံ ၅ နိဗ္ဗ
ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိသမယော။

ကိံ နု တွေကောယေဝ အဘိသမယောတိ?

န ဟိ။ သကဒာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ။ပေ.။ သကဒာဂါမိဖလက္ခဏေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ။ အနာဂါမိဖလက္ခဏေ။
အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ။ပေ.။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဒဿနာဘိသမယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ, အဘိနိရောပနာဘိသမယော
သမ္မာသင်္ကပ္ပော။ပေ.။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန အနုပ္ပာဒေ ဉာဏံ အဘိသမယော။ ဆန္ဒော မူလဋ္ဌေန အဘိသမယော။ပေ.။
အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနဋ္ဌေန အဘိသမယော။

ယွတာယံ [ဿာယံ (ဿျာ. ပီ.)] ကိလေသေ ပဇဟတိ, အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ။ပေ.။ အနာဂတေ ကိလေသေ
ပဇဟတိ, ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ ဟဉ္စိ အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ,

တေန ဟိ ခီဏံ ခေပေတိ, နိရုဒ္ဓံ နိရောဓေတိ, ဝိဂတံ ဝိဂမေတိ, အတ္ထင်္ဂတံ အတ္ထင်္ဂမေတိ, အတီတံ ယံ န အတ္ထိ တံ ပဇဟတီတိ? န အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ ဟဉ္ဒိ အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, တေန ဟိ အဇာတံ ပဇဟတိ, အနိဗ္ဗတ္တံ ပဇဟတိ, အနုပ္ပန္နံ ပဇဟတိ, အပာတုဘူတံ ပဇဟတိ, အနာဂတံ ယံ န အတ္ထိ တံ ပဇဟတီတိ? န အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ ဟဉ္ဒိ ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, တေန ဟိ ရတ္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, ဒုဋ္ဌော ဒောသံ ပဇဟတိ, မူဠှော မောဟံ ပဇဟတိ, ဝိနိဗဒ္ဓော မာနံ ပဇဟတိ, ပရာမဋ္ဌော ဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ ,

ဝိက္ခေပဂတော ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟတိ, အနိဋ္ဌင်္ဂတော ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟတိ, ထာမဂတော အနုသယံ ပဇဟတိ, ကဏှသုက္ကဓမ္မာ ယုဂနဒ္ဓာ သမမေဝ ဝတ္တန္တိ, သံကိလေသိကာ [တံသံကိလေသိကာ (သ္ယာ. က.)] မဂ္ဂဘာဝနာ ဟောတိ?

န ဟိ အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, န အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, န ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိ။ ဟဉ္ဒိ န အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, န အနာဂတေ။ပေ.။ န ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတိ, တေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ, နတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ, နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ, နတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယောတိ? အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ, အတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ, အတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ, အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော။ ယထာ ကထံ ဝိယ? သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခော အဇာတဖလော။ တမေနံ ပုရိသော မူလံ ဆိန္ဒေယျ။ ယေ တဿ ရုက္ခဿ အဇာတဖလာ, တေ အဇာတာယေဝ န ဇာယန္တိ, အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ, အနုပ္ပန္နာယေဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, အပာတုဘူတာယေဝ န ပာတုဘဝန္တိ။ ဧဝမေဝံ ဥပ္ပာဒော ဟေတု, ဥပ္ပာဒော ပစ္စယော ကိလေသာနံ နိဗ္ဗတ္တိယာတိ။ ဥပ္ပာဒေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ အနုပ္ပာဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ အနုပ္ပာဒေ စိတ္တဿ ပက္ခန္ဒတ္တာ ယေ ဥပ္ပာဒပစ္စယာ ကိလေသာ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ, တေ အဇာတာယေဝ န ဇာယန္တိ, အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ, အနုပ္ပန္နာယေဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, အပာတုဘူတာယေဝ န ပာတုဘဝန္တိ။ ဧဝံ ဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော။ ပဝတ္တံ ဟေတု, နိမိတ္တံ ဟေတု, အာယူဟနာ ဟေတု။ အာယူဟနာ ပစ္စယော ကိလေသာနံ နိဗ္ဗတ္တိယာတိ။ အာယူဟနေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ အနာယူဟနေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ အနာယူဟနေ စိတ္တဿ ပက္ခန္ဒတ္တာ, ယေ အာယူဟနပစ္စယာ ကိလေသာ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ, တေ အဇာတာယေဝ န ဇာယန္တိ, အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ, အနုပ္ပန္နာယေဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, အပာတုဘူတာယေဝ န ပာတုဘဝန္တိ။ ဧဝံ ဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော။ ဧဝံ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ, အတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ, အတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ, အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယောတိ။

အဘိသမယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဝိဝေကကထာ

၂၂. သာဝတ္ထိနိဒာနံ [သံ နိ. ၃.၅.၁၄၉ ပဿိတဗ္ဗာ] ။ ''သေယျထာပိ , ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရီယန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝမေတေ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရီယန္တိ, ဧဝမေဝံ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောတိ။

''ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ။ပေ.။ သမ္မာဝါစံ။ သမ္မာကမ္မန္တံ။ သမ္မာအာဇီဝံ။ သမ္မာဝါယာမံ။ သမ္မာသတိံ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောတိ။

၂၃. ''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ [ယေပိမေ (သ္ယာ.) သံ. နိ. ၅.၁၅၀ ပဿိတဗ္ဗာ] ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝမေတေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ

ဝုဋ္ဌိ ဝိရူဠှိ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ; ဧဝမေဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဋ္ဌိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပာပုဏာတိ ဓမ္မေသု။

“ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဋ္ဌိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပာပုဏာတိ ဓမ္မေသု? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝေတိ။ပေ။ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသတိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဋ္ဌိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပာပုဏာတိ ဓမ္မေသူ”တိ။

၁. မဂ္ဂင်္ဂနိဒ္ဒေသော

၂၄. သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဉ္စ ဝိဝေကာ, ပဉ္စ ဝိရာဂါ, ပဉ္စ နိရောဓာ, ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒွါဒသ နိဿယာ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ။ပေ။ သမ္မာဝါစာယ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ။ သမ္မာအာဇီဝဿ။ သမ္မာဝါယာမဿ။ သမ္မာသတိယာ။ သမ္မာသမာဓိဿ ပဉ္စ ဝိဝေကာ, ပဉ္စ ဝိရာဂါ, ပဉ္စ နိရောဓာ, ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒွါဒသ နိဿယာ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကတမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ? ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော, တဒင်္ဂဝိဝေကော သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော, နိဿရဏဝိဝေကော။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော , တဒင်္ဂဝိဝေကော စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝိဝေကော စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝိဝေကေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကတမေ ပဉ္စ ဝိရာဂါ? ဝိက္ခမ္ဘနဝိရာဂေါ, တဒင်္ဂဝိရာဂေါ, သမုစ္ဆေဒဝိရာဂေါ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိရာဂေါ, နိဿရဏဝိရာဂေါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိရာဂေါ စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝိရာဂေါ စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝိရာဂေါ စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိရာဂေါ စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝိရာဂေါ စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေ ပဉ္စ ဝိရာဂါ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝိရာဂေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကတမေ ပဉ္စ နိရောဓာ? ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓော, တဒင်္ဂနိရောဓော, သမုစ္ဆေဒနိရောဓော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိရောဓော, နိဿရဏနိရောဓော။ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓော စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂနိရောဓော စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒနိရောဓော စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိရောဓော စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏနိရောဓော စ အမတာ ဓာတု။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေ ပဉ္စ နိရောဓာ။ ဣမေသု ပဉ္စသု နိရောဓေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကတမေ ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ? ဝိက္ခမ္ဘနဝေါဿဂ္ဂေါ, တဒင်္ဂဝေါဿဂ္ဂေါ, သမုစ္ဆေဒဝေါဿဂ္ဂေါ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝေါဿဂ္ဂေါ, နိဿရဏဝေါဿဂ္ဂေါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝေါဿဂ္ဂေါ စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝေါဿဂ္ဂေါ စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝေါဿဂ္ဂေါ စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝေါဿဂ္ဂေါ စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေ ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝေါဿဂ္ဂေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဣမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ, ပဉ္စ ဝိရာဂါ, ပဉ္စ နိရောဓာ, ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒွါဒသ နိဿယာ။

၂၅. **သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ။ပေ။ သမ္မာဝါစာယ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ။ သမ္မာအာဇီဝဿ။ သမ္မာဝါယာမဿ။ သမ္မာသတိယာ။ သမ္မာသမာဓိဿ ကတမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ?** ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော, တဒင်္ဂဝိဝေကော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေ

ကော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော, နိဿရဏဝိဝေကော။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝိဝေကော စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော စ ဖလက္ခဏေ နိဿရဏဝိဝေကော စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာသမာဓိဿ ဣမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝိဝေကေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာသမာဓိဿ ကတမေ ပဉ္စ ဝိရာဂါ? ဝိက္ခမ္ဘနဝိရာဂေါ, တဒင်္ဂဝိရာဂေါ, သမုစ္ဆေဒဝိရာဂေါ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိရာဂေါ, နိဿရဏဝိရာဂေါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိရာဂေါ စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝိရာဂေါ စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝိရာဂေါ စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိရာဂေါ စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝိရာဂေါ စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာသမာဓိဿ ဣမေ ပဉ္စ ဝိရာဂါ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝိရာဂေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာသမာဓိဿ ကတမေ ပဉ္စ နိရောဓာ? ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓော, တဒင်္ဂနိရောဓော, သမုစ္ဆေဒနိရောဓော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိရောဓော, နိဿရဏနိရောဓော။ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓော စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂနိရောဓော စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒနိရောဓော စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိရောဓော စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏနိရောဓော စ အမတာ ဓာတု။ သမ္မာသမာဓိဿ ဣမေ ပဉ္စ နိရောဓာ။ ဣမေသု ပဉ္စသု နိရောဓေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။

သမ္မာသမာဓိဿ ကတမေ ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ? ဝိက္ခမ္ဘနဝေါဿဂ္ဂေါ, တဒင်္ဂဝေါဿဂ္ဂေါ, သမုစ္ဆေဒဝေါဿဂ္ဂေါ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝေါဿဂ္ဂေါ, နိဿရဏဝေါဿဂ္ဂေါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝေါဿဂ္ဂေါ စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝေါဿဂ္ဂေါ စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝေါဿဂ္ဂေါ စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝေါဿဂ္ဂေါ စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သမ္မာသမာဓိဿ ဣမေ ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝေါဿဂ္ဂေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ သမ္မာသမာဓိဿ ဣမေ ပဉ္စ ဝိဝေကာ, ပဉ္စ ဝိရာဂါ, ပဉ္စ နိရောဓာ, ပဉ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒွါဒသ နိဿယာ။

၂၆. "သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရီယန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝမေတေ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရီယန္တိ; ဧဝမေဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတိ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဗဟုလီကရောတိ။ပေ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသု။ပေ။ ပဉ္စ ဗလာနိ ဘာဝေတိ, ပဉ္စ ဗလာနိ ဗဟုလီကရောတိ။ပေ။ ပဉ္စ ဗလာနိ ဘာဝေန္တော ပဉ္စ ဗလာနိ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသု။ပေ။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝေတိ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဗဟုလီကရောတိ။ပေ။။

"သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝမေတေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ, ဧဝမေဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝေန္တော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသု။

"ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝေန္တော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဗဟုလီကရောန္တော ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသု? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ပေ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ပေ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ပေ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ။ပေ။ ပါပုဏာတိ ဓမ္မေသူ"တိ။

၂. ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသော

၂၇. သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ပဥ္စ ဝိဝေကာ, ပဥ္စ ဝိရာဂါ, ပဥ္စ နိရောဓာ, ပဥ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒ္ွါဒသ နိဿယာ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ။ပေ.။ သတိန္ဒြိယဿ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ။ ပညိန္ဒြိယဿ ပဥ္စ ဝိဝေကာ, ပဥ္စ ဝိရာဂါ, ပဥ္စ နိရောဓာ, ပဥ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒ္ွါဒသ နိဿယာ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ကတမေ ပဥ္စ ဝိဝေကာ? ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော, တဒင်္ဂဝိဝေကော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော, နိဿရဏဝိဝေကော။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော စ နီဝရဏာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝယတော, တဒင်္ဂဝိဝေကော စ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိံ ဘာဝယတော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော စ လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝယတော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော စ ဖလက္ခဏေ, နိဿရဏဝိဝေကော စ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဣမေ ပဥ္စ ဝိဝေကာ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝိဝေကေသု ဆန္ဒဇာတော ဟောတိ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော, စိတ္တဉ္စဿ သွာဓိဋ္ဌိတံ။ပေ.။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဣမေ ပဥ္စ ဝိဝေကာ, ပဥ္စ ဝိရာဂါ, ပဥ္စ နိရောဓာ, ပဥ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒ္ွါဒသ နိဿယာ။

ဝီရိယိန္ဒြိယဿ။ပေ.။ သတိန္ဒြိယဿ။ပေ.။ သမာဓိန္ဒြိယဿ။ ပညိန္ဒြိယဿ ကတမေ ပဥ္စ ဝိဝေကာ? ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော, တဒင်္ဂဝိဝေကော, သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော, နိဿရဏဝိဝေကော။ပေ.။ ပညိန္ဒြိယဿ ဣမေ ပဥ္စ ဝိဝေကာ, ပဥ္စ ဝိရာဂါ, ပဥ္စ နိရောဓာ , ပဥ္စ ဝေါဿဂ္ဂါ, ဒ္ွါဒသ နိဿယာတိ။

ဝိဝေကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. စရိယာကထာ

၂၈. **စရိယာ**တိ , အဋ္ဌ စရိယာယော – ဣရိယာပထစရိယာ, အာယတနစရိယာ, သတိစရိယာ, သမာဓိစရိယာ, ဉာဏစရိယာ, မဂ္ဂစရိယာ, ပတ္တိစရိယာ, လောကတ္ထစရိယာတိ။

ဣရိယာပထစရိယာတိ စတူသု ဣရိယာပထေသု။ **အာယတနစရိယာ**တိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။ **သတိစရိယာ**တိ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု။ **သမာဓိစရိယာ**တိ စတူသု ဈာနေသု။ **ဉာဏစရိယာ**တိ စတူသု အရိယသစ္စေသု။ **မဂ္ဂစရိယာ** တိ စတူသု အရိယမဂ္ဂေသု။ **ပတ္တိစရိယာ** တိ စတူသု သာမညဖလေသု။ **လောကတ္ထစရိယာ** တိ တထာဂတေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု ပဒေသေ [ပဒေသော (သျာ.)] ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ပဒေသေ သာဝကေသု။

ဣရိယာပထစရိယာ စ ပဏိဓိသမ္ပန္နာနံ။ အာယတနစရိယာ စ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရာနံ။ သတိစရိယာ စ အပ္ပမာဒဝိဟာရီနံ။ သမာဓိစရိယာ စ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တာနံ။ ဉာဏစရိယာ စ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာနံ။ မဂ္ဂစရိယာ စ သမ္မာပဋိပန္နာနံ။ ပတ္တိစရိယာ စ အဓိဂတဖလာနံ။ လောကတ္ထစရိယာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ပဒေသေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ပဒေသေ သာဝကာနံ။ ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော။

၂၉. အပရာပိ အဋ္ဌ စရိယာယော။ အဓိမုစ္စန္တော သဒ္ဓါယ စရတိ, ပဂ္ဂဏှန္တော ဝီရိယေန စရတိ, ဥပဋ္ဌာပေန္တော သတိယာ စရတိ, အဝိက္ခေပံ ကရောန္တော သမာဓိနာ စရတိ, ပဇာနန္တော ပညာယ စရတိ, ဝိဇာနန္တော ဝိညာဏစရိယာယ စရတိ, ဧဝံ ပဋိပန္နဿ ကုသလာ ဓမ္မာ အာယာပေန္တီတိ အာယတနစရိယာယ စရတိ, ဧဝံ ပဋိပန္နော ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတီတိ ဝိသေသစရိယာယ စရတိ။ ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော။

အပရာပိ အဋ္ဌ စရိယာယော။ ဒဿနစရိယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ, အဘိနိရောပနစရိယာ စ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ, ပရိဂ္ဂဟစရိယာ စ သမ္မာဝါစာယ, သမုဋ္ဌာနစရိယာ စ သမ္မာကမ္မန္တဿ, ဝေါဒါနစရိယာ စ သမ္မာအာဇီဝဿ, ပဂ္ဂဟစရိယာ စ သမ္မာဝါယာမဿ, ဥပဋ္ဌာနစရိယာ စ သမ္မာသတိယာ, အဝိက္ခေပစရိယာ စ သမ္မာသမာဓိဿ။ ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယောတိ။

စရိယာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ပာဋိဟာရိယကထာ

၃၀. ''တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ [အ. နိ. ၃.၆၁ ပဿိတဗ္ဗာ] , ပာဋိဟာရိယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဒ္ဓိပာဋိဟာရိယံ, အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ, အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။

''ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဣဒ္ဓိပာဋိဟာရိယံ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ – ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ, ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ; အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ။ပေ.။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဣဒ္ဓိပာဋိဟာရိယံ။

''ကတမဉ္စ , ဘိက္ခဝေ, အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ – 'ဧဝမ္ပိ တေ မနော, ဣတ္ထမ္ပိ တေ မနော, ဣတိပိ တေ စိတ္တ'န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ, တထေဝ တံ ဟောတိ, နော အညထာ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော န ဟေဝ ခော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ, အပိ စ ခော မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ – 'ဧဝမ္ပိ တေ မနော, ဣတ္ထမ္ပိ တေ မနော, ဣတိပိ တေ စိတ္တ'န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ, တထေဝ တံ ဟောတိ, နော အညထာ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော န ဟေဝ ခော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ, နပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ, အပိ စ ခော ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ – 'ဧဝမ္ပိ တေ မနော, ဣတ္ထမ္ပိ တေ မနော, ဣတိပိ တေ စိတ္တ'န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ, တထေဝ တံ ဟောတိ, နော အညထာ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော န ဟေဝ ခော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ, နပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ, နပိ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ, အပိ စ ခော အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ – 'ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ ဣမဿ [တထာ ဣမဿ (သျာ.), ယထာ ဣမဿ (က.) အ. နိ. ၃.၆၁ ပဿိတဗ္ဗာ] စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုကံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကယိဿတီ'တိ [ဝိတက္ကေဿတီတိ (သျာ.) အ. နိ. ၃.၆၁] ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ, တထေဝ တံ ဟောတိ, နော အညထာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ။

''ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဧဝမနုသာသတိ – 'ဧဝံ ဝိတက္ကေထ, မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ, မာ ဧဝံ မနသိ ကရိတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ, ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ'တိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။ ဣမာနိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ ပာဋိဟာရိယာနိ''။

၃၁. နေက္ခမ္မံ ဣဇ္ဈတီတိ – ဣဒ္ဓိ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဋိဟရတီတိ – ပာဋိဟာရိယံ။ ယေ တေန နေက္ခမ္မေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ။ ''တံ ခော ပန နေက္ခမ္မံ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ''တိ – အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။

အဗျာပာဒော ဣဇ္ဈတီတိ – ဣဒ္ဓိ။ ဗျာပာဒံ ပဋိဟရတီတိ – ပာဋိဟာရိယံ။ ယေ တေန အဗျာပာဒေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ။ ''သော ခော ပန အဗျာပာဒော ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗော, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗော, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ''တိ – အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။

အာလောကသညာ ဣဇ္ဈတီတိ – ဣဒ္ဓိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဋိဟရတီတိ – ပာဋိဟာရိယံ။ ယေ တာယ အာလောကသညာယ သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ။ ''သာ ခော ပန အာလောကသညာ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗာ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗာ, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗာ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ''တိ – အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။

အဝိက္ခေပော ဣဇ္ဈတီတိ – ဣဒ္ဓိ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိဟရတီတိ – ပာဋိဟာရိယံ။ ယေ တေန အဝိက္ခေပေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာပာဋိဟာရိယံ။ ''သော ခော ပန အဝိက္ခေပော ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗော, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗော, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ''တိ – အနုသာသနီပာဋိဟာရိယံ။

ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယေ တေန ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ "တံ ခော ပန ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ, သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ – အနုသာသနီ ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။

ဉာဏံ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ အဝိဇ္ဇံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယေ တေန ဉာဏေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ "တံ ခော ပန ဉာဏံ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ – အနုသာသနီဟဋ္ဌိဟာရိယံ။

ပါမောဇ္ဇံ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ အရတိံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယေ တေန ပါမောဇ္ဇေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ "တံ ခော ပန ပါမောဇ္ဇံ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗံ , ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ – အနုသာသနီဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ပေ.။။

ပဌမံ ဈာနံ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ နီဝရဏေ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယေ တေန ပဌမေန ဈာနေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ "တံ ခော ပန ပဌမံ ဈာနံ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ – အနုသာသနီဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ပေ.။။

အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယေ တေန အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမန္နာဂတာ, သဗ္ဗေ တေ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပာတိ – အာဒေသနာဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ "သော ခော ပန အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဧဝံ အာသေဝိတဗ္ဗော, ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဗဟုလီကာတဗ္ဗော, ဧဝံ တဒနုဓမ္မတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ – အနုသာသနီဟဋ္ဌိဟာရိယံ။

၃၂. နေက္ခမ္မံ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယာ စ ဣန္ဒြိ ယဉ္စ ဟဋ္ဌိဟာရိယံ, ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ အဗျာပါဒော ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ ဗျာပါဒံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယာ စ ဣန္ဒြိ ယဉ္စ ဟဋ္ဌိဟာရိယံ, ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ အာလောကသညာ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဣတ္ထတီတိ – ဣန္ဒြိ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဋိဟရတီတိ – ဟဋ္ဌိဟာရိယံ။ ယာ စ ဣန္ဒြိ ယဉ္စ ဟဋ္ဌိဟာရိယံ, ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိဟဋ္ဌိဟာရိယန္တိ။

ဟဋ္ဌိဟာရိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သမသီသကထာ

၃၃. သဗ္ဗဓမ္မာနံ [သဗ္ဗေသံ ဓမ္မာနံ (က.) ပဋိ. မ. ၁.၈၇ ပဿိတဗ္ဗာ] သမ္မာသမုစ္ဆေဒေ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ ပညာ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ။

သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ, ဒွါဒသာယတနာနိ, အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော, ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ, အဗျာကတာ ဓမ္မာ, ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ, ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ, အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ, အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။ **သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ**တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ, ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။

နိရောဓေတိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ နိရောဓေတိ, အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ နိရောဓေတိ, အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ နိရောဓေတိ, အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စံ နိရောဓေတိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ နိရောဓေတိ, ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ နိ

ရောဓေတိ, ဟာမောဇ္ဇေန အရတိံ နိရောဓေတိ, ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေ နိရောဓေတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ နိရောဓေတိ။

အနုပဋ္ဌာနတာ တိ နေက္ခမ္မံ ပဋိလဒ္ဓဿ ကာမစ္ဆန္ဒော န ဥပဋ္ဌာတိ, အဗျာပာဒံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဗျာပာဒော န ဥပဋ္ဌာတိ, အာလောကသညံ ပဋိလဒ္ဓဿ ထိနမိဒ္ဓံ န ဥပဋ္ဌာတိ, အဝိက္ခေပံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဥဒ္ဓစ္စံ န ဥပဋ္ဌာတိ, ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ပဋိလဒ္ဓဿ ဝိစိကိစ္ဆာ န ဥပဋ္ဌာတိ, ဉာဏံ ပဋိလဒ္ဓဿ အဝိဇ္ဇာ န ဥပဋ္ဌာတိ, ပါမောဇ္ဇံ ပဋိလဒ္ဓဿ အရတိ န ဥပဋ္ဌာတိ, ပဌမံ ဈာနံ ပဋိလဒ္ဓဿ နီဝရဏာ န ဥပဋ္ဌန္တိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိလဒ္ဓဿ သဗ္ဗကိလေသာ န ဥပဋ္ဌန္တိ။

သမန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မံ သမံ, ဗျာပာဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပာဒော သမံ, ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟီနတ္တာ အာလောကသညာ သမံ, ဥဒ္ဓစ္စဿ ပဟီနတ္တာ အဝိက္ခေပော သမံ, ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟီနတ္တာ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ သမံ, အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ဉာဏံ သမံ, အရတိယာ ပဟီနတ္တာ ပါမောဇ္ဇံ သမံ, နီဝရဏာနံ ပဟီနတ္တာ ပဌမံ ဈာနံ သမံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သမံ။

သီသန္တိ တေရသ သီသာနိ – ပလိဗောဓသီသဉ္စ တဏှာ, ဝိနိဗန္ဓနသီသဉ္စ မာနော , ပရာမာသသီသဉ္စ ဒိဋ္ဌိ, ဝိက္ခေပသီသဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စံ, သံကိလေသသီသဉ္စ အဝိဇ္ဇာ, အဓိမောက္ခသီသဉ္စ သဒ္ဓါ, ပဂ္ဂဟသီသဉ္စ ဝီရိယံ, ဥပဋ္ဌာနသီသဉ္စ သတိ, အဝိက္ခေပသီသဉ္စ သမာဓိ, ဒဿနသီသဉ္စ ပညာ, ပဝတ္တသီသဉ္စ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, ဂောစရသီသဉ္စ ဝိမောက္ခော, သင်္ခါရသီသဉ္စ နိရောဓောတိ။

သမသီသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ , ဘိက္ခဝေ, သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ, ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပေ.။ စိတ္တေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ, ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿံ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ''တိ။

၃၅. [က] ကထံ **ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ?** ဣဓေကစ္စော ပထဝီကာယံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော အနုပဿတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော အနုပဿတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ကာယံ အနုပဿတိ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဣဓေကစ္စော အာပောကာယံ။ပေ.။ တေဇောကာယံ။ ဝါယောကာယံ။ ကေသကာယံ။ လောမကာယံ။ ဆဝိကာယံ။ စမ္မကာယံ။ မံသကာယံ။ ရုဓိရကာယံ။ နှာရုကာယံ [နှာရုကာယံ (သျာ.)] ။ အဋ္ဌိကာယံ။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇကာယံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော အနုပဿတိ, နော သုခတော ; အနတ္တတော အနုပဿတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ, နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော အနုပဿန္တော

အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိ သ္သဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ကာယံ အနုပဿတိ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ကာယေ ကာ ယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေ ဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

[ခ] ကထံ **ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ?** ဣဓေကစ္စော သုခံ ဝေဒနံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စ တော။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္ စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ပေ။ ဣဓေကစ္စော ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ပေ။ အဒုက္ခမသု ခံ ဝေဒနံ။ သာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ။ နိရာမိသံ သုခံ ဝေဒနံ။ သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ နိရာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ သာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ။ နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ သောတသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ဃာနသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ဇိ ဝှာသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ ကာယသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ။ မနောသမ္ဖဿဇံ ဝေဒနံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော။ ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာ နံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ ဝေဒနာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ဝေဒနံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာသတိပ ဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ ဧဝံ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

[ဂ] ကထံ **စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ?** ဣဓေကစ္စော သရာဂံ စိတ္တံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စ တော။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္ စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။

ဣဓေကစ္စော ဝီတရာဂံ စိတ္တံ။ပေ။ သဒောသံ စိတ္တံ။ ဝီတဒောသံ စိတ္တံ။ သမောဟံ စိတ္တံ။ ဝီတမောဟံ စိတ္တံ။ သံခိတ္တံ စိတ္တံ။ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တံ။ မဟဂ္ဂတံ စိတ္တံ။ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တံ။ သဥတ္တရံ စိတ္တံ။ အနုတ္တရံ စိတ္တံ။ သမာဟိတံ စိတ္တံ။ အသမာဟိတံ စိတ္တံ။ ဝိမုတ္တံ စိတ္တံ။ အဝိမုတ္တံ စိတ္တံ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ သောတဝိညာဏံ။ ဃာနဝိ ညာဏံ။ ဇိဝှာဝိညာဏံ။ ကာယဝိညာဏံ။ မနောဝိညာဏံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ **အနိစ္စတော အနုပဿန္တော** နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ပေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိ ယာ တေန ဉာဏေန တံ စိတ္တံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ။ပေ။ အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

[ဃ] ကထံ **ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ?** ဣဓေကစ္စော ဌပေတွာ ကာယံ ဌပေတွာ ဝေဒနံ ဌပေတွာ စိတ္တံ တဒဝသေသေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော; ဒုက္ခတော အနုပဿတိ, နော သုခတော; အနတ္တတော အနု

ပဿတိ, နော အတ္တတော; နိဗ္ဗိန္ဒတိ, နော နန္ဒတိ; ဝိရဇ္ဇတိ, နော ရဇ္ဇတိ; နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ; ပဋိနိဿဇ္ဇတိ, နော အာဒိယတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ, ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ, အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ, နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ, ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ, နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ, ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒာနံ ပဇဟတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ ဓမ္မာ ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တေ ဓမ္မေ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ – ''ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာ''။

ဘာဝနာတိ စတဿော ဘာဝနာ – တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ, တဒုပဂဝီရိယဝာဟနဋ္ဌေန ဘာဝနာ, အာသေဝနဋ္ဌေန ဘာဝနာ။ ဧဝံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတီတိ။

သတိပဋ္ဌာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဝိပဿနာကထာ

၃၆. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ကဉ္စိ [ကိဉ္စိ (က.) အ. နိ. ၆.၉၉-၁၀၀ ပဿိတဗ္ဗာ] သင်္ခါရံ နိစ္စတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ အသမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ အနောက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ [အရဟတ္တဖလံ ဝါ (သျာ. က.) အ. နိ. ၆.၉၈ ပဿိတဗ္ဗာ] သစ္ဆိကရိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

''သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သဗ္ဗသင်္ခါရေ အနိစ္စတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ, သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

''သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ အသမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ အနောက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ ။

''သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သဗ္ဗသင်္ခါရေ ဒုက္ခတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

''သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ကဉ္စိ ဓမ္မံ အတ္တတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ အသမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ အနောက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

“သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သဗ္ဗဓမ္မေ [ကဥ္စိ ဓမ္မံ (သျာ.), ကိဥ္စိ ဓမ္မံ (က.) အ. နိ. ၆.၁၀၀ ပဿိတဗ္ဗာ] အနတ္တတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္កမိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

“သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု နိဗ္ဗာနံ ဒုက္ခတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ အသမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ အနောက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

“သော ဝတ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု နိဗ္ဗာနံ သုခတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော ဘဝိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာဂတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ; သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမမာနော သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ သကဒါဂါမိဖလံ ဝါ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တံ ဝါ သစ္ဆိကရိဿတီတိ – ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ”။

၃၇. ကတိဟာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ, ကတိဟာကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ? စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ, စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ, ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ? ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော ဤတိတော ဥပဒ္ဒဝတော ဘယတော ဥပသဂ္ဂတော စလတော ပဘင်္ဂုတော [ပဘင်္ဂတော (သျာ.)] အဒ္ဓုဝတော အတာဏတော [အတ္တာဏတော (သျာ.)] အလေဏတော အသရဏတော ရိတ္တတော တုစ္ဆတော သုညတော အနတ္တတော အာဒီနဝတော ဝိပရိဏာမဓမ္မတော အသာရကတော အဃမူလတော ဝဓကတော ဝိဘဝတော သာသဝတော သင်္ခတတော မာရာမိသတော ဇာတိဓမ္မတော ဇရာဓမ္မတော ဗျာဓိဓမ္မတော မရဏဓမ္မတော သောကဓမ္မတော ပရိဒေဝဓမ္မတော ဥပါယာသဓမ္မတော သံကိလေသိကဓမ္မတော။

၃၈. ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိစ္စံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဒုက္ခတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော သုခံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ရောဂတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အာရောဂျံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဂဏ္ဍတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဂဏ္ဍံ [နိဂဏ္ဍော (သျာ.)] နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သလ္လတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော ဝိသလ္လံ [နိဿလ္လံ (သျာ.)] နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ အဃတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနဃော နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အာဗာဓတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနာဗာဓော နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အပရပ္ပစ္စယံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပလောကတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အပလောကဓမ္မော နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဤတိတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနီတိကံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပဒ္ဒဝတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနုပဒ္ဒဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဘယတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဘယံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပသဂ္ဂတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနုပသဂ္ဂံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ စလတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အစလံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပဘင်္ဂုတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အပဘင်္ဂု [အပ္ပဘင်္ဂုံ (သျာ.)] နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ အဒ္ဓုဝတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော ဓုဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အတာဏတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော တာဏံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အလေဏတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော လေဏံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အသရဏတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော သရဏံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ရိတ္တတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အရိတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ တုစ္ဆတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အတုစ္ဆံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သုညတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော ပရမသုညံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနတ္တတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အာဒီနဝတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနာဒီနဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဝိပရိဏာမဓမ္မံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ အသာရကတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော သာရံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အဃမူလတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနဃမူလံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝဓကတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဝဓကံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝိဘဝတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဝိဘဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သာသဝတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနာသဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ သင်္ခတတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ မာရာမိသတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိရာမိသံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဇာတိဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဇာတံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဇရာဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဇရံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဗျာဓိဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အဗျာဓိ [အဗျာဓိဓမ္မံ (သျာ.)] နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ပဉ္စက္ခန္ဓေ မရဏဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သောကဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အသောကံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိဒေဝဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အပရိဒေဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါယာသဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အနုပါယာသံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သံကိလေသိကဓမ္မတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော အသံကိလိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

၃၉. အနိစ္စတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ ဒုက္ခတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ရောဂတောတိ , ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဂဏ္ဍတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ သလ္လတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ အဃတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ အာဗာဓတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ပရတောတိ, အနတ္တာနုပဿနာ။ ပလောကတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ ဤတိတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။

ဥပဒ္ဒဝတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဘယတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ ။ ဥပသဂ္ဂတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ စလတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ ပဘင်္ဂုတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ အဒ္ဓုဝတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ အတာဏတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ အလေဏတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ အသရဏတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ရိတ္တတောတိ, အနတ္တာနုပဿနာ။

တုစ္ဆတောတိ, အနတ္တာနုပဿနာ။ သုညတောတိ, အနတ္တာနုပဿနာ။ အနတ္တတောတိ , အနတ္တာနုပဿနာ။ အာဒီနဝတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ အသာရကတောတိ, အနတ္တာနုပဿနာ။ အဃမူလတောတိ , ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဝဓကတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဝိဘဝတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ သာသဝတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။

သင်္ခတတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ မာရာမိသတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဇာတိဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဇရာဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဗျာဓိဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ မရဏဓမ္မတောတိ, အနိစ္စာနုပဿနာ။ သောကဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ပရိဒေဝဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ဥပါယာသဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။ သံကိလေသိကဓမ္မတောတိ, ဒုက္ခာနုပဿနာ။

ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘတိ။ ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိလဘန္တဿ, ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမန္တဿ ကတိ အနိစ္စာနုပဿနာ, ကတိ ဒုက္ခာနုပဿနာ, ကတိ အနတ္တာနုပဿနာ?

ပဉ္စဝီသတိ အနတ္တာနုပဿနာ၊ ပညာသ အနိစ္စာနုပဿနာ။
သတံ ပဉ္စဝီသတိ စေဝ၊ ယာနိ ဒုက္ခေ ပဝုစ္စရေတိ။

ဝိပဿနာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. မာတိကာကထာ

၄၀. နိစ္ဆာတော [နိစ္ဆာတော မုစ္စတီတိ (သျာ.)] , မောက္ခော ဝိမောက္ခော, ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ, အဓိသီလံ, အဓိစိတ္တံ, အဓိပညာ, ပဿဒ္ဓိ, ဉာဏံ, ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓိ [သုဒ္ဓိ (သျာ.)] နေက္ခမ္မံ, နိဿရဏံ ပဝိဝေကော, ဝေါဿဂ္ဂေါ, စရိ

ယာ, ဈာနဝိမောက္ခော, ဘာဝနာ, အဓိဋ္ဌာနံ, ဇီဝိတံ။

၄၁. နိဿာတော တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒတော နိဿာတော, အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒတော နိဿာတော။ပေ.။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေဟိ နိဿာတော။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိဿာတော။

မောက္ခော ဝိမောက္ခော တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒတော မုစ္စတီတိ – မောက္ခော ဝိမောက္ခော။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒတော မုစ္စတီတိ – မောက္ခော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏေဟိ မုစ္စတီတိ – မောက္ခော ဝိမောက္ခော။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေဟိ မုစ္စတီတိ – မောက္ခော ဝိမောက္ခော။

ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ တိ နေက္ခမ္မံ ဝိဇ္ဇတီတိ ဝိဇ္ဇာ, ကာမစ္ဆန္ဒတော မုစ္စတီတိ ဝိမုတ္တိ။ ဝိဇ္ဇန္တော မုစ္စတိ, မုစ္စန္တော ဝိဇ္ဇတီတိ – ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ။ အဗျာပာဒော [အဗျာပာဒံ (သျာ.)] ဝိဇ္ဇတီတိ ဝိဇ္ဇာ, ဗျာပာဒတော ဝိမုစ္စတီတိ ဝိမုတ္တိ။ ဝိဇ္ဇန္တော မုစ္စတိ, မုစ္စန္တော ဝိဇ္ဇတီတိ – ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂော ဝိဇ္ဇတီတိ ဝိဇ္ဇာ, သဗ္ဗကိလေသေဟိ မုစ္စတီတိ ဝိမုတ္တိ။ ဝိဇ္ဇန္တော မုစ္စတိ, မုစ္စန္တော ဝိဇ္ဇတီတိ – ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ။

အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ အဓိပညာ တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ, သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ, ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ ။ ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သံဝရဋ္ဌေန သီလဝိသုဒ္ဓိ, အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ယော တတ္ထ သံဝရဋ္ဌော, အယံ အဓိသီလသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ အဝိက္ခေပဋ္ဌော, အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယော တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌော, အယံ အဓိပညာသိက္ခာ။

ပဿဒ္ဓိ တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ, အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ။

ဉာဏန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ ; ဗျာပာဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပာဒော ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ။

ဒဿန န္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဟီနတ္တာ နေက္ခမ္မံ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒဿနံ။ ဗျာပာဒဿ ပဟီနတ္တာ အဗျာပာဒော ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒဿနံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒဿနံ။

ဝိသုဒ္ဓိ တိ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မေန ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒေန ဝိသုဇ္ဈတိ။ ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဝိသုဇ္ဈတိ။

နေက္ခမ္မ န္တိ ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ, ယဒိဒံ နေက္ခမ္မံ။ ရူပာနမေတံ နိဿရဏံ, ယဒိဒံ အာရုပ္ပံ။ ယံ ခော ပန ကိဉ္စိ ဘူတံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ, နိရောဓော တဿ နေက္ခမ္မံ။ ဗျာပာဒဿ အဗျာပာဒော နေက္ခမ္မံ။ ထိနမိဒ္ဓဿ အာလောကသညာ နေက္ခမ္မံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ နေက္ခမ္မံ။

နိဿရဏ န္တိ ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ, ယဒိဒံ နေက္ခမ္မံ။ ရူပာနမေတံ နိဿရဏံ, ယဒိဒံ အာရုပ္ပံ။ ယံ ခော ပန ကိဉ္စိ ဘူတံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ, နိရောဓော တဿ နိဿရဏံ။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ နေက္ခမ္မံ နိဿရဏံ။ ဗျာပာဒဿ အဗျာပာဒော နိဿရဏံ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ နိဿရဏံ။

ပဝိဝေကောတိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ နေက္ခမ္မံ ပဝိဝေကော ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသာနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပဝိဝေကော ။

ဝေါဿဂ္ဂေါ တိ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝေါဿဇ္ဇတီတိ – ဝေါဿဂ္ဂေါ။ အဗျာပာဒေန ဗျာပာဒံ ဝေါဿဇ္ဇတီတိ – ဝေါဿဂ္ဂေါ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ဝေါဿဇ္ဇတီတိ – ဝေါဿဂ္ဂေါ။

စရိယာတိ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မေန စရတိ။ ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒေန စရတိ။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂေန စရတိ။

ဈာနဝိမောက္ခော တိ နေက္ခမ္မံ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဈာယန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာပေန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာယန္တီတိ ဓမ္မာ။ ဈာပေန္တီတိ ကိလေသေ။ ဈာတေ စ ဈာပေ စ ဇာနာတီတိ – ဈာနဈာယီ [ဈာနဝိမောက္ခော (သျာ.) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ။ အဗျာပာဒော ဈာယတီတိ ဈာနံ။ ဗျာပာဒံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ပေ.။ အာလောကသညာ ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ ထိနမိဒ္ဓံ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ပေ.။ အရဟတ္တမဂ္ဂော ဈာယတီတိ – ဈာနံ။ သဗ္ဗကိလေသေ ဈာပေတီတိ – ဈာနံ။ ဈာယန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာပေန္တော မုစ္စတီတိ – ဈာနဝိမောက္ခော။ ဈာယန္တီတိ – ဓမ္မာ။ ဈာပေန္တီတိ – ကိလေသေ။ ဈာတေ စ ဈာပေ စ ဇာနာတီတိ – ဈာနဈာယီ။

၄၂. ဘာဝနာ အဓိဋ္ဌာနံ ဇီဝိတ န္တိ ကာမစ္ဆန္ဒံ ပဇဟန္တော နေက္ခမ္မံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော။ သ္ဝာယံ ဧဝံ ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော သမံ ဇီဝတိ, နော ဝိသမံ; သမ္မာ ဇီဝတိ, နော မိစ္ဆာ; ဝိသုဒ္ဓံ ဇီဝတိ, နော ကိလိဋ္ဌန္တိ – အာဇီဝသမ္ပန္နော။ သ္ဝာယံ ဧဝံ ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အာဇီဝသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ – ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ – ဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ အမင်္ကုဘူတော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ သော ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အာဇီဝသမ္ပန္နော။

ဗျာပာဒံ ပဇဟန္တော အဗျာပာဒံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဇဟန္တော အာလောကသညံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဇဟန္တော အဝိက္ခေပံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟန္တော ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ အဝိဇ္ဇံ ပဇဟန္တော ဝိဇ္ဇံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ အရတိံ ပဇဟန္တော ပာမောဇ္ဇံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ နီဝရဏေ ပဇဟန္တော ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ပေ.။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ – ဘာဝနာသမ္ပန္နော။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတီတိ – အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော။ သ္ဝာယံ ဧဝံ ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော သမံ ဇီဝတိ, နော ဝိသမံ; သမ္မာ ဇီဝတိ, နော မိစ္ဆာ; ဝိသုဒ္ဓံ ဇီဝတိ, နော ကိလိဋ္ဌန္တိ – အာဇီဝသမ္ပန္နော။ သ္ဝာယံ ဧဝံ ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အာဇီဝသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ – ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ – ဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ အမင်္ကုဘူတော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ သော ဘာဝနာသမ္ပန္နော အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အာဇီဝသမ္ပန္နောတိ။

မာတိကာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပညာဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

ပညာ ဣဒ္ဓိ အဘိသမယော၊ ဝိဝေကော စရိယပဉ္စမော။
ပာဋိဟာရိ သမသီသိ၊ သတိပဋ္ဌာနာ ဝိပဿနာ။
တတိယေ ပညာဝဂ္ဂမှိ၊ မာတိကာယ စ တေ ဒသာတိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ယုဂနဒ္ဓေါ၊ ပညာဝဂ္ဂေါ စ နာမတော။
တယောဝ ဝဂ္ဂါ ဣမမှိ [တိဝဂ္ဂေါ ယဿ ဝိဂ္ဂေါဟေ (သျာ. က.)] ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပကရဏေ။

အနန္တနယမဂ္ဂေသု၊ ဂမ္ဘီရော သာဂရူပမော။
နဘဉ္စ တာရကာကိဏ္ဏံ၊ ထူလော ဇာတဿရော ယထာ။
ကထိကာနံ ဝိသာလာယ၊ ယောဂီနံ ဉာဏဇောတနန္တိ။

ပဋိသမ္ဘိဒာမဂ္ဂပာဠိ နိဋ္ဌိတာ။